

Dokument nr. 15:4

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 451–600

20. desember 2016–2. februar 2017

Innhold

Spørsmål

451.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. når barn skal flyttes i barnevernet, besvart av barne- og likestillingsministeren	11
452.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. forhindre straffbare handlinger, besvart av justis- og beredskapsministeren	13
453.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. tingingane med EU om handel med landbruksvarer (art.19), besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	14
454.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Rogfast, besvart av samferdselsministeren	14
455.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. sandbox, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	15
456.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. vrakpant, besvart av klima- og miljøministeren	16
457.	Fra stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen, vedr. Klara Klok, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
458.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bompengesatser, besvart av samferdselsministeren	17
459.	Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. togtider, besvart av samferdselsministeren	24
460.	Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. avisdistribusjonsavtalen for lørdagsaviser med Kvikkas og tilbakeføre distribusjonen til Posten, besvart av samferdselsministeren	24
461.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. spredning av plast og mikroplast, besvart av klima- og miljøministeren	25
462.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. flyktningskvoter, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	26
463.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. opplæringslovens forskrift § 1-10, besvart av kunnskapsministeren	27
464.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. motvirkning til at skoler bevisst planlegger med færre timer enn minstetimetallet, besvart av kunnskapsministeren	28
465.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. digitalisering av Brønnøysundregistrene, besvart av næringsministeren	29
466.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. salg av eiendom, besvart av forsvarsministeren	30
467.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. lisensfelling på ulv, besvart av justis- og beredskapsministeren	32
468.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. Helse Stavanger, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
469.	Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. skatteinntekter fra opsjonsbeskatninger i arbeidsforhold, besvart av finansministeren	33
470.	Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. NOKUT, besvart av kunnskapsministeren	34
471.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. NGO-lov vedtatt i det egyptiske parlamentet, besvart av utenriksministeren	35
472.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. ulv, besvart av landbruks- og matministeren	36
473.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Påørandeprogrammet, besvart av helse- og omsorgsministeren	37
474.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. overdoseproblematikk, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
475.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. situasjonen knyttet til Sykehuset Østfold, besvart av helse- og omsorgsministeren	39

	side
476. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. nødnett, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	40
477. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Alta lufthavn, besvart av samferdselsministeren.....	41
478. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. politijurister Innlandet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	42
479. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. Cyberforsvar, besvart av forsvarsministeren.....	43
480. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. PISA, besvart av kunnskapsministeren.....	44
481. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. beregnet proveny for de økte bøtesatsene fra nyttår, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	45
482. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. leveranser av snøkrabbe til Seagourmet Norway AS i Båtsfjord, besvart av fiskeriministeren	45
483. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. endring av konvensjoner, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	47
484. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. relokiseringsprogrammet, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	48
485. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. ansettelser av ledere i Agder-politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	49
486. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. ny E18 gjennom Bamble, besvart av samferdselsministeren.....	50
487. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. kartreferanser for landkart, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	51
488. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. enslige mindreårige asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	52
489. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. støtte til Center for Afrikansk Kulturformidling (CAK), besvart av kulturministeren	53
490. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. Tana-avtalen, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	54
491. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. tilskudd til folkehøyskole, besvart av kunnskapsministeren.....	55
492. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. arbeidstidsplanlegging, økonomistyring og internkontroll i Politiets utlendingsenhet, besvart av justis- og beredskapsministeren .	56
493. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. asylforliket, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	57
494. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. asylforliket, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	58
495. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. opprettelse av omsorgssentra for enslige mindreårige asylsøkere i opprinnelsesland, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	58
496. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. 48-timersregelen, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	59
497. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. ordningen med omvendt voldsalarm, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	60
498. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. sikring av at gravide leger får vaktfritak og forlengelse av stillingsforholdet etter fødsel, besvart av helse- og omsorgsministeren	61
499. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Rogfast, besvart av samferdselsministeren.....	63
500. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. saksbehandling hos UDI, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	63
501. Fra stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen, vedr. menneskesmugling og returordninger for asylsøkere uten krav på beskyttelse, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	64

	side
502. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. direktefly til de viktigste avsenderlandene for å sikre rask retur av asylsøkere uten reelt beskyttelsesbehov, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	65
503. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. Norsk senter for dykkemedisin, yrkesmedisinsk avdeling, Haukeland Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	66
504. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. asylforliket, besvart av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU	67
505. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. E6-lys, besvart av samferdselsministeren.....	68
506. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. flyktninger og migranter som oppholder seg i Hellas og på Balkan, besvart av utenriksministeren.....	69
507. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. sammenslåing av kommuner, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	70
508. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. Heimevernets områdestruktur, besvart av forsvarsministeren	71
509. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. stømkabel til små øysamfunn, besvart av olje- og energiministeren	72
510. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bilpakken, besvart av finansministeren.....	72
511. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. BPA-ordningen, besvart av helse- og omsorgsministeren	75
512. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. finansieringen av habilitering- og rehabiliteringskurs for blinde og svaksynte, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	76
513. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. DAB og sikkerhet, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	77
514. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. barnehus i Finnmark, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	79
515. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. hardangerlaksen, besvart av klima- og miljøministeren	80
516. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. prosessen rundt ansettelse av nye direktør i Husbanken, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	80
517. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. brutal razzia mot Ahmadiyya-muslimenes hovedkvarter i Pakistan, besvart av utenriksministeren	81
518. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. rovvilterstatning, besvart av klima- og miljøministeren	82
519. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. at HV08 kan miste 2 800 HV-soldater, besvart av forsvarsministeren	83
520. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Individuell jobbstøtte (IPS), besvart av helse- og omsorgsministeren.....	84
521. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Advokatlovutvalget, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	85
522. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. lørdagsaviser, besvart av samferdselsministeren.....	85
523. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. jernbanestrekningen Hokksund-Kongsberg, besvart av samferdselsministeren.....	87
524. Fra stortingsrepresentant Peter Christian Frølich, vedr. tolker, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	88
525. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. alderstestene av enslige asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren.....	88
526. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. rovdyrtiltak i Finnmark, besvart av klima- og miljøministeren.....	90
527. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. Bymiljøavtalen for kristiansandsregionen, besvart av samferdselsministeren	91
528. Fra stortingsrepresentant Dag Helge Frøisland, vedr. NAVs forvaltning av sykdomsvilkåret i Folketryktdloven, besvart av arbeids- og sosialministeren	92

	side
529. Fra stortingsrepresentant Dag Helge Frøisland, vedr. innlandets utfordringer, besvart av næringsministeren	93
530. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. land-for-land-rapportering, besvart av finansministeren	95
531. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. personangrep på miljø- og samferdselsbyråd i Oslo, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	96
532. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. ny gang- og sykkelvei på Bygdø tilpaset kulturmiljøet, besvart av klima- og miljøministeren	97
533. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. eiendomsskatteinntekter, besvart av finansministeren	98
534. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. utrekningsgrunnlaget for arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	103
535. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. kontor- og leiingsstrukturen for Jordskifteretten, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	103
536. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. helseforetakene og godkjenning av pasienter med sjeldne diagnoser, besvart av helse- og omsorgsministeren	105
537. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. å redegjøre for hvor mange det er av Miljødirektoratets faglige ansatte som til daglig jobber i Trondheim, besvart av klima- og miljøministeren	106
538. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. tiltakspakken for 2017, besvart av finansministeren	107
539. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. sysselsettingsveksten, besvart av finansministeren	107
540. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. sysselsettingen i privat sektor, besvart av finansministeren.....	108
541. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. sysselsettingsveksten, besvart av finansministeren	108
542. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. resirkulering av el-produkter, besvart av klima- og miljøministeren	109
543. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. atopisk eksem, besvart av helse- og omsorgsministeren	110
544. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. DAB-dekning, besvart av kulturministeren	111
545. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. reglene for arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	112
546. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. syrisk tannlege, besvart av helse- og omsorgsministeren	113
547. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. tilbud om høyhastighetsbredbånd, besvart av samferdselsministeren	114
548. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. konseptvalutgreiing for rv 13 Årdalstunnelen, besvart av samferdselsministeren.....	115
549. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. straukunder, besvart av olje- og energiministeren.....	116
550. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. arbeidskriminalitet, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	117
551. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. norsk sjømatnæring og EØS-avtalen, besvart av fiskeriministeren	118
552. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. fluor i skismøring, besvart av helse- og omsorgsministeren	118
553. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. PCI-behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	120
554. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nettkonsultasjon for utskrivning av resepter for antibiotikabehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	121
555. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. båter med VHF-radio, besvart av næringsministeren	123

	side
556. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. Åkersvika naturreservat, besvart av klima- og miljøministeren.....	123
557. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. Andøya flystasjon, besvart av forsvarsministeren.....	125
558. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. informasjon om bompenger, besvart av samferdselsministeren	125
559. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. rv 52 eller rv 7, besvart av samferdselsministeren.....	126
560. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilbakekalling av førerkort, besvart av justis- og beredskapsministeren	127
561. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. sykkelritt, besvart av samferdselsministeren.....	127
562. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. Vegaøyene, besvart av klima- og miljøministeren	129
563. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. hørselshemmede, besvart av kunnskapsministeren.....	130
564. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. fysioterapi behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	131
565. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. kraftkabler som knytter Norge til Tyskland og England, besvart av olje- og energiministeren	132
566. Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. landets helseforetak, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	133
567. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. ferjestrekningen Stavanger-Tau, besvart av samferdselsministeren.....	134
568. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kor mykje ressursar dei nye fråverskrava i vidaregåande skule krev av fastlegesystemet, besvart av helse- og omsorgsministeren	134
569. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. nettstaden skolesyk.no, besvart av helse- og omsorgsministeren	135
570. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, besvart av olje- og energiministeren.....	135
571. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. ressurser til økt lærertetthet, besvart av kunnskapsministeren.....	136
572. Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. avgiftenes økning under dagens regjering, besvart av finansministeren	137
573. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. livsstilsbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	138
574. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. oppholds- og arbeidstillatelse, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	140
575. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. yrkesfiskere, besvart av fiskeriministeren.....	140
576. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. rusavhengige, besvart av helse- og omsorgsministeren	141
577. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. rekruttere kvinnelige kandidater til stillingen som ny direktør for Husbanken, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	142
578. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. utbetalingslipp for pensjon i posten, besvart av arbeids- og sosialministeren	143
579. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. Trønderbanen, besvart av samferdselsministeren.....	144
580. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. holdning til den frie presse generelt og avisa Nordlys spesielt, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	144
581. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. tilgang på litteratur og oversettelser til sør-samisk, besvart av kulturministeren	145

	side
582. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. kvinnehelse og prevensjon, besvart av utenriksministeren	146
583. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. barne bortføring, besvart av justis- og beredskapsministeren	147
584. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. passutstedelse, besvart av justis- og beredskapsministeren	148
585. Fra stortingsrepresentant Jorid Holstad Nordmelan, vedr. mottaksplasser, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	149
586. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. havbruksfondet, besvart av fiskeriministeren	150
587. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. økningen i egenandel for barnevernsvedtak, besvart av barne- og likestillingsministeren	151
588. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. trisomi 18, besvart av helse- og omsorgsministeren	152
589. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. Zero Village Bergen, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	153
590. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. tilrettelegging av prøver for blinde og svaksynte, besvart av kunnskapsministeren	154
591. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. religionsfriheten i Myanmar, besvart av utenriksministeren	155
592. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. finansiering av kirkebygg, besvart av kulturministeren	156
593. Fra stortingsrepresentant Frank J. Jenssen, vedr. rettighetene til mennesker med utviklingshemming, besvart av helse- og omsorgsministeren	157
594. Fra stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen, vedr. behandling under ”fritt behandlingsvalg”, besvart av helse- og omsorgsministeren	159
595. Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. OMT-ordningen, besvart av forsvarsministeren	159
596. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. Grong mottakssenter for flyktninger og asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	161
597. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. ventetid i Pasientskadenemda, besvart av helse- og omsorgsministeren	162
598. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. nytteverdi av land-for-land-rapportering, besvart av finansministeren	163
599. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. tollbeskyttelse av visse produkter, besvart av landbruks- og matministeren	164
600. Fra stortingsrepresentant Ivar Odnos, vedr. mindreårig asylsøkere, besvart av innvandrings- og integreringsministeren	166

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (451 - 600) for sesjonen 2016-2017.**

Partibetegnelser:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Karin (SV)	462, 463, 478, 483, 531, 578, 597
Arnstad, Marit (Sp)	596
Bollestad, Olaug V. (KrF)	498, 499, 543, 587, 588
Christoffersen, Lise (A)	495, 545
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	466, 557, 558
Elvenes, Hårek (H)	452, 492
Elvestuen, Ola (V)	532
Frøisland, Dag Helge (V)	528, 529
Frølich, Peter Christian (H)	524
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	575
Grande, Trine Skei (V)	525
Greni, Heidi (Sp)	506, 507
Grung, Ruth (A)	520, 546, 564, 589
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	491
Hansen, Svein Roald (A)	504
Hansen, Øystein Langholm (A)	500, 501
Hansson, Rasmus (MDG)	461, 530, 542, 556, 598
Heggø, Ingrid (A)	586
Henriksen, Kari (A)	485, 502, 521, 527, 560, 574
Henriksen, Martin (A)	580
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	467
Huitfeldt, Anniken (A)	582
Håheim, Stine Renate (A)	493, 494
Jenssen, Frank J. (H)	593
Johnsen, Kristin Ørmen (H)	457
Juvik, Kjell-Idar (A)	522, 533
Kjenseth, Ketil (V)	573, 576
Klinge, Jenny (Sp)	513, 583, 584
Knutsen, Tove Karoline (A)	594
Lauvås, Stein Erik (A)	484, 496
Leirstein, Ulf (FrP)	475, 487, 565
Liadal, Hege Haukeland (A)	566
Ljunggren, Anna (A)	562
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	460, 523, 599
Lysbakken, Audun (SV)	515, 571
Marthinsen, Marianne (A)	540, 541
Navarsete, Liv Signe (Sp)	508, 559
Nordmelan, Jorid Holstad (A)	585
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	547
Nybø, Iselin (V)	561
Odnes, Ivar (Sp)	600

Otterstad, Audun (A)	550, 551
Pedersen, Helga (A)	482, 488, 514, 516, 577
Pollestad, Geir (Sp)	453, 454, 458, 472, 509, 510, 548, 549, 567
Raja, Abid Q. (V)	476, 477, 591
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	519
Rotevatn, Sveinung (V)	534, 535
Simensen, Kåre (A)	490, 526, 595
Sivertsen, Eirik (A)	465, 544, 555
Skjelstad, André N. (V)	581
Solberg, Torstein Tvedt (A)	455, 456, 468, 469
Solhjell, Bård Vegar (SV)	471, 489
Stensland, Sveinung (H)	503
Storberget, Knut (A)	518
Syversen, Hans Olav (KrF)	517
Thorsen, Bente (FrP)	563
Toppe, Kjersti (Sp)	451, 473, 474, 511, 512, 553, 554, 568, 569
Trettebergstuen, Anette (A)	505
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	536
Tung, Karianne O. (A)	459, 537, 579
Tyvand, Anders (KrF)	592, 590
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	481
Vågslid, Lene (A)	497
Wickholm, Truls (A)	538, 539, 572
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	464, 479, 480
Aasen, Marianne (A)	470, 552
Aasland, Terje (A)	486, 570

Dokument nr. 15:4

(2016–2017)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 451

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 5. januar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for at statsråden/departementet har satt krav om at høy produktivitet og høy kapasitetsutnyttelse skal være prioritert framfor nærhet til barnets bosted når barn skal flyttes i barnevernet, og vil statsråden sette inn konkrete tiltak for å endre dagens praksis?»

BEGRUNNELSE:

Tall fra Bufetat gjengitt i Stavanger Aftenblad 20.12.16 viser at av det totale antallet barn, 2694, som er plassert i statlige fosterhjem og statlige og private barnevernsinstitusjoner i 2015 så er 478 barn, 17, 7 % flyttet ut av sin region. Da er ikke lange flyttinger innad i egen region tatt med.

Det gjelder 14,5 % av barna i region vest, 17,6 % i region øst, 16,9 % i region Oslo, 17,5 % region sør, 21,1 % region midt, 22,1 % region nord.

Ifølge Stavanger Aftenblad 20.12.16 har Bufdir i et notat til departementet tatt opp problemet med mange lange flyttinger: ”Direktoratet ønsker en dialog med departementet om hvilken kvalitet som er akseptabel knyttet til nærhet og hvilke krav til ledig kapasitet som skal danne grunnlaget for tilbudet. Høy produktivitet og høy kapasitetsutnyttelse har så langt vært prioritert fremfor nærhet til barnets bosted”, skriver Bufdir i følge artikkelen.

I forbindelse med at ”Ida- saken” eller ”Glassjenta”- saken ble kjent, og også ble tatt opp i Stortinget, ble det erkjent at flytting langt vekk fra hjemstedet og

nettverk hadde vært svært uheldig for ”Ida”. Slik flytting vil også være svært uheldig for mange andre barn.

Likevel har departementet i følge bufdir i nevnte artikkel satt konkrete måltall for kapasitetsutnyttelse og bevilgningene til bufdir har vært gitt i tråd med dette. Det betyr at målet er at så få institusjonsplasser som mulig til enhver tid skal stå tomme. I 2014 var kravet 92 prosent kapasitetsutnyttelse, i 2015 var kravet ”høy kapasitetsutnyttelse” og i 2016 ”kostnadseffektiv drift”, iflg. artikkelen. Fortsatt oppgir Bufdirs direktør i samme artikkel at økonomien begrenser muligheten til å plassere barn nær deres hjemsted og at Bufetat har kuttet 1236 ansatte de fem siste årene. Direktøren legger til at det må opprettes flere institusjonsplasser om bosted i nærhet til familie og nettverk skal kunne oppnås for flere barn.

Spørsmålsstilleren mener Stortinget må få et klart svar fra statsråden på hva som skal være prioriteringen og hvordan prioriteringen skal nås. Etter Glassjenta-saken var det spørsmålsstillerens oppfatning at det var bred enighet om at flytting av barn over store avstander når dette ikke er gjort med begrunnelse i barnets beste ikke kan forsvares og at denne praksisen derfor må endres.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at barnets beste alltid skal ligge til grunn for valg av institusjonsplass. Barnevernloven fastsetter at det skal legges avgjørende vekt på å finne tiltak som er til beste for det enkelte barn. Barn som barnevernet har ansvaret for, skal gis stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i omsorgen.

Barn bør ikke flyttes uten at det er faglige grunner for det, og det skal i hvert enkelt tilfelle foretas en grundig vurdering av hvilken institusjon eller fosterhjem som er best egnet.

Det har gjennom mange år vært et viktig mål på institusjonsområdet å øke kvaliteten i tilbudet gjennom faglig spesialisering og et differensiert tilbud. Vi trenger et variert institusjonstilbud fordi barna har ulike behov. Institusjonsopphold kan være begrunnet i ulike former for omsorgssvikt og vansker, men felles for disse barna er at de ofte har behov for omfattende hjelp og støtte. Mange barn trenger derfor spesialiserte tilbud, slik at institusjonen må besitte særskilt kompetanse for å kunne tilby den oppfølging og behandling som er nødvendig.

Samtidig er institusjonstilbudet lite fordi det er relativt få barn som har behov for plass i barnevernsinstitusjon. Om lag 900 barn har per i dag behov for institusjonsplass fra Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat). Ved tildeling av anbud til ideelle og private barnevernsinstitusjoner i 2016 ble det lagt stor vekt på regionvis dekning, slik at flest mulig barn kan få et institusjonstilbud i nærområdet. For de mest spesialiserte institusjonstilbudene, med få barn på årsbasis, er det imidlertid krevende å kombinere med stor grad av nærhet til barnas bosted. God geografisk spredning av institusjonstilbudet er viktig, men det er ikke mulig å etablere spesialiserte institusjoner tilpasset alle de ulike målgrupper i nærheten av alle kommuner.

For mange barn vil nærhet til hjemstedet være viktig. Det samme vil gjelde for barnevernstjenesten, som lettere vil kunne følge opp barnet under institusjonsoppholdet med kortere avstander. Et tilgjengelig institusjonstilbud som ligger nærmere barnas hjemsted forutsetter økt kapasitet i institusjonsbarnevernet. Økt kapasitet vil bety at flere plasser blir stående tomme, i påvente av at det oppstår et plasseringsbehov. Dette har sammenheng med at barnevernsinstitusjoner ikke kan legges ned og bygges opp i takt med den løpende etterspørselen. Det tar tid å bygge opp fungerende tilbud og kompetansemiljø. Tomme plasser må finansieres gjennom økte bevilgninger til Bufetat.

Departementet stilte i tildelingsbrevet til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet for 2016 krav om høy utnyttelse av kapasiteten i statlige institusjoner. I tildelingsbrevet for 2017 er det ikke stilt konkrete krav, men Bufetat har imidlertid som alle andre tjenester gitt økonomiske rammer som etaten må holde seg innenfor. Det betyr at etaten må utnytte ressursene på en god måte. Det innebærer også begrensinger for muligheten til å ivareta hensynet til nærhet. Økonomiske rammer har betydning for tilbudet, men departementet legger til grunn at Bufetats ramme utnyttes slik at den enkelte plassering er forsvarlig og i tråd med barnevernslovens krav. Ved plassering i institusjon vil nærhet være ett av flere momenter i en forsvarlighetsvurdering.

Det har over flere år skjedd en tiltaksvidning fra institusjon til økt bruk av forsterkede fosterhjem. Dette har ført til at andelen av omsorgsplasseringer i institusjon er gått ned. Tiltaksvidningen har vært faglig begrunnet. De fleste barn er tjent med å vokse opp med den stabilitet og nærhet til sine omsorgsgivere som bare er mulig i en familie. Flere barn er plassert i statlige finansierte fosterhjem. Dette er noe av bakgrunnen for at bevilgningen til det statlige barnevernet i saldert budsjett er økt med 20 prosent fra 2013 til 2017.

Jeg ser at dagens system gir noen uheldige utslag. Tall fra Bufetat viser at barn som har behov for omfattende hjelp, opplever mange flyttinger, og at barn i mange tilfeller må flytte langt fra sitt hjemsted. Dette kan tyde på at nærhet blir svakere vektlagt enn det som er faglig ønskelig. Erfaringene fra Ida-saken viser også at det i enkelte tilfeller tas for lite hensyn til barnas egne ønsker og synspunkter. Det er løpende et behov for å vurdere etterspørselen og kapasiteten i institusjonsbarnevernet.

Regjeringen arbeider med en reform i barnevernet som blant annet inneholder forslag til endringer i ansvarsdelingen mellom stat og kommune på institusjonsområdet. I dag er det det statlige barnevernet som avgjør hvilken institusjonsplass det enkelte barn skal få. Jeg ønsker et institusjonstilbud som er bedre tilpasset hvert enkelt barns behov og kommunenes etterspørsel. I departementets høringsnotat om reformen ble det foreslått at kommunen skal kunne velge mellom faglig egnede institusjonsplasser for det enkelte barn, blant annet fordi kommunene som oftest kjenner barnet og barnets behov best. Dette vil medføre at behovet for kapasitetsutnyttelse i statlige institusjoner i mindre grad vil påvirke valget av institusjonsplass i den enkelte sak. Høringsnotatet signaliserer en nærmere vurdering av organiseringen av de statlige institusjonene, og om det er behov for å skille Bufetats ansvar for å bistå kommunene når barn trenger institusjonsplass fra ansvaret for å drifte institusjoner. Tydelige roller er viktig, dersom Bufetat skal kunne tilpasse seg kommunenes ønsker om institusjonsplasser på en annen måte enn i dag. Videre ble det fremholdt i høringsnotatet at økt kommunalt finansieringsansvar gir kommunene sterkere insentiver til å prioritere forebygging, og større handlingsrom til å bygge opp lokale tilbud, slik at barn kan få nødvendig hjelp i sitt nærmiljø. Proposisjonen om en barnevernsreform legges frem for Stortinget våren 2017.

Barn og ungdom skal også gis bedre muligheter til medvirkning ved valg av institusjonsplass. Det skal utvikles tydeligere rutiner og retningslinjer for dette. Det er viktig at barnevernet lytter til barnet og sammen med barnet kartlegger relasjoner og betydningen av relasjonene, slik at det tas hensyn til dette ved valg av tiltak og i det videre tiltaksarbeidet.

Jeg viser også til NOU 2016:16 Forslag til ny barnevernslov, der utvalget har foreslått tiltak som skal

styrke barns medvirkning. Utvalget har også foreslått en bestemmelse som tydeliggjør at flytting av barn etter omsorgsovertakelse i størst mulig grad skal unngås.

NOUen om ny barnevernslov er på høring med frist i slutten av januar 2017.

SPØRSMÅL NR. 452

Innlevert 20. desember 2016 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 5. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å se på om lovverket i tilstrekkelig grad forhindrer at personer begår en straffbar handling de ikke ville ha foretatt, med mindre de ble satt i en situasjon hvor det var mulig?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet omtaler 20/12-16 en sak om en mann som er dømt til ubetinget fengsel for å ha forsøkt å møte ei 14 år gammel jente med hensikt å ha seksuell omgang med henne. 14-åringen var i imidlertid ikke en ekte person. Det var en falsk profil opprettet av en 25-åring på et chattested.

Svar:

Slik jeg forstår spørsmålet, sikter representanten til reglene om straffbare handlinger som har blitt fremprovosert. Jeg kan ikke kommentere den konkrete saken som danner grunnlag for spørsmålet. På generelt grunnlag kan jeg likevel opplyse om følgende:

Reglene om provokasjon er i hovedsak utviklet gjennom rettspraksis. Det må skilles mellom tilfeller hvor den straffbare handlingen er fremprovosert av politiet på den ene siden, og av privatpersoner på den andre. Norsk rett tillater i noen grad at politiet gjennomfører etterforskning med provokasjonstilsnitt. Grunnvilkåret for å tillate slik etterforskning er at politiet ikke aktivt fremkaller en straffbar handling som ellers ikke ville blitt begått. I tillegg må metodene som benyttes stå i forhold til sakens alvor og graden av mistanke, og de må besluttes og gjennomføres på en forsvarlig og dokumenterbar måte. Dersom politiet aktivt har fremkalt en straffbar handling, skal det føre til frifinnelse.

Når det gjelder straffbare handlinger fremprovosert av private, er hovedregelen at provokasjonen ikke

fritar gjerningspersonen fra straff. Etter rettspraksis krever frifinnelse i disse tilfellene ikke bare at gjerningspersonen har blitt forledet til en handling som han ellers ikke ville ha begått, men også at det etter en totalvurdering vil virke støtende og i strid med den alminnelige rettsfølelse å straffedømme den som er blitt lurt. I vurderingen må det blant annet legges vekt på hvilket rettsgode som er beskyttet, tiltaltes handlemåte og hvor sterk grad av tilskyndelse som foreligger.

Jeg nevner også at den private som har fremprovosert den straffbare handlingen etter omstendighetene kan dømmes som medvirker.

Straffeprosessutvalget har i NOU 2016: 24 Ny straffeprosesslov foreslått å lovregulere politiets påvirkning av hendelsesforløp og bevisprovokasjon, se særlig utredningen punkt 14.10.7. Utredningen er for tiden på høring med frist 6. juni 2017. I forbindelse med oppfølgingen av høringen vil vi se nærmere på disse spørsmålene, herunder vurdere behovet for lovregulering.

SPØRSMÅL NR. 453**Innlevert 21. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 2. januar 2017 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Kva er status i dei pågåande tingingane med EU om handel med landbruksvarer (art.19)?»

Svar:

Den fjerde forhandlingsrunden i de pågående artikkel 19 forhandlingene fant sted i Oslo 22. november i år.

Utviklingen i handelen med landbruksprodukter mellom partene viser en fortsatt jevn økning i vår import fra EU fram til og med oktober i år. Også norsk

eksport til EU av landbruksprodukter øker, men fra et betydelig lavere utgangspunkt.

Partene gjennomgikk på det seneste møtet sine respektive posisjoner i forhandlingene. Det er fortsatt avstand mellom partene. Det er avtalt ny forhandlingsrunde tidlig neste år. Endelig dato for denne er ikke fastsatt. Av forhandlingsmessige hensyn er det ikke mulig å gå nærmere inn på substansen i forhandlingene.

Det er fortsatt for tidlig å si når en avtale vil kunne sluttføres. En ferdig avtale vil bli forelagt Stortinget. Stortingets organer vil bli holdt underrettet i den videre forhandlingsprosessen.

SPØRSMÅL NR. 454**Innlevert 21. desember 2016 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 6. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kva er årsaka til at Rogfast ikkje er lagt fram for Stortinget før jul i tråd med gjentekne lovnader frå statsråden og vil prosjektet få ta del i bompengereduksjonen som er vedteken av Stortinget?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bygge mer vei samt vedlikeholde de veiene vi har. Det gjør vi samtidig som bompengandelen er vesentlig lavere nå enn da representanten Pollestad var statssekretær i Samferdselsdepartementet. Jeg vil jobbe for at også Rogfast får en så lav bompengandel som mulig, innenfor de rammer Stortinget har satt. Jeg minner om at bompengerabatten som nå innføres med borgerlig flertall ikke har støtte i det rødgrønne alternativet som representanten Pollestad er en del av.

Jeg har som mål å få saker raskt frem til Stortinget. Derfor startet vi blant annet opp den såkalte KS2 prosessen tidligere enn det som er normal praksis. I mitt svar av 19. september 2016 til representant Pollestad på spørsmål nr. 1589 til skriftlig besvarelse skrev jeg

at saken ville bli lagt frem for Stortinget i høstsesjonen 2016 med mindre det skulle komme opp forhold gjennom ekstern kvalitetssikring KS2 som det vil kreve tid å få avklart.

Prosjektet har vært gjennom KS2. Det er gjennom kvalitetssikringen pekt på utfordringer ved finansieringsplanen for prosjektet samt forhold knyttet til den fylkeskommunale garantien. Samferdselsdepartementet er nå i gang med å se på mulige tiltak som kan justere for denne situasjonen. Jeg tar sikte på å kunne legge frem en proposisjon til Stortinget om prosjektet så snart som mulig i 2017.

Vedlegg til svar:

Svar på spørsmål 1589 (2015-2016) fra representanten Geir Pollestad til samferdselsministeren datert 19. september 2016.

Arbeidet med ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet E39 Rogfast er no i slutfasen. Med mindre det kjem opp forhold gjennom KS2 som det vil krevje tid å få avklart, vil saka bli lagt fram for Stortinget i løpet av haustsesjonen 2016.

Den undersjøiske tunnelen under Boknafjorden inkluderer ein tunnelarm opp til Kvitsøy. Eg kan forsikre representanten Pollestad om at det ikkje er planar om

å ta denne ut av prosjektet. Dette har eg også tidligare gjort kjend gjennom media.

SPØRSMÅL NR. 455

Innlevert 21. desember 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 16. januar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp Stortingets ønske om å legge til rette for innovasjon gjennom såkalte «regulatoriske sandkasser», hvor innovative selskaper kan teste nye løsninger med friere regler, men strengere oppfølging fra tilsynene?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 27 (2015-2016) Digital Agenda kom komiteens flertall med følgende merknad:

”Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at de teknologiske endringene går raskt, mens regulatoriske endringer går sakte. Dette sikrer at konsekvenser blir godt belyst, men kan også være et hinder for innovasjon. Flertallet viser til Finanstilsynet i Englands Sandbox-løsning, hvor man kan søke om å teste nye tjenester på reelle kunder i tre til seks måneder med friere regler og strengere tilsyn. Flertallet mener erfaringene fra England bør vurderes med tanke på lignende forsøk i Norge.”

Dette er særlig relevant for innovasjon innenfor finanstjenester og Finanstilsynet, men kan også være relevant for eksempelvis Mattilsynet og Datatilsynet.

Svar:

Sandbox-løsningen fra England gir interessante perspektiv på teknologiens møte med eksisterende regelverk, og er et viktig innspill til hvordan man bedre kan tilrettelegge for innovasjon. Løsningen i England er begrenset til bank- og finanssektoren, men slike sandkasser vil også kunne være relevante i andre sektorer. Norge har mye høyteknologisk industri hvor det vil

kunne være behov for å prøve ut løsninger utenfor det vanlige kontrollregimet.

Lov om forsøk i offentlig forvaltning har begrenset formål og dekker heller ikke privat sektor. Å ta i bruk midlertidige forskrifter og prøveordninger ved forskrift, vil være avhengig av at mulighetene for en sandkasseløsning er hjemlet i lov. Mulighetene må sjekkes for den enkelte lov, men generelt sett er det nok begrensede muligheter i dag. En generell regulatorisk sandkasse for alle områder er, slik jeg ser det nå, en lite farbar vei, siden behovene for bruk av en regulatorisk sandkasse vil kunne variere betydelig med hvilken sektor eller hvilket område som vurderes.

De fleste sektorer har forskjeller i regulatorisk tilnærming, og vil kunne ha ulike kriterier for å tillate ev. bruk av en regulatorisk sandkasse. En generell tilnærming vil også utløse omfattende og ressurskrevende utredningsarbeid med betydelig kompleksitet.

En sektor- eller områdetilnærming vil, slik jeg ser det, være en mer fruktbar tilnærming, altså at man ser på muligheten for regulatoriske sandkasser der hvor eventuelle behov oppstår. Enkelte allmennrettslige spørsmål bør nok også løses sektorvis, da argumentasjonen kan være forskjellig. Eksempler på slike spørsmål vil kunne være at de som får et tidsbegrenset unntak fra gjeldende regelverk, vil kunne få en særlig stilling i markedet. Markedsrelevant regulering som konkurranseretten, EØS-retten og WTO regelverket – først og fremst gjennom GATS– vil da være en del av de vurderingene som må gjøres.

Jeg vil ta initiativ til at spørsmålet om regulatoriske sandkasser blir fremlagt for aktuelle departementer for en nærmere vurdering og eventuell oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 456**Innlevert 21. desember 2016 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg****Besvart 5. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Under behandlingen av statsbudsjettet for 2017 var det enighet i Stortinget om å innføre et tilskudd for vraking av fritidsbåter.

Hvordan vil statsråden følge opp vedtaket og når kan en forvente at ordningen trer i kraft?»

BEGRUNNELSE:

En ble enige i Stortinget om å innføre en ny vrakpant med formål å stimulere til å skifte ut gamle, forurensende fritidsbåter med nye og mer miljøvennlige. Det fremkommer at vrakpanten skal gis som en betaling for avhending til godkjent retursted på 15 000 kroner.

Svar:

Formålet med en ny ordning for økt vraking av fritidsbåter er å redusere forsøpling fra kasserte fritidsbåter.

Klima- og miljødepartementet har nå til nærmere vurdering hvordan en slik ordning bør innrettes slik at den blir mest mulig effektiv, funksjonell og gjennomførbar.

Det vil være behov for avklaring av ulike problemstillinger. Eksempelvis må tilskuddssatsen for levering av fritidsbåt til godkjent retursted vurderes i sammenheng med båtens størrelse og forventet behandlingsskostnad. Eierskap må kunne dokumenteres og et system for registrering må opprettes for å sikre at det ikke oppstår et marked for stjalne og utenlandske båter. Videre må det også stilles krav til behandlingsanlegg og behandlingsmåte for båtene som omfattes av ordningen. Disse kravene må forskriftsfestes for å sikre at båtene blir levert og behandlet på en godkjent behandlingsplass.

Det er viktig å få på plass en ordning hvor fritidsbåtene kan gjenvinnes på en miljømessig god måte. Jeg tar sikte på at ordningen innføres så raskt som mulig etter at nødvendige avklaringer er på plass. Dette arbeidet har høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 457**Innlevert 23. desember 2016 av stortingsrepresentant Kristin Ørmen Johnsen****Besvart 23. desember 2016 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det er nå kjent at Nordland fylkeskommune har takket nei til en løsning der de har ansvar for å levere svar på helse spørsmål gjennom Klara Klok sitt fagpanel.

Hvordan vil tjenesten til ungdom nå bli sikret slik at de fortsatt får svar fra helsepersonell digitalt?»

Svar:

Som representanten er kjent med har regjeringen foreslått, i tråd med Ungdomshelsestrategien #Ungdomshelse, at det digitale helseinformasjonstilbudet til ungdom sees i en større sammenheng og samordnes. Fra 2017 har vi derfor tatt initiativ til at tilbudet om en

anonymisert spørsmål- og svartjeneste for helseinformasjon integreres på plattformen Ung.no. Ung.no er i dag Norges største nettsted for ungdom og leverer kvalitetssikrede svar på det meste ungdom lurer på. Gjennom en samordning ønsker vi å tilby ungdom en dør inn til offentlige informasjonstjenester, hvor anonyme helse spørsmål kan besvares over samme plattform som spørsmål om kjærlighet og skolevalg. Dette er i tråd med ungdoms egne ønsker, hvor et mer koordinert tilbud etterspørres.

Det har vært mitt ønske at Klara Klok med sin kompetanse og erfaring skulle være en del av denne prosessen og samordningen videre. Nordland fylkeskommune har bidratt i forarbeidet til en slik samordning, men som representanten skriver har fylkeskommunen nå takket nei til å stå som leverandør av det helsefaglige

innholdet på Ung.no. Jeg har derfor, i samråd med Barne- og likestillingsministeren, bedt Helsedirektoratet sammen med Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om å gjøre nødvendige tiltak for å sikre at Ung.no kan tilby ungdom helsesvar fra og med nyttår.

En viktig forutsetning for å sikre at helsesvar holder nødvendig kvalitet, er at kvalifisert helsepersonell med klinisk erfaring fra arbeid med målgruppen står for de faglige svarene. Direktoratene har de siste dage-

ne etablert kontakt med 30 fagpersoner som til sammen representerer alle relevante faggrupper, og som samtidig ivaretar en god geografisk spredning. Samtlige av disse har vært del av fagpanelet til Klara Klok, og jeg er glad for at man på denne måten kan bygge videre på den faglige kompetansen som Klara Klok har representert. Med disse fagpersonene på plass vil Ung.no kunne svare på helsefaglige spørsmål fra 1. januar, og ungdoms tilbud om digital helseinformasjon er sikret.

SPØRSMÅL NR. 458

Innlevert 2. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden legge frem en komplett liste med bompengesatser i Norge 31.12.16 og dagens takster?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslo for Stortinget, og fikk vedtatt, en historisk økning i drivstoffavgiftene fra 1. januar 2017. Denne økningen skulle finansiere et kutt på minst 10 % i bompengene på en rekke veiprojekter.

Svar:

Oversikt som viser dagens takster er lagt ved. Oversikten ligger også på AutoPASS.no og blir jevnlig oppdatert. Jeg antar representanten Pollestad er godt kjent med nivåene og forutsetningene for justeringer, siden

mesteparten av de ble vedtatt eller initiert i perioden hvor representanten Pollestad var statssekretær i Samferdselsdepartementet.

Dagens regjering jobber derimot for å redusere bompengandelen. Flertallet på Stortinget har vedtatt at det skal bevilges mer statlige midler til eksisterende bomprosjekt, nettopp for å kunne kutte bomtakster. Som representanten Pollestad burde vært kjent med, betyr ikke det at takstene reduseres fra 01.01.17, men de vil få effekt på takstene i løpet av året. Dette har blant annet å gjøre med at hvert bomprosjekt er en egen juridisk enhet, og hvor bompengeselskapenes eiere må få tid til å vurdere de vilkår som er satt for å få utbetalt tilskuddet. Det vil bli stilt krav om at selskapene skal slutte seg til de nye regionale bompengeselskapene, og å legge om til forenklet takst- og rabattstruktur.

Vedlegg til svar:

Oversikt over vegar og bompengeselskaper - oversikt over takster og rabatter.

Oppdatert 06.12.2016

Veger og bompengeselskaper – oversikt over takster og rabatter

Takstene som er oppgitt er for passering uten rabatt for kjøretøy i takstgruppe 1 og 2. Det tas forbehold om prisendringer.

Bomstasjoner med AutoPASS:

Veg	Strekning	Bompengeselskap	Takstgruppe 1 (O)	Takstgruppe 2 (P)	Rabatt prosent (K)	Rabatt prosent (L)	Rabatt timesregel (I)	Rabatt månedstak (J)
			NOK	NOK				
	Bomringen Oslo E M	Flielinien AS	33	99	10	10	Ja	60
	Bomringen Bærum, Akershus E M	Flielinien AS	16,50	49,50	10	10	Ja	60
	Bomringen Kristiansand, Vest-Agder E H M	Nye Kristiansand Bompengeselskap AS	14/21	28/42	20	10	Ja	50
	Bomringen Nord-Jæren, Rogaland E M	Nord-Jæren Bompengeselskap AS	20	50	10/20	10	Ja	75
	Bomstasjonene på Haugalandet, Rogaland M	Haugalandspakken AS	14	28	5/30/40/50	0	Ja	75
	Bomstasjonene i Bergen, Hordaland E H M	Bergen Bompengeselskap AS	19/45	38/90	10/20	0	Ja	60
	Askøypakken, Hordaland D	Askøy Bompengeselskap AS	22,50	45	20	10	Ja	30
	Bomringen Namsos, Nord-Trøndelag E G M	Namdal Bompengeselskap AS	18	36	20/30/40/50	0	Ja	60
	Bypakke Bodø, Nordland M	Veipakke Salten AS	15	45	10	10	Ja	80
	Harstadpakken, Nordland M	Troms Bompengeselskap AS	12	24	10	10	Ja	60
	Bypakke Grenland, Telemark H M	Vegfinans Bypakke Grenland AS	15/21	30/42	10	10	Ja	60
	Førdepakken, Sogn og Fjordane E M	Førdepakken Bomselskap AS	26	47	20/0	20/0	Ja	30
	Miljøpakken Trondheim, Sør-Trøndelag H M	Vegamot AS	Se bompengeselskapets hjemmeside	Se bompengeselskapets hjemmeside	10/20	10	Ja	110
E6	Helgeland nord, Nordland	Nordland Bompengeselskap AS	12 17	36 51	10	10	Nei	-
E6	Trondheim-Stjørdal, Sør-Trøndelag	Vegamot AS	37 18 18	74 36 36	20/30/40/50	0	Nei	-
E6	Tingberg, Oppland	Vegfinans E6 Oppland AS	24	48	10	10	Ja	40
E6	Svinnsundforbindelsen, Østfold	Svinnsundforbindelsen AS	20	100	13	13	Nei	16
E6	Moss, Raukerud, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	22	44	10/20	10/20	Nei	30

Oppdatert 06.12.2016

Veg	Strekning	Bompengeselskap	Taktgruppe 1		Taktgruppe 2	Rabatt prosent (K)	Rabatt prosent (L)	Rabatt timesregel (I)	Rabatt månedstak (J)
			(O)	NOK					
E6	Gardermoen-Moelv, Akershus • Hovinmoen-Dal • Skaberud-Kolomoen • Dal-Boksrud • Boksrud-Minnesund • Akershus grense- Skaberud • Minnesund-Hedmark grense	Vegfinans E6 Gardermoen-Moelv AS	19 23 19 15 21	38 46 38 30 42	10	10	10	Nei	-
E6/E10	Leirvik, Nordland	Hålogalandssrta AS	43	129	13	10	10	Nei	-
E16	Bolstad (Vossapakko), Hordaland	Voss og Omland Bompengeselskap AS	43	86	30/40/50	0	0	Ja	-
E16	Kløfta-Nybakk, Akershus • E16 Nybakk	Vegfinans E16 Kongsvingervegen AS	20	40	10	10	10	Nei	-
E16	Kongsvinger-Slomarika, Hedmark • E16 Åsum	Vegfinans E16 Kongsvingervegen AS	32	64	10	10	10	Nei	-
E16	Kongsvinger-Slomarika, Hedmark	Vegfinans E16 Kongsvingervegen AS	32	64	10	10	10	Nei	-
E16	Fønhus-Bagn, Oppland	Vegfinans E16 Oppland AS	34	68	10	10	10	Nei	40
E18	Dalen, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	11	22	10/20	10/20	10/20	Nei	30
E18	Brennmoen, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	16	32	10/20	10/20	10/20	Nei	30
E18	Ramstad vest, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	11	22	10/20	10/20	10/20	Nei	30
E18	Knapstad – Retvet, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	9	18	10/20	10/20	10/20	Nei	30
E18	Gulli-Langangen, Vestfold • Gulli • Ramsund • Fokserød • Natvall • Skinmo • Sky	Vegfinans E18 Vestfold AS	5 11 6 7 9 12	10 22 12 14 18 24	10	10	10	Nei	-
E18	E18 Aust-Agder • Innfjore • Kviksdalen • Østerholtheia	Aust-Agder Vegfinans AS	15 15 30	30 30 60	10/30/40/50	0/10	0/10	Nei	-
E39	Handeland, Listerpakken, Vest-Agder	Lister Bompengeselskap AS	25	50	30/40/50	10	10	Nei	-
E39	Orkdalsvegen, Sør-Trøndelag • Thamshamn • Buvika (Øysand)	Bompengeselskapet E39 Øysand-Thamshamn AS	20	40	20/30/40/50	0	0	Nei	-
E134	Stordalstunnelen, Hordaland	Hordaland fylkeskommune	43	86	30/40/50	10	10	Nei	-

Oppdatert 06.12.2016

Veg	Strekning	Taktstgruppe 1		Taktstgruppe 2	Rabatt prosent (K)	Rabatt prosent (L)	Rabatt timesregel (I)	Rabatt månedstak (J)
		(O)	(P)					
E136	Tresfjordbrua og Vågstrandstunnelen, Møre og Romsdal: <ul style="list-style-type: none"> Tresfjordbrua Skorgen N Skjeggstad N Vågstrandstunnelen 	90 45 45 42	270 135 135 126	30/40/50	10	Ja	-	
Rv. 7	Sokna-Ørgenvika, Buskerud AS	70	175	10	10	Nei	-	
Rv. 13	Hardangerbrua, Hordaland	150	600	30/40/50	0	Nei	-	
Rv. 13	Svelgane (Vossapakken), Hordaland	43	86	30/40/50	0	Ja	-	
Rv. 19	Skoppum, Horten, Vestfold	33	66	30/40/50	0	Nei	-	
Rv. 80	Strømsnes, Nordland	28	56	10/20	10	Ja	60	
Rv. 80	Vikan, Nordland	21	42	10	10	Ja	80	
Fv. 7	Kvammapakken, Hordaland <ul style="list-style-type: none"> Kjespo ved Alvik Steinsdalen (Kvam) 	43	86	30/40/50	0	Ja	-	
Fv. 17	Godøystrømmen, Nordland	22	44	10/20	10	Ja	60	
Fv. 33	Fv. 33 Langsletta, Oppland	34	68	10	10	Nei	-	
Fv. 34	Grime, Oppland	27	54	20	10	Nei	-	
Fv. 43	Kollevoll, Listerpakken, Vest-Agder	25	50	30/40/50	10	Nei	-	
Fv. 45	Gjesdal, Rogaland	48	85	30/40/50	0	Nei	-	
Fv. 47	T-forbindelsen, Rogaland	30	60	30/40/50	10	Nei	-	
Fv. 71	Sykkylvsbrua, Møre og Romsdal	37	111	30	0	Nei	-	
Fv. 78	Vegpakke Helgeland, Nordland <ul style="list-style-type: none"> Hjartåsen Drevja Toventunnelen 	27 27 85	54 54 255	20	10	Ja Nei Nei	-	
Fv. 107	Jondalstunnelen, Hordaland	100	200	30/40/50	0	Ja	-	
Fv. 108	Kråkerøyforbindelsen, Østfold D <ul style="list-style-type: none"> Værstebrua, ny Kråkerøyforbindelse Kråkerøybrua, gammel Kråkerøyforbindelse 	25	50	30/40/50	10	Nei	50	
Fv. 118	Svinesundforbindelsen, gamle E6, Østfold	20	100	13	13	Nei	16	
Fv. 128	Fossum, Østfoldpakka, gamle E18, Østfold	10	20	10/20	10/20	Nei	30	

Oppdatert 06.12.2016

Veg	Strekning	Bompengeselskap	Takstgruppe 1 (O)	Takstgruppe 2 (P)	Rabatt prosent (K)	Rabatt prosent (L)	Rabatt timesregel (I)	Rabatt månedstak (J)
Fv. 128	Siltu, Østfoldpakka, gamle E18, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	16 NOK	32 NOK	10/20	10/20	Nei	30
Fv. 128	Knapstad - Retvet, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	9	18	10/20	10/20	Nei	30
Fv. 175	Kongsvinger-Slomarka, Hedmark	Vegfinans E16 Kongsvingervegen AS	32	64	10	10	Nei	-
Fv. 210	Kongsvinger-Slomarka, Hedmark	Vegfinans E16 Kongsvingervegen AS	32	64	10	10	Nei	-
Fv. 255	Fåberg, Prestegård, Gausdalsvegen, Oppland	Vegfinans Gausdalsvegen AS	21	42	30/40/50	0	Nei	-
Fv. 312	Skarsmoen, Oppland	Vegfinans E6 Oppland AS	18	36	10	10	Ja	40
Fv. 311	Kambo, Østfoldpakka, Østfold	Østfold Bompengeselskap AS	22	44	10/20	10/20	Nei	30
Fv. 315	Lundgård, Gausdalsvegen, Oppland	Vegfinans Gausdalsvegen AS	21	42	30/40/50	0	Nei	-
Fv. 450	Kløfta-Nybakk, Akershus	Vegfinans E16 Kongsvingervegen AS	20	40	10	10	Nei	-
Fv. 465	Gjervollstad, Listerpakken, Vest-Agder	Lister Bompengeselskap AS	25	50	30/40/50	10	Nei	-
Fv. 519	Finnøytunnelen, Rogaland	Finnfast AS	150	590	30/40	0	Nei	-
Fv. 542	Bømtopakken, Spissøy, Hordaland	Bømlo Vegselskap AS	80	160	30/40/50	0	Ja	75
Fv. 544	Halsnøysambandet, Hordaland	Fastlandssamband Halsnøy AS	100	320	40	0	Nei	-
Fv. 714	Laksevegen, Sør-Trøndelag	Vegamot AS	70 54	350 270	30/40/50	10	Nei	-
Fv. 715	Fosenpakken, Krinsvatn, Sør-Trøndelag	Fosenvegene ei tim'le by AS	70	210	20	10	Nei	50
Fv. 800	Orkdalsvegen, Sør-Trøndelag	Bomvegelskapet E39 Øysand-Thamshavn AS	20	40	20/30/40/50	0	Nei	-
Fv. 858	Ryaforbindingen, Troms	Ryaforbindingen AS	100	100	30/40/50	10	Nei	-

Manuell bomstasjon:

Veg	Strekning	≤ 3 500 kg		> 3 500 kg	
		NOK	NOK	NOK	NOK
Fv. 64	Atlantterhavstunnelen, Møre og Romsdal		93	FO	93/430
					705
					37/18
					61

Ferjesamband:

Følgende ferjesamband har bompengerekrav (i form av et bompengepåslag på ferjebilletten):

Veg	Ferjesamband
E39	Halhjem-Sandvikvåg, Hordaland
E39	Mortavika-Arsvågen, Rogaland
E39-Fv. 546	Husavik-Sandvikvåg, Hordaland
Fv. 48	Gjermundshavn-Varaldsøy-Årsnes, Hordaland
Fv. 541	Langvåg-Buavåg , Hordaland
Fv. 546	Krokeide-Hufthamar, Hordaland
Fv. 659	Skjelteine-Lepsøya-Haramsøya, Møre og Romsdal
Fv. 659/Fv. 668	Brattvåg-Dryna-Fjortofta-Harøya, Møre og Romsdal
Fv. 710	Brekstad-Våset , Sør-Trøndelag
Fv. 715	Flakk-Rørvik , Sør-Trøndelag

Symboler:

A	Kjøretøy (og kjøretøy med tilhenger) når tillatt totalvekt for kjøretøy og henger ikke overstiger 3 500 kg eller at lengden ikke overstiger 6 meter
B	Motorsykkel
C	Passasjerer (voksne/barn)
D	Betaling kun en vei
E	Betaling kun i retning mot sentrum.
F	> 6 m og < 12,4 m
G	Innkrevning virkedager kl. 06–18
H	Tidsdifferensierte takster

Oppdatert 06.12.2016

I	<p>Timesregel: Det belastes kun for én passering innen et gitt tidsrom, i de fleste tilfeller 60 minutter. Det forutsetter gyldig AutoPASS-avtale og brikke.</p>
J	<p>Månedstak: Det belastes et maksimalt antall passeringer per måned, per kjøretøy som er tilknyttet avtalen. I enkelte bompengeanlegg gjelder månedstaket kun for lette kjøretøy. Det forutsetter gyldig AutoPASS-avtale og brikke.</p>
K	<p>Rabattsats ved passering i bomstasjoner tilhørende bompengeselskapet man har avtale med. Rabattsatsen kan variere etter hvor stort forskuddsbeløp man betaler, eller ut fra om man har et lett eller tungt kjøretøy.</p>
L	<p>Rabattsats med gyldig AutoPASS-avtale og AutoPASS-brikke fra hvilket som helst bompengeselskap, inkl. gyldig utenlandsk brikke. For å få en høyere rabattsats der det er mulig, må man inngå en tilleggsavtale med det aktuelle bompengeselskapet. Rabattsatsen kan variere ut fra om man har et lett eller tungt kjøretøy.</p>
M	Bomring
N	<p>Omvendt timesregel for bomstasjonene på Skorgen og Skjeggstad, se mer informasjon på http://www.eksportvegen.no/service/#hva-er-en-omvendt-timesregel</p>
O	<p>Takstgruppe 1: Kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3500 kilo, samt alle biler uavhengig av vekt i kjøretøykategorien M1 i Autosys, det vil si de fleste campingbiler og enkelte store personbiler med totalvekt over 3500 kilo. For at kjøretøy over 3 500 kg i kategori M1 skal inngå i takstgruppe 1, stilles det krav om elektronisk brikke med gyldig avtale. For Atlanterhavstunnelen se: www.atlanterhavstunnelen.no.</p>
P	<p>Takstgruppe 2: Kjøretøy med tillatt totalvekt fra og med 3501 kilo, med unntak av biler som registrert i kjøretøykategori M1 i Autosys.</p>

6

SPØRSMÅL NR. 459**Innlevert 2. januar 2017 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 10. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren ta initiativ til å tilpasse togavganger- og ankomster i Trondheims-regionen i større grad til arbeidstidsstart- og slutt ved St. Olavs Hospital?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsreiser og pendlerreiser med jernbanen har stort potensial i Trondheims-regionen. Men avganger og ankomster synes i noen grad lite tilpasset de reisendes behov. St. Olavs Hospital er en stor offentlig arbeidsplass med over 8 000 ansatte, lokalisert i sentrum av Trondheim. Flere turnusskift ved sykehuset starter kl. 07.00. Marienborg stasjon ligger like ved sykehuset, noe som gjør det mulig for ansatte i større grad å benytte seg av jernbanen hvis togrutene er godt nok tilpasset. Tog 425 ankommer stasjonen kl. 07, noe som gjør at flere ansatte velger bort toget fordi de kommer for sent på jobb.

Svar:

Lokaltogtilbudet i Trondheimsområdet er relativt omfattende og ble forbedret fra desember 2014. Tilbudsforbedringen slo særlig positivt ut for reisende sør for Trondheim, det vil bl.a. si reisende til og fra Marienborg. Alle lokaltog i grunnruten ble da forlenget til/fra Melhus. Stasjonene Kvål, Ler og Lundamo fikk også flere avganger. I tillegg trafikkeres jernbanen av regiontog og godstog. Dette gir samlet sett et markedstilpasset tilbud innenfor de muligheter infrastrukturkapasiteten gir.

Jernbaneinfrastrukturen i Trondheimsområdet består for det mest av enkeltsporede strekninger. Det innebærer at togene må møtes på bestemte stasjoner eller kryssingsspor, noe som gir liten fleksibilitet med tanke på å justere rutetidene. Med dagens infrastruktur er det begrenset rom til å justere rutetilbudet i én del av området uten at dette får konsekvenser for andre deler av togtilbudet i regionen. Jernbanedirektoratet har det operative ansvaret for utviklingen av det fremtidige togtilbudet og vil vurdere innspillet med sikte på ev. justeringer ved senere ruteendring.

SPØRSMÅL NR. 460**Innlevert 3. januar 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 12. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden snarest si opp avisdistribusjonsavtalen for lørdagsaviser med Kvikkas og tilbakeføre distribusjonen til Posten, samtidig som de avisbedrifter som er påført store tap som følge av manglende avislevering får dekket sine tap fra Samferdselsdepartementet?»

Svar:

Den nye postloven trådte i kraft fra 1. januar 2016. Den tar hensyn til utviklingen i det norske postmarkedet, hvor brevvolumet de siste ti-femten årene er kraftig redusert i konkurranse med elektronisk kommunikasjon.

Mengden post på lørdager var etter hvert så liten at det ble besluttet å avslutte lørdagsomdeling av post.

Da Stortinget vedtok postloven, ble det lagt til grunn at departementet skulle legge til rette for fortsatt distribusjon av aviser på lørdager. Over en million abonnementsaviser deles ut på lørdager i Norge. I størsteparten av landet har avisenes egne avisbudnett sørget for at avisene har kommet frem til abonnentene. I enkelte områder har Posten vært eneste distributør, og noen steder har lørdagsavisen kommet først på mandagen.

For å sikre fortsatt lørdagsdistribusjon i de områdene der det ikke eksisterte noe alternativt avisdistribusjonsnett, vedtok Stortinget at distribusjon i disse områdene skal bekostes over statsbudsjettet. Omfanget

av anbudet ble definert ut fra hvor avisenes felles bud-selskap Helthjem oppga at det fantes avisbuddekning.

Oppdraget ble satt ut på anbud og anbudskonkur-ransen ble vunnet av selskapet Kvikkas AS. Kontrakten mellom Samferdselsdepartementet og Kvikkas omfat-ter utdeling av om lag åtte prosent av alle lørdagsaviser i abonnement, det vil si rundt 80 000 eksemplarer. I områdene der det fantes avisbudnett har avisene selv overtatt ansvaret. Det er samtidig et premiss at avisene skal bekoste og organisere transport fra trykkeriet til innleveringssted for avisbudene selv. Kontrakten ville hatt samme omfang og innretning uansett hvilket sel-skap som hadde vunnet.

Etter at Kvikkas startet opp med sin levering har departementet mottatt mange klager på uteblitte lør-dagsaviser, både i områder der Kvikkas har ansvaret for distribusjon og i områder der avisene selv har an-svar for lørdagsdistribusjon. Ved oppstart av kontrakten hadde Kvikkas problemer med å få en del av avisene ut til abonnentene, men selskapet forbedret kvaliteten vesentlig fram mot jul. En del av oppstartsprobleme-ne var knyttet til at avisene ikke kom frem i rett tid til innleveringsstedene, men oppstartsproblemene var også knyttet til at det var nye avisbud samt manglende

adresser og dårlig merkede postkasser. Det er samtidig gledelig at Kvikkas for siste lørdag i 2016 har en kla-gepromille for et representativt utvalg av aviser som er sammenliknbar med det Posten oppnådde i årets to siste måneder.

Departementet har fulgt saken tett og fått skriftlige rapporter hver uke. I tillegg har det vært avholdt fle-re møter mellom Kvikkas og avisbransjen, både med og uten departementet til stede. Dialogen er god, og stadig flere problemer blir løst. Aktørene er nå enige om en felles målemetode for leveringskvalitet. Det har hersket uenighet om tallene, og i departementet har vi mottatt klager rettet mot Kvikkas, men som viste seg å ligge under avisenes eget distribusjonsansvar. Det il-lustrerer at det er avgjørende å ha korrekt tallmateria-le for dokumentasjon av leveringskvalitet og hvorvidt kontrakten er oppfylt. Jeg vil fortsette å følge opp leve-ringskvaliteten på lørdagsaviser i tiden fremover.

Når det gjelder de ekstrakostnadene avisene har hatt knyttet til omleggingen, vises det til at dette er penger Mediebedriftenes landsforening foreslo bevil-get under budsjettthøringene både i Kulturkomiteen og i Transport- og kommunikasjonskomiteen, uten at det-te fant plass i budsjettinnstillingene fra komiteene.

SPØRSMÅL NR. 461

Innlevert 3. januar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 12. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Spredning av plast og mikroplast utgjør en stadig økende trussel mot dyr og etterhvert mennesker. Derfor haster det å iverksette tiltak. Miljødirektoratet lanserte denne uken en liste over nasjonale tiltak mot landba-serte utslipp av mikroplast. De foreslår blant annet å utrede miljøvennlige alternativer til gummigranulater på kunstgressbaner og tiltak for å fange opp mikroplast fra bildekk.

Når vil regjeringen legge frem den nasjonale hand-lingsplanen mot mikroplast som Stortinget har be-stilt?»

Svar:

Spredning av mikroplast er et alvorlig miljøproblem og er sammen med marin forsøpling et høyt prioritert område for regjeringen. Forurensning av mikroplast er

et økende problem på grunn av tilførsler fra mange kil-der, og det er viktig å få på plass tiltak.

Gjennom rapporter Miljødirektoratet har fått utar-beidet de siste årene har vi fått økt kunnskap om de viktigste kildene til spredning av mikroplast fra land-baserte kilder i Norge. Dekkslitasje er vist å være den klart største kilden, etterfulgt av gummigranulat fra kunstgressbaner, maling, tekstiler og plastpellets. Med utgangspunkt i betydningen av de ulike kildene til ut-slipp har Miljødirektoratet, på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet, utarbeidet en overordnet tiltak-svurdering mot mikroplast. Denne ble oversendt de-partementet 20. desember 2016.

Miljødirektoratet omtaler i tiltaksvurderingen en rekke ulike tiltak som kan være aktuelle, både nasjo-nalt og internasjonalt og i forhold til en rekke ulike kilder. De påpeker at noen tiltak er mer modne for å igangsettes enn andre, og at flere av tiltakene vil måtte utredes nærmere før en endelig beslutning tas.

Tiltaksvurderingen Miljødirektoratet nå har gjennomført er et viktig arbeid med å få på plass gode tiltak mot spredning av mikroplast. Arbeidet med marin forsøpling og spredning av mikroplast nasjonalt og internasjonalt er høyt prioritert, og departementet vil raskt ta stilling til vurderingene fra Miljødirektoratet

og hvordan forslagene skal følges opp videre. Klima- og miljødepartementet vil komme tilbake til videre oppfølging i forbindelse med stortingsmelding om avfall og den sirkulære økonomien som skal legges frem før sommeren, der marin forsøpling og mikroplast vil være viktige temaer.

SPØRSMÅL NR. 462

Innlevert 3. januar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 6. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Norge har forpliktet seg til å ta mot flyktninger gjennom den Europeiske relokaliseringmekanismen. Kriteriene i ordningen forutsetter at kun de som kommer fra land med 75 % innvilgelse skal relokaliseres. Det stenger for flyktninger som eksempelvis et irakisk barn og dets mor som begge ble sterkt forbrent av en gass-eksplosjon i et telt i Hellas. Et barn døde.

Hva er grunnen til at regjeringen ikke vil åpne for å ta mot en slik familie som aller mest trenger hjelp og beskyttelse?»

Norge bør prioritere å hjelpe også andre sårbare flyktninger i Hellas og Italia som ikke er omfattet av relokaliseringmekanismen.

Et eksempel på dette er et barn og en mor som har blitt sterkt forbrent av en gass-eksplosjon i et telt i Hellas. Det eldste barnet, en gutt på 6 år døde. Begge har store brannskader, barnet er verst skadet. Barnet får ikke den behandlingen som trengs på sykehuset i Hellas. <http://fnd.uz/bahez> Brannskadeavdelingen på Haukeland står klar til å ta imot og hjelpe. Organisasjonen Dråpen i Havet har sagt seg villig til å hjelpe/bistå med transport.

BEGRUNNELSE:

«Flytningsforanstaltningene i denne afgørelse omfatter kun en ansøker, der tilhører en nationalitet, for hvilken andelen af afgørelserne om tildeling af international beskyttelse ifølge de seneste foreliggende EU-dækkende ajourførte kvartalsdata fra Eurostat udgør 75 % eller mere af de afgørelser, der er truffet i første instans om ansøgninger om international beskyttelse, jf. kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU (1). For så vidt angår statsløse henses der til det land, hvor de tidligere havde sædvanligt opholdssted. Kvartalsvise ajourføringer tages kun i betragtning i forbindelse med ansøgere, som ikke allerede er blevet udpeget som ansøgere, der kan flyttes i overensstemmelse med artikel 5, stk. 3, i denne afgørelse.» <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1601&from=EN>

Svært skadde og utsatte flyktninger som kommer fra «feil» nasjonalitet vil derfor ikke tas i betraktning hvis en stivbent følger disse kriteriene.

Svar:

Jeg vil innledningsvis minne om at EUs midlertidige relokaliseringmekanisme, som er hjemlet i to separate rådsbeslutninger fra september 2015, omfatter asylsøkere og ikke flyktninger som har fått innvilget sin søknad om beskyttelse. Hensikten med relokaliseringen av asylsøkere er å avlaste yttergrenseland som opplevde størst press i 2015, og gi asylsøkere som befinner seg der tilgang til prosedyrer i andre land med mindre akutt press.

I tilleggspromisjonen til statsbudsjettet for 2016, Prop. 1 S Tillegg 1 (2015-2016), foreslo regjeringen for Stortinget at Norge skulle delta i EUs relokaliseringmekanisme med 1 500 plasser fordelt over to år. I lys av det høye norske bidraget til mottak av kvoteflyktninger mente regjeringen at et bidrag på 1 500 plasser var et passende nivå for Norge. Stortinget sluttet seg til regjeringens forslag og regjeringen følger nå opp Stortingets vedtak.

Norges deltakelse er knyttet til rådsbeslutning 2015/1601 av 22. september 2015. Artikkel 11 første ledd, siste pkt. åpner for at assosierte land bilateralt kan avtale bidrag til relokalisering av asylsøkere med

Italia og Hellas. Det fastslås også at det i slike tilfeller skal tas hensyn til kjerneelementene i rådsbeslutningen, herunder prosedyrereglene og søkeres rettigheter og forpliktelser:

“The core elements of this Decision, in particular those relating to the relocation procedure and the rights and obligations of applicants, shall be duly taken into account in those arrangements.”

Da regjeringen skulle oppnå slik bilateral enighet med Italia og Hellas ønsket vi derfor å legge til rette for en så enhetlig og effektiv prosess som mulig slik at våre bidrag ikke skulle komplisere eksisterende prosedyrer.

Rådsbeslutningen fastslår at bare asylsøkere fra land som etter ferske europeiske statistikker har en innvilgelsesandel på minst 75 pst. kan omfattes av ordningen. Det fremgår av rådsbeslutningen at det er nødvendig å begrense anvendelsesområdet til relokaliseringmekanismen, og at det er behov for en klar regel som er enkel å administrere. På den ene siden skal terskelen på 75 pst. søke å sikre at personer som

sannsynligvis har behov for beskyttelse, blir overført og får sine rettigheter ivaretatt i mottakerlandet. På den annen side skal terskelen forhindre at personer som sannsynligvis ikke har behov for beskyttelse, blir relokalisert, slik at man unngår unødig forlengelse av deres opphold i Europa. Irakere var opprinnelig inne på listen over de nasjonaliteter som ble omfattet, men falt ut tidlig 2016 og er nå, i likhet med mange andre nasjonaliteter, ikke lenger omfattet.

Ett sted må man sette en grense, og jeg mener 75 pst ikke er for høyt. Det er i denne sammenheng også verdt å nevne at i 2016 behandlet UDI om lag 2 300 asylsøknader fremmet av irakiske borgere. Av de realitetsbehandlede sakene ble i underkant av 20 pst. innvilget.

Hellas har for øvrig forpliktet seg til å behandle asylsøknader og sørge for nødvendig innkvartering av asylsøkere i tråd med europeiske rettsregler. For å kunne innfri sine forpliktelser og ha et tilfredsstillende asylsystem mottar Hellas betydelige EU-midler. EØS-midler brukes også til dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 463

Innlevert 4. januar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 13. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Likestillings- og diskrimineringsnemnda ga 01.12.2016 en uttalelse om at opplæringslovens forskrift § 1-10 er i strid med diskrimineringsloven ved at den ikke gir adgang til å gjøre unntak fra kravet om to fremmedspråk for elever med dysleksi ved studiespesialiserende program i videregående skole. Elever med dyslektiske må beslutte retning for sitt karrierevalg før 1. mars 2017. Det haster å sikre disse elevene rett til å søke studiespesialisering.

Når og hvordan vil statsråden denne retten?»

BEGRUNNELSE:

Likestillings- og diskrimineringsnemnda ga 1. des. 2016 en uttalelse om at opplæringslovens forskrift § 1-10 er i strid med diskrimineringsloven.

«Opplæringslovens forskrift § 1-10 (forskrift 23. juni 2006 nr. 724) er i strid med diskriminerings- og

tilgjengelighetsloven § 5 (lov nr. 61/2013) ved at den ikke gir adgang til å gjøre unntak fra kravet om to fremmedspråk ved studiespesialiserende program i videregående skole.»

Dette er en viktig avgjørelse for elever som har blitt diagnostisert som dyslektiske.

Dysleksi er en kognitiv utviklingsforstyrrelse som gjør det vanskelig å lære fremmedspråk.

De fleste dyslektiske elever sliter så mye med å lære seg engelsk i løpet av grunnskolen, at de fleste må velge engelsk fordypning i 8. klasse til fordel for fremmedspråk nummer to.

De som med dagens ordning skal oppnå studiekompetanse må nå bruke tre år med et fremmedspråk nummer 2.

Alternativt ta en to års yrkesrettet utdanning, med etter år påbygg for studiekompetanse. Dette er en demotiverende omvei, med studium av et fag dersom dette ikke er en vei de ønsker å utdanne seg innenfor. Dette er å sløse både med statlige og personlige ressurser.

Elever med dyslektiske elever må beslutte retning for sitt karrierevalg før 1. mars 2017. Det haster derfor å sikre elevene med karakter i ett fremmedspråk, rett til å søke studiespesialisering, slik LDO nå har slått fast.

Det er av avgjørende betydning at Likestillings- og diskrimineringsnemndas avgjørelse implementeres i god tid før denne datoen, om nødvendig med en midlertidig ordning.

Det er også nødvendig å ivareta de samme rettighetene for elever som har gjennomført to års videregående utdanning, eller er inne i et slikt utdanningsløp.

Svar:

Kunnskapsdepartementet mottok i desember Likestillings- og diskrimineringsnemndas uttalelse. Jeg er opptatt av at regelverket ikke skal virke diskriminerende,

og vil sørge for at uttalelsen fra nemnda blir fulgt opp.

Likestillings- og diskrimineringsnemndas uttaler at dagens regel om krav om to fremmedspråk på studiespesialiserende må endres, men det er ikke opplagt hvilke endringer som bør gjøres. For meg er det viktig at vi både skal sikre at regelverket ikke er diskriminerende, samtidig som vi ivaretar alle elever og deres rett til å nå sitt potensial. Departementet har startet arbeidet med å få på plass et nytt regelverk som balanserer disse hensynene på en best mulig måte. Det er viktig at et nytt regelverk er godt og ikke gir utilsiktede effekter, og det kan derfor være vanskelig å få dette på plass i løpet av kort tid.

I tillegg vurderer derfor departementet løsninger som kan ivareta elevene som berøres av saken på kort sikt. Jeg vil om kort tid konkludere i dette spørsmålet og sørge for at elevene det gjelder får god informasjon.

SPØRSMÅL NR. 464

Innlevert 4. januar 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 11. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil kunnskapsministeren iverksette for å motvirke at skoler bevisst planlegger med færre timer enn minstetimetallet?»

BEGRUNNELSE:

En rapport fra NIFU fra 19.12.2016 viser at det er stor variasjon i hvordan skolene planlegger, gjennomfører og følger opp undervisningstimer med kvalifiserte lærere gjennom skoleåret.

Det går fram av rapporten at 1 av 10 skoler planlegger med færre timer enn minste årstimetall i fagene. Det fører til mindre tid til læring for elevene og økt arbeidspress for lærerne. Argumentasjonen fra skolelederne er dårlig økonomi. 6 av 10 skoler planlegger med samme antall timer som minste årstimetall, mens 3 av 10 oppgir at det varierer.

Det oppgis at elevene får vikar i timer der lærer er fraværende ca. 2 av 3 ganger. 6 av 10 av disse har formell kompetanse. Hele 15 % av lærerne jobber ved skoler hvor det vanligvis ikke settes inn vikar, men der elevene gjør egenarbeid i lærers fravær. De fleste time-

ne som faller bort er ved tentamens- og eksamensperioder.

Det er alvorlig at elevene ikke får det antall undervisningstimer de er forventet og at skoleledere bevisst planlegger for dette, ikke minst etter innføring av nasjonalt fraværsreglement for elevene.

Svar:

Jeg er opptatt av at elevene skal ha best mulige forutsetninger for gode faglige prestasjoner og da er det viktig at elevene får den undervisningen de skal ha. For å få mer informasjon om utfordringer knyttet til undervisningstid i fag, ga jeg i 2014 Utdanningsdirektoratet i oppdrag å innhente en kartlegging av undervisningstimer i videregående skoler.

Kartleggingen som NIFU har gjennomført på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet, viser at noen skoler er gode på å planlegge skoleåret slik at elevene får den undervisningen de skal ha, mens en del skoler må bli bedre. Det er alvorlig at enkelte skoler ikke gir elevene det antallet undervisningstimer de skal ha.

Økonomi er ingen holdbar unnskyldning for å ikke gi elevene den undervisningen de skal ha ifølge loven. Det er skoleeiers ansvar å stille til rådighet nødvendi-

ge lærerressurser og ha hensiktsmessige systemer for planlegging av skoleåret. Jeg forventer at alle skoler følger regelverket og gir elevene den opplæringen de skal ha i hvert fag. Fylkesmannen kan føre tilsyn med fylkeskommunenes oppfyllelse av elevenes rett til minste årstimetall. Elever og ansatte som ser at det fastsatte timetallet er for lavt, kan kontakte fylkesmannen.

Kartleggingen viser at eksamensperioden er den enkeltårsaken som bidrar til at flest undervisningstimer faller bort. Jeg har satt ned en arbeidsgruppe som skal

utrede og vurdere mulige måter å organisere skoleåret på. I vurderingen av nye modeller skal gruppen blant annet ta hensyn til utfordringer knyttet til elevenes minstetimetall, eksamen og eksamensforberedelser. Arbeidsgruppen skal levere sin rapport i juni 2017 og jeg ser frem til å få konkrete forslag til hvordan vi kan løse utfordringene rundt eksamen og undervisningstid i videregående skoler. I tillegg vurderer jeg behovet for andre tiltak, som for eksempel om kravet til undervisningstid skal tydeliggjøres.

SPØRSMÅL NR. 465

Innlevert 4. januar 2017 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 11. januar 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hvilke(n) ny funksjonalitet, nye APIer og nye data-sett tilgjengeligjøres for brukere utenfor Brønnøysundregistrenes organisasjon ved gjennomføring av prosjektet ny registerplattform, hvilke prosesser som i dag gjøres manuelt av Brønnøysundregistrenes organisasjon vil kunne automatiseres eller overlates til selvbetjening med ny løsning, hvilke rapporteringsbyrder forsvinner for næringslivet og hvordan vil prosjektet støtte oppunder prinsippet om at informasjon skal kun leveres én gang til forvaltningen?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2017 ble det bevilget 172 millioner til et nytt IT-system for Brønnøysundregistrene. Totalkostnaden er estimert til 1,2 milliarder kroner.

Brønnøysundregistrene inneholder sentral informasjon for bedrifter og offentlige virksomheter i hele landet og mange av disse virksomhetene har rapporteringsplikter til registrene. Ved et så stort prosjekt vil man kunne forvente betydelige gevinster både for disse brukerne av registrene, samt for registrenes egne prosesser.

Prinsippet om at «Informasjon til forvaltningen skal leveres kun én gang» er viktig ikke bare for å gi innbyggere og næringsliv reduserte rapporteringsbyrder, men også for å sikre personvern og innsyn, samt effektive interne prosesser og systemer i forvaltningen. Det vil også være helt sentralt for å lage reelt brukeroorienterte tjenester, da vi vet at brukernes behov og for-

ventninger ofte ikke er i samsvar med forvaltningens interne organisering.

Det er godt at regjeringen erkjenner viktigheten av prinsippet, men sammenlignet med land som Estland har Norge kommet meget kort i etterlevelsen av dette prinsippet. Brønnøysund-registrene inneholder viktig grunndata og det er å forvente at et slikt stort prosjekt vil støtte oppunder målsetningen om «kun én gang» på en meget betydelig måte.

Svar:

Et velfungerende registersystem ved Brønnøysundregistrene er avgjørende for å oppnå et konkurransedyktig næringsliv og en effektiv offentlig sektor. Registrene sikrer at enkeltindivider og virksomheter både får tilgang til informasjon om egne forhold og den informasjonen om andre virksomheter som gjør det trygt å for eksempel inngå avtaler med selskaper man ikke har god kjennskap til fra tidligere. Jeg er tilfreds med at Stortinget sluttet seg til Regjeringens forslag om å bevilge penger i Statsbudsjettet for 2017 som gir grunnlag for opprettholdelse av en stabil plattform for registrene, som både sikrer dagens funksjon, gir grunnlag for ytterligere styrking av IKT-sikkerheten og styrker mulighetene for videre utvikling. Dagens it-systemer ved Brønnøysundregistrene er utdaterte, og bevilgningene til registerplattformen gjør det mulig å erstatte utdaterte systemløsninger før de slutter å fungere. Dersom registerdriften hadde stoppet opp ville konsekvensene medført betydelige kostnader for både næringsliv

og forvaltning og vesentlig svekket tillit til offentlige digitale løsninger.

Dagens plattformteknologi begrenser sterkt muligheten for den videreutvikling som må til for at målet om økt digitalisering av offentlige tjenester kan nås. En ny og moderne registerplattform vil legge til rette for sikrere drift, effektivisering og forenkling i kontakten mellom myndigheter, næringsliv og innbyggere.

Ny registerplattform vil legge til rette for at Brønnøysundregistrene kan tilgjengelig gjøre mer data og muliggjøre videre bruk av store deler av den informasjon som Brønnøysundregistrene har. Unntak vil være informasjon som skal unntas fra offentlighet etter gjeldende regelverk. Det vil bli laget flere generelle APIer/tjenester for å tilby datasett fra de ulike registrene. Noen av disse vil tilby åpne data som skal være tilgjengelige for alle, mens andre tjenester vil være begrenset til autoriserte brukere som for eksempel andre offentlige etater. Det meste av informasjon Brønnøysundregistrene har, skal tilgjengelig gjøres slik at alle kan ta denne i bruk. Offentlige etater vil dermed kunne bruke denne informasjonen i sin saksbehandling, og privat næringsliv vil kunne bruke den i sin tjenesteutvikling.

Registerplattformen bygges for alle registertjenester i elektronisk format. Modernisering av teknologien gjør automatisering av vedtaksprosesser og dermed helautomatisk saksbehandling mulig. Dette gir raske og mer brukerrettet saksbehandling og vedtak, med færre feil. Besparelsene for næringsliv og offentlig forvaltning på dette punktet er beregnet til å være på rundt 920 millioner kroner.

Ny registerplattform vil i seg selv ikke føre til at rapporteringskrav forsvinner. Ny plattform vil imidlertid legge grunnlag for ytterligere gjenbruk av data, slik at den informasjon det offentlige allerede har, ikke behøver å hentes inn på nytt. Dette gjør både overholdelse og også implementering, behandling og oppfølging av lov og regelverksendringer enklere og billigere enn tidligere. Dagens utdaterte teknologi er til hinder for endringer som er egnet til å lette byrdene til de rapporteringspliktige.

Registerplattformen vil legge til rette for økt samhandling i offentlig sektor, med økt utveksling av informasjon. Dette legger grunnlaget for ytterlige gevinster, og bygger opp under prinsippet om at informasjon kun trenger å leveres én gang. Plattformen består blant annet av Enhetsregisteret, som eksterne systemer er avhengige av, og som også er definert som nasjonal felleskomponent. I dag er det over 250 offentlige etater og kommuner som bruker data fra Enhetsregisteret i sin daglige saksbehandling. Potensialet for en økning er stort. Altinn som felles plattform for informasjonsutveksling mellom offentlige virksomheter og informasjon til innbyggere og virksomheter bruker i stor grad registerinformasjon. Også denne plattformen vil svikte hvis registrene ikke fungerer.

Ved å tilgjengelig gjøre informasjon som Brønnøysundregistrene mottar, kan den brukes av alle som har behov og legitim tilgang til den. Ny registerplattform legger til rette for tekniske grensesnitt for utveksling og gjenbruk av data.

SPØRSMÅL NR. 466

Innlevert 4. januar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 11. januar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Salg av Forsvarets eiendommer skjer som en følge av omstillinger og nye prioriteringer. I så måte gjør Skifte eiendom en god jobb i utgangspunktet. Likevel hender det at avhending tar lang tid, slik at det indirekte går ut over den eller de som ønsker å overta tidligere eiendommer fra Forsvaret.

Hvor lang tid mener statsråden er akseptabelt i slike tilfeller, og finnes det en maksimaltid som statsråden mener Skifte Eiendom bør overholde eller er det akseptabelt at det kan ta årevis?»

BEGRUNNELSE:

Dersom man ønsker at avhending skal kunne nyttes til andre fremtidige oppgaver, er det avgjørende at Skifte gjør sin del av oppdraget på en smidig og rask måte. Jeg har mottatt en henvendelse fra en som ønsker å kjøpe G.nr 97, B.nr. 86 i Harstad kommune. Vedkommende har en plan om ny næringsaktivitet der og ønsker også at den kobles opp mot Andøya. Det siste bør være både i min og statsrådets interesse, ikke minst sett i lys av forslaget til ny LTP.

Saken om avhending av nevnte eiendom har pågått i 16 mnd. Saksbehandler har hittil hatt 16 måneder på seg til å gjennomføre «offentlig avklaring», og begrunner forsinkelsen med at andre saker har måttet prioriteres foran. Mulig kjøpers utålmodighet er egentlig kun relatert til sendrektheten i prosessen, ikke i forhold til den formelle prosessen i seg selv.

Forsvaret eier eiendommen og har meddelt Skifte den 1. september 2015, at eiendommen er utrangert og kan selges. Anførsel om vei er feil, all den stund det i forlengelse av fv 15 er anlagt grusbeltet gardsvei til og langs den aktuelle eiendommen. Denne veien som er i daglig bruk som atkomst for bil og landbruksmaskiner til naboeiendom (landbruksareal), eies av grunneierlaget hvor mulig kjøper for øvrig er en av grunneierne. Denne atkomst har tidligere vært tilstrekkelig for Forsvarets transport fra ca. 1960 til ca. 1994, og den er også tilstrekkelig for det planlagte nye formål, all den stund utnyttelsen av eiendommen er basert på bygging av kaianlegg og sjøtransport.

At eiendommen er båndlagt med formål LNF og kulturminne, er vel egentlig ikke avgjørende for Skiftes fremdrift i saken, og er vel kun et forhold relatert til prissetting, og vil måtte bli en sak mellom Harstad kommune og ny eier. Ny utvikling av eiendommen er basert på at reguleringen blir endret, og dette er klart kjøpers risiko og ansvar og er således ikke relevant for Skifte.

Den byråkratiske sendrektheten med irrelevante anførsler, er etter min personlige oppfatning helt uforenlig sett i et videre samfunnsperspektiv. Mulig ny eiers plan er å utnytte arealet for utbygging av en lønnsom fiskeindustrivirksomhet som vil gi grunnlag for ca. 100 fast ansatte og derved ny bosetting i en bygd som over siste 60 år er fraflyttet og i dag kun har 52 faste bosatte innbyggere. Det er nesten uvirkelig at slik offentlig ønske samfunnsutvikling settes på vent pga. sendreiktig offentlig saksbehandling. Jeg ser derfor frem til å få statsrådets syn på saken og gjerne at saken får endelige avklaring snarest mulig.

Svar:

Salg av forsvarseiendommer er et virkemiddel i den kontinuerlige omstillingen og tilpasningen av Forsvaret. Eiendommer Forsvaret utranterer blir avhendet av Forsvarsbygg, som benytter inntekter fra salg til å dekke kostnader tilknyttet riving-, sikring- og miljøsanering av utrangert eiendom. Netto overskudd fra avhendingsvirksomheten disponeres på statsbudsjettet for Forsvarsdepartementet.

Avhending av eiendom bidrar til å fjerne forvaltningskostnader tilknyttet utrangert EBA, samtidig som det bidrar til frigjøring av ressurser i form av netto avhendingsinntekter. For forsvarssektoren har avhendingsvirksomheten i perioden fra og med 2001 til og

med 2016 frigjort netto 3,9 mrd. kroner, som har blitt anvendt til høyere prioritert virksomhet. I tillegg kommer sparte forvaltningskostnader tilknyttet avhendet eiendom.

All avhending av statlig eiendom er regulert av avhendingsinstruksens fastsatt ved kongelig resolusjon i 1997. Grunnprinsippet er at avhendingen skal skje på den måten som gir det beste økonomiske resultatet for staten. Ved salg av eiendom til næringsvirksomhet, gjelder i tillegg de reglene og retningslinjene som er fastsatt i EØS-regelverket tilknyttet statsstøtte. For forsvarseiendommer gjelder i tillegg Stortingets føringer i Prop. 1 S (2016–2017), hvor det blant annet gis fullmakt for direkte salg til kommuner til markedspris.

Mange av eiendommene Forsvarsbygg avhender har vært brukt til tung militær aktivitet. En del av eiendommene er forurenset og skadd. Arbeidet med å rive, sikre og miljøsanere utrangert eiendom har til hensikt både å ivareta forsvarssektorens ansvar og å tilrettelegge for ny bruk av eiendommene. I tillegg har salg av eiendom muliggjort at tidligere militære områder og eiendommer i dag blir benyttet til et mylder av ulike sivile virksomheter og aktiviteter. I dette ligger et viktig samfunnsansvar.

Den aktuelle eiendommen, gnr. 97 bnr 86 i Harstad kommune, er en grunneiendom på 184,6 dekar hvorav en mindre del er regulert til offentlig formål, mens hoveddelen er utmark og LNF-område som delvis er båndlagt etter loven om kulturminner. Jeg finner det positivt at det foreligger et initiativ og et ønske om samfunnsnyttig etterbruk av også denne eiendommen.

Forsvarsbygg har opplyst at denne eiendommen i utgangspunktet var lavt prioritert, sett opp mot andre eiendommer i avhendingsporteføljen. Dette på grunn av minimale forvaltningskostnader for forsvarssektoren da det ikke er noen påstående bygninger, ingen HMS-risiko og lavt inntekspotensial ved salg. Fra og med 2016 ble eiendommen prioritert, da det også forelå en kjent interesse for etterbruk av den. Salgsforberedelsene har tatt noe tid, blant annet på grunn av en uklarhet tilknyttet eiendommens adkomst. Problemstillingen tilknyttet adkomst anses imidlertid nå som tilstrekkelig avklart.

Forsvarsbygg har videre informert om at en grunneier på en av de tilstøtende eiendommene har stilt spørsmål ved riktigheten av hjemmelsforholdet på gnr 97 bnr 86. Forsvarsbygg ønsker å avklare dette før eiendommen sendes ut på utvidet offentlig avklaring (UOA). Forsvarsbygg har gitt vedkommende en frist til 31. januar 2017 for å fremlegge eventuell dokumentasjon som underbygger at hjemmelsforholdene skulle være uriktige, eller at det eventuelt skulle finnes rettigheter som ikke er registrert på hjemmelen.

Forsvarsbygg opplyser at det planlegges med utsendelse av UOA for denne eiendommen i februar, med mindre det skulle fremkomme nye forhold i saken. Statlig, fylkeskommunal og kommunal interesse

vil da bli avklart, før eiendommen eventuelt legges ut for salg i det åpne markedet.

SPØRSMÅL NR. 467

Innlevert 4. januar 2017 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 11. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Mener justisministeren at klima- og miljøministeren har feiltolket svarbrevet fra Justisdepartementets lovavdeling om lisensfelling på ulv?»

for å avverge alvorlig skade. Heller ikke dette vilkåret er oppfylt. Derfor ble tillatelsen til lisensfelling av ulv i 2017 redusert fra inntil 47 til 15 ulver.

Svar:

BEGRUNNELSE:

Det har den siste tiden vært stor diskusjon om Klima- og miljøminister Helgesens beslutning om å si nei til lisensfelling av inntil 32 ulv i de fire ulverevirene der rovviltneemndene tidligere i år vedtok å åpne for felling. Tre av revirene ligger i ulvesonen og ett ligger utenfor.

Bakgrunnen for beslutningen er at det etter Lovavdelingens syn ikke foreligger tilstrekkelig dokumentert skadepotensial på husdyr og tamrein. Naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen krever dessuten at det ikke må finnes andre tilfredsstillende løsninger enn felling

Klima- og miljødepartementet ba i brev 9. desember 2016 om «noen juridiske avklaringer fra Lovavdelingens side» vedrørende lisensfelling av ulv. Lovavdelingen svarte ved brev 15. desember 2016 (snr. 16/7859). Mottaker av svaret var Klima- og miljødepartementet. I samsvar med vanlig praksis for uttalelser fra Lovavdelingen om gjeldende rett opptrer avdelingen i slike tilfeller uavhengig av Justis- og beredskapsdepartementets ledelse. Uttalelsene foreligger ikke for ledelsen. På denne bakgrunn finner jeg det prinsipielt ikke riktig å uttale meg om forståelsen av Lovavdelingens uttalelse 15. desember 2016.

SPØRSMÅL NR. 468

Innlevert 5. januar 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 13. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mye mindre i inntekt vil Helse Stavanger få i 2017 som følge av effektiviseringskravet i budsjettforliket mellom Høyre, Frp, Krf og Venstre, sammenlignet med opprinnelig forslag til statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I tidligere budsjett har sykehusene i all hovedsak fått tilbakeført midler tilsvarende krav til effektivisering på 0,5 pst. for å unntas kravet. Årets budsjettforlik medfører et ytterligere krav på effektivisering på 0,3 pst. tilsvarende 427 mill. kroner, som ikke vil følges av kompensierende midler.

Svar:

Budsjettavtalen vil innebære at veksten i helseregionenes budsjetter neste år blir noe lavere enn det som er lagt til grunn i regjeringens forslag til statsbudsjett. Økningen i effektiviseringskravet fra 0,5 til 0,8 pst. utgjør 415 mill. kroner for regionene samlet sett. Det legges fortsatt til grunn en aktivitetsvekst på om lag 2,1 pst. i tråd med Regjeringens forslag til statsbudsjett.

Styret i Helse Stavanger vedtok i styresak 94/16 av 13. desember 2016 budsjett for 2017 for sykehuset. Dette budsjettet baserer seg på regjeringens forslag til

statsbudsjett for 2017, jf. styresak 130/16 i Helse Vest av 7. desember 2016.

I vedlegg til styresak 130/16 i Helse Vest er konsekvensene for helseforetakene i Helse Vest av budsjettavtalen med Stortinget synliggjort. Her fremgår det at inntektene til Helse Stavanger blir redusert med 17,7 mill. kroner i forhold til styresak 94/16 og styresak 130/16. Endringen vil bli innarbeidet i styringsdokumentet for 2017 til Helse Stavanger. Samtidig blir sykehuset som følge av budsjettavtalen i Stortinget tilført 6 mill. kroner til å videreutvikle avansert hjemmesykehus for barn.

SPØRSMÅL NR. 469

Innlevert 5. januar 2017 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 12. januar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva har Staten fått i skatteinntekter fra opsjonsbeskatninger i arbeidsforhold de siste tre årene, og hvor stor andel av dette gjelder for selskaper som er yngre enn 5 år?»

BEGRUNNELSE:

Norge trenger nye arbeidsplasser. Mange av disse vil komme i etablerte bedrifter, men en betydelig andel vil måtte komme fra nye selskaper som vokser seg store. Å styrke vekstmulighetene for norske oppstartsselskaper blir derfor viktig, og en bør ta en grundig vurdering av nye ordninger for å gjøre det gunstigere å kompensere ansatte i oppstartsselskaper med opsjoner. Opsjoner kan være et viktig virkemiddel for å skaffe og beholde

høykompetent arbeidskraft tidlig i selskapers levetid, når kapitaltilgangen er begrenset. Det vil videre styrke ansattes medeierskap, hvilket er et gode i seg selv.

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig å legge til rette for oppstartsselskaper. Et godt generelt virkemiddel er lavere selskapsbeskatning slik vi gjennomfører i skattereformen. Regjeringen har dessuten styrket insentivene til ansattes medeierskap, gjennom å øke den skattefrie fordelen som ansatte mottar fra arbeidsgiver, ved erverv av aksjer i selskapet som den ansatte jobber i. Det skattefrie beløpet er endret fra 1500 kroner til 3000 kroner og endringen gjelder fra 2017.

Tabell: Rapportert fordel ved innløsning av opsjoner i arbeidsforhold. Samlet og for selskaper yngre enn 5 år. 2013, 2014 og 2015. 1 000 kroner

	Rapportert fordel, samlet	Rapportert fordel, selskaper yngre enn 5 år
2015	596 389	24 360
2014	522 298	22 372
2013	346 910	9 988

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Fordel ved opsjoner i arbeidsforhold regnes ved innløsning som avlønning av ansatte på linje med andre skattepliktige naturalytelser og ordinær lønn. Skattepliktig fordel (omsetningsverdi – innløsningspris – kostpris (opsjonspremie)) inngår følgelig sammen med alle andre inntekter i beregningen av skatt på personinntekt (trygdeavgift og trinnskatt), skatt på alminnelig inntekt og arbeidsgiveravgift. Det er ikke mulig å skille ut hvor mye av den samlede utlignede skatten som kommer fra enkeltkomponenter. Dette gjelder også fordel av innløsning av opsjoner i arbeidsforhold.

I tabellen nedenfor er det oppgitt samlet rapportert fordel ved innløsning av opsjoner i arbeidsforhold som inngår i skatteberegningen for de tre siste årene som det er tilgjengelig statistikk for (2013, 2014 og 2015). I tillegg oppgis rapportert fordel fra selskaper som er yngre enn 5 år, definert ved tidspunktet for når selskapet er registrert med organisasjonsnummer. Skatteverdien av fordelene avhenger av den enkeltes marginalsatt. For lønnstakere er marginalsatten opp til 54,3 pst. i 2013 og 53,7 pst. i 2014 og 2015 (inklusive arbeidsgiveravgift).

SPØRSMÅL NR. 470

Innlevert 5. januar 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 13. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I budsjettvedtaket som Stortinget fattet 17. desember på bakgrunn av innstillingen fra Kirke,- utdanning,- og forskningskomiteen, ble det kuttet 10 millioner til NOKUT kap. 280 Post 1.

Hvilke konkrete konsekvenser vil dette kuttet få?»

BEGRUNNELSE:

NOKUT har en viktig funksjon i å føre tilsyn med universitet og høyskoler. Det er en stor og omfattende oppgave, men viktig i en tid hvor kvalitet i både utdanning og forskning er av avgjørende betydning.

Dessuten har NOKUT de en sentral rolle i å godkjenne utenlandsk utdanning. Dette er en særdeles viktig oppgave siden det i fjor var svært mange asylsøkere som fikk godkjent sine søknader om opphold. En god del av disse har allerede en utdanning Norge kan ha nytte av, men da må dokumentasjonen av dette kvalitetssikres. NOKUT har utviklet en prosedyre på dette som ser ut til å fungere godt. Samtidig er det behov for visse typer arbeidskraft og det er svært uheldig både for samfunnet og den enkelte om køene øker på dette hos NOKUT.

Svar:

Jeg er helt enig med stortingsrepresentant Aasen om at NOKUT har en viktig funksjon med å føre tilsyn med

universiteter og høyskoler. Nåværende regjering er svært opptatt av kvalitet i både utdanning og forskning, og Kunnskapsdepartementet har derfor i tildelingsbrevet til NOKUT for 2017 nettopp fremhevet NOKUTs rolle i dette arbeidet.

Samtidig er NOKUT sentral i regjeringens integreringspolitikk, og regjeringen har derfor over tid bygget opp NOKUTs kapasitet til å godkjenne utenlandsk utdanning. Blant annet ble bevilgningen økt med 23 millioner kroner i 2016 knyttet til NOKUTs arbeid med dette. Disse midlene er ført videre og økt ytterligere til 29,8 millioner kroner i 2017.

31 145 personer søkte asyl i Norge i 2015 og det var forventet at mange av disse hadde høyere utdanning og dermed et behov for å få denne godkjent. Det var videre å forvente at strømmen av asylsøkere ikke ville avta, og dermed belaste NOKUTs kapasitet ytterligere. Regjeringen fremmet derfor i statsbudsjettet for 2017, jf. Prop. 1 S (2016-2017), et forslag om en engangsbevilgning på 10 millioner kroner til NOKUT for å håndtere den forventede økningen i antall personer som vil ha sin utdanning godkjent i Norge. Senere viste det seg imidlertid at den forventede tilstrømmingen av asylsøkere ikke inntraff, men i stedet ble kraftig redusert. Jeg er klar over at det tar noe tid før flykninger som allerede er kommet til Norge, søker NOKUT om godkjenning av sin utdanning fra hjemlandet. NOKUT rapporterer om at søkere med bakgrunn fra spesielt Syria, men også Eritrea har økt betydelig og at det forventes en gradvis økning i tiden fremover. Imidlertid viser samme rapportering at NOKUTs har kapasitet til forsvarlig å behandle innkommende søknader.

Som kjent var det omfattende budsjettforhandlinger på Stortinget i desember 2016 før komiteene avga endelig innstilling. Regjeringens forslag om en engangsbevilgningen i 2017 på 10 mill. kroner til NOKUT ble da ikke prioritert sett i lys av det reduserte antallet med asylsøkere og at NOKUT tilsynelatende har kapasitet til forsvarlig å behandle søknader fra flykninger og andre som allerede befinner seg i Norge. Jeg vil imidlertid følge situasjonen nøye dersom NOKUTs

kapasitet til å godkjenne utenlandsk utdanning skulle bli urimelig belastet.

NOKUT har sendt Kunnskapsdepartementet et brev om konsekvenser av at Stortinget ikke bevilget engangsbevilgningen på 10 mill. kroner i 2017 som omfatter andre områder enn godkjenning av utenlandsk utdanning. Jeg vil følge opp dette i dialog med NOKUT, men jeg legger til grunn at dette ikke skal gå ut over NOKUT kvalitets- og tilsynsarbeid overfor norske universitet og høyskoler.

SPØRSMÅL NR. 471

Innlevert 5. januar 2017 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 20. januar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Det egyptiske parlamentet har vedtatt en NGO-lov som setter ytterligere restriksjoner på organisasjonsfriheten i det største landet i den arabiske verden. Norske og internasjonale menneskerettighetsforkjempere er svært kritiske. De republikanske senatorene John McCain og Lindsey Garahm har truer med å trekke tilbake USAs finansielle støtte til landet.

Tok utenriksministeren opp NGO-loven under sitt siste besøk til Egypt og hvordan vil saken bli fulgt opp videre?»

Svar:

Egypt står overfor betydelige politiske, økonomiske og sosiale utfordringer. Utenriksdepartementet følger menneskerettighetssituasjonen i landet meget nøye, og deler bekymringen for utviklingen innen ytrings- og forsamlingsfrihet, vilkår for sivil samfunn og enkeltingers rettssikkerhet.

I tråd med internasjonale menneskerettighetsforpliktelser er det myndighetenes ansvar å sikre forsamlingsfrihet og beskytte sikkerheten og ytringsfriheten til landets innbyggere. Dette er avgjørende i arbeidet for å skape bærekraftige, åpne og demokratiske samfunn.

Norge har ved flere anledninger uttrykt bekymring for menneskerettighetssituasjonen i Egypt i møter med landets myndigheter og i multilaterale fora som FNs menneskerettighetsråd i Genève.

Menneskerettigheter generelt, og NGO-loven spesielt, stod sentralt i min samtale med utenriksminister

Shoukry da jeg besøkte Egypt i november. Statssekretær Røsland uttrykte også regjeringens bekymring for NGO-loven i sitt møte med den egyptiske ambassadøren i desember. I tillegg har våre bekymringer rundt denne loven vært reist flere ganger på embetsnivå.

Utenriksdepartementet har regelmessig kontakt med menneskerettighetsforkjempere og deres organisasjoner i Egypt. Ambassaden i Kairo følger deres situasjon tett, blant annet gjennom observasjon av rettsaker. Det gis også støtte til menneskerettighetsarbeid i Egypt, med særlig fokus på beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere og ytrings-, forenings- og forsamlingsfrihet.

Regjeringen vil fortsette å følge opp menneskerettighetssituasjonen i Egypt, både gjennom dialog med egyptiske myndigheter og gjennom støtte til sivil samfunn.

SPØRSMÅL NR. 472**Innlevert 6. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 13. januar 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Er landbruksministeren nøgd med måten statsråd Vidar Helgesen har fulgt opp dei vedtaka Stortinget gjorde i samband med ulvemeldinga?»

GRUNNGJEVING:

Det går fram av eit oppslag i Klassekampen 24. desember at statsråd Dale ikkje uten vidare vil bøye seg for statsråd Helgesen:

”Dale vil utfordre avslaget.

Landbruksminister Jon Georg Dale (Frp) vil ikke uten vidare bøye seg for avgjørelsen fra regjeringskollega Vidar Helgesen (H) om å stanse all felling av ulv i og i kanten av ulvesonen.

Landbruksdepartementets faglige råd om å følge fellingsvedtaket fra rovviltneemndene ble overkjørt av Helgesen, med støtte fra lovavdelingen i Justisdepartementet.

«Eg er oppteken av å gjere vidare vurderingar av vårt handlingsrom for uttak. Eg vil samarbeide med Klima- og miljødepartementet for å innafør lovverket bidra til minst mogleg risiko for beitenæringane», skriver Dale på e-post til Klassekampen.

Dales departement mener etter nøye vurdering at naturmangfoldsloven og Bernkonvensjonen ikke er til hinder for å felle ulv i revir innenfor ulvesonen.”

Samstundes er det teikn på opprør mot eiga regjering i Høgre og Frp sine stortingsgrupper. Mellom anna har stortingsrepresentanter frå regjeringspartia demonstrert mot eiga regjeringa på plenen framfor Stortinget.

Svar:

Ei veksande ulvestamme med betydeleg fleire ynglingar enn vedteke bestandsmål, vil etter mitt syn, vere ei særskild utfordring for landbruksproduksjonen i og i nærleiken av ulvesona.

Dei skadane som vi såg frå ulv i Rendalen i sommar er eit døme på det. Rovvilt og husdyr fungerer dårleg i lag, og gir dessverre mange skader på beitedyr. I tillegg til dei faktiske skadane er dette naturlegvis òg ei vanskeleg belastning for mange bønder som opplever at mange års arbeid kan gå tapt på særskilt kort tid. Det bidreg òg til å snevre inn produksjonsområda i deler

av landet fordi bruk av utmarksressursen i praksis vert gjort umogeleg.

Dette er grunngevinga for at regjeringa har valgt å foreslå både bestandsmål, ulvesone og ikkje minst tydelege beiteprioriterte områder. Mitt klare mål er dermed å sikre ei forvaltning som i så stor grad som mulig faktisk sikrar at dei beiteprioriterte områda blir prioritert til beitande dyr.

Stortinget har handsama ulvemeldinga i 2016 og fastsett både ulvesone og bestandsmål.

Regjeringa har hatt, og har framleis, ein klar ambisjon om å følge opp dette bestandsmålet.

I samband med rovviltneemndenes vedtak om å gje fellingsløyve på inntil 47 ulv har Klima- og miljødepartementet (KLD) fått saka til klagehandsaming. Den aktuelle saka gjeld ei resterande kvote på inntil 32 ulv. Ettersom skadepotensiale er eit aktuelt vilkår for å kunne gje fellingsløyve, har både KLD og Landbruks- og matdepartementet (LMD) gjort eigne vurderingar av dette.

KLD og LMD har kome til ulik konklusjon. LMD si vurdering er at det er tilstrekkeleg stort skadepotensiale på beitedyr både innafør og ikkje minst utanfor ulvesona av ulv som har revir inne i ulvesona og Osdalsreviret, til at det kan bli felt ulv i tråd med rovviltneemndene sine vedtak. KLD si faglege vurdering er at skadepotensialet ikkje er tilstrekkelig stort til at slik felling kan finne stad.

Dette er utgangspunktet for at regjeringa og statsråd Helgesen sende begge dei ulike vurderingane til lovavdelinga i Justis- og beredskapsdepartementet for å få råd om korleis lovverket best kan forstås sett i lys av både bestandsmål for ulv fastsett av Stortinget, heimel etter naturmangfaldlova og etter Bernkonvensjonen.

Eg er oppteken av å utnytte det handlingsrommet som lovgjevar har gitt regjeringa. I dette tilfelle har likevel lovavdelinga kome til ein annan konklusjon enn LMD. På den bakgrunn har KLD avgjort klagesaka.

Som eg også har uttalt til media, er eg oppteken av å gjere vidare vurderingar av vårt handlingsrom for uttak, og eg vil samarbeide med statsråd Helgesen for å bidra til minst mogleg risiko for beitenæringane.

Eg peikar i den samanheng på at regjeringa vil vurdere norsk lovverk opp mot den nylege domsslutninga frå Høgsta Føvaltningsdomstolen i Sverige og om tilsvarende vurderingar kan gje grunnlag for uttak i Noreg. Vidare har regjeringa varsla lågare terskel for uttak før beitesesong. Regjeringa vil òg styrke innsatsen for å dokumentere skadepotensial mellom anna ved radio-merking av ulv.

Eg er oppteken av å halde fram arbeidet for å vurdere vårt handlingsrom for uttak, både i framtidig lisensjakt og ved skadefelling.

SPØRSMÅL NR. 473

Innlevert 6. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 18. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjere greie for resultatene av Pårørendeprogrammet, kvaer gjort for å styrke rettane til dei som yter omsorg for sine næraste, og kan statsråden gjere greie for utviklinga i mottakarar av omsorgslønn, lønnsnivå og kva vil regjeringa gjere for å styrke ordninga?»

Svar:

Program for en aktiv og fremtidsrettet pårørendepolitikk 2014-2020 (Pårørendeprogrammet) har som målsetting å bedre forutsetningene for uformell omsorg, og å bedre samspillet mellom den offentlige og den uformelle omsorgen. Som et ledd i Pårørendeprogrammet har Helsedirektoratet blant annet startet kunnskapssinnsamling og et flerårig samarbeid med kommuner. Helsedirektoratet er også i dialog med organisasjoner for å utvikle tiltak rettet mot pårørende. I 2013 ble det etablert en tilskuddsordning som skal bidra til å utvikle kommunale modeller for å bedre situasjonen til pårørende, og til å synliggjøre, anerkjenne og støtte pårørende som står i krevende omsorgsoppgaver. Prosjektene dreier seg blant annet om utvikling av fleksible avlastningsordninger, veiledning av foreldre/pårørende, pårørendekurs, nettverksbygging og møteplasser. I 2016 ble tilskuddet prioritert til prosjekter for å utvikle modeller for fleksible og tilrettelagte avlastningsordninger. Helsedirektoratet har utarbeidet en veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten, som beskriver pårørendes rettigheter og tjenestenes plikter. Veilederen er publisert på Helsedirektoratets nettsider (<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/parorendeveileder>). Det er planlagt opplæringstiltak rettet mot utvalgte grupper som en oppfølging av veilederen. Det vises for øvrig til omtale av Pårørendeprogrammet i Prop. 1 S (2016-2017).

Regjeringen har hatt på høring et forslag om en ny pliktbestemmelse i helse- og omsorgstjenesteloven

som samler og tydeliggjør kommunens ansvar overfor dem som har et særlig tyngende omsorgsarbeid. Etter bestemmelsen skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte i form av avlastning, omsorgsstønning, opplæring og veiledning. Forslaget innebærer at kommunen får en tydeligere plikt til å foreta en selvstendig vurdering av pårørendes behov og fatte vedtak om tiltak. Dermed sikres at det samlede tjenestetilbudet som utformes også ivaretar pårørendes behov. Et lovforslag vil bli fremmet i nærmeste framtid.

Det er kommunen som avgjør om søknad om omsorgslønn skal innvilges. Videre er det kommunen som, ut i fra en helhetlig vurdering av tjenestetilbudet til den omsorgstrengende, avgjør lønnsnivå, omfang og varighet av vedtaket. Helse- og omsorgsdepartementet fører ikke oversikt over kommunenes timesatser. Antall mottakere og tildelte timer blir registrert i IPLOS. I 2015 er det registrert 11 293 mottakere av omsorgslønn. Dette utgjør om lag fire pst. av hjemmeboende tjenestemottakere, en andel som har vært uforandret siden 2009. Det er flest unge som mottar omsorgslønn. 29 pst. av hjemmeboende tjenestemottakere under 18 år mottok omsorgslønn i 2015. 40 pst. av omsorgslønns-mottakere har vedtak på 5 til 10 timer i uken. For en mer detaljert fremstilling, vises det til SSB-rapporten "Kommunale helse- og omsorgstjenester 2015. Statistikk om tjenester og tjenestemottakere" (<http://ssb.no/innrapportering/offentlig-sektor/ttachment/286983?ts=158d49417a8>).

SPØRSMÅL NR. 474**Innlevert 6. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 18. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kva vil regjeringa gjere for å sikre rutinar slik at personar får oppfølging i kommunane, etter sjølv mordforsøk eller overdose?»

GRUNNGJEVING:

Viser til SINTEF-rapport som er utarbeida for Helse- direktoratet. Den viser at omtrent 4 av 10 kommunar rapporterte at det er etablert rutinar for at sjukehus varslar kommunen når pasientar vert utskrivne etter å vore innlagt for sjølv mordforsøk, eller ved mistanke om sjølv mordforsøk. Berre 4 av 10 kommunar svarar at dei har etablert rutinar internt i kommunen for oppfølging etter sjølv mordforsøk. Berre 2 av 10 kommunar har etablert rutinar for oppfølging etter overdose.

Svar:

Jeg vil takke representanten Toppe for å sette søkelys på et viktig tema. Representanten viser til SINTEFs rapport om at kun 4 av 10 kommuner opplyser at det er etablert rutiner for at sykehus varslar kommunen når pasienter blir utskrevet etter å ha vært innlagt for selvmordsforsøk eller ved mistanke om selvmordsforsøk. Tallet gir grunn til bekymring og forteller meg at det gjenstår et arbeid i ulike deler av landet når det gjelder å få på plass rutiner for nødvendig samarbeid, herunder rutiner for varsling.

Siden dette dreier seg om oppfølging av personer med forhøyet dødsrisiko, er det avgjørende at det sikres trygge overganger i de kritiske fasene av pasientforløpet. Sykehusene har et særlig ansvar for at personer som har vært under behandling for selvmordsrisiko eller overdose, får en trygg og god overgang til videre oppfølging i helsetjenesten i kommunene. Dette følger av forsvarlighetskravet og veiledningsplikten i spesialisthelsetjenesteloven.

Det fremgår av de nasjonale retningslinjene for forebygging av selvmord i psykisk helsevern (IS-1511, 2008) at det for pasienter i døgnenheter er dokumenterte høyrisikoperioder for selvmord i periodene rundt innleggelse og utskrivelse. Dette gjelder særlig rett etter innleggelse og i de første ukene til måneder etter utskrivelse.

I henhold til disse retningslinjene skal spesialisthelsetjenesten legge til rette for å sikre kontinuitet i overgangen mellom ulike behandlingsnivåer, og for å

hindre at pasienter faller ut av behandlingen. Blant annet anbefales det at ”Pasienter som har vært i alvorlig selvmordsrisiko under oppholdet bør følges opp senest innen en uke etter utskrivning, med på forhånd avtalt instans. Denne instansen bør være informert om vurderinger og iverksatte tiltak. Personlig følge til neste behandler bør vurderes. Epikrise bør foreligge ved utskrivning.” (s. 24)

Det er med virkning fra 1. januar i år foretatt endringer i forskrift om utskrivningsklare pasienter som innebærer at når en pasient legges inn på døgnopphold i helseinstitusjon, skal helsepersonellet på helseinstitusjon gjøre en vurdering av om pasienten kan ha behov for hjelp fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter utskrivning fra døgnopphold. Dersom denne vurderingen viser at pasienten kan ha behov for hjelp fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten etter utskrivning, skal helseinstitusjon omfattet av spesialisthelsetjenesteloven varsle kommunen om dette innen 24 timer etter innleggelsen. Forventer helseinstitusjonen at pasienten vil stå uten egnet bolig etter utskrivningen skal varselet opplyse om dette.

Dette regelverket må sees i lys av taushetspliktreglene. Det er etter helsepersonelloven grenser for når og hvilke opplysninger en kan dele mellom sykehus og kommune og mellom samarbeidende personell. Jeg vil fremheve viktigheten av å få til god samhandling mellom helsetjeneste og pasient, og at man oppnår enighet om videre behandling og oppfølging. Pasientens samtykke vil i de fleste tilfeller være nødvendig og avgjørende for at dette er mulig.

Regjeringen vil sette ned en arbeidsgruppe som bl.a. skal se på varslingsmekanismer mellom spesialisthelsetjenesten og kommunene for å sikre best mulig samarbeid og forberedelse av et kommunalt tilbud for pasienter som skrives ut.

SINTEF-rapporten bygger på spørsmål til kommunene, ikke til helseforetakene. Hvilke svar som gis på spørsmålene, vil være betinget av hvem som svarer og hva slags informasjon respondenten har om det som det spørres om. Det er således mulig at det ville blitt gitt andre svar dersom samme spørsmål var rettet til helseforetakene. Dette gjør ikke de presenterte funnene mindre gyldige og mindre alvorlige, men de må sees i lys av den valgte metodikken og empirien i rapporten.

Tilsvarende opplyser fire av ti kommuner i rapporten å ha etablert rutiner for oppfølging etter selvmordsforsøk, mens på overdoseområdet svarer to av ti kommuner at de har etablert rutiner for oppfølging etter overdose.

Et av tiltakene i Helsedirektoratets Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading 2014–2017 retter seg spesifikt mot kommunene og styrking av deres kompetanse og innsats. Det skal utarbeides veiledende materiell for kommunene om forebygging av selvskading og selvmord. Materiellet skal omtale kommunenes mulighet for å avdekke, sette i gang tidlig intervensjon og oppfølging av personer med selvmordsatferd og selvskading, gi råd og veiledning i hvordan kommunene kan organisere arbeidet internt og styrke samhandlingen mellom den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten. Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging (NSSF), de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTSe-ne), relevante kompetansemiljø som Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA), bruker- og pårørendeorganisasjoner, samt representasjon fra den kommunale helse- og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten har bidratt i utarbeidelsen. Det foreligger et utkast som vil endelig ferdigstilles våren 2017. Det skal arbeides med å gjøre materiellet kjent i kommunene.

NSSFs e-læringskurs i selvmordsrisikovurdering for fastleger og psykologer ansatt i kommunene (tiltak i handlingsplanen) vurderes også å være et nyttig verktøy for styrking av kompetanse og målrettet innsats på selvmordsfeltet i kommunen. Kurset ble publisert i fe-

bruar 2016. Siden da har ca. 1020 brukere registrert seg for kurset.

Når det gjelder oppfølging av pasienter etter overdose utarbeidet Helsedirektoratet før sommeren i 2016 Nasjonal faglig retningslinje for avrusning fra rusmidler og vanedannende legemidler. Retningslinjen inneholder i alt 8 anbefalinger om oppfølging etter opioidoverdose. Anbefalingene er utarbeidet for helsetjenesten for at den på best mulig måte kan sikre at pasienten blir ivaretatt og vurdert om pasientens behov for videre oppfølging i spesialisthelsetjenesten og/eller i kommunen. Jeg legger til grunn at helsetjenesten vil følge de anbefalinger som er gitt i denne retningslinjen. Disse anbefalingene kommer i tillegg til de tiltak som inngår i Nasjonal overdosestrategi 2014–2017. Her er det særlig grunn til å nevne det arbeidet som pilotkommunene gjør for både å forebygge overdoser og hvordan følge opp personer etter overdose. Erfaringene fra disse kommunene vil i stor grad ha overføringsverdi for øvrige kommuner i landet.

Med bakgrunn i rapporten fra SINTEF og representant Toppes spørsmål, vil Helse- og omsorgsdepartementet be om en redegjørelse fra de regionale helseforetakene om hvilke rutiner som er etablert på selvmordsområdet lokalt, og hvordan de nye regjeringene beskrevet ovenfor vil bli fulgt opp når det gjelder pasienter som har vært innlagt i spesialisthelsetjenesten som følge av selvmordsforsøk.

SPØRSMÅL NR. 475

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 18. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er Helseministeren tilfreds med situasjonen knyttet til Sykehuset Østfold, basert på de kritikkverdige forholdene og avvikene som har blitt offentlig kjent, og vil statsråden ta initiativ til en tettere oppfølging fra ansvarlige politiske myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom lang tid har offentligheten blitt gjort kjent med en rekke kritikkverdige forhold knyttet til driften ved Sykehuset Østfold. Det er bra at avvik og denne type forhold avdekkes. Da kan man få gjort noe med det. Undertegnede har utfordret helseministeren på

dette tidligere, men svaret er hver gang at dette skal håndteres av foretaket og styret.

Helseministeren er øverste ansvarlige politiske myndighet, og ansvaret kan ikke delegeres.

Det siste forholdet som ble omtalt i media er fra NRK 6. januar 2017 om en episode fra våren 2015 hvor et nyfødt barn døde pga. surstoffmangel. – Avviket fra god praksis er så stort at det anses som uforsvarlig, skriver Helsetilsynet.

I lokalmedia i dag melder Sykepleierforbundet at man er bekymret for arbeidssituasjonen pga. høyt sykefravær og at mange erfarne ansatte slutter.

Denne situasjonen som har vært beskrevet ved sykehuset siden oppstarten på Kalnes bør vekke bekymring og medføre handling.

Svar:

Jeg vil først og fremst påpeke viktigheten av åpenhet rundt avvik og uønskede hendelser for å kunne få til forbedringer i tjenesten. Derfor har jeg som statsråd lagt stor vekt på åpenhet. Fra 1. januar 2017 trådte den nye forskriften om ledelse og kvalitetsforbedring i kraft. Den nye forskriften er et sentralt virkemiddel som plasserer ansvar og beskriver grunnleggende krav som virksomheter i helsetjenesten må styre etter for å gi forsvarlige og gode helsetjenester og for å forbedre tjenester som ikke er gode nok. Arbeidet med kvalitet og pasientsikkerhet skal ha konstant oppmerksomhet fra ledelsen.

Den hendelsen som representanten viser til er fra våren 2015. Sykehuset har tidligere beklaget og kommentert dette svært tragiske utfallet. Sykehuset Østfold opplyser at de i dag har en annen organisering av fødselstilbudet. Både DSB, Arbeidstilsynet og Fylkesmannen har i tilsyn i løpet av 2016 konkludert med at driften ved avdelingen er forsvarlig, og det er ikke gitt avvik eller pålegg.

Når det gjelder den nye organiseringen av sykehustilbudet i Østfold, med nytt sykehus på Kalnes og poliklinikk og elektiv kirurgi på Moss, så er det ingen tvil om at det vil ta tid før den nye organiseringen er helt optimalt drevet.

Sykehuset Østfold opplyser at 2016 har vært brukt til optimalisering, justeringer og enkelte tilpasninger. En status etter 6 og 12 mnd. drift med intervjuer av ansatte og pasienter, samt gjennomgang av avviksmeldinger og driftsmeldinger, var overveiende positiv med gode forslag til forbedringstiltak som ble gjennomgått i de ulike fagmiljøene og i ledergruppene. Flere forbedringstiltak er igangsatt og følges opp. Ledelsen ved sykehuset rapporterer jevnlig driftsstatus til styret ved sykehuset Østfold og til Helse Sør Øst.

Sykehuset Østfold viser til at de synes det er synd at det kun er negative ytringer og opplevelser som blir

framhevet, og viser til at de har daglige positive opplevelser fra pasienter og pårørende som opplever enerom med egne bad og høy faglig kompetanse og vennlighet hos de ansatte.

Sykehuset Østfold bekrefter at de siden innflyttingen på Kalnes har hatt utfordringer med høyt sykefravær og turnover ved døgnområde 1 - hjertemedisin. Det har vært satt inn flere tiltak og ekstra ressurser for å løse utfordringene, og Sykehuset Østfold er nå i gang med en omorganiseringsprosess i medisinsk klinikk. Et eget innsatsteam arbeider nå med å se på behandlingsforløpet for hjertepasienter. Sykehuset Østfold opplyser at det tradisjonelt har vært høy turnover blant sykepleiere i hjertemedisin. Lav gjennomsnittsalder blant sykepleierne betyr at mange blir borte i perioder på grunn av fødselspermisjoner og at mange søker seg til videreutdanning. Det har også vært oppsigelser, men sykepleierne har ikke oppgitt situasjonen i hjertemedisin som årsak til dette. Flytting og tilbud om stillinger ved universitetssykehus har vært oppgitt som årsak. Sykehuset opplyser at sykefraværet blant ansatte i hjertemedisin for november og desember 2016 er 11,5 prosent. Dette er høyere enn gjennomsnittet i hele sykehuset, men ligger omtrent på samme nivå som andre døgnområder i sykehuset. Sykefraværet totalt for sykehuset var 8,8 prosent i 2016.

Sykehuset Østfold har videre hatt stor pågang av pasienter på grunn av influensaepidemien. De vil derfor åpne midlertidig et sengetun med ni ekstra senger.

Helse Sør-Øst opplyser at selv om den økonomiske situasjonen ved Sykehuset Østfold er krevende, så er det ingen indikasjoner på at sykehuset ikke drives forsvarlig. De opplyser at Sykehuset Østfold har hatt en høyere aktivitet enn forutsatt i 2016, dvs. at flere pasienter enn planlagt har fått behandling. Videre opplyser de at ventetidene er redusert og ligger under kravene som er stilt.

SPØRSMÅL NR. 476

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 16. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Er det noen fremgang i arbeidet som gjøres for å skape et mer robust nødnett?»

BEGRUNNELSE:

Viser til tidligere spørsmål sendt 07.11.2016 om et robust mobilnett og nødnett hvor samferdselsministeren

redegjorde for flere tiltak for å bedre samfunnssikkerheten.

Røde Kors Hjelpekorps, som er den største frivillige aktøren for nød- og beredskapstjenester i Norge, har valgt å beholde sitt gamle kommunikasjonssystem til tross for at staten har investert milliarder i nytt nødnett. De opplever blant annet manglende dekning i naturvernomsråder. Det finnes heller ikke noen gode rutiner hos DNK for varsling om utfall av dekningen.

Nødnett har bidratt positivt i måten frivillige organisasjoner og nødetater kommuniserer sammen på, og dekningen har blitt bedre. Når Røde Kors velger å beholde sitt gamle system vitner det likevel om at nødnettet fortsatt ikke er tilfredsstillende nok.

Svar:

Jeg er opptatt av at Nødnett oppleves effektivt, sikkert og robust. Nødnett er bygget med redundans, og alle basestasjoner har mer reservestrøm enn de kommersielle nettene. Nødnett er, i likhet med andre mobilnett, avhengig av vanlige telelinjer og strømledninger. Langvarige strømutfall og linjebrudd vil derfor også ramme Nødnett, selv om Nødnett har reservestrøm og doble telelinjer til alle basestasjoner.

Jeg har fått opplyst at Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har et kontinuerlig fokus på robusthetsutfordringer og at det er iverksatt diverse tiltak

blant annet basert på erfaringer etter ekstremværet ”Tor”. Flere basestasjoner har blitt oppdatert med kraftigere aggregater, og nylig er det gjennomført en oppgradering av reservestrøm fra 8 til 20 timer på utvalgte basestasjoner i samarbeid med kraftselskap i Trøndelag og Nordland. Videre er det opplyst om at det er utført forbedringer i det årlige vedlikeholdsprogrammet for Nødnetts infrastruktur, og at rutiner mellom driftsoperatør og feltmannskap for å styrke bemanningen under ekstremvær er forbedret. DNK vurderer også hvordan sannsynligheten for utfall på spesielt utsatte basestasjoner kan minimeres. Det er utført forbedringer i informasjonssystemer og kartløsning for å gi et bedre situasjonsbilde for dekning/utfall for brukerne og satt opp beskyttelse på enkelte utsatte radiolinjespeil for å være bedre rustet til vinterstid. Opplæringen av feltmannskap er også forbedret.

Nødnett overvåkes av en døgnbemannet driftssentral som blant annet varsler nødetatenes driftsorganisasjoner og 110-, 112-, 113-sentralene gjennom en egen webportal. I portalen fremkommer informasjon om nedetid eller redusert kapasitet på basestasjoner, reduksjon i tjenestetilbudet til kontrollrom og planlagt arbeid. Det er stilt strenge krav til driftsoperatør gjennom omfattende avtaler for både overvåking, varsling, feilretting, rapportering og eskaleringsrutiner. DNK jobber med utvikling av løsninger som skal sikre god informasjon til alle sluttbrukere, også de brukerne som i dag ikke har tilgang til portalen.

SPØRSMÅL NR. 477

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 12. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvordan går arbeidet med å følge opp vedtaket i Transport- og kommunikasjonskomiteen om å utrede om massene fra utbyggingen fra E6 kan brukes til å forlenge rullebanen ved Alta lufthavn?»

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av Nasjonal transportplan 2014-2023 var det bred enighet i Transport- og kommunikasjonskomiteen for at man skulle utrede om massene fra utbyggingen av E6 kunne brukes til å bygge den

nødvendige utvidelsen av rullebanen på Alta lufthavn. En samlet komité uttalte følgende:

”Komiteen viser til planene for utbyggingen av E6 vest for Alta. Dette vil frigi mye masse som nå planlegges å dumpe i sjø. Komiteen mener at der raskest mulig må utredes om massene i stedet kan benyttes til nødvendig utvidelse av rullebanen på Alta lufthavn.”

Alta kommune har tatt initiativ til å utvide flyplassen med vel 200 meter i vestlig retning, samtidig som masseuttakene på E6 gjøres. Arbeidet med E6 har nå vart lenge, og man er nesten i mål med å fylle ut det som er nødvendig.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet er det vist til Innst. 450 S (2012-2013) til Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023, der transport- og kommunikasjonskomiteen ba om at det måtte utredes om massen fra utbygging av E6 vest for Alta kunne benyttes til en nødvendig forlengelse av rullebanen på Alta lufthavn.

Avinor gjorde rede for sine vurderinger i et brev til Alta kommune den 27. august 2013. I brevet viste Avinor til at lengden på rullebanen etter selskapets vurdering er tilstrekkelig og at det er usikkerhet knyttet til effektene av en forlengelse. Avinor viste videre til at selskapet ville legge til rette for at masse kunne deponeres ved lufthavnen, men at fyllingen måtte skje på Alta kommune sin regning og risiko.

Samferdselsdepartementet ba den 26. mai 2014 Avinor gjøre en fornyet gjennomgang av nytteverdien av en forlengelse av rullebanen. I brev til Samferdselsdepartementet av 13. juni 2014 viste Avinor til at det er betydelig usikkerhet knyttet til de operative gevinstene ved en forlengelse av rullebanen, og at nytteverdien ved tiltaket fortsatt ble vurdert som begrenset sett opp mot forventede investeringskostnader. Avinor viste også til at selskapet hadde vurdert forhold som trafikkutvikling, chartertrafikk og nytt EU-regelverk

for lufthavner. Alta kommune kommenterte også på Avinors svar. Saken ble videre drøftet i møte mellom ordføreren i Alta kommune og samferdselsministeren den 2. juli 2014. I et brev til Alta kommune den 17. juli 2014 fant Samferdselsdepartementet etter en helhetsvurdering ikke grunnlag for en egen statlig bevilgning til flytting av overskuddsmassen til Alta lufthavn, og at prosjektet måtte gjennomføres på Alta kommunes regning og risiko.

Jeg vil ellers nevne at Stortinget i Innst. 13 S (2015-2016) i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2016 viste til at Alta kommune hadde finansiert flyttingen av overskuddsmassene til Alta lufthavn, og anmodet Samferdselsdepartementet om å bidra til å få i stand en dialog med kommunen om saken. Under ledelse av statssekretær Tom Cato Karlsen ble det arrangert et møte om saken den 29. juni 2016, der Alta kommune, Finnmark fylkeskommune, Luftfartstilsynet og Avinor var invitert. I møtet viste Samferdselsdepartementet til at det etter departementets vurdering ikke hadde kommet fram nye momenter i saken og at Samferdselsdepartementet stod fast på sine tidligere konklusjoner i saken. Vi har ikke fått noen henvendelser fra flyselskap som har etterlyst investeringer i utbedringer av rullebanen.

SPØRSMÅL NR. 478

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 16. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Samme dag meldingen om synkende tillit til politiet kommer, melder politijuristene i Hedmark om mangel på folk, stort arbeidspress, saker som utsettes og henlegges i større grad enn tidligere. Stillinger er trukket tilbake, oppsigelser er på gang og flere har sluttet. Per i dag er det 6 til 7 færre årsverk enn for et år siden. Vi får ikke prioritert alle sakene som skal prioriteres høyt nok, sier politimesteren til NRK.

Er justisministeren informert om dette og hva gjøres for å rette opp?»

Svar:

Vår virksomhetsstyring rettes inn mot overordnet nivå for styring i tråd med prinsippet om mål- og re-

sultatstyring. Riksadvokaten er øverste leder av påtalemyndigheten og har fagansvar for etterforskningen av straffesaker, herunder behandling og prioriteringer av sakstyper, mens Politidirektoratet har det overordnede ansvaret for blant annet den faglige ledelsen og ressursfordelingen til politidistriktene. Dette innebærer at departementet normalt ikke er inne på spørsmål om enkeltstillinger i de ulike politidistrikt.

Politimesteren har ansvar for å foreta sine prioriteringer innenfor tildelte rammer, og må gjøre strenge prioriteringer i henhold til overordnede føringer. Politimesteren kan for eksempel stå i en situasjon hvor ulike prioriterte områder krever innsats og ressurser. Det er da viktig å anerkjenne politimesterens rett og plikt til å foreta en konkret prioritering så lenge det er innenfor tildelte rammer og overordnede føringer.

Regjeringen har i perioden 2013-2016 foretatt tidenes politisatsing, med en total økning i politiets bud-

sjetter på 2,7 milliarder kroner. Påtalemyndigheten er blitt styrket med 50 nye politijuriststillinger, og 23 nye stillinger hos Den høyere påtalemyndighet.

I budsjettet for 2017 er det bevilget 50 millioner kroner til flere påtalejurister, etterforskere og avhørere knyttet til vold mot barn, og Den høyere påtalemyndighet er styrket med 5 millioner kroner.

Det viktig å ha en påtalemyndighet som bidrar til en målrettet og effektiv straffesaksbehandling av høy

kvalitet som ivaretar rettssikkerhet og menneskerettigheter. Regjeringen har derfor oppnevnt et offentlig utvalg som utarbeider en analyse av påtalemyndigheten, med et særlig fokus blant annet på om påtalemyndigheten har riktig kapasitet og kompetanse for å ivareta de mål som er angitt. Utvalget skal ferdigstille sitt arbeid ved utløpet av februar og rapporten vil bli fulgt opp av departementet.

SPØRSMÅL NR. 479

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 17. januar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan ser statsrådets tidsplan ut for gjennomføring og flytting av Forsvarets IKT-virksomhet/Cyberforsvar til Jørstadmoen?»

BEGRUNNELSE:

Fra 2003 har Stortinget gjentatte ganger pekt på Jørstadmoen som base for det som tidligere ble kalt forsvarrets informasjonsinfrastruktur (INI). I 2003-2004 ble det tatt initiativ til dette og i 2007-2008 ble det vedtatt å samle IKT-virksomheten i Forsvaret på Jørstadmoen i størst mulig grad. Også i forrige Langtidsplan for Forsvaret (2011-2012) understreket en enstemmig komite at dette skulle gjennomføres uten unødig forsinkelse og at enheten skiftet benevnelse til Cyberforsvaret. Også i komiteinnstillingen under behandlingen av siste Langtidsplan for Forsvaret (2015-2016) understreker en enstemmig komite at basen for Cyberforsvaret skal ligge på Jørstadmoen. 10 år etter at Stortinget for første gang bestemte at Forsvarets IKT-tjenester/Cyberforsvaret skulle samlokaliseres til Jørstadmoen er det fortsatt spørsmål om når dette skal skje. Det er antydnet at omorganiseringen kan gi opp mot 1000 arbeidsplasser, herav 650 nye.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 9. januar 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien om hvordan statsrådets tidsplan for

gjennomføring og flytting av Forsvarets IKT-virksomhet/Cyberforsvar til Jørstadmoen ser ut.

Regjeringen har lagt til grunn i Prop. 151 S (2015-2016), og som Stortinget har sluttet seg til i behandlingen av Innst. 62 S (2016-2017), at IKT-virksomheten i Forsvaret konsolideres på Jørstadmoen og skal ha dette som fremtidig hovedbase. Dette også i tråd med Innst. 388 S (2011-2012) til Prop 73 S (2011-2012).

Dette er fulgt opp i departementets iverksettelsesbrev til forsvarssektoren for langtidsperioden 2017-2020, hvor Cyberforsvaret skal avvikle virksomhet ved baser som legges ned og samle øvrige deler av organisasjonen på færre steder med Jørstadmoen som hovedbase. Det legges opp til at ledelsen i Cyberforsvaret, med stabs- og støttefunksjoner skal reduseres i omfang og gradvis samles på Jørstadmoen. Dette starter allerede i 2017.

Omfang og tidspunkt for en ytterligere geografisk samling, samt økonomiske og personellmessige konsekvenser av tiltakene, vil konkretiseres videre i perioden.

SPØRSMÅL NR. 480**Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 17. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvordan mener statsråden vi skal forstå forskjellen mellom resultatene på vår egen nasjonale eksamen og PISA-resultatet fra 2015?»

BEGRUNNELSE:

Professor Svein Sjøberg viser i Aftenposten 9. januar til at elever som ble omtalt som sinker da gikk ut skolen, nå feires som vinnere. Han viser til at statsministeren i sin nyttårstale til det norske folk sa at det gledet henne at Norge nå var bedre enn snittet i OECD i matematikk.

Men Sjøberg peker på et paradoks: De elevene statsministeren nå jublet for, er de samme som kunnskapsministeren var svært bekymret for i 2015. Det er de samme elevene som har levert PISA-resultatene over gjennomsnittet som gikk ut av grunnskolen i 2015. Da var derimot eksamenskarakterene i matematikk slett ikke bra. Det var faktisk så mange som 42 % som bare fikk karakteren 1 og 2.

Samtidig ser det altså ut til at de samme elevene klarte seg svært så godt i internasjonale tester i samme fag. Og nå er både statsminister og kunnskapsminister mer enn glade? Samtidig ser det ut til at en ønsker å understreke at det er Høyres skolepolitikk som har gjort susen. Det kom ikke fram da eksamensresultatene for de samme elevene var elendige.

PISA-resultatene for 2015 viser at vi i stor grad er tilbake der resultatene var i norsk skole i 2001 da vi fikk det første "PISA-sjokket". I tillegg har flere land kommet med i denne undersøkelsen.

Endret antall deltakere betyr at gjennomsnittet vil endre seg, selv om dette ikke kommuniseres utad. Her blir altså "over gjennomsnittet" brukt selv om resultatene viser at det ikke er signifikant forskjell fra 2001 som det står i PISA-rapporten.

Svar:

PISA 2015 viser at norske elever for første gang skårer over OECD-snittet i alle fagområdene som måles i undersøkelsen. Det er også positivt at Norge er blant landene med størst forbedring i matematikk fra 2012 til 2015. Dette positive bildet forsterkes av TIMSS 2015, som viser en jevn og signifikant framgang i matematikk på 8. trinn fra 2003 til 2015, og svært gode resultater i matematikk for 5. trinn. Jeg mener det er viktig å anerkjenne den jobben som norske lærere, skoleledere

og kommuner gjør for at elevene skal lære mer og bedre.

Selv om mye er positivt i PISA og TIMSS 2015, har vi ikke løst realfagsproblemet i norsk skole. Det er fortsatt for mange som presterer lavt, og vi har for få på de høyeste nivåene i matematikk og naturfag.

Nasjonal eksamen og PISA-undersøkelsen har ulike formål

For å forstå forskjellen i resultater mellom den nasjonale eksamen i matematikk på 10. trinn og PISA 2015, er det viktig å være klar over at avgangseksamen og de internasjonale undersøkelsene har ulikt formål og ulik utforming. Elevenes resultater på PISA og eksamen i matematikk 10. trinn er derfor ikke direkte sammenliknbare.

Formålet med eksamen er at elevene skal få anledning til å vise sin kompetanse i samsvar med læreplanen. Eksamenskarakteren skal gi informasjon om elevens individuelle kompetanse i faget, basert på elevens faglige prestasjoner på eksamensdagen.

Formålet med PISA-undersøkelsen er å vurdere hvor godt skolesystemet i ulike land forbereder elevene til videre studier, arbeidsliv og reflektert deltakelse i samfunnet. I motsetning til eksamen tar ikke PISA-undersøkelsen utgangspunkt i deltakerlandenes læreplaner.

Den norske læreplanen i matematikk og matematikkrammeverket til PISA 2015 inneholder i stor grad de samme begrunnelsene for å undervise i matematikk, og beskrivelsene av matematisk kompetanse er overlappende. Analyser av rammeverket i PISA og norske læreplaner viser at PISA ikke måler alt som står i den norske matematikklæreplanen, men at det som måles i PISA, er en del av innholdet i læreplanen.

PISA måler endring over tid

PISA-undersøkelsen lages, gjennomføres og vurderes på måter som tillater sammenligning av elevenes prestasjoner på to eller flere ulike tidspunkt. Ved bruk av ankeroppgaver som går igjen i hver undersøkelse blir målingene av elevenes prestasjoner konsistente og sammenliknbare over tid.

Eksamensoppgavene og sensuren tar utgangspunkt i kompetansemål og kjennetegn på måloppnåelse for de ulike karakterene. Eksamensoppgavene lages av erfarne lærere og bygger systematisk på tidligere erfaringer. Eksamen har nye oppgaver hvert år og har ikke ankeroppgaver. Dette gjør at oppgavenes vanskegrad,

og også karaktersnittet for eksamen, kan variere fra år til år.

I 2014/2015 fikk 42 prosent karakteren 1 eller 2. Året etter var dette tallet 27 prosent. Snittkarakteren for eksamen i matematikk 10. trinn endret seg fra 2,9 i 2014/2015 til 3,3 i 2015/2016. Fordi eksamen ikke er utformet for å måle og sammenligne resultater over tid, er det ikke alltid lett å forklare hva variasjonen i eksamensresultatene fra år til år skyldes. Variasjon i eksamensresultater kan skyldes endringer i elevenes kompetanse, men det kan også skyldes ulik vanskegrad på eksamensoppgavene.

Eksamen utvikles kontinuerlig

Utdanningsdirektoratet har som oppgave å kvalitetssikre eksamensoppgavene og eksamenssensuren. Jeg er opptatt av at både eksamensoppgavene, sensuren og gjennomføringen av eksamen holder høy kvalitet. Derfor har jeg bedt Utdanningsdirektoratet om å sette i gang et utviklingsarbeid som skal bidra til at mer kunnskap om vanskegraden til eksamensoppgavene i matematikk. Målet er at eksamensoppgavenes vanskegrad skal variere minst mulig fra år til år.

Det er også lyst ut en evaluering av eksamen i matematikk som skal gi bedre kunnskap om hvordan sensuren fungerer. Denne vil blant annet undersøke hvordan lærere og sensorer vurderer sammenhengen mellom læreplan, undervisning og eksamen i matematikk, og hvordan elevene opplever eksamen.

SPØRSMÅL NR. 481

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 16. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hva er beregnet proveny for de økte bøtesatsene fra nyttår?»

Svar:

I regjeringens budsjettforslag for 2017 er det anslått at endringene i satsene for forenklede forelegg i trafikksaker vil medføre om lag 160 mill. kroner ekstra i inntekter til staten i 2017 på kap. 4618 Skatteetaten, post 86 Bøter, inndragning m.m.

SPØRSMÅL NR. 482

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 16. januar 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Hva vil regjeringen gjøre for å sikre leveranser av snøkrabbe til Seagourmet Norway AS i Båtsfjord?»

BEGRUNNELSE:

Høsten 2016 måtte bedriften Seagourmet Norway AS i Båtsfjord permittere nærmere 50 ansatte, på grunn av at de latviske fartøyene som leverte snøkrabber til bedriften ble utestengt fra fisket. I Norge har flere fartøy

fått tillatelse til å fiske snøkrabbe, men det er angivelig kun ett fartøy som leverer på land. For den berørte bedriften, de ansatte og båtsfjordsamfunnet er dette en krevende situasjon, og politiske løsninger etterlyses.

Svar:

Snøkrabben er en bunnlevende, såkalt sedentær art etter FNs Havrettskonvensjon. Dette innebærer at snøkrabben skal forvaltes etter kontinentalsokkelregler. Alle som vil fangste snøkrabbe på norsk sokkel må ha tillatelse fra norske myndigheter, og forskrift om forbud mot fangst av snøkrabbe gjelder på hele sokkelen, inkludert den delen som utgjør havbunnen under fiskevernsonen ved Svalbard.

Norge er opptatt av en ansvarlig og forskningsbasert ressursforvaltning. Dette er bakgrunnen for at det ble innført forbud mot fangst av snøkrabbe i norsk jurisdiksjonsområder og en dispensasjonsbestemmelse etter søknad for fartøy med ervervstillatelse etter deltakerloven. Formålet med å innføre en regulering av fisket var i tillegg til å få kontroll over aktiviteten, også behovet for kunnskap og fiskeridata om utbredelse av bestanden til forskningsformål gjennom rapporteringsplikt.

Snøkrabben har spredd seg raskt i det nordlige Barentshavet fra den første gang ble funnet i 1996. I dag er den utbredt i det aller meste av de nordlige delene av russisk sone samt i deler av internasjonalt farvann (Smutthullet). Det er forventet at snøkrabben vil spre seg videre vest og nordover inn i områdene rundt og nord for Svalbard samt Frans Josefs Land. I Smutthullet er hele sokkelen delt mellom Russland og Norge, og i dag er utbredelsen av snøkrabbe størst på russisk del av sokkelen. Vi har også snøkrabbe i norske farvann, og da spesielt på sokkelen rundt Svalbard.

Norge har en nær dialog med Russland om snøkrabben og forvaltningen av denne i Barentshavet. I 2016 hadde Norge og Russland avtale om å få fiske snøkrabbe på hverandres sokler for et begrenset antall fartøy. Det er så langt ikke inngått tilsvarende avtale for fisket i 2017. Av protokoll fra 46. sesjon i Den blandede Norsk-Russiske fiskerikommisjonen høsten 2016 fremkommer følgende: ”Partene bekreftet også sin intensjon om å diskutere, når nødvendige reguleringer er fastsatt, å gi adgang til partenes fiskefartøy til fangst på snøkrabbe på åpent hav i Barentshavet på sine deler av kontinentalsokkelen, slik den er definert ved Overenskomst mellom Kongeriket Norge og Den Russiske Føderasjon om maritim avgrensning og samarbeid i Barentshavet og Polhavet av 15. september.”

Vi har ikke kunnskap om når Russland vil fastsette sine reguleringer for 2017, og heller ikke om Russland vil tillate tredjeland å fiske snøkrabbe på sin sokkel i 2017.

Fabrikken til Seagourmet AS i Båtsfjord ble åpnet i juni 2015, og driften var fra da basert på råstoff nesten utelukkende levert av båter fra det latviske rederiet North Star. Latvia er medlem av EU, og de latviske fartøyene fra rederiet North Star er en del av EU-flåten. Med dagens regelverk kan EU-fartøy ikke fangste snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel. Snøkrabbe forvaltes etter sokkeljurisdiksjon. Det betyr at tredjeland må ha uttrykkelig tillatelse fra kyststatene (i Barentshavet er dette Norge eller Russland) for å kunne fiske snøkrabbe på de respektive lands sokler. Fra norsk side vil et kvotebytte med EU på snøkrabbe være ett samtykke for at fartøy fra EU kan fangste krabbe på norsk sokkel. Det er EU-kommisjonen som har enekompetanse til å forhandle med tredjeland som Norge om fiskeavtaler, herunder adgang til fiske i hverandres jurisdiksjonsområder.

I de årlige fiskeriattalene mellom Norge og EU er bytte av fiskekvoter sentrale element. I grove trekk går dette ut på at EU bytter til seg kvoter på torsk, hyse og sei i Barentshavet, mens Norge blir kompensert i form av kvoter for kolmule, blåkveite brisling og flere andre arter. Norge har ved flere anledninger tilbudt EU å bytte til seg snøkrabbekvoter i forbindelse med dette ordinære kvotebyttet. Hittil har EU ikke villet gå inn på et slikt bytte. Bytte av snøkrabbe er kontroversielt innad i EU. Årsaken er å finne i to separate forhold. De medlemslandene som tradisjonelt har hatt mest nytte av fiskekvotebyttet med Norge ser seg ikke tjent med å utvide ordningen til å omfatte flere arter, siden dette sannsynligvis ville skje på bekostning av deres kvoter fra Norge. De landene som aktivt arbeidet for snøkrabbe-kvoter – hovedsakelig de baltiske statene – er nykommere og har lite å tilby innad i EU. Etter hvert har også de politiske sidene knyttet til Svalbard blitt trukket fram. Flere medlemsland anser at de i henhold til Svalbardtraktaten har rett til snøkrabbekvoter på kontinentalsokkelen på Svalbard uten noe form for kompensasjon til Norge.

Tilbud om bytte av snøkrabbe ble første gang presentert fra norsk side under forhandlingene med EU november 2015. EU avslo den gang tilbudet umiddelbart med begrunnelse at de ikke hadde tilgjengelige betalingsmidler (det vil si fiskekvoter). Saken ble derfor ikke drøftet videre i noen detalj.

Våren 2016 tok EU-kommisjonen initiativet til en ny diskusjon om bytte av snøkrabbe. Fra norsk side satte vi krav om at all fangst måtte landes i Norge og at Norge i tillegg måtte få overført fiskekvoter fra EU som kompensasjon. Fisket kunne foregå på hele den norske kontinentalsokkelen. Men heller ikke denne gangen materialiserte samtalene seg i noen konkret avtale.

Norge opprettholdt igjen tilbudet til EU om å fiske snøkrabbe på norsk kontinentalsokkel under forhandlingene i november og desember 2016. Kommisjonen

avslo tilbudet, og gikk i liten grad inn i realitetsdrøftinger.

Jeg har lenge vært oppmerksom på situasjonen rundt mangel på råstoff til Seagourmet AS sin fabrikk i Båtsfjord, og EU-flåten sin interesse for å fiske snøkrabbe i Barentshavet. Norge har derfor prøvd

å få snøkrabbe inn i kvoteavtalen med EU. Samtidig vil jeg understreke at enhver aktør som etablerer næringsvirksomhet er selv ansvarlig for å sikre at driften har tilstrekkelig ressursgrunnlag. Dette er viktig for å sikre like konkurransevilkår for alle som vil drive fiskeindustri i Norge.

SPØRSMÅL NR. 483

Innlevert 9. januar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 17. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Har utenriksministeren eller noen annen del av regjeringen i løpet av 2016 mottatt spørsmål fra den danske regjeringen vedrørende et ønske om å forandre Konvensjon om begrensning av statsløshet fra 1961, eller tolkningen av den, og i så fall hvordan den norske regjering har svart?»

Svar:

I juli 2016 mottok Utenriksdepartementet spørsmål fra danske myndigheter knyttet til FNs konvensjon om begrensning av statsløshet av 1961 artikkel 1(2)(c). Et av spørsmålene var hvorvidt Norge ville være interessert i å delta i en dialog om muligheter for å endre denne artikkelen, som oppstiller som ett av fire alternative vilkår for avslag at søkeren er dømt for forbrytelser mot den offentlige sikkerhet eller til frihetsstraff i fem år eller mer for andre forbrytelser. Det ble vist til at det pågår en debatt i Danmark knyttet til innvilgelse av statsborgerskap til personer som kan utgjøre en trussel mot rikets sikkerhet, men som ikke er dømt for aktuelle straffbare forhold. Som ansvarlig departement for statsborgerloven, ble Justis- og beredskapsdepartementet forelagt henvendelsen og ga innspill til svaret.

I svaret, som ble formidlet fra Utenriksdepartementet, ble det vist til at spørsmål om endring av konvensjonen ikke har vært gjenstand for politisk debatt eller politisk behandling i Norge. Når det gjelder tolkningen av den aktuelle bestemmelsen ble det vist til at artikkel 1 (2) angir hvilke vilkår landene kan stille overfor statsløse som er født på deres territorium. Det ble vist til at det kan stilles vilkår om at søkeren hverken er dømt for forbrytelser mot den offentlige sikkerhet eller til frihetsstraff i 5 år eller mer for andre forbrytelser. Det ble uttalt at Norge ikke har tatt

stilling til tolkningen av denne bestemmelsen i detalj, men at vi anser det som klart at en søker som omfattes av konvensjonen må være «dømt» dersom søknaden skal kunne avslås på dette grunnlaget. Videre ble det uttalt at berostilling anses som en del av saksbehandlingen, som ikke reguleres av konvensjonen. Det ble vist til statsborgerloven § 30 som stiller som vilkår for berostilling at forholdet kan få betydning for søknaden. For søkere som omfattes av konvensjonen innebærer dette at de må være under etterforskning for forhold med strafferamme på fem år eller mer for forbrytelse mot den offentlige sikkerhet. Det ble videre uttalt at hensynet til statens legitime interesse i ikke å innvilge statsborgerskap til personer som motarbeider statens grunnleggende interesser sterkt taler for en slik tolkning, og at Norge anser at statene har en legitim interesse i å besørge tilstrekkelig opplysning av den enkelte sak før statsborgerskapssøknader avgjøres. Dette kan i konkrete tilfeller tilsi at en søknad må stilles i bero i påvente av eventuell domstolsbehandling av en straffesak.

Videre ble det uttrykt interesse for videre dialog med danske myndigheter om eventuelle utfordringer knyttet til anvendelse av konvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 484**Innlevert 10. januar 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 17. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvorfor Norge har relokalisert så mange færre asylsøkere fra Italia og Hellas som en del av relokaliseringsprogrammet enn det Finland og Nederland har gjort?»

BEGRUNNELSE:

Norge har forpliktet seg til å ta imot 1500 asylsøkere fra Italia og Hellas i løpet av 2016 og 2017. Til nå har bare en liten andel av disse blitt relokalisert til Norge, 100 personer pr. 6. desember 2016. Regjeringen har tidligere opplyst at treghet i EU-systemet og behov for grundige sikkerhetsvurderinger av de som skal relokaliseres til Norge som asylsøker er blant grunnene til at arbeidet går sakte. Samtidig ser vi at andre land, blant annet Finland, Nederland og Frankrike, pr. 6. desember 2016 har relokalisert langt flere enn Norge.

Svar:

Jeg vil innledningsvis få vise til mitt svar på spørsmål nr. 462 fra stortingsrepresentant Karin Andersen om EUs relokaliseringsmekanisme, datert 6. januar i år, der jeg kort beskriver rammebetingelsene for Norges frivillige deltakelse i EUs relokaliseringsmekanisme.

Norge ble ikke automatisk bundet av EUs relokaliseringsbeslutninger da de trådte i kraft i september 2015. Etter Stortingets vedtak i desember 2015 måtte regjeringen oppnå enighet med både Italia og Hellas om norsk deltakelse. Norge var derfor formelt ikke med på samarbeidet, og kunne heller ikke starte relokalisering, før avtalene med Italia og Hellas trådte i kraft hhv. 24. april og 12. mai 2016.

Utover våren 2016 ble det samtidig klart for myndigheter i flere europeiske land at det hersket en viss usikkerhet om det arbeidet, herunder sikkerhetsvurderinger, som ble gjort i hotspotene i Italia og Hellas. Norske myndigheter var ikke alene om å påpeke disse problemstillingene, og flere land avventet derfor igangsetting av relokalisering. Sommeren 2016 vurderte regjeringen rammebetingelsene for Norges deltakelse, noe som resulterte i at etatene ble bedt om å jobbe videre med løsninger som kunne gjøre at sikkerhetsaspektet ble ivaretatt på tilstrekkelig måte. UDI, POD og PST ble endelig instruert til å iverksette Norges frivillige bidrag 13. juli 2016, jf. instruks GI-12/2016.

Til tross for sen oppstart klarte Norge å stille til sammen 750 plasser tilgjengelig for relokalisering i 2016, og 256 asylsøkere ankom før årsskiftet. De resterende vil ankomme ild. de første månedene i år – første ankomst fant sted allerede 10. og 11. januar (totalt 57 søkere) og 19. og 31. januar er det planlagt to chartere.

Planen er å stille ytterligere 750 plasser tilgjengelig i år. Etter gjeldende planer vil sannsynligvis de fleste asylsøkerne Norge skal ta imot på denne ordningen ankomme Norge før sommeren 2017. Regjeringen ligger med andre ord godt an i oppfølgingen av vedtaket fra Stortinget.

Det er mitt ansvar å sørge for at Norges deltakelse i denne EU-mekanismen foregår på en så sikker og kontrollert måte som mulig. Av den grunn holder jeg meg løpende orientert om utviklingen i dette arbeidet, for bl.a. å forsikre meg om at etatene gjør det de kan for å oppdage mulige risikomomenter så tidlig som mulig. De hjemlige etatene samarbeider godt, og de har alle påpekt betydningen av at det legges til rette for så grundige vurderinger som overhodet mulig tidlig i prosessen, før søkerne overføres til Norge, for derigjennom å i størst mulig grad unngå at personer som kan utgjøre en sikkerhetsrisiko blir tatt ut.

I den første piloten Norge gjennomførte med Hellas i fjor kom det med en asylsøker hvis sak nå følges opp av PST. På daværende tidspunkt hadde vi ikke de mulighetene vi nå har etablert for å kunne foreta enkelte sikkerhetsvurderinger før overføring. Det er nå svært viktig at vi ikke overbelaster dette systemet unødig, for eksempel ved å stille for mange plasser tilgjengelig for fort.

Ifølge Europakommisjonens oversikt av 9. januar i år skal Nederland og Finland ha mottatt hhv. 1 216 og 919 asylsøkere. Det gleder meg å se at flere land nå følger opp sitt ansvar i henhold til rådsbeslutningene fra 2015. Jeg vil for øvrig gjøre stortingsrepresentanten oppmerksom på at i henhold til rådsbeslutning 2015/1601, 2015/1523 og konklusjonene etter rådsmøtet avholdt 20. juli 2015, skal Finland og Nederland totalt relokalisere et større antall enn det Norge skal gjøre, hhv. 2 078 og 5 947 asylsøkere, noe man må anta påvirker deres arbeid med fremdriftsplaner etc. gitt et felles mål om å bli ferdig innen rådsbeslutningene opphører, 26. september 2017.

SPØRSMÅL NR. 485**Innlevert 10. januar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 16. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Politimesteren i Agder politidistrikt har ansatt ny ledergruppe bestående av åtte menn (89 %), i tillegg til henne selv. Det har det vært stor oppmerksomhet rundt likestilling i politiet. Statsråden har forsikret Stortinget om at likestillingen skal bedres. Det er et mål krav om at antall kvinner i lederstillinger skal være 40 %.

Kan statsråden tabellarisk vise antall og andel kvinner i lederstillinger fra 2008-2016, si når måltallet forventes innfridd, og hva vil han konkret gjøre for at det skjer?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettet for 2017 skriver departementet: ”Det er en målsetting at 40 % av alle nyansatte i lederstillinger skal være kvinner.”

Svar:

Likestilling er en viktig del av politi- og lensmannsetatens personalpolitikk. Andelen kvinnelige ledere med personalansvar i politiet var 29 pst. i 2015. Særlig er andelen kvinnelige ledere i politistillinger lav. Det er derfor en målsetting at 40 pst. av alle nyansatte i lederstillinger skal være kvinner, jf. Prop. 1 S (2016-2017). I tråd med dette utnevnte regjeringen i 2015 ti nye politimestre, derav fire kvinner, og i 2016 tolv nye visepolitimestre, derav fem kvinner.

Politilederne skal arbeide for å oppnå 40 pst. kvinnelige ledere i sitt distrikt/enhet, som er det samme måltallet som i staten ellers. Politidirektoratet vil følge opp arbeidet med å innfri målene i underliggende enheter.

God kjønnsbalanse i politiet er nødvendig for å skape en attraktiv arbeidsplass, og for at politi- og lensmannsetaten skal tiltrekke seg, utvikle og beholde viktig kompetanse. Siden 2001 har det blitt rekrut-

tert mellom 30 og 44 pst. kvinner til Politihøgskolen hvert år. Den gode kjønnsbalansen blant studentene er et godt grunnlag for fremtidig rekruttering til ledelse i politistillinger.

Politi og lensmannsetaten utarbeidet i 2016 Overordnet plan for kjønnsbalanse i lederstillinger (2017-2022), hvor målet er at det innen 2022 skal være 30 pst. ledere av hvert kjønn i politistillinger og 40 pst. i lederstillinger totalt. Planen ble utarbeidet i samarbeid mellom Politidirektoratet, fagekspertene, tillitsvalgte, distrikt og særorgan.

Det er i dag rekordmange kvinner i politiet (ca. 45 pst.). Det er blant disse og blant deres mannlige kollegaer vi skal finne fremtidens ledertalenter. Måloppnåelse vil kreve aktiv innsats av linjeledere i politiet, og plan for kjønnsbalanse vil være retningsgivende i dette arbeidet.

Politidirektoratet vil denne våren starte opp et mentorprogram, blant annet som et virkemiddel for å øke rekrutteringen av kvinner til lederstillinger.

Jeg vil i tildelingsbrevet til Politidirektoratet for 2017 be om at direktoratet redegjør i årsrapporten for status og for hvilke tiltak som er iverksatt for å øke andelen kvinnelige ledere dersom denne er under 40 pst. Politidirektoratet skal også utarbeide en tilstandsrapport for likestilling. Utviklingen innenfor likestilling vil også være tema i departementets styringsdialog med Politidirektoratet.

Videre kan jeg nevne at det i lederlønskонтakterne for de nye politimestrene fremgår at politimestrene skal jobbe for 40 pst. andel kvinner i lederstillinger. Dette er ett av flere punkter politimestrene vil bli målt på.

Kvinneandel i lederstillinger fremkommer i tabellen under som er utarbeidet av Politidirektoratet. Oppdaterte tall for 2016 er ennå ikke klare.

Antall og andel kvinnelige ledere 1)	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Politiutd.	153 (16 %)	151 (16 %)	656 (19 %)	610 (18 %)	558 (17 %)	524 (16 %)	468 (14 %)	407 (13 %)
Jurister	47 (36 %)	43 (32 %)	83 (27 %)	78 (26 %)	75 (26 %)	72 (25 %)	68 (24 %)	57 (21 %)
Adm.	225 (58 %)	216 (58 %)	270 (59 %)	233 (57 %)	209 (56 %)	194 (54 %)	180 (55 %)	116 (52 %)
Totalt	425 (29 %)	410 (28 %)	1009 (24 %)	921 (23 %)	842 (21 %)	790 (20 %)	716 (19 %)	580 (16 %)

1) Det har blitt gjort endringer i SAP-løsningen som har medført endringer i grunnlaget for statistikken. Før 2014 ble f. eks. politiførstebetjentstillinger og oppover trukket ut som lederstillinger. Det er imidlertid ikke alle politiførstebetjenter som innehar en lederstilling.

Fra 2014 ble det mulig å kode funksjon i SAP, slik at det nå er mulig å identifisere ledere med personalansvar i systemet. Derfor ser vi at det er langt færre ledere i statistikken fra 2014.

SPØRSMÅL NR. 486

Innlevert 10. januar 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 25. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Nye Veier AS har søkt om å fravike kravet om vegskulder på 3 meter og uten vegbelysning for utbyggingen av ny E18 gjennom Bamble. Dersom selskapet får godkjent en slik søknad vil vegskulderen blir 2 meter.

Kan statsråden redegjøre for om regjeringen vil godkjenne en slik forringelse av kvalitet og trafiksikkerhetsaspektet ved utbygging av ny E18 gjennom Bamble, og om hvordan en slik redusert utbygging vil påvirke trafiksikkerheten?»

BEGRUNNELSE:

I Telemarksavisa 09.01.17 kommer det frem at utbyggingsselskapet Nye Veier AS har søkt om å få fravike

kravet om vegskulder på 3 meter. Dersom selskapet får godkjent en slik søknad vil vegskulderen blir 2 meter. Det kommer også frem av artikkelen at selskapet er i ferd med å utarbeide en søknad om få bygge ut en ny E18 gjennom Bamble uten vegbelysning. Dersom slike fravik imøtekommes, vil dette bety en vesentlig svekket trafiksikkerhet og en vesentlig forringelse av den kvalitet som er valgt ved utbygging av tilsvarende veger andre steder de siste årene.

Svar:

Ny E18 gjennom Bamble har vært ønsket og planlagt i mange tiår. Nå kommer vi endelig i gang med prosjektet. Veibevilgningene har økt markant de siste årene, og dermed blir det økonomisk rom til å realisere flere prosjekter. Man går fra plan til bygging. Den nye veien

vil redusere reisetid og øke trafikksikkerheten betydelig. Det er jeg glad for.

I de planene som lå for veiprojektet ved regjeringsskiftet var det lagt til grunn vegskulder på 1,5 meter. Som representanten Aasland tar opp vurderer Nye Veier AS om vegskulderen skal være 2,0 meter. Det er riktig at dagens regjering har gjort et arbeid for at vegskulderen skal kunne være 3,0 meter. Uavhengig av om det blir 2,0 meter eller 3,0 meter blir det bedre enn det som var lagt til grunn under forrige regjering, hvor representanten Aaslands parti satt i føringen. Jeg finner det litt oppsiktsvekkende dersom representanten Aasland mener at daværende planer medførte en utrygg standard.

Jeg minner om at Nye Veier selvsagt skal følge alle lover og forskrifter samt Statens vegvesens vegnormaler. Selskapet har imidlertid et mandat om å fornye vegutbyggingen i Norge, slik at vi får pengene til å strekke lenger og enda flere kilometer vei kan bli oppgradert til en bedre standard enn i dag. Det gjør de ved å utfordre vegnormalene slik at de kan forbedres, og at vi får størst nytte igjen for samfunnets midler. Hoveddelen av dette arbeidet går på tidlig involvering i trasevalg for å optimalisere massebalanse, valg av mer standardiserte løsninger og lignende.

På samme måte som for Vegvesenets prosjekt gjør Nye Veier også vurderinger om behovet for belysning på strekninger. Under forrige regjering ble strekninger på E6 nord for Gardermoen bygget uten belysning. Jeg finner det oppsiktsvekkende dersom representanten Aasland nå mener at den veien ble bygget med lavt fokus på trafikksikkerhet.

Ifølge gjeldende normal for veg- og gateutforming N100 skal firefelts veg med ÅDT over 12 000 belyses. Det pågår nå arbeid med revidering av håndbok N100. Et forslag er sendt til høring med høringsfrist 15. mars 2017. Et av de forslag som ligger i den pågående høringen er at det for firefelts nasjonal hovedveg med fartsgrense 110 km/t skal være følgende krav til belysning: I kryssområder skal ramper belyses. Vegen skal belyses når ÅDT overstiger 20.000.

Jeg forventer at de trafikksikkerhetsmessige og økonomiske konsekvensene av en slik endring som både ønskes fra Nye Veier AS og som er sendt på høring fra Vegdirektoratet, blir grundig vurdert før en endelig beslutning om søknaden fra Nye Veier AS blir fattet.

Om bredden på veiskuldre sier som nevnt dagens regelverk en skulderbredde på 1,5 meter i Bamble. Nye Veier AS har bedt om, og fått godkjent gjennom brev fra Vegdirektoratet 13. oktober 2016, tillatelse til å bygge to meter brede veiskuldre, og øker med andre ord bredden i forhold til veinormalens krav. Nye Veier forsikrer også at de vil plassere rekkverket 75 cm utenfor veiskulderen. Det blir dermed et kjøresterkt areal på 2.75 m utenfor selve veien.

Nye Veier vil sette inn trafikksikkerhetstiltak der de har størst effekt. Det betyr å erstatte svingete to-feltsveier uten midtrekkverk med fire-felts motorveier med midtrekkverk, viltgjerder, trafikksikkert sidetereng og slakest mulig svinger. Nye Veiers arbeid med å prioritere blant ulike tiltak vil gi mer sikkerhet for pengene.

SPØRSMÅL NR. 487

Innlevert 10. januar 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 18. januar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Norge lager sine landkart i et annet system enn lengde-bredde system (GPS) som brukes i resten av verden.

Hva vil statsråden gjøre for å få Norge til å følge internasjonale standarder for kartreferanser for landkart?»

BEGRUNNELSE:

Andre land utenom Norge bruker lengde-bredde systemet for kartreferanser (GPS). GPS er et navigasjonssystem som kan gi koordinater i sanntid i alle tre dimensjoner (bredde, lengde og høyde).

I Norge lages sjøkart og lufttrafikkart på samme måte.

Imidlertid lages kartreferanser for landkart i Norge etter UTM-systemet (et todimensjonalt koordinat-system for å angi posisjoner på jordoverflaten). Norge

dekker sonene 32-36 i UTM-systemet, soner 29- 37 om vi tar med alle havområder.

GPS-systemet gjør det mulig for en mottaker å fastsette egen posisjon med svært stor nøyaktighet overalt i verden, under nær sagt alle værforhold. Nøyaktigheten for en vanlig GPS-mottaker under meget gode forhold kan være på ca. 7 meter (uten korreksjonssignaler). Korreksjonssignaler fra landbaserte GPS-stasjoner kan forbedre nøyaktigheten ytterligere til noen centimeter, men dette krever spesialutstyr. GPS blir med denne nøyaktigheten brukt til blant annet veibygging, tomteoppmåling og brøyting av vei.

GPS er i dag i utstrakt sivil bruk, i biler, fly, båter og for turgåere.

Svar:

Norge følger for alle sine offisielle kartserier utgitt av Statens kartverk, internasjonale standarder. Det gjelder kart for både sjø og land. Både sjø- og landkart blir produsert i det samme geodetiske referansesystemet (datum) som benyttes av GPS-satellittene. Det betyr at posisjoner fra GPS kan settes direkte ut i kartet uten korreksjoner. Det gjelder alle digitale kartserier. Kartverket trykker ikke egne kart.

Nasjonalt beredskapskart er en trykt kartserie til bruk i Forsvaret og politiet. Ved øvelser eller i krisesituasjoner vil også frivillige organisasjoner som Røde kors, Norsk Folkehjelp og Norske redningshunder bli utstyrt med kartene. Kartets utforming er i samsvar med NATO-standarder og er kjent under den militære

betegnelsen ”M711”. Det betyr at kartene utstyres med kilometerrutenett i UTM-systemet og bredde- og lengdegrader markert i kartrammen. Systemet ble innført i 1952.

Bruk av henholdsvis bredde- og lengdegrader og UTM-systemet til karthenvisning har hver sine fordeler og ulemper. I tillegg kommer indirekte henvisningsmetoder for eksempel ved hjelp av stedsnavn eller adresser. Noen utviklere av kartapplikasjoner har dessuten tatt i bruk helt andre kodebaserte referansesystemer. Kartverket legger i utgangspunktet til rette for å kunne bruke alle de viktigste systemene. Kartverket følger også med på den internasjonale utviklingen. Kartverket har for eksempel utviklet «Nødplakaten» i samarbeid med Hovedredningssentralen og nødetatene. Plakaten oppfordrer til å oppgi både bredde- og lengdegrad, UTM-tilvisning, stedsnavn og adresse. Plakaten kan skrives ut ved hjelp av Kartverkets internettbaserte karttjenesten www.norgeskart.no.

Jeg vil for orden skyld presisere at det er det noen desimeter forskjell mellom det europeiske referansesystemet som Norge bruker og det systemet som GPS-satellittene bruker. Det gjelder uavhengig av om posisjonen oppgis i bredde- og lengde eller i UTM-systemet. Forskjellen skyldes flere faktorer, bl.a. at kontinentalplatene forskyver seg i forhold til hverandre. Forskjellen er bakt inn i korreksjonssignalene fra Kartverkets landbaserte GPS-stasjoner (CPOS-tjenesten). Norge bidrar til overvåkingen av denne forskjellen, som endrer seg med tiden, bl.a. med Kartverkets jordobservatorium i Ny-Ålesund.

SPØRSMÅL NR. 488

Innlevert 10. januar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 19. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvor mange av de midlertidige tillatelsene gitt til enslige mindreårige asylsøkere etter utlendingsforskriften § 8-8 i 2016 kan sies å være en konsekvens av rimelighetsvilkåret ved internflukt i utlendingslovens § 28 er fjernet?»

BEGRUNNELSE:

I et skriftlig svar til undertegnede datert 13. desember 2016 peker statsråden på to årsaker til den kraftige økningen i midlertidige oppholdstillatelser til enslige, mindreårige asylsøkere. Den ene årsaken oppgis å være UDIs vurdering av sikkerhetssituasjonen i Afghanistan, og den andre årsaken oppgis å være opphevingen av rimelighetsvilkåret ved internflukt.

Svar:

For å kunne besvare spørsmålet har jeg innhentet informasjon fra Utlendingsdirektoratet (UDI).

I dagens saksbehandlingssystem er det ikke mulig å hente ut nøyaktig oversikt over hvor mange av de begrensede tillatelsene gitt i medhold av utlendingsforskriften § 8-8 som er en direkte konsekvens av at rimelighetsvilkåret ved internflukt i utlendingsloven § 28 ble fjernet med virkning fra 1. oktober 2016. Statistikken viser imidlertid en økning i antall tillatelser etter forskriftens § 8-8 etter 1. oktober 2016.

Av de totalt 316 tillatelsene med hjemmel i forskriftens § 8-8 som ble gitt i 2016, er 212 gitt etter 1. oktober. Det ble gitt 52 tillatelser i oktober, 86 i november og 74 i desember. Samme tall for enslige mindreårige asylsøkere fra Afghanistan er henholdsvis 46, 81 og 66 i disse månedene.

Ved avslag på søknad om asyl skal UDI av eget tiltak vurdere om søkeren kan få opphold etter utlendingsloven § 38 på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket. For enslige, mindreårige asylsøkere som etter lovendringen kan henvises til internflukt, må altså utlendingsmyndighetene vurdere om de likevel bør få en oppholdstillatelse etter lovens § 38, og i så fall om de skal få en tidsbegrenset tillatelse etter forskriftens § 8-8. Momentene i den tidligere rimelighetsvurderingen etter lovens § 28 vil ha betydning ved denne vurderingen, herunder situasjonen ved retur. Hvis søkeren på vedtakstidspunktet er mellom 16 og 18 år og det ikke finnes annet grunn-

lag for opphold enn at søkeren mangler forsvarlig omsorg ved retur, kan søkeren gis en begrenset tillatelse.

Justis- og beredskapsdepartementet mottok 5. oktober 2016 en praksisforeleggelse fra UDI vedrørende begrensede tillatelser til enslige, mindreårige asylsøkere fra Afghanistan som kan henvises til internflukt. I brev av 26. oktober s.å. ble UDI, i påvente av departementets endelige vurdering, bedt om å prioritere behandlingen av saker hvor søkeren vil være 17 år eller eldre på vedtakstidspunktet. UDI opplyser at denne tilbakemeldingen er en del av forklaringen på det store antallet begrensede tillatelser gitt i november og desember 2016. Det er altså hovedsakelig de eldste ungdommene som har fått slike tillatelser frem til nå, og de er ikke funnet å ha beskyttelsesbehov eller annet grunnlag for opphold i Norge enn mangel på forsvarlig omsorg ved retur.

For øvrig har den store økningen i antall asylsøkere til Norge i 2015 også hatt betydning for at antall begrensede tillatelser økte vesentlig i 2016 sammenlignet med tidligere år. Det året søkte hele 5 480 enslige mindreårige asyl her i landet, og av disse var 3 537 fra Afghanistan. I februar 2016 endret UDI sitt syn på vurderingen av hvilke områder i Afghanistan som ble ansett som trygge/utrygge, hvilket førte til at flere afghanske enslige, mindreårige asylsøkere har fått begrenset tillatelse. UDI har dessuten økt bemanningen for å behandle asylsøknader fra enslige mindreårige. At det har kommet et økt antall vedtak nå, der det er gitt begrensede tillatelser, kan derfor også skyldes at ekstra ressurser er satt inn for å behandle søknadene.

SPØRSMÅL NR. 489

Innlevert 10. januar 2017 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 18. januar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Kulturrådet har vedtatt å fase ut støtten til Center for Afrikansk Kulturformidling (CAK) i Oslo. CAK har drevet et svært viktig arbeid i flere tiår, blant annet i samarbeid med UNESCO, om ivaretagelse av afrikansk kulturarv. Deres rolle som kulturformidler har også vært et viktig tilskudd til norsk kulturliv generelt. Deler kulturministeren dette synes på CAKs viktighet og vil hun ta ett initiativ for å sikre videre drift og finansiering av senteret?»

Svar:

Norsk kulturråd gir driftstilskudd til en rekke virksomheter innenfor alle kunstfelt over hele landet. Søknadene behandles i samsvar med fastsatte retningslinjer. Kriterier for tildeling av driftstilskudd er bl.a. høyt kunst- og kulturfaglig kvalitetsnivå, langsiktige mål, betydning utover eget lokale nedslagsfelt samt kontinuerlig aktivitetsnivå og profesjonell drift.

Alle søknader, inkludert søknaden fra Center for Afrikansk Kulturformidling (CAK), vurderes på grunnlag av de kriterier som framgår av retningslin-

jene og prioriteres innenfor tilgjengelige budsjetttrammer.

Jeg har tillit til at Norsk kulturråd – som selvstendig fagorgan – har foretatt en god faglig vurdering og prioritering innenfor gjeldende budsjetttrammer for 2017.

Selv om Center for Afrikansk Kulturformidling gjennom sin nesten 40 års virksomhet har gitt et viktig bidrag til kulturutveksling, tilligger det Norsk kulturråd å ta stilling til hvilke tiltak som etter en samlet vurdering skal prioriteres og motta tilskudd. Departementet kan ikke overprøve enkeltvedtak fattet av Norsk kulturråd.

SPØRSMÅL NR. 490

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Kåre Simensen

Besvart 18. januar 2017 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Som stortingsrepresentant var statsråden sterkt kritisk til de negative konsekvenser den fremforhandlede avtalen mellom Norge og Finland ville få for lokalbefolkningen langs Tanavassdraget. Ifølge et oppslag i VG den 8. januar 2017 leser vi at han nå som statsråd har endret syn på denne avtalen og uttaler til avisen at avtalen er blitt forbedret den siste tiden.

Hvilke endringer referer han til og når ble disse gjort?»

Svar:

Det vises til spørsmål nr. 490 til fra stortingsrepresentant Kåre Simensen vedrørende en artikkel i Verdens Gang (VG) datert 8. januar i år om den nye avtalen mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget og mine synspunkter på denne avtalen.

Den nye avtalen mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget ble undertegnet 30. september 2016 etter fire år med forhandlinger og vil bli ratifisert forutsatt at Stortinget og Riksdagen gir sitt samtykke til avtaleinngåelsen. Det har i tiden etter undertegning versert mange påstander, og mange har hatt sterke meninger om både avtalens innhold og forhandlingsprosessen.

Det er ikke riktig som det hevdes i VG at det er etter at jeg ble statsråd jeg endret syn i saken. Jeg endret syn på saken etter at vi fikk en nærmere gjennomgang av politisk ledelse i departementet som følge av brevet vi sendte fra Finnmarksbenken. Dette er også stortingsrepresentant Kåre Simensen godt kjent med gjennom vårt samarbeid i Stortinget.

Artikkelen i VG gir inntrykk av at de over 700 hytteeierne som har hyttetomt på finsk side av elva får en

automatisk fiskerett i kraft av den nye avtalen. Dette har også vært grunnlag for en ikke uvesentlig del av kritikken mot den nye avtalen. Realiteten er at den nye avtalen nettopp ikke gir de finske hytteeierne en automatisk rett til å fiske. Hytteeierne må tvert imot løse fiskekort på linje med andre tilreisende fiskerne fra et begrenset antall med døgnfiskekort. Dette har vært et sentralt moment for Norge under forhandlingene og det er viktig at avtalen slår fast at ikke hytteeierne har annen mulighet til å fiske i vassdraget enn ved kjøp av fiskekort for tilreisende. Et helt vesentlig poeng for Norge er at den nye avtalen setter et tak for hvor mange fiskekort som kan selges på finsk side, noe dagens avtale mangler. Den nye avtalen vil redusere finsk turistfiske fra 33 000 solgte døgnkort i 2015 til maksimalt 11 000 solgte døgnkort pr. år. De finske hytteeiernes adgang til å drive fiske i Tanavassdraget må ses i sammenheng med denne begrensningen. For å kunne fiske i Tanavassdraget må altså hytteeierne løse døgnfiskekort fra kvoten på 11 000 døgnfiskekort som kan selges pr. år til tilreisende fiskere i Finland.

Hovedårsakene til at jeg nå slutter meg til avtalens innhold er at den forvaltningsordningen for Tanavassdraget som følger av någjeldende avtale er ikke bærekraftig og ikke kan fortsette. Fisketrykket må ned dersom elven skal overleve som en viktig lakseelv. Någjeldende avtale er også ubalansert i Norges disfavør, både når det gjelder det totale fiskeuttaket og ved at den har lagt grunnlaget for utviklingen av et meget omfattende turistfiske på finsk side som både bidrar til fiskepresset og er til hinder for lokalbefolkningens fiskeutøvelse. De viktigste elementene i den nye avtalen er at:

- Det totale fiskepresset reduseres med om lag en tredjedel.

- Turistfisket, inkludert hytteeieres fiske, begrenses og bringes inn i mer ordnede former, herunder ved at den nye avtalen vil sette et tak på 11 000 turistfiskekort for hver av statene der det i 2015 ble solgt over 33 000 turistfiskekort bare på finsk side.
- Fordelingen av lakseressursen rettes opp i Norges favør (2/3 Norge, og 1/3 Finland) slik at fordelingen stemmer overens med vassdragets geografiske tilhørighet.
- Alle grupper av fiskere bidrar til reduksjonen, og det er oppnådd en rimelig byrdefordeling mellom disse. De som må tåle den største reduksjonen er tilreisende finske turistfiskere.
- Fiskereguleringene vil være fleksible, både for å oppnå ønsket bestandsutvikling og for å unngå utilsiktede negative konsekvenser for fisket.

Det har vært rettet til dels sterk kritikk mot forhandlingsprosessen og det materielle innholdet i den nye avtalen fra lokalt hold, både i media og under høringer.

For eksempel har flere norske høringsinstanser uttalt seg til dels svært kritisk om avtalen på grunnlag av hvordan finske hytteeieres fiske er regulert. Ser man nærmere på avtalen finner man imidlertid at avtalen er langt mer balansert og bedre for Norge enn det kritikerne har gitt uttrykk for. Stortingsproposisjonen med anmodning om samtykke til inngåelse av avtalen vil gå nærmere inn på kritikken, og jeg nøyer meg med å henvise til denne.

Forhandlingene med Finland har vært lange og krevende, men den nye avtalen som vi nå har oppnådd enighet om, er en svært bra avtale. Av hensyn til laksebestandens utvikling bør den nye avtalen tre i kraft så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 491

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 17. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«SKAP kreativ folkehøyskole, Mandal, ble godkjent for 100 elever i forbindelse med statsbudsjettet for 2016. Mens vanlig praksis har vært at folkehøyskolene får tilskudd de tre første årene etter godkjent elevtall, har denne praksisen ikke vært fulgt når det gjelder SKAP.

Hvorfor praktiseres ikke den samme tilskuddsordning de tre første driftsårene for SKAP som ble benyttet for de nystartede folkehøyskolene Kristiansand folkehøyskole og Setesdal folkehøyskole?»

BEGRUNNELSE:

Det er med stor undring en registrerer den forskjellsbehandling som SKAP opplever mht. tilskudd i forhold til de to sist godkjente folkehøyskoler, Setesdal og Kristiansand folkehøyskole.

SKAP ble godkjent for 100 elever og forventet, som de andre nevnte folkehøyskolene at de fikk tilskudd for det godkjente elevtallet på 100 de tre første driftsårene. I statsbudsjettet for 2016 ble skolen tildelt midler for 60 elever, noe som utgjorde kr. 1,3 mill. mindre enn forventet. For 2017 er beløpet økt til kr.

1,7 mill. mindre enn forventet ut fra godkjent elevtall på 100 fordi grunnlaget for bevilgningen ligger lavere enn de 100 godkjente elevplassene.

Så er det kjent at skolen selv stipulerte en opptrapping av elevtallet over 3 år fra 60 det første driftsåret til 100 elever det tredje året. Likevel har det aldri vært kommunisert eller oppfattet, heller ikke av Folkehøyskolerådet, at dette skulle bety en annen praktisering av tilskuddsordningen for SKAP sammenliknet med de to nevnte folkehøyskoler.

For året 2017 hadde Folkehøyskolerådet innstilt på et tilskudd for 100 elever til SKAP. Dette ble endret i strid med tidligere praksis for andre folkehøyskoler av Utdanningsdirektoratet.

Store oppstartskostnader og en statlig tildeling i strid med tidligere praksis som har innebåret en betydelig reduksjon i forhold til forventet tilskudd, har skapt en svært vanskelig situasjon for skolen som har vært løst med banklån og krisehjelp fra Mandal kommune. Dette skaper store utfordringer for skolen og gir en mangel på forutsigbarhet som tidligere har preget tildelingspraksisen.

Dette dreier seg ikke om noen ekstrabevilgning til folkehøyskolene, men en fordeling mellom skolene i tråd med tidligere praksis som gjør at SKAP som de

andre godkjente folkehøgskolene får tildeling etter antall godkjente elevplasser de tre første driftsårene.

Svar:

SKAP – kreativ folkehøgskole i Mandal ble godkjent for oppstart høsten 2016 ved departementets vedtak av 18. januar 2016, jf. Prop. 1 S (2015-2016). Det følger av vedtaket at skolen er godkjent for inntil 100 elevplasser. Til grunn for godkjenningen lå skolens søknad av 31. mars 2015. Det følger av søknaden at SKAP tar sikte på en gradvis opptrapping av elevtallet over tre år (60 elever høsten 2016, 80 elever høsten 2017 og 100

elever høsten 2018). Tilskuddet til skolen er beregnet på grunnlag av de elevtall SKAP budsjetterte med i sin søknad.

I motsetning til SKAP budsjetterte de nystartede folkehøgskolene Setesdal folkehøgskole (godkjent fra høsten 2009) og Kristiansand folkehøgskole (godkjent fra høsten 2015) ikke med noen gradvis opptrapping av elevtallet i sine søknader, og tilskuddet ble beregnet med utgangspunkt i det elevtallet skolene var godkjent for allerede fra første skoleår.

SKAP har varslet en klage på Utdanningsdirektoratet tilskuddsbrev for 2017. Da departementet er klageinstans, kan jeg ikke gå nærmere inn i saken på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 492

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 18. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak er iverksatt for å sikre god arbeidstidsplanlegging, økonomistyring og internkontroll i Politiets utlendingsenhet (PU), og hvordan vil statsråden sikre at pengebruken er i tråd med statens økonomireglement?»

BEGRUNNELSE:

Flere rapporter gjennom flere år stilt spørsmål ved pengebruken i Politiets utlendingsenhet, og om PU har tilstrekkelig internkontroll. Jeg viser også til mitt spørsmål datert 12.05 2014 om de samme forhold der statsråden svarte at Politidirektoratet hadde satt frist til 1.7. 2014 til PU med å rydde opp i de forhold som rapportene hadde avdekket.

Svar:

Spørsmålet berører både mitt og innvandrings- og integreringsministerens ansvarsområde. Justis- og beredskapsdepartementet skal sikre at alle virksomheter har tilfredsstillende intern kontroll slik at fastsatte mål og resultatkrav følges opp, ressursbruken er effektiv og virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, herunder økonomiregelverk.

Politiets utlendingsenhet (PU) er underlagt Politidirektoratet (POD) og får sin bevilgning gjennom PODs disponeringsskriv. Det er imidlertid innvandrings- og integreringsministeren som har ansvar for PUs drift og oppgaveløsning. PUs hovedoppgaver er registrering av asylsøkere, fastsettelse av identitet, retur av personer uten lovlig opphold i riket og drift av Politiets utlendings-internat på Trandum. Oppgavene er direkte avhengig av migrasjonssituasjonen. Virksomheten er tilført betydelige ressurser de senere årene

Det har vært foretatt flere revisjoner og kontroller av PUs ressursbruk de siste årene, med anbefalinger om hva som må forbedres. Ifølge Politidirektoratet er anbefalingene om forbedringer tatt på alvor og blitt høyt prioritert. PU har iverksatt flere tiltak og har økt sin kapasitet og kompetanse for å forbedre intern kontroll, innkjøpsrutiner og styring og bruk av overtid og arbeidstidsbestemmelser.

Ifølge Politidirektoratet er det bl.a. avholdt opplæring for ledere i arbeidstids-bestemmelser, og avsatt en egen stilling som kontrollerer overtidsbruken samt etterlevelsen av arbeidstidsbestemmelsene. Bruken av overtid rapporteres også ukentlig til ledelsen, og både overtidsbruk og etterlevelse av arbeidstidsbestemmelser rapporteres til og behandles av PUs arbeidsmiljøutvalg hvert kvartal. PU avgir månedlige økonomi-rapporteringer til Politidirektoratet. PU har styrket bemanningen som arbeider med innkjøp og anskaffelser for å ha kapasitet og kompetanse til å følge behov for innkjøp av varer og tjenester. I tillegg er det etablert nasjonale anskaffelsesmiljø og etablert sentrale innkjøpsavtaler i politiet.

Departementet har over tid hatt dialog med Politidirektoratet om ressursbruken i etaten. Denne dialogen vil fortsette. Justis- og beredskapsdepartementet har bedt eksterne konsulenter om å foreta en virksomhetsanalyse av politi- og lensmannsetaten for blant annet å få en vurdering av om tildelte midler til etaten brukes på en kostnadseffektiv måte. Det vil i denne sammenheng også bli gitt et oppdrag om å vurdere ressursbruken i PU spesielt. Virksomhetsanalysen skal avgis innen 1.5.2017.

Styring og ressursbruk både i politiet generelt og PU spesielt vil bli fulgt tett av både innvandrings- og integreringsministeren og meg.

SPØRSMÅL NR. 493

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim

Besvart 18. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden fulgt opp dette vedtaket, og hvilke konkrete resultater har arbeidet gitt?»

BEGRUNNELSE:

I asylforliket ble det gjort følgende vedtak:

”Stortinget ber regjeringen intensivere samarbeidet med IOM for å sikre økonomiske incentiver til rask retur av grunnløse asylsøkere.”

Svar:

Jeg viser til min orientering om oppfølgingen av anmodningsvedtak 68.1.2 fra Stortinget i Prop 1 S (2016-2017) punkt 9 side 326, gjengitt her:

«Anmodningen forstås slik at Stortinget ber om at ordningen med assistert retur styrkes ved å i økt grad legge til rette for assistert retur. IOM er en viktig samarbeidspartner for assistert retur og retur- og reintegreringsprogram i opprinnelsesland, og har vært hovedleverandør for norske myndigheter siden oppstarten av VARP (Voluntary Assisted Return Programme) i 2002. VARP er et generelt returprogram som tilbyr finansiert

hjemreise. Samtidig samarbeider norske myndigheter med flere aktører på feltet. For retur- og reintegreringsprogrammet til Somalia har vi for eksempel en avtale med Dansk flyktningshjelp. For returprogrammet til Etiopia er etiopiske myndigheter samarbeidspartner. For å redusere sårbarheten på tjenesten anser departementet det som viktig å utvide antall samarbeidspartnere. Justis- og beredskapsdepartementet har derfor anmodet UDI om å utrede alternative samarbeidspartnere i løpet av høsten 2016.

Anmodningsvedtaket er med dette fulgt opp.»

Jeg kan tilføye at UDIs utredning p.t. er til vurdering i departementet.

Jeg viser for øvrig til at Kommunal- og forvaltningskomiteen i Innst. 16 S (2016-2017) ikke hadde merknader til oppfølgingen av anmodningsvedtaket.

SPØRSMÅL NR. 494**Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 18. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvordan har statsråden fulgt opp forslaget om hurtigfil for asylsøkere som blir tatt for kriminelle handlinger, og når kan en slik hurtigfil forventes å være på plass?»

BEGRUNNELSE:

I asylforliket mellom seks av Stortingets partier er et av tiltakene å ”opprette en hurtigfil for asylsøkere som blir tatt for kriminelle handlinger (som f.eks. besittelse og salg av narkotika), der søknaden behandles raskt og søkeren returneres til opprinnelseslandet ved avslag”.

Svar:

Det er allerede iverksatt en rekke tiltak i utlendingsforvaltningen som sikrer hurtig saksbehandling og retur av asylsøkere som blir tatt for kriminelle handlinger. For eksempel skal sakene fra slike personer prioriteres av Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE), jf. tildelingsbrevene for 2017. Kriminelle uten lovlig opphold har også høyeste prioritet for uttransportering.

Videre har UDI flere interne rundskriv hvis formål er å sikre en hurtigprosedyre for bestemte sakstyper. Blant annet har de hurtigprosedyrer for utvisning pga. grov vold og vold i nære relasjoner, og for utvisning av straffedømte utlendinger som omfattes av tilleggsprotokollen til den europeiske overføringskonvensjonen. Formålet med prosedyrene er å gi disse sakene prioritet

og å sikre rask og effektiv saksflyt mellom politiet og UDI. Videre har UDI også rutiner for behandling av visse bort- og utvisningssaker i hastetilfeller. Retningslinjene kommer til anvendelse når en utlending reiser inn i Norge uten å inneha nødvendig oppholdstillatelse, og rutinene følges i saker som haster og hvor iverksettingen kan skje raskt, herunder saker som gjelder utvisning pga. kriminalitet.

Det er i dag et problem med tilreisende kriminelle som begår straffbare handlinger i Norge, og som unngår straffefølgning og eventuelt utvisningsvedtak fordi de forsvinner før dommen er rettskraftig. Det samme gjelder for norske borgere uten kjent oppholdssted. Dette er som regel enkle saker med et klart og oversiktlig bevisbilde.

Norge skal ikke være et fristed for kriminalitet, og regjeringen har derfor bevilget midler til et toårig prosjekt med hurtigbehandling for straffesaker i Oslo. Prosjektet hadde oppstart 1.september 2016 og er et samarbeid mellom politi, påtale, tingretten og lagmannsretten for å effektivisere straffesakskjeden.

Målet er å få lovbrøytene raskere dømt og straffet, fortrinnsvis mens de fremdeles er under pågrepelse, samt få utlendinger som begår straffbare handlinger raskere ut av landet. Raskere rettergang vil også hindre nye straffbare forhold. Domfellelse i Oslo tingrett skal skje fortrinnsvis innen 1-2 uker, mens lovbrøytene fremdeles sitter pågrepet eller varetektsfengslet. Ved anke skal Borgarting lagmannsrett raskt avgjøre om saken skal tas opp til behandling. Domfelte skal sone straffen umiddelbart etter rettskraftig dom. I de tilfellene det er aktuelt, skal det raskt fattes utvisningsvedtak med etterfølgende retur.

SPØRSMÅL NR. 495**Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 18. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hva har statsråden gjort for å følge opp Stortingets vedtak om opprettelse av omsorgssentra for enslige mindreårige asylsøkere i opprinnelsesland?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av asylforliket ba Stortinget regjeringen arbeide for opprettelse av omsorgssentra for enslige mindreårige asylsøkere i opprinnelsesland, for å forebygge

at enslige mindreårige sendes ut på farefulle reiser, og for å legge til rette for trygg retur. I vedtaket heter det at slike sentra må drives forsvarlig og i tråd med grunnleggende menneskerettigheter.

Svar:

Som representanten Lise Christoffersen påpeker, ba Stortinget i asylforliket regjeringen arbeide for opprettelse av omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere i opprinnelsesland for å forebygge at enslige mindreårige sendes ut på farefulle reiser og for å legge til rette for trygg retur.

Regjeringen har i lengre tid arbeidet for å etablere et slikt tilbud. For å lykkes med opprettelse av dette kreves målrettet og langsiktig arbeid, både for å få dialog med myndigheter i opprinnelsesland og for å få til et samarbeid med aktuelle partnere. Dette målrettede arbeidet er opp-startet og pågående.

Størsteparten av de enslige mindreårige asylsøkerne som kommer til Norge, kommer opprinnelig fra

Afghanistan. De legger ofte ut på en lang og risikofylt reise. Mange får en tillatelse i Norge fordi det er krevende å oppspore familie og mangel på alternativ omsorgstilbud i hjem-landet. På bakgrunn av dette er innsatsen i første omgang rettet mot Afghanistan. Vi er i tett dialog med afghanske myndigheter og aktuelle organisasjoner. Målet er å finne en løsning for retur som er forsvarlig og i tråd med grunnleggende rettigheter. Jeg har også vært opptatt av å ha med Danmark i dette arbeidet slik at vi sammen kan stå sterkere i arbeidet med å få på plass en løsning, og det jobbes derfor tett med danske myndigheter i denne saken.

Tiltaket er videre en del av landstrategien for retur til Afghanistan, som Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet er blitt enige om. Det vurderes også kontinuerlig om det skal opprettes dialog med andre land for å få til et liknende tilbud som det regjeringen jobber for å få til i Afghanistan.

Av hensyn til den pågående forhandlingsprosessen ber jeg om forståelse for at jeg ikke kan gå nærmere i detalj om prosess og hvilke konkrete partnere vi er i kontakt med for å få opprettet et slikt omsorgstilbud.

SPØRSMÅL NR. 496

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 16. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva er status for dette arbeidet og hvilke konkrete resultater er framkommet herunder hvilke nye land har blitt inkludert?»

BEGRUNNELSE:

I asylforliket ble det enighet om å utvide 48 timersregelen til å omfatte flere land, der det foreligger faglig grunnlag for det samt å styrke dialogen med de sentrale returlandene.

Svar:

48-timersprosedyren har som formål at asylsøknader som presumptivt er åpenbart grunnløse, kan avgjøres særlig raskt, at aktuelle personer raskt kan returneres til hjemlandet og at dette kan bidra til lavere ankomsttall.

Det er en rekke momenter som vurderes før et land legges til 48-timersprosedyren, herunder tilgangen til relevant landinformasjon, rettsikkerheten og menneskerettighetssituasjonen i det aktuelle landet, samt om det er høy avslagsprosent og hovedsakelig åpenbart grunnløse søknader.

Den 27. april 2016 instruerte Justis- og beredskapsdepartementet Utlendingsdirektoratet (UDI) om at nye land skulle legges til listen over land som anses å fylle vilkårene for at sakene fra asylsøkere herfra kan behandles etter UDIs 48-timersprosedyre. Instruksen, GI-06/2016, er blant annet tilgjengelig på www.regjeringen.no. De nye landene på listen er Armenia, Botswana, Ghana, India, Namibia og Tanzania. Det ble samtidig instruert om enkelte konkrete unntak. Liste over alle land i 48-timersprosedyren er tilgjengelig på UDIs regelverksportal, RS 2011-030V.

Retur er en prioritert oppgave for regjeringen og det arbeides kontinuerlig opp mot sentrale opprinnelsesland for å legge til rette for retur og ev. inngåelse av en returavtale. Det er hovedsakelig fokus på returavtaler og dialog om retur til land hvor Norge mottar et

større antall asylsøkere, men det er også returavtaler og dialog med land i 48-timersprosedyren. Det er et tett samarbeid mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet om retur. Retur og migrasjon skal inngå som en integrert og sentral del av det utenrikspolitiske og bistandsmessige landforholdet med viktige opprinnelsesland. Parallelt med den

overordnede dialogen om migrasjon og retur, arbeider norsk politi, spesialutsendinger for utlendingssaker m.fl. for å finne praktiske, operative løsninger på returutfordringene. Totalt sett returnerte i overkant av 9 500 personer assistert eller med tvang til sine hjemland i 2016, hvilket er flere enn noen gang tidligere.

SPØRSMÅL NR. 497

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 18. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Hva konkret er gjort for å følge opp Stortingets vedtak om at ordningen med omvendt voldsalarm må gjøres godt kjent slik at ordningen kan benyttes i større grad enn i dag, og når vil vedtaket om evaluering av ordningen med besøksforbudet være utført?»

BEGRUNNELSE:

I dokument 8:74 S (2014-2015), Innst. 284 S (2014-2015) vedtok et enstemmig Storting etter forslag fra Arbeiderpartiet å evaluere ordningen med besøksforbud. Stortinget vedtok også at ordningen med omvendt voldsalarm gjøres godt kjent slik at ordningen kan benyttes i større grad. Vedtakene lyder:

Vedtak 610.

Stortinget ber regjeringen gjennomgå og evaluere ordningen med besøksforbud etter straffeprosessloven § 222 a, og forelegge resultatene for Stortinget på egen måte.

Vedtak 612.

Stortinget ber regjeringen sikre at ordningen med omvendt voldsalarm gjøres godt kjent slik at ordningen kan benyttes i større grad enn i dag.

Siden ordningen med omvendt voldsalarm (OVA) trådte i kraft i 2013 har det i følge tall fra POD vært lagt ned påstand om OVA i 14 saker, hvor 9 har endt med dom. Av disse er 8 rettskraftige. Antall domfelte som går med OVA-lenke er nå 4. Dette er et lavt tall.

Jeg er bekymret for at OVA fremdeles benyttes i alt for liten grad. Personer som opplever stalking, personforfølgelse eller trusler om vold trenger bedre be-

skyttelse og det er viktig at byrden ikke legges på offeret men på gjerningspersonen. Vi vet at besøksforbud brytes oftere enn det holdes, og vi venter derfor på en evaluering av ordningen.

Svar:

Ordningen med omvendt voldsalarm (OVA) trådte i kraft 1. februar 2013 og kan idømmes som et rettighetstap etter straffeloven § 57 (tidligere straffeloven 1902 § 33). Dette er fortsatt en relativt ny ordning, og det er ikke uvanlig at det tar litt tid før nye ordninger tas i bruk. Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at det per 1. januar 2017, var nedlagt påstand om OVA i 14 saker. I åtte av disse sakene foreligger det en rettskraftig dom. Disse fordeler seg på seks politidistrikter. I tillegg opplyser Politidirektoratet at de har kjennskap til 4 ”nye” saker som er under arbeid.

Alle landets politidistrikter har fått tilsendt orientering om ordningen. Videre er distriktene orientert om ordningen både skriftlig og muntlig i en rekke sammenhenger. Både Riksadvokatembetet og Politidirektoratet har informert om ordningen til politidistriktenes ledelse/ledere, og den tekniske løsningen, juridiske problemstillinger samt erfaringer fra konkrete OVA-saker er flere ganger presentert på samlinger for politidistriktenes familievoldskoordinatorer, familievoldsetterforskere og påtaleledere.

Etter min oppfatning er dette fornuftige måter å gjøre ordningen bedre kjent på. Det er imidlertid, slik representanten påpeker, ønskelig at dette beskyttelsestiltaket benyttes i flere saker. Jeg vil derfor i departementets tildelingsbrev til Politidirektoratet for 2017, på nytt minne om viktigheten av å legge til rette for bruk av omvendt voldsalarm. Jeg kan også nevne at departementet har på trappene et arbeid med å utrede

spørsmålet om utvidelse av dagens ordning til også å omfatte bruk av omvendt voldsalarm som et straffeprosessuelt virkemiddel.

Når det gjelder spørsmålet om evaluering av besøksforbud etter straffeprosesslovens § 222a, arbeider departementet nå med å ferdigstille en oppdragsbeskrivelse for en helhetlig evaluering av besøksforbud som beskyttelsestiltak. Lovens effekt på tryggheten for trusselutsatte, politiets bruk av dette tiltaket og oppføl-

ging i bruddsituasjoner skal kartlegges. Evalueringen skal i tillegg omfatte en vurdering av dagens registreringsmåter i politiets straffesaksregister (STRASAK). I dag er det bare brudd på vedtak om besøksforbud som registreres i politiets straffesaksregister. Dette begrenser muligheten til å foreta mer inngående analyser av utviklingen, samt iverksette mer treffsikre forebyggende tiltak. Det legges opp til at evalueringen ferdigstilles innen utgangen av 2017.

SPØRSMÅL NR. 498

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 19. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden, som eier av helseforetakene foreta seg for å sikre at gravide leger får vaktfritak og forlengelse av stillingsforholdet etter fødsel?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden henviste i en interpellasjon i 2010 til daværende helseminister Anne-Grete Strøm-Eriksen at helseforetakene av Likestilling og diskrimineringsombudet ble omtalt som verstinger i likestillingsspørsmål.

I 2016 har gravide leger i sykehus fått en forverret situasjon etter at helseforetakene har fjernet muligheten for automatisk vaktfritak i siste trimester av svangerskapet.

Fortsatt er ca. 3/4 av leger i spesialisering i midlertidige stillinger, noe som gjør det vanskeligere for dem å be om individuell tilrettelegging.

Også ved uttak av foreldrepermisjon opplever alt for mange at de ikke får forlenget midlertidige ansettelsesforhold. Som statsråden kjenner til har det også skjedd at gravide føder på vakt.

En nylig undersøkelse blant norske sykehusleger viser at 42 % av leger som har vært gravide svarer at tilretteleggelsen under graviditeten har vært mangelfull.

13 % svarer at de ikke har fått forlenget midlertidig kontrakt i forbindelse med svangerskap, fødsel eller foreldrepermisjon. 44 % svarer at de opplever problemer med å ta opp kritikkverdige forhold med ledelsen.

Svar:

Deler av spørsmålet fra representant Olaug Vervik Bollestad gjelder vaktfritak for gravide leger. Dette er dels regulert i arbeidsmiljølovens regler om tilrettelegging og dels i tariffavtalen mellom Spekter og Akademikerne. Denne tariffavtalen løp ut 30. april 2016 og det ble en arbeidskonflikt fordi partene ikke kom til enighet om ny tariffavtale. Arbeidskonflikten endte med tvungen lønnsnemnd og saken skal behandles av Rikslønnsnemnda 13. februar i år. Rikslønnsnemndas kjennelse i saken får virkning som tariffavtale mellom Spekter og Akademikerne.

Representanten Bollestad viser til at situasjonen for gravide leger i siste trimester av svangerskapet endret seg i 2016. Årsaken som oppgis er at helseforetakene fjernet muligheten for automatisk vaktfritak i siste trimester av svangerskapet. De regionale helseforetakene har informert departementet om at dette ikke er tilfelle.

I tariffavtalen mellom Spekter og Akademikerne, som Rikslønnsnemnda snart skal behandle, er det avtalt at:

”Gravide som er i de tre siste måneder av svangerskapet og kvinner som ammer, gis mulighet til å ha en daglig arbeidstid som ikke overstiger 9 timer. Gravide som søker fritak i medhold av denne bestemmelsen beholder full lønn, jf. overenskomsten del A1, pkt. 1.1.”

I desember 2015 behandlet Arbeidsretten denne bestemmelsen. Arbeidsretten kom enstemmig til at bestemmelsen regulerer muligheten for gravide til å få den daglige arbeidstiden begrenset til ni timer og rett til å beholde full lønn hvis de benytter seg av denne muligheten. Arbeidsretten kom også til at bestemmel-

sen ikke gir et generelt fritak for vakt for gravide, og at bestemmelsen heller ikke skiller mellom vaktfritak mellom ukens fem første dager og vaktfritak på lørdager, helge- og høytidsdager.

Som for alle andre arbeidstakere gjelder den lovfestede tilretteleggingsplikten for alle gravide leger. Helseforetakene arbeider med å sikre ivaretagelse av alle gravide arbeidstakere gjennom graviditeten og at graviditet ikke skal få uheldige konsekvenser for karrieren i sykehusene. Flere helseforetak har engasjert jordmødre for å bidra i arbeidet med individuell og nødvendig tilrettelegging.

Spørsmålet om vaktfritak for gravide leger i siste trimester er et spørsmål som er regulert i tariffavtalen mellom Spekter og Akademikerne og som Akademikerne tok opp i tariffforhandlingene i 2016. Som tidligere nevnt skal tariffavtalen avgjøres av Rikslønnsnemnda den 13. februar i år. Det er helseforetakene som er arbeidsgiver og det er opp til partene i tariffavtalen eventuelt å avtale et slikt vaktfritak. Det er ikke riktig at jeg, som ikke er part i tariffavtalen eller prosessen for Rikslønnsnemnda, tar til orde for å regulere dette spørsmålet når det allerede er regulert av partene gjennom forhandlinger.

Representanten Bollestad viser også til at det i undersøkelsen blant sykehusleger fremgår at

”13 % svarer at de ikke har fått forlenget midlertidig kontrakt i forbindelse med svangerskap, fødsel eller foreldrepermisjon”.

Jeg oppfatter at dette særlig gjelder for leger i spesialisering. I tariffforhandlingene mellom Akademikerne og Spekter i 2014 ble partene enige om at leger i spesialisering skulle ansettes fast i helseforetakene så tidlig som mulig og senest 1. juli 2015. De regionale helseforetakene har orientert departementet om at alle helseforetakene har implementert dette i tråd med tariffavtalen. Leger som startet sin spesialisering før 1. juli 2015 beholder sin stilling frem til arbeidsavtalen utløper og videre ansettelser skjer i tråd med kvalifikasjonsprinsippet. Gravide medarbeidere/søkere skal behandles på lik linje som øvrige medarbeidere i rekrutteringsprosesser. Dette er også avtalefestet i overenskomstens del A2.

Representanten Bollestad viser til en undersøkelse blant sykehusleger hvor ”44 % svarer på at de opplever problemer med å ta opp kritikkverdige forhold med ledelsen”. Regjeringen ønsker å styrke åpenheten i arbeidslivet, også i sykehusene. De politiske signalene er entydige. Det skal være stor takhøyde for engasjement, debatt og ytring.

Det er et lederansvar å skape en åpenhetskultur i sykehusene. Jeg vil ha ledere som støtter ansattes og tillitsvalgtes engasjement, rett til å ytre seg og foreslå forbedringer, og som oppfordrer dem til å melde fra

om uønskede hendelser og andre forhold som kan ha betydning for pasientsikkerheten.

I foretaksmøtet med de regionale helseforetakene 10. januar i år, viste jeg til at det i helseforetakene skal legges vekt på et velfungerende arbeidsliv som er preget av åpenhet, kvalitet, trygghet og respekt. Dette innebærer en god meldekultur som bidrar til utvikling og læring. I arbeidet med å bedre forholdet mellom ledelse og ansatte er det viktig å samarbeide og lære av hverandre, både internt i helseregionene og mellom regionene. Jeg viste videre til tidligere krav om å videreføre arbeidet med å bedre pasientsikkerheten og se dette i sammenheng med helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. I foretaksmøtet ba jeg de regionale helseforetakene om å samarbeide om å øke kunnskapsgrunnlaget, analysere årsaksforhold, utvikle strategier og tiltak, og å måle forbedringer i forholdet mellom ledelse og ansatte. Jeg vil følge opp de kravene som allerede er stilt og jeg vil også i framtiden ha dialog med ledelsen i sykehusene og de tillitsvalgte om alle forhold som kan understøtte et godt arbeidsmiljø, god pasientsikkerhet og åpenhet mellom ledelse og ansatte.

SPØRSMÅL NR. 499**Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 23. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Når tid vil statsråden underrette Rogaland fylkeskommune om hvilke problemer det er med den fylkeskommunale garantien for Rogfast?»

BEGRUNNELSE:

Viser til statsrådets svar på mitt spørsmål 409 hvor det sies:

”Det er i kvalitetssikringen av Rogfast pekt på utfordringer ved finansieringen knyttet til den fylkeskommunale garantien.”

På årets Solamøte i Rogaland ble det formidlet fra fylkesrådmannen at fylkeskommunen ikke var under-

rettet om hvilke problemer som er knyttet til den fylkeskommunale garantien, og at de var ikke underrettet om noen problemer som var med fylkeskommunenes garantier.

Svar:

Arbeidet med å forberede en sak til Stortinget om prosjektet E39 Rogfast pågår. Herunder er det til vurdering hvordan en skal følge opp forhold som er påpekt i den eksterne kvalitetssikringen KS2 av prosjektet. Rapport fra den eksterne kvalitetssikringen er offentlig.

Det er foreløpig for tidlig å si om det er behov for å trekke Rogaland fylkeskommune inn i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 500**Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen****Besvart 17. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hva har statsråden gjort for å sikre effektiv saksbehandling hos UDI og oppfordre til nye samarbeidsformer mellom UDI og PU og andre relevante etater, herunder i hvilken grad har saksbehandlingstiden holdt seg innenfor den stipulerte tiden for henholdsvis intervju og svar generelt og i saker som gjelder enslige mindreårige asylsøkere spesielt, samt i hvilken grad har man oppnådd målet om kortere saksbehandlingstid i 2016 enn i 2015 når det gjelder familieinnvandring, særlig i familiegjenforeningssaker?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av asylforliket ba Stortinget regjeringen om å sikre effektiv saksbehandling fra UDI og oppfordre til nye samarbeidsformer mellom UDI og PU og andre relevante etater, for å sikre en mest mulig effektiv og hensiktsmessig saksbehandling. På UDIs

nettsider fremgår det at asylsøker som kom i 2015 mest sannsynlig vil bli intervjuet i løpet av 2016 og at mange av de som kom i 2015 også vil få svar i løpet av 2016. På nettsidene fremgår det også at de som kom i 2016 kan komme til å måtte vente i 10 måneder fra søknad ble registrert til man blir innkalt til intervju. I svar på skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad av 29. juni 2016 skriver innvandrings- og integreringsministeren at departementet i tildelingsbrevet for 2016 har gitt føringer til UDI om at saksbehandlingstid i familieinnvandringssaker i 2016 skal være kortere enn i 2015. I skriftlig svar på spørsmål fra representant Marianne Aasen av 13. september 2016 skriver innvandrings- og integreringsministeren at UDI gjennomgår innkomne søknader i løpet av tre måneder for å avklare hvilke søknader som trenger ytterligere opplysninger familieinnvandringssaker, med unntak av en portefølje fra Afrika der man ikke har kommet ned til tre måneders behandlingstid.

Svar:

Som omtalt i Prop. 1 S (2016-2017) i forbindelse med oppfølging av anmodningsvedtak nr. 12, 13. oktober 2015, har Utlendingsdirektoratet (UDI) og Politiets utlendingsenhet (PU) satt i gang et tverretattlig prosjekt for å se på mulige modeller for forbedring av arbeidsmåten i den innledende delen av asylsaksbehandlingen. Man har særlig sett på den innledende registrerings- og mottaksfasen. Selve utredningsarbeidet startet sommeren 2016 og avsluttes i nærmeste framtid. Et viktig utgangspunkt for arbeidet er erfaringene fra samarbeidet mellom UDI, politiet og andre sektormyndigheter på Ankomstsenter Østfold. Departementet har i forbindelse med prosjektet understreket betydningen av at etatene på feltet samhandler godt og med jevne mellomrom vurderer mulige forbedringer av oppgaveløsningen. Jeg vil avvente etatenes vurderinger av hvilke endringsforslag det eventuelt er ønskelig å gå videre med.

Spørsmål om effektiv saksbehandling er tilbakevendende tema i den løpende styringsdialogen med UDI. Den stipulerte tiden for intervju- og saksbehandling som representanten viser til er anslåtte ventetider som oppgis for søkerne på UDIs hjemmesider. Ventetidene er ikke frister UDI forplikter seg til, men er UDIs beste anslag basert på tilgjengelige ressurser og

prognoser for antall asylsøkere. For 2017 har jeg gitt UDI i oppdrag å bygge ned antall ubehandlede asyl- og oppholdssaker til et effektivt restansenivå. Dette vil bidra til en mer effektiv og raskere saksbehandling.

Enslige mindreårige asylsøkere er en gruppe jeg er spesielt opptatt av. UDI økte kapasiteten på behandling av søknader fra enslige mindreårige siste del av 2016. De hadde som mål i 2016 å fatte vedtak i de fleste saker til personer som kom i 2015. Jeg mottar årsrapporten fra UDI 27. februar. For 2017 har jeg i tildelingsbrevet til UDI og UNE tydeliggjort at enslige mindreårige skal prioriteres i alle ledd, herunder også saksbehandling.

I 2016 var det et resultatkrav i tildelingsbrevet til UDI at saksbehandlingstiden i familieinnvandringssaker skulle være kortere enn i 2015. Per 2. tertial 2016 hadde saksbehandlingstiden i familieinnvandringssaker gått ned fra 2015, og UDI planla for en fortsatt nedgang i både saksbehandlingstiden og saker til behandling. For 2017 har jeg satt krav om at saksbehandlingstiden skal ned ytterligere, dvs. at saksbehandlingstiden i familieinnvandringssaker skal være kortere i 2017 enn i 2016. UDI har videre sagt at de vil styrke arbeidet med familiegjenforeningssaker ytterligere i år, gjennom å bistå enkelte ambassader og politidistrikt med formål om å korte ned saksbehandlingstiden.

SPØRSMÅL NR. 501

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Øystein Langholm Hansen

Besvart 19. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva har statsråden gjort for å følge opp dette punktet i asylavtalen, hvilke initiativ er tatt, og hvilke resultater er oppnådd?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av asylforliket ba Stortinget regjeringen om å ta initiativ til et sterkere internasjonalt politisamarbeid, for å jobbe mot menneskesmugling, og for å sikre gode returordninger for asylsøkere uten krav på beskyttelse.

Svar:

EUs byrå for politisamarbeid, Europol, slår fast at de aller fleste migranter og flyktninger som kommer til Europa benytter menneskesmuglere for å få hjelp med å gjennomføre reisen. Virksomheten må sies å være godt organisert kriminalitet med et betydelig potensiale for fortjeneste. Av den grunn har Europol i de senere årene gitt høy prioritet til innsatsen mot menneskesmugling.

Internasjonalt samarbeid er et sentralt tiltak i denne sammenheng. Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har gått sammen og dannet en ekspertgruppe som skal bidra til at Norge, internasjonalt sett, kan fronte en helhetlig og målrettet innsats mot kriminelle nettverk involvert i menneskesmugling.

Justis- og beredskapsdepartementet har pålagt politiet å trappe opp sin deltakelse i det internasjonale samarbeidet som nå er etablert om bekjempelse av menneskesmugling. Gjennom vår tilknytning til Interpol, Europol og Eurojust følger norsk politi arbeidet tett med å kartlegge og sette inn innsats mot kriminelle nettverk som står bak smugling av migranter til Europa. Norge har i tillegg engasjert seg i FNs arbeid på dette feltet, og vil yte aktive bidrag i et internasjonalt kartleggingsarbeid på området.

Jeg vil legge til at norsk politi gjør en omfattende innsats i Frontex-operasjonene, Triton og Poseidon i Middelhavet. Når migranter reddes om bord fra smuglerbåtene har politipersonellet som tjenestegjør om bord på de norske skipene «Siem Pilot» og «Peter Henry von Koss» stor oppmerksomhet rettet mot mulige menneskesmuglere, og har overlevert til sammen 181 mistenkte til italienske og greske myndigheter og gjort

italienske myndigheter oppmerksomme på 208 mulige vitner.

Politiet har et omfattende internasjonalt samarbeid for å effektivt å kunne gjennomføre retur av personer som ikke har rett til å oppholde seg i Norge. Med bistand fra UD har vi på justissiden dialog med land som Etiopia, Eritrea, Afghanistan, Sudan og Pakistan for å lette returarbeidet. Politiets mange spesialutsendinger på utlendingssiden med strategiske internasjonale utplasseringer arbeider sammen med de aktuelle landenes myndigheter for å tilrettelegge returene.

Jeg bemerker for øvrig at Justis- og beredskapsdepartementet har orientert om oppfølgingen av det likelydende anmodningsvedtak nr. 68.8.1 i Prop. 1 S (2016-2017) punkt 9 side 331. Justiskomiteen har i Innst. 6 S (2016-2017) ingen merknader til oppfølgingen.

SPØRSMÅL NR. 502

Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 18. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Som en del av asylforliket ble man enige om at det skal opprettes en ordning med direktefly til de viktigste avsenderlandene for å sikre rask retur av asylsøkere uten reelt beskyttelsesbehov.

Hva har statsråden gjort for å følge opp denne enigheten?»

anmodningsvedtaket i Prop. 1 s (2016-2017) punkt 9 side 331. Justiskomiteen har i Innst. 6S (2016-2017) ingen merknader til oppfølgingen.

Svar:

Politiet bruker både enkeltreiser med rutefly og charterflygninger i returarbeidet. Retur med rutefly er den løsningen som benyttes oftest, mens charterflygninger benyttes der det er mest hensiktsmessig og ressurseffektivt. Ved vurderinger om det skal brukes charter, inngår forhold som kostnad, sikkerhet og om mottakerlandet aksepterer denne type returer. Dette vurderes individuelt fra sak til sak, og Politiets utlendingsenhet (PU) jobber kontinuerlig med å få gjennomført flere charter-flygninger. I løpet av 2016 organiserte PU to nasjonale charterflygninger, i tillegg til å ha deltatt på fire charterflygninger i regi av Frontex.

Jeg bemerker for øvrig at Justis- og beredskapsdepartementet har orientert om oppfølgingen av dette

SPØRSMÅL NR. 503**Innlevert 11. januar 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland****Besvart 26. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at vi beholder et komplett og kompetent faglig miljø innen dykkermedisin, som Norsk senter for dykkemedisin, yrkesmedisinsk avdeling, Haukeland Universitetssykehus, også i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Mot slutten av 1990-årene kom flere tidligere nordsjødykkere til utredning ved yrkesmedisinsk avdeling, på grunn av plager som de mente hadde oppstått under dykking. Dette førte til at Sosial og Helsedepartementet i 2000 besluttet å gi yrkesmedisinsk avdeling i oppdrag å undersøke alle tidligere nordsjødykkere som hadde helseplager. I utgangspunktet antok man at dette gjaldt kun noen ti-talls dykkere. Det viste seg snart at dette gjaldt en mye større gruppe og avdelingen har nå undersøkt mer enn 240 av de ca. 375 dykkere med norske trygderettigheter som dykket i Nordsjøen før 1990. Ut fra symptomenes art ble det nødvendig med en bred utredning med hovedfokus på sentralnervesystemet, lungene og øre-nese-hals.

Fra 2010 har Norsk senter for dykkemedisin, yrkesmedisinsk avdeling fått henvist betydelig færre tidligere nordsjødykkere, men stadig flere innaskjærs yrkesdykkere fra oppdrettsnæringene samt kai- og anleggsbransjen. Deres mønster av symptomer og kliniske funn er svært likt mønsteret som vi kjenner fra tidligere nordsjødykkere. I tillegg ser man relativt ofte i media rapporter om yrkesdykkerulykker i disse bransjene, med alvorlig skade eller død som følge. En del senskader og ulykker kan skyldes feil bruk av dykketabeller og uventede hendelser under arbeid, men det er all grunn til å mistenke at årsakene er mer sammensatt og inkluderer yrkesdykkeres totale HMS.

Det er også vitenskapelige arbeider som viser sannsynlig langtids helseeffekter ved yrkesdykking også hos dykkere, både offshore og innaskjærs, som ikke har hatt trykkfallsyke. Fra 2009 har Yrkesmedisinsk avdeling hatt to Nasjonale behandlingstjenester: «Nasjonal behandlingstjeneste for Yrkesmedisinsk utredning av yrkesdykkere» lagt til Norsk senter for dykkemedisin og poliklinikken. «Nasjonal behandlingstjeneste for elektiv hyperbar oksygenbehandling» ved seksjon for hyperbarmedisin. Seksjon for hyperbarmedisin har trykkammer og konsentreres om behandlingsmessige oppgaver som ikke berører yrkesdykking og yrkesdykkeres arbeidsforhold.

Erfaringene fra Nordsjødykkerprosjektet tilsa at det ved Norsk senter for dykkemedisin var behov for nevrolog, nevropsykolog, lungelege og statistiker. Senteret har et nært samarbeid med Seksjon for hyperbarmedisin, med andre ansatte ved Yrkesmedisinsk avdeling som er engasjert i dykkemedisin, og et nært samarbeid med Nevrologisk, Øre-nese-hals og Radiologisk avdeling ved HUS. Vi samarbeider også med Dykkerkontakten i Oslo. Initialt hadde senteret et øremerket budsjett på kr 4 mill. Dette er deretter gradvis redusert og de siste to år har det ikke vært øremerkede midler. Dette har ført til at man ikke har hatt midler til å ansette ny leder (nevrolog) etter at tidligere leder gikk over i ny jobb.

Svært mye av Norges næringsliv er basert på aktivitet i sjøen, vi har stor vekst innen oppdrett og aktiviteten innen olje- og gass vil fortsette i mange tiår fremover. På toppen av dette er sportsdykking i vekst, også her skjer det jevnlig ulykker. Å ivareta et slikt miljø er av nasjonal interesse. Derfor bør et kompetent dykkerfaglig miljø sikres finansiering.

Svar:

Nasjonal behandlingstjeneste for yrkesmedisinsk utredning av yrkesdykkere ble godkjent i 2011 som nasjonal tjeneste etter forskrift nr. 1706 av 17. desember 2010 om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten og nytt regelverk for nasjonale tjenester.

Bakgrunnen for etablering av tjenesten var å avklare det faglige ansvaret for utredning av yrkesdykkere med tanke på yrkesskader, og legge det til et miljø med god kunnskap om denne viktige gruppen. I veilederen til forskriftens kapittel 4 er oppgavene til Nasjonal behandlingstjenester for yrkesmedisinsk utredning av yrkesdykkere beskrevet som følger:

”Første gangs utredning av helseeffekter for yrkesdykkere, samarbeid med primær- og spesialisthelsetjeneste der dykkeren ber om videre oppfølging.”

I tillegg til dette oppdraget til tjenesten omfatter dykkermedisin et langt videre fagområde enn det som den nasjonale tjenesten har fått ansvar for. Gitt dette spissede formålet vil antallet pasienter som skal følges opp av den nasjonale tjenesten over tid gå ned, og spesielt antall til første gangs utredning. Dette også på grunn av at det er helt andre sikkerhetskrav ved yrkesdykking i dag sett i forhold til kravene tilbake i tid.

I spørsmålet vises det også til sportsdykking og yrkesdykkere fra oppdrettsnæringene. Når det gjelder akuttbehandling i forbindelse med trykkfallsyke, sportsdykking, og ved uhell under yrkesdykking er dette en regional funksjon, og ikke en del av de nasjonale behandlingstjenestene.

Nasjonale behandlingstjenester finansieres i dag gjennom etablerte finansieringssystemer i spesialisthelsetjenesten. I veilederen for nasjonale tjenester er det beskrevet slik:

”Det innebærer at pasientbehandlingen knyttet til nasjonale tjenester finansieres gjennom basisbevilgning, innsatsstyrt finansiering og eventuelt gjestepasient-oppgjør.

Oppgaver knyttet til kompetanseoppbygging og kompetansespredning understøttes gjennom tildeling av midler i basistilskuddet til nasjonale- og flerregionale behandlingstjenester. Undervisning og opplæring av pasienter og pårørende tilknyttet funksjonen finansieres gjennom basisbevilgningen til det regionale helseforetaket som er tillagt funksjonen. Forskningsaktivitet tilknyttet nasjonale tjenester bør finansieres gjennom ordinære finansieringsordninger for forskning, enten via forskningsmidler fra det enkelte regionale helseforetak/helseforetak eller gjennom eksterne søkbare midler.”

Det er således de regionale helseforetakene som har det overordnede ansvaret for nasjonale tjenester, og må sikre at en nasjonal behandlingstjeneste har de finansielle rammene for å ivareta sørge-for ansvaret for hele landet innenfor det fagområdet og de oppgavene den nasjonale tjenesten er tillagt ansvar for.

I følge informasjon innhentet fra Helse Vest RHF har norsk senter for dykkemedisin utredet 18 yrkesdykkere i 2016, hvorav 2 dykkere jobber eller har jobbet med metningsdykking. Videre er det ansatt nevropsykolog i 50 prosent stilling, lungefysiolog i 20 prosent

stilling, statistiker i 20 prosent stilling og bioingeniør i 50 prosent stilling ved senteret. Senteret publiserte i 2016 tre artikler i internasjonale tidsskrift basert på data fra en større spørreskjemaundersøkelse av yrkesdykkere i 2011, og deltar i utdanning av dykkeleger.

I følge Helsedirektoratets faglige vurdering som gjennomføres hvert år for alle nasjonale tjenester, basert på tjenestens årsrapport, ivaretar tjenesten sine lovpålagte oppgaver i dag.

Helse Vest RHF opplyser at tjenesten ikke får tildelt egne øremerkede midler, men den får tildelt midler av yrkesmedisinskavdelings budsjett ut ifra interne prioriteringer. En evt. styrking av Nasjonal behandlingstjeneste for yrkesmedisinsk utredning av yrkesdykkere må vurderes av Helse Vest RHF gitt de generelle føringene til nasjonale tjenester, og må sees i sammenheng med prioriteringer av andre pasientgrupper.

Forskning ved nasjonale tjenester finansieres ikke gjennom det årlige øremerkede tilskuddet til forskning til de regionale helseforetakene. Nasjonale behandlingstjenester må søke om forskningsmidler gjennom de ordinære forskningsfinansierende kanalene.

Helse- og omsorgsdepartementet øremerker årlig midler til forskning gjennom de regionale helseforetakene og til Norges forskningsråd. Det bevilges verken midler til enkeltprosjekt eller forskningsmidler til en utvalgt pasientgruppe eller sykdom. Ved at departementet allokere forskningsmidler til henholdsvis Norges forskningsråd og de regionale helseforetakene sikres forskningens uavhengighet og kvalitet.

Jeg er opptatt av at et slikt nasjonalt kompetansmiljø opprettholdes også i fremtiden, og legger til grunn at Helse Vest RHF sørger for dette. Om den nasjonale tjenesten skal ivareta andre oppgaver enn det som er beskrevet i veilederen for nasjonale tjenester, innebærer det en endring av tjenesten. I følge veilederen skal de regionale helseforetakene søke Helse- og omsorgsdepartementet om oppretting, endring eller avvikling av nasjonale tjenester.

SPØRSMÅL NR. 504

Innlevert 12. januar 2017 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 18. januar 2017 av ministeren for samordning av EØS-saker og forholdet til EU Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Hva har regjeringen gjort for å følge opp Stortingets vedtak knyttet til dette punktet i asylforliket?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av asylforliket ba Stortinget regjeringen om å øke støtten til mottaksapparatet i Sør-Europa. I vedtaket heter det at deler av EØS-midlene kan øremer-

kes saksbehandlingskapasitet i Middelhavsland som er medlem av EØS sine asylinstitusjoner, slik at flere av dem som kommer får behandles sine søknader der. Det heter også at dette vil være gjenstand for forhandlinger mellom det enkelte land og Norge, og ”Regjeringen bes nøye overvåke utviklingen i fluktrutene over Middelhavet med henblikk på å allokere norsk innsats der det er størst behov”. Til slutt følger det av vedtaket at økt norsk tilstedeværelse skal vurderes.

Svar:

Regjeringen har fulgt opp asylforliket i arbeidet med EØS-midlene. EØS-midlene bidrar allerede i dag til å øke greske myndigheters kapasitet til å oppfylle sine forpliktelser overfor asylsøkere. I samråd med norske asyl og migrasjonsmyndigheter er det gjort en vurdering av potensielle og eksisterende migrasjonsruter som berører EØS-mottakerland. Foruten Hellas, peker Bulgaria og Romania seg særlig ut som viktige deler av aktuelle migrasjonsruter.

Forhandlinger om fordelingen av EØS-midler til Hellas er igangsatt, og fra norsk side er det lagt vekt på at vi ønsker å videreføre et høyt nivå på støtten til asyl og migrasjonsrelaterte tiltak. Forhandlingene med Romania og Bulgaria er avsluttet. For Romania er det avtalt at € 5 mill. skal gå til asyl og migrasjon, med særlig fokus på mindreårige asylsøkere, bedret standard på mottaksfasiliteter, økt saksbehandlingskapasitet og beredskap for eventuell masseinnvandring. I avtalen med Bulgaria inngår asyl og migrasjon i et større justis/innenriksprogram på € 21,5 mill. som også omfatter politisamarbeid og korrupsjonsbekjempelse. Det er ikke endelig avtalt hvor stor del av programmet som vil gå til asyl og migrasjon, men om lag en tredel er en realistisk forventning.

Regjeringen overvåker utviklingen i fluktrutene over Middelhavet og har fortløpende vurdert bistand til de landene som har vært under stort press. Overvåkningen gjøres blant annet gjennom informasjon og statistikk som vi mottar fra Det europeiske asylstøttekontoret (EASO), Det europeiske grense- og kystvaktbyrået (Frontex), andre EU-organer, IOM, UNCHR og innberetninger fra ambassadene.

Norge har gjennom hele 2016 bistått greske og italienske myndigheter med eksperter gjennom Det europeiske asylstøttekontoret (EASO). Vi har også bistått greske og italienske myndigheter i å sikre yttergrensene gjennom Frontex. Dette vil vi fortsette med i 2017.

Bistanden gjennom Frontex ved båtene Siem Pilot og Peter Henry von Koss er forlenget til henholdsvis mai og juni 2017.

Norge har tilbudt å relokalisere 1500 flyktninger fra Italia og Hellas over to år (2016 og 2017) som et frivillig bidrag til EUs relokalisering av asylsøkere. Hensikten med relokaliseringen av asylsøkere er å avlaste yttergrenseland som opplevde størst press i 2015, og gi asylsøkere som befinner seg der tilgang til prosedyrer i andre land med mindre akutt press. Ved utgangen av 2016 var 750 plasser stilt tilgjengelig for asylsøkere i Hellas og Italia.

Norge ga 35 millioner i humanitær støtte til Hellas i fjor. 15 millioner kroner gikk til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) for å bedre forholdene for mennesker på flukt. UNHCR har en sentral rolle både humanitært og i arbeidet med å sikre at asylsystemet i Hellas følger internasjonale og EU standarder. Videre gikk 5 millioner kroner til Kirkens Nødhjelp og deres samarbeidspartneres arbeid innenfor vann-, sanitær- og matsikkerhet for flyktninger i Hellas. Norge bistod også med nødhjelpsmateriale gjennom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) som en del av støtten gjennom EUs samordningsmekanisme.

SPØRSMÅL NR. 505

Innlevert 12. januar 2017 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 23. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan Statsråden redegjøre for om regjeringen vil godkjenne en slik forringelse av kvalitet, og hvordan en slik redusert utbygging eventuelt vil påvirke trafikk-sikkerheten?»

BEGRUNNELSE:

Nye Veier AS har søkt om å fravike kravet om veibelysning og veiskulder på tre meter for utbyggingen av E6 og andre strekninger i resten av landet. Dersom selskapet får godkjent en slik søknad, vil veiskulderen blir to meter.

Svar:

Nye E18 gjennom Bamble, E18 Tvedestrand-Arendal og E6 fra Kolomen har vært ønsket og planlagt i mange tiår. Nå kommer vi endelig i gang med prosjektene. Veibevilgningene har økt markant de siste årene, og dermed blir det økonomisk rom til å realisere flere prosjekter. Man går fra plan til bygging. Den nye veien vil redusere reisetid og øke trafikksikkerheten betydelig. Det er jeg glad for.

Nye Veier AS har så langt ikke søkt om fravik fra kravet om vegbelysning og vegskulder på E6. Selskapet vurderer fortsatt denne saken. De har imidlertid søkt om fravik fra disse kravene på E18 mellom Tvedestrand og Arendal. Det er Vegdirektoratet som behandler søknadene om fravik. Vegdirektoratet har godkjent fravik fra krav om 3 m skulder på E18 mellom Tvedestrand og Arendal, men har ennå ikke behandlet kravet om fravik fra vegbelysning.

Nye Veier AS har vurdert om de skal anlegge vegskulderen på 2,0 meter. De øker med det bredden i forhold til veinormalens krav om vegskulder på 1,5 meter. Nye Veier forsikrer også at de vil plassere rekkverket 75 cm utenfor veiskulderen. Det blir dermed et kjøresterkt areal på 2,75 m utenfor selve veien. Uavhengig av om det blir 2,0 meter, 2,75 meter eller 3,0 meter, blir det bedre enn det som er dagens regler og ikke minst det som ble lagt til grunn under forrige regjering, hvor representanten Trettebergstuen parti satt i føringen. Jeg finner det litt oppsiktsvekkende dersom representanten Trettebergstuen mener at daværende planer medførte en utrygg standard.

Jeg minner om at Nye Veier selvsagt skal følge alle lover og forskrifter samt Statens vegvesens vegnormaler. Selskapet har imidlertid et mandat om å fornye vegutbyggingen i Norge, slik at vi får pengene

til å strekke lenger og enda flere kilometer vei kan bli oppgradert til en bedre standard enn i dag. Det gjør de ved å utfordre vegnormalene slik at de kan forbedres, og at vi får størst nytte igjen for samfunnets midler. Hoveddelen av dette arbeidet går på tidlig involvering i trasevalg for å optimalisere massebalanse, valg av mer standardiserte løsninger og lignende.

På samme måte som for Vegvesenets prosjekt gjør Nye Veier også vurderinger om behovet for belysning på strekninger. Under forrige regjering ble for eksempel strekninger på E6 nord for Gardermoen bygget uten belysning. Jeg finner det oppsiktsvekkende dersom representanten Trettebergstuen nå mener at den veien ble bygget med lavt fokus på trafikksikkerhet.

I følge gjeldende normal for veg- og gateutforming N100 skal firefelts veg med ÅDT over 12 000 belyses. Det pågår nå arbeid med revidering av håndbok N100. Et forslag er sendt på høring med høringsfrist 15. mars 2017. Et av de forslag som ligger i den pågående høringen er at det for firefelts nasjonal hovedveg med fartsgrense 110 km/t skal være følgende krav til belysning: I kryssområder skal ramper belyses. Vegen skal belyses når ÅDT overstiger 20.000.

Jeg forventer at de trafikksikkerhetsmessige og økonomiske konsekvensene av en slik endring som både ønskes fra Nye Veier AS og som er sendt på høring fra Vegdirektoratet, blir grundig vurdert før en endelig beslutning om søknaden fra Nye Veier AS blir fattet.

Nye Veier vil sette inn trafikksikkerhetstiltak der de har størst effekt. Det betyr å erstatte svingete to-feltsveier uten midtrekkverk med firefelts motorveier med midtrekkverk, viltgjerder, trafikksikkert sidetereng og slakest mulig svinger. Nye Veiers arbeid med å prioritere blant ulike tiltak vil gi mer sikkerhet for pengene.

SPØRSMÅL NR. 506

Innlevert 12. januar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 19. januar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Leger uten Grenser rapporterer om svært vanskelige forhold for flyktninger og migranter som oppholder seg i Hellas og på Balkan. Situasjonen har forverret seg på grunn av vinterkulda. Det er overfylte leirer, og det rapporteres om mangelfull vinterberedskap.

Hvilke virkemidler har regjeringen tenkt å ta i bruk for å bidra til en snarlig løsning av krisen, og forhindre at liv og helse blir satt på spill?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bidra til europeiske løsninger på flyktningkrisen i våre nærområder, samt et bedre globalt samarbeid for situasjonen til de over 65 millioner menneskene på flukt i dag. Situasjonen for flyktningene i Europa denne vinteren er svært bekymringsfull, men dessverre ikke av ny dato. Det er derfor Regjeringen de siste årene har prioritert humanitær støtte til Syria og nærområdene, å redde liv i Middelhavet og støtte til flyktninger og sårbare grupper i Hellas og langs Balkan-ruten.

I 2016 brukte UD både humanitære midler og EØS-midler på flyktningkrisen i Hellas. Den humanitære støtten var 35 millioner kroner. 15 millioner kroner gikk til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) for å bedre forholdene for mennesker på flukt. UNHCR har en sentral rolle både humanitært og i arbeidet med å sikre at asylsystemet i Hellas følger internasjonale og EU standarder. Videre gikk 5 millioner kroner til Kirkens Nødhjelp og deres samarbeidspartnere innenfor vann-, sanitær- og matsikkerhet. UD bistod også med nødhjelpsmateriale gjennom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) knyttet til EUs samordningsmekanisme. Videre ble det gitt 10 millioner til Redningssselskapets arbeid for å redde liv i Egeerhavet. Ytterligere humanitær støtte til situasjonen i Hellas vurderes i år.

Gjennom EØS-midlene brukte Norge i fjor ca. 160 millioner kroner (24 mill. Euro) for å støtte Hellas i å håndtere flyktningene som kommer til landet. Dette samarbeidet er en viktig del av det norsk-greske samarbeidet og har en sentral plass i sammensetningen av EØS-midler til Hellas. En del av støtten er gitt til de sivile direktoratene som skal håndtere asylsøkere, både

gjennom å finansiere drift av ankomstsenterer i Fylakio og på Lesbos, og gjennom å finansiere ansatte og tolketjenester i det greske asyldirektoratet. Gjennom EØS-midlene har Norge videre bidratt til å opprette 274 ordinære mottaksplasser for enslige mindreårige asylsøkere og andre sårbare grupper. Midler har også gått til å finansiere ca. 850 assisterte returer fra Hellas til respektive hjemland. På Lesbos støtter Norge gjenoppbygging av en av fløyene på ankomstsenteret som skal huse enslige mindreårige, innkjøp av utstyr og drift av denne delen.

Forhandlinger med EØS-midler for ny finansieringsperiode er igangsatt og det legges fra norsk side vekt på å øke støtten til asyl og migrasjon.

Norge har tilbudt å relokalisere 1500 flyktninger fra Italia og Hellas over to år (2016 og 2017) som et frivillig bidrag til EUs relokalisering av asylsøkere. Ved utgangen av 2016 var 310 plasser stilt tilgjengelig for asylsøkere i Hellas. Relokaliseringsordningen gjelder for asylsøkere som kom til Hellas før 20. mars 2016, og alle asylsøkere som kom til de greske øyene før denne datoen skal være overflyttet til fastlandet ifølge informasjon fra EU Kommisjonen.

Av landene på Balkan er det særlig Serbia som har opplevd utfordringer i håndteringen av migrasjonstilstrømmingen. I 2016 omdisponerte UD 12 millioner kroner som ble brukt til flyktning- og migrasjonsrelaterte tiltak i Serbia.

Regjeringen vil fortsette samarbeidet med og støtten til samarbeidspartnere i Europa og utenfor. Vi ønsker å bidra til en bedre og mer bærekraftig håndtering av flyktningkrisen. I tillegg til rask respons krever dette helhetlige løsninger. Flyktningkrisen vil forbli sentral i vårt samarbeid med FN, EU, Hellas og det sivile samfunn.

SPØRSMÅL NR. 507

Innlevert 12. januar 2017 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 18. januar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Regjeringen vil fremme en samlet proposisjon for Stortinget om ny kommunestruktur og en samlet lovproposisjon om ny oppgaver våren 2017, heter det på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmeside. Nå er det gitt signaler om at regjeringen planlegger å fremme forslag om tvangssammenslåing av kommuner i nærmeste framtid.

Hva er begrunnelsen for å bryte de forutsetninger som er fastlagt i samarbeid med Stortinget og som kommunene har forholdt seg til som pålitelige?»

BEGRUNNELSE:

Kommunalpolitiske talspersoner fra Høyre og Framskrittspartiet sier til Aftenposten 14. desember 2016 at

samarbeidspartiene ønsker en fortgang i gjennomføringen av kommunereformen i tilfeller der det er aktuelt å bruke tvang for å slå sammen kommuner. Det heter at det allerede i januar/februar vil komme forslag til Stortinget om dette.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet opplyser på sine hjemmesider at regjeringen vil fremme en samlet proposisjon for Stortinget om ny kommunestruktur og en lovproposisjon om nye oppgaver våren 2017. Denne informasjonen er i samsvar med de føringer som er gitt i Stortingets behandling av framdriftsplan for kommunereformen. En eventuell endring av disse forutsetningene vil ikke bare være i konflikt med Stortingets forutsetninger, men også svært uheldig for en helhetlig behandling av forslag om oppgaveoverfø-

ring til kommunene som begrunnelse for ny kommunestruktur.

Svar:

Fremdriftsplanen i kommunereformen er ikke endret. Regjeringen vil som tidligere varslet legge frem en proposisjon med forslag om sammenslåinger av kommuner og en samlet lovproposisjon om nye oppgaver for Stortinget i løpet av våren 2017. Jeg tar sikte på å legge frem dette innen påske. Forslaget tar utgangspunkt i forutsetningene som tidligere er presentert for Stortinget, og som Stortinget har sluttet seg til.

SPØRSMÅL NR. 508

Innlevert 12. januar 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 23. januar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Kor mange HV-soldatar var innrullert som ein del av Heimevernets områdestruktur 17. juni 2016?»

GRUNNGJEVING:

Klassekampen skriv fredag 23. desember 2016 at tal avisa har fått tilgjenge til, viser at HVs områdestyrke i dag har om lag 41.000 soldatar. I langtidsplanen som regjeringa la fram 17. juni 2016 skriv regjeringa følgjande om Heimevernet:

«For å tilpasse områdestrukturen til den reelle situasjonen anbefaler regjeringen en reduksjon fra dagens plantall på 42 000 mannskaper til 35 000 mannskaper innen 2020».

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 13. januar 2017 med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om kor mange HV-soldatar som var innrullert i Heimevernets områdestruktur 17. juni 2016.

Forsvarsdepartementet held seg til dei formelle periodiske rapporteringane frå Forsvaret. Eit tilfeldig uttrekk som til dømes den 17. juni 2016 vil kunne være

misvisande. Det er difor redegjort for antallet i Forsvaret sine rapporteringar frå henholdsvis april og september 2016.

I samband med periodisk rapportering i april 2016 opplyste Forsvaret at bemanninga i Heimevernet totalt var på 39 479 mannskapar. Av dette talet må ein trekke ut bemanninga i Innsatsstyrkane som på dette tidspunktet var omlag 2 700 (90 pst. av 3 000). Totalt var bemanninga i Heimevernet sin områdestruktur i april 2016 om lag 36 779.

I september 2016 rapporterte Forsvaret at bemanninga i Heimevernet totalt var 37 976 mannskapar. Av dette talet må ein trekke ut bemanninga i Innsatsstyrkane som på dette tidspunktet var på omlag 2 700 (90 pst. av 3 000). Totalt var dermed bemanninga i Heimevernet sin områdestruktur i september om lag 35 276.

SPØRSMÅL NR. 509**Innlevert 13. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 23. januar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Korleis stiller statsråden seg til å gje statleg bidrag til å få etablert straumkabel til små øysamfunn som til dømes Utsira?»

GRUNNGJEVING:

Utsira er Noregs minste kommune, men har gode moglegheiter for å etablera næringsverksemd. Det er naudsynt for å sikra eit livskraftig lokalsamfunn i åra som kjem. Det ligg føre to kjente saker om nye etableringar representert med Utsira Laks AS og Solvind AS. Dette krev ny energiforsyning til Utsira. For å dekkja energibehovet anbefalar Haugaland Kraft at det vert lagt ein ny sjøkabel på 22 kV frå Ferkingstad i Karmøy kommune til Utsira.

Under førre regjering vart det gitt statleg støtte til å etablera ny sjøkabel til Værøy og Røst. Utsira er no i ein tilsvarende situasjon som desse øysamfunna var. Sjølv om ser at Regjeringa Solberg ikkje har noko særleg merksemd på distriktpolitikk og næringsutvikling i heile landet bør omsynet til likheit gjera at regjeringa og vil vurdera støtte til ein sjøkabel til Utsira.

Representanten Hege Haukeland Liadal (Dokument 15:553 2015-2016) har tidlege teke opp spørsmålet med den førre Olje- og energiministeren. I svaret vart det vist til:

«Nettselskapene har ansvar for å levere nettjenester til kundene i sine konsesjonsområder Olje- og energidepartementet gir ikke statlig støtte til investeringer i strømkabler.»

Heile poenget med saka er at det lokale nettselskapet ikkje greier å løfta prosjektet aleine og statleg støtte er tidligare gitt til slike prosjekt.

Svar:

I februar 2016 stilte representanten Hege Haukeland Liadal et tilsvarende spørsmål til skriftlig besvarelse. Jeg viser derfor til svaret fra daværende statsråd Lien 11. februar 2016. Olje- og energidepartementet har ikke en ordning for statlig støtte til investeringer i strømkabler.

Nettselskapene har ansvar for å levere nettjenester til kundene i sine konsesjonsområder. Utviklingen av strømmettet er i hovedsak brukerfinansiert, enten gjennom nettleien, fordelt på alle kunder, eller med anleggsbidrag fra dem som forårsaker det økte overføringsbehovet. .

I det nevnte svaret ble det videre vist til Stortingets behandling av Prop. 35 L (2015-2016) Endringer i energiloven (skille mellom nettvirksomhet og annen virksomhet mv.). Stortinget sluttet seg til proposisjonen og innførte et krav om selskapsmessig og funksjonelt skille for all nettvirksomhet fra 2021. Dette vil bidra til å rendyrke og synliggjøre nettvirksomheten. Skillet vil også legge til rette for en mer hensiktsmessig nettstruktur på sikt. Et større kundegrunnlag å fordele kostnader på vil i mange tilfeller kunne avhjelpe utfordringer knyttet til større investeringer.

SPØRSMÅL NR. 510**Innlevert 13. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 23. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan statsråden gje ei samla oversikt over kva som ligg i den mykje omtala «bilpakka» og korleis den

samla sett og på dei ulike punkta vil slå ut for økonomien til bilistane i 2017?»

GRUNNGJEVING:

Me har alle registrert at auken i drivstoffavgiftene var på plass 1. januar 2017.

Eg er ikkje kjent med at satsane i bomstasjonane nokon plass i landet er sett ned til nå. I statsbudsjettet ligg det inne 502 millionar kroner til ordninga. I svar på skriftleg spørsmål (Dokument 15:458 (2016-2017) skriv samferdselsministeren: «Som representanten Pollestad burde vært kjent med, betyr ikke det at takstene reduseres fra 01.01.17, men de vil få effekt på takstene i løpet av året.» Det er uklårt om talet som er nytta på 502 millionar er venta effekt i 2017 og at heilårsverknaden er høgare. Om ikkje har regjeringa blese opp talet i sitt budsjettframlegg for å pynte på «bilpakka».

Det er også uklårt korleis den endra innretninga på innkrevjing av årsavgift vil påverke det beløpet som bilistane faktisk skal betale i 2017.

Svar:

Regjeringa la i statsbudsjettet for 2017 fram forslag til eit grønt skattesifte som oppfølging av grøn skattekommissjon, jf. NOU 2015: 15 Sett pris på miljøet – Rapport fra grøn skattekommissjon. Forslaga følgde òg opp oppmodingsvedtak nr. 70 som vart fatta som følgje av handsaminga av budsjettet for 2016 i Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2017 fremme forslag om et grønt skattesifte som en del av oppfølgingen av innstillingen fra grøn skattekommissjon. Et slikt skifte skal innebære en økning av avgifter på utslipp av CO₂ motsvart av en sektorvis reduksjon av andre skatter og avgifter. Avgifts- og skatteomleggingen skal være av en størrelse som forsterker klimaforliket og gir betydelige utslippsreduksjoner.»

Dei viktigaste endringane i det grøne skattesiftet regjeringa fremma 2017(inkl. kompensasjonar) som påverker bilistaneer gjengjeve i tabell 1.

Tabell 1 Berekna provenyverknader av det grøne skattesiftet. Mill. kroner

	Påløpt	Bokført
Avgift på autodiesel auka med samla 35 øre per liter	1 040	950
Avgift på autodiesel auka med samla 15 øre per liter	130	120
Redusert årsavgift for personbilar (om lag 12 pst.)	-1 220	-1 220
Auka sats i reisefrådraget med 6 øre per kilometer	-75	-60
Auka avskrivingsatsar i saldogruppe c) til 24 pst.	-300	-70
Reduserte bompengar utanom storbyane	-500	-500
SUM	-925	-780

Kilde: Finansdepartementet

I tillegg vedtok Stortinget auka vekt på utslepp i eingongsavgifta som vert utlikna av nytt tilskott til vraking.

Korleis det grøne skattesiftet vil slå ut for kvar enkelt bilist vil variere med mellom anna reisevanane til den enkelte bilisten. Nedanfor er det sett opp type-eksempel basert på føresetnader om årleg reiselengde, type køyretøy m.m. Eksempel på korleis endringane kan slå ut for privatpersonar er sette opp i tabell 1. Korleis endra avskrivingsreglar vil slå ut for den einskilde næringsdrivande avheng mellom anna av skatteposisjon, storleik på investeringa og type driftsmiddel.

Vegbruksavgift og CO₂-avgift

Som følgje av det grøne skattesiftet er vegbruksavgifta og CO₂-avgifta auka med til saman 35 øre per liter for autodiesel og 15 øre per liter for bensin.

Årsavgift

Som følgje av det grøne skattesiftet vil årsavgifta bli redusert med 12 pst. reelt. Ein eigar av ein bensindriven personbil vil få ein reell reduksjon i årsavgifta på 380 kroner frå 2016 til 2017.

I spørsmålet frå representanten vert det òg stilt spørsmål ved korleis den endra innretninga på innkrevjing av årsavgift vil påverke det beløpet som bilistane skal betale i 2017. Frå og med 2018 er det lagt opp til å erstatte årsavgifta med ei avgift på trafikk-

forsikring. Innføringa av den nye avgifta startar opp allereie i 2017. Dette har samanheng med at forsikringar som vert fornya i 2017, òg vil gjelde dekning for delar av 2018. For dei som betalar forsikringa i årlege terminar må difor avgifta for 2018 prisast inn i krava som vert sende ut i 2017. Ordninga inneber at dei som betalar forsikringa si i månadlege terminar vil få delt opp avgifta og slik kan unngå ein stor, årleg faktura som i dag. Avgifta på trafikkforsikring skal ein berre betale for den tida køyretøyet er forsikra. Dette gjev større fleksibilitet for den enkelte ved at ein kan unngå avgift når køyretøyet ikkje er i bruk.

Reisefrådrag

Det vert gjeve frådrag i alminneleg inntekt for arbeidsreiser mellom heim og arbeidsstad og ved besøksreiser til heimen. Satsane i reisefrådraget er i 2017 auka til 1,56 kroner per kilometer for reiser inntil 50 000 km og til 0,76 kroner per kilometer for reiser mellom 50 000 km og 75 000 km. Botnbeløpet i reisefrådraget er 22 000 kroner.

Typeeksempel

I tabell 2 er det rekna konsekvensar av det grøne skatteskiftet for bilistar for enkelte typeeksempel. I berekninga er det føreset at person 1 og 2 får reisefrådrag for ei daglig reisestrekning på 70 kilometer éin veg, dvs. til saman 140 kilometer dagleg. Person 1 nyttar bil på heile strekninga, medan person 2 reiser med tog på 65 kilometer av strekninga og med bil på dei resterande 5 kilometerane. Person 3 får ikkje reisefrådrag. For alle personane er det føreset at årlege fritidsreiser med bil utgjer 12 500 kilometer og at personane eig ein dieseldriven personbil med fabrikkmontert partikkelfilter som brukar 0,6 liter drivstoff per mil. Innsparinga den enkelte bilist vil få frå reduserte bompengetakstar utanfor storbyområda vil mellom anna avhenge av bomtaksten på strekninga dei køyrer og kor ofte dei passerer bomstasjonane på strekninga. Bompengar er difor ikkje tekne med i reknestykket.

Tabell 2 Typeeksempel. Anslag på årleg endring i skatt og avgift relatert til eige og bruk av køyretøy for priva tpersonar. Negative tall betyr lette. Avgiftsendringane er rekna i forhold til referansesystemet for 2017. Reisefrådraget er rekna i forhold til 2016-reglar. Kroner

Typeeksempel	Person 1 (bilpendlar)	Person 2 (togpendlar)	Person 3 (ikkje-pendlar)
Auka drivstoffavgifter (inkl. mva)	1 173	389	328
Redusert årsavgift	-380	-380	-380
Auka reisefrådrag	-464	-464	-
Sum	330	-455	-52

Kilde: Finansdepartementet

Avskrivingsreglar

Ein næringsdrivande transportør som har investert i egedelar innanfor saldogruppe c, vil som følgje av høgare maksimale avskrivingsattsar kunne få lågare utlikna skatt for inntektsåret 2017 dersom han er i skatteposisjon. For varebilar, drosjebilar og køyretøy for transport av funksjonshemma aukar maksimal avskrivingsatts frå 20 til 24 prosent i 2017. Ein transportør som har organisert verksemda i selskap, og som investerer ein mill. kroner i slike driftsmiddel, vil kunne få 9 600 kroner lågare utlikna skatt for inntektsåret 2017.

Transportørar som driv som personleg næringsdrivande vil normalt ha ein høgare marginalsattesats. For personleg næringsdrivande med maksimal marginal-

nalskattesats (49,9 prosent) vil skatten for ein som investerer ein mill. kroner i varebilar bli redusert med 20 000 kroner i 2017.

For vogntog, lastebilar og bussar aukar maksimal avskrivingsatts frå 22 til 24. Skattereduksjonane knytt til investeringar i desse driftsmidla blir om lag halvparten samanlikna med døma over.

For nullutsleppsvarebilar aukar maksimal avskrivingsatts frå 20 til 30 prosent. Ein transportør som har organisert verksemda i selskap, og som investerer ein mill. kroner i slike driftsmiddel, vil kunne få 24 000 kroner lågare utlikna skatt for inntektsåret 2017. For personleg næringsdrivande med maksimal marginal-

skattesats blir førsteårseffekten 50 000 kroner lågare skatt.

Auka avskrivningar i 2017 vil redusere avskrivingsgrunnlag i seinare år. Den reelle skattereduksjonen utgjør renteeffekten av skattekreditten som blir oppnådd med høg avskrivingsssats. I døma ovanfor utgjør noverdien av skattekredittane, rekna om til såkalla permanentinntekt (årleg, varig effekt), om lag ein femtedel av førsteårseffektane, gitt mellom anna at skattytarane over tid reinvesterer tilsvarande kapitalslit. Dette målet gir betre uttrykk for endringane i skatte- og avgiftsnivået.

Bompenngar

Innsparinga den enkelte bilist vil få frå reduserte bompengetakstar utanfor storbyområda vil mellom anna avhenge av bomtaksten på strekninga dei køyrer og kor ofte dei passerer bomstasjonane på strekninga.

Bomprosjekt på riksveggar utanfor byområda vil kunne få auka statlege midlar for å redusere takstane. Tilskot til reduserte bompengetakstar utanfor byområda vert tildelt etter søknad. Bompengeselskapa må kunne dokumentere takstreduksjon og tilslutning til ny organisering. Vidare må lånegarantisten godkjenne ein reduksjon i takstane. I løpet av kort tid vil Vegdirektoratet sende ut eit brev kor søknadskriteria er nærare beskrive. Ettersom tilskotsordninga er basert på søknad, må det reknast noko tid til å handsame søknadar frå bompengeselskapa. Vidare må lånegarantisten godkjenne ein reduksjon i takstane og dette må handsamast i respektive fylkesting. Regjeringa ynskjer at takstane vert reduserte så snart som mogleg. Vi har vore tydelege på at endringa ikkje vil gje reduserte takstar frå 1. januar 2017 fordi ein må rekne noko tid for at denne søknadsprosessen skal fullførast. Heile beløpet på om lag 500 mill. kr vil likevel kome bilistane til gode ved at eventuelle restbeløp i 2017, etter at takstreduksjonar er gjennomført, vil gå til å kutte gjeld i dei selskapa som mottar tilskotet.

SPØRSMÅL NR. 511

Innlevert 13. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 23. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre rede for hvordan rettighetsfesting av BPA-ordningen fungerer for synshemmede personer som ikke kommer opp i 25 timers grensen og hvordan utviklingen av antall brukere generelt har vært etter at BPA-ordningen ble rettighetsfestet, både brukere totalt og brukere innenfor/utenfor den rettighetsfestede delen?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom tilbakemelding fra brukergrupper er spørsmålsstiller gjort kjent med at mange opplever stor variasjon i hvordan kommunene tilrettelegger for BPA for de som trenger hjelp mindre enn 25 timer i uken. Særlig gjelder tilbakemeldingene mennesker med synshemming. Mange brukere erkjenner at det er blitt vanskeligere å få tildelt BPA dersom en trenger mindre omfang av hjelp enn det Stortinget bestemte skulle være grensen for rettighetsfestingen. Dette er etter

spørsmålsstiller syn i tilfelle en svært uheldig konsekvens av den nye rettighetsfestede ordningen.

Svar:

Å innføre en rettighet til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) var noe av det første jeg gjorde som helse- og omsorgsminister. Dette for å gi personer med nedsatt funksjonsevne større valgfrihet og tilrettelegge for et tjenestetilbud som svarer til individuelle behov. Rettighetsfesting av BPA er en del av regjeringens strategi for å skape pasientens helse- og omsorgstjeneste. Jeg har forståelse for at mange ønsker sine helse- og omsorgstjenester organisert som BPA. Jeg har en god dialog med brukerorganisasjonene og deres innspill er en viktig stemme i utviklingen og bruken av BPA.

Rettighetsbestemmelsen er utformet i samsvar med Stortingets anmodningsvedtak (vedtak nr. 686, 17. juni 2011, jf. Innst.424 L (2010-2011), der Stortinget ba om at regjeringen la frem et forslag om rettighetsfesting av brukerstyrt personlig assistanse for brukere med stort behov innenfor den samme økonomiske rammen

som gjaldt da. I Prop. 86 L (2013-2014) fremgår det at «stort behov» i lovteksten defineres som et tjenestebehov på minst 25-32 timer per uke. I tillegg foretok jeg en utvidelse av rettigheten på bakgrunn av innspill fra høringsinstansene til også å omfatte timer til støttekontakt og avlastning for personer med foreldreansvar for hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Kommunene ble kompensert med om lag 500 mill. kroner for merkostnaden gjennom de frie inntektene.

Helse- og omsorgsdepartementet har presisert innholdet av rettigheten i rundskriv I-9/2015, og understreker i rundskrivet at kommunen etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-8 har en plikt til å ha et tilbud om BPA overfor brukere som faller utenfor rettigheten. I denne vurderingen vil relevante momenter blant annet være om BPA vil gi den enkelte mulighet til studier, arbeidsdeltakelse el., eller for øvrig må antas å kunne bidra vesentlig til brukerens livskvalitet.

Det er viktig at kommunene ser på mulighetsrommet som BPA gir, og finner hensiktsmessige måter å integrere BPA som en del av sitt ordinære tjenestetilbud. Jeg vil likevel understreke at tjenestetilbud også kan

uformes på en god måte gjennom de øvrige kommunale helse- og omsorgstjenestene. Også for disse tjenestene kan kommunen for eksempel legge til rette for at pasienter og brukere kan forholde seg til det samme personellet over tid. Dialog med kommunen er derfor viktig for å finne frem til de gode løsningene for den enkelte pasienten og brukeren.

Vi følger utviklingen i tildelingen av BPA tett. Jeg har satt i gang en egen følgeevaluering av rettigheten, og denne evalueringen skal avsluttes i 2017. Evalueringen vil vise om det er behov for ytterligere tiltak for å sikre funksjonshemmede muligheten for å leve et aktivt og selvstendig liv. Vi ønsker på nåværende tidspunkt å avvete de endelige resultatene av følgeevalueringen for å være sikre på at vi får et korrekt bilde av utviklingen.

Samtidig vil jeg understreke at dersom brukerne opplever at kommunen ikke oppfyller sine forpliktelser til å tilby BPA og organisere tjenester deretter, så bør de påklage dette til fylkesmannen. Klagesaker som behandles hos fylkesmannen vil utgjøre noe av det grunnlaget vi vil bruke i vårt videre arbeid med brukerstyrt personlig assistanse.

SPØRSMÅL NR. 512

Innlevert 13. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 26. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil regjeringen gjøre for å sikre flere tilgang på nødvendig synsrehabilitering og bedre finansieringen av habilitering- og rehabiliteringskurs for blinde og svaksynte slik at det offentlige finansierer den faktiske kostnaden når pasienter har rett på slik oppfølging?»

BEGRUNNELSE:

Norges Blindforbund har ved flere ulike anledninger tatt opp problemet med at habilitering -og rehabiliteringskursene de tilbyr på sine kompetansesentre, ikke er fullfinansiert fra statens side selv om dette er noe som pasientene har rett på. Norges blindforbund finansierer resten av kostnadene selv ved hjelp av innsamlede midler, slik at pasienter likevel får sitt rehabiliterings/habiliteringstilbud.

Denne situasjonen vil over tid kunne føre til at rehabilitering -og rehabiliteringskursene vil bli redusert,

på tross av det store brukerbehovet og på tross av regjeringens opptrappingsplan for rehabilitering / habilitering. Derfor haster det med å sikre bedre og rettfærdig finansiering på rehabilitering- og habiliteringsfeltet generelt og opp mot frivillig sektor spesielt.

Svar:

Rehabilitering defineres i henhold til forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator som ”tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til pasientens og brukers egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet”.

I forbindelse med opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2017-2019 har Helse- og omsorgsdepartementet igangsatt en prosess der det vurderes en faglig justering av denne definisjonen, for bedre

å ivareta brukerperspektivet og rehabiliteringsinnsats for brukere med kroniske tilstander.

I følge helse- og omsorgstjenesteloven og ovennevnte forskrift, har både kommunene og de regionale helseforetakene et sørge for-ansvar knyttet til å gi nødvendig habilitering og rehabilitering til sine innbyggere. Rehabilitering i spesialisthelsetjenesten gis enten på dedikerte rehabiliteringsavdelinger i helseforetak, som ledd i øvrig behandling på andre avdelinger i helseforetak eller i private rehabiliteringsinstitusjoner med avtale med de regionale helseforetakene.

Representanten Toppes spørsmål dreier seg om synsrehabilitering og finansiering av habiliterings- og rehabiliteringskurs for blinde og svaksynte. Jeg har i sakens anledning bedt om innspill fra Helsedirektoratet, som igjen har innhentet innspill fra Arbeids- og velferdsdirektoratet.

I følge Helsedirektoratet er synsrehabilitering et begrep som benyttes primært av Norges Blindforbund og viser til en helhetlig rehabilitering av personer som opplever et alvorlig synstap eller blindhet. I korte trekk handler det om tre forhold:

- Psykososial rehabilitering som fokuserer på vanlige emosjonelle reaksjoner på synstapet.
- Opptrening av mobilitets- og orienteringsferdigheter.
- Opplæring i bruk av tekniske hjelpemidler og kompenserende teknikker.

Synsrehabiliteringen som tilbys av Norges Blindforbund inkluderer fagpersoner som synspedagoger, mobilitetspedagoger, fysioterapeuter, optikere, datainstruktører, sosionomer, hjelpepleiere og et omfattende korps av likepersoner. Tilsvarende opplæring ytes med omtrentlig lik bemanning også via Statped med hjemmel i opplæringsloven. Statped har barn, ungdom og voksne som hovedmålgruppe, mens Norges Blindforbund har voksne og eldre som sine hovedmålgrupper.

Av andre rehabiliteringstilbud har Beitostølen Helsesportsenter lang tradisjon med tilbud til blinde og svaksynte, men dette kan ikke sidestilles med kursene hos Norges Blindforbund og Statped. Tilbudet hos Beitostølen Helsesportsenter er rehabilitering og fysisk aktivitet som er tilpasset blinde og svaksynte. Helsesportsenteret har ikke bemanning og innhold til å regnes som synsrehabilitering etter ovennevnte definisjon.

Representanten Toppe spør hva regjeringen vil gjøre for å sikre finansieringen av habiliterings- og rehabiliteringskurs for blinde og svaksynte.

Ved siden av annen støtte til Blindforbundets kurssentre over bidragsordningen dekker folketrygden tilpasningskurs for at personer med synstap skal styrke evnen til å klare seg i daglig- eller arbeidslivet. Hjemmelen er folketrygdloven § 10-7, 3. ledd og § 6 i Forskrift om stønad til hjelpemidler mv. til bedring av funksjonsevnen i arbeidslivet og i dagliglivet og til ombygging av maskiner på arbeidsplassen.

Ifølge Arbeids- og velferdsdirektoratet søker arrangørene av tilpasningskurs hvert år direktoratet om å arrangere tilpasningskurs. De får godkjenning for å arrangere et bestemt antall tilpasningskurs. Blindforbundet har ifølge direktoratet flere ganger søkt om og fått godkjent en utvidelse av rammen. Hensikten har vært å dekke et økende behov for tilpasningskurs. Blindforbundet har også i fremtiden anledning til å søke om en utvidelse av rammen.

Arbeids- og sosialdepartementet fastsetter en døgnpris som Blindforbundet får per kursdeltaker per døgn. Døgnprisen er kr 3195 i 2017 og blir indeksregulert hvert år. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at de ikke er kjent med at Blindforbundet har fremlagt dokumentasjon som underbygger påstanden om at tilpasningskursene er underfinansiert.

Slik dokumentasjon må Blindforbundet eventuelt fremlegge for Arbeids- og sosialdepartementet for vurdering av om satsene bør endres.

SPØRSMÅL NR. 513

Innlevert 13. januar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 23. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Meiner statsråden at informasjon via radio er viktig, og vil statsråden iverksette tiltak som sikrer at område-

ne som er særleg utsette for ekstraordinære hendinger som ekstremvêr, flom og snøskred kan motta informasjon over radio, eller er det andre tiltak statsråden ser

for seg skal nyttast for å sikre informasjon til innbyggjarane i nemnte krisesituasjonar?»

GRUNNGJEVING:

FM-nettet i Møre og Romsdal og i Trøndelag blir slått 8. februar for dei store, riksdekkjande kanalane, og problematikken med manglande DAB-dekning blir tatt opp i leiaren i Sunnmøringen 12. januar:

«Sunnylvsbygda i Stranda er mellom stadane på landsbygda der ein ser med stor uro på DAB-dekninga. Der har mange innbyggjarar skrive under ei liste og sendt brev til NRK fordi dei ikkje får inn DAB i bilen og heller ikkje i heimen. «For Sunnylvsbygda er radio svært viktig i beredskapssamanheng. Ved eit eventuelt ras i Åkneset vil Sunnylvsbygda bli heilt isolert i lang tid. Bygda kan og i periodar bli isolert på grunn av snøskred», skriv dei.»

Sikkerheita må vera like god for alle innbyggjarane i Noreg, uavhengig i kor i landet dei bur, og det herskar ingen tvil om at DAB-dekning kan bety mykje for varsling og evakuering i beredskapssamanheng. Eg meiner at befolkninga må kunne forvente at NRK sender ut signal til alle innbyggjarane for å oppfylle pliktene sine som allmennkringkastar. Det er eit påtrengjande behov for å bygge ut DAB-nettet raskt for å sikre tilstrekkeleg dekning i bygder og lokalsamfunn som er spesielt utsette i beredskapssamanheng.

Det er NRK som avgjer tilleggsutbygging, men justis- og beredskapsministeren har overordna ansvar for å sikre beredskapen i Noreg.

Svar:

Radio er en viktig kanal for varsling i beredskapssituasjoner og for informasjon og meldinger til befolkningen. Særlig aktuelt er det å benytte seg av radio for å formidle slik informasjon i sammenheng med; ekstremvær, flom- og eller skredfare som tilsier at befolkningen bør ta forholdsregler; trafikkinformasjon som kan bedre sikkerheten og/eller forenkle reisen for trafikanter, og; alvorlige beredskapssituasjoner, da gjerne i kombinasjon med varslingssignal over tyfonanlegg.

Regjeringen er opptatt av de beredskapsmessige konsekvensene teknologiske endringer som for eksempel DAB-overgangen representerer, og forholder seg til de beredskapsmessige vurderinger av disse endringene som er foretatt av både Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), NRK og Direktoratet for samfunnssikkerhet (DSB).

I behandlingen av Dokument-8-forslag om utsatt slukking av FM-nettet 7. desember 2016, vedtok Stortinget følgende:

”Stortinget ber regjeringen følge slukkingen av FM-nettet nøye, og løpende sikre seg at beredskapen ikke rammes og at dekningsgraden blir oppfylt i tråd med Stortingets forutsetninger.”

Dette er det viktigste beredskapskravet. Beregninger foretatt av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom), viser at befolkningsdekningen i NRKs DAB-nett er på 99,7 pst. Dekningsgraden i NRKs DAB-nett er etter Nkoms vurderinger dermed minst like god som FM-nettet, som har en befolkningsdekning på ca. 98,6 pst. i FM stereo og ca. 99,6 pst. i FM mono. Det er viktig å legge til at det uavhengig av teknologi ikke vil være 100 pst. radiodekning.

DSB har utarbeidet en egen rapport med en beredskapsmessig vurdering av overgangen til DAB. Basert på Nkoms dekningsberegninger, konkluderer DSB at det norske DAB-nettet vil være teknisk mer robust enn dagens FM-nett. Tunneldekningen antas også å bli bedre i DAB enn på FM, fordi alle radiokanaler (ikke bare P1) blir tilgjengelige.

Jeg er imidlertid kjent med at mange tilbakemeldinger om dårlig dekning skyldes problemer med montering eller bruk av mottaksutstyr. Det er derfor lagt til grunn at NRK gjennom 2017 opprettholder sitt styrkede informasjons- og kommunikasjonstilbud til publikum vedrørende radiodigitaliseringen. Angående sjødekning, vil det være behov ytterligere målinger for å bekrefte full dekning.

La meg vise til at KUD som ansvarlig departement ber NRK om redegjørelse i forhold til dekning innen 14 dager etter slukking av FM-nettet i hver region. KUD legger til grunn at NRK løpende og så raskt som mulig undersøker og følger opp eventuelle tilbakemeldinger. I tillegg anmodes NRK om fortløpende å vurdere hvorvidt områder uten dekning på dekningskartet, bør få dekning ut fra beredskapshensyn. Jeg vil også vise til at Samferdselsdepartementet er anmodet om å be Vegvesenet utarbeide statusoppdateringer for utbygging i DAB i tunneller, som fortløpende vil oversendes KUD. Også dette med 14 dagers frist i etterkant av NRKs slukking i hver region.

For øvrig skal NRK bidra med informasjon om antall henvendelser fra publikum, hovedtrekkene i disse og i tillegg hvordan henvendelsene følges opp.

Som de fleste har fått med seg, var det sist uke store medieoppslag i forbindelse med at et brudd i Telenors fibernett onsdag 18. januar medførte at deler av FM- og DAB-nettet, mobil og datatrafikk falt ut. Dette rammet omtrent fem prosent av befolkningen. Det er viktig å få frem at feilen skyldtes samtidige brudd i to uavhengige fiberkabler og menneskelig svikt i forbindelse med gravearbeid og feilretting, og hadde dermed ikke sammenheng med etableringen av DAB-nettet eller slukkingen av FM.

Selv om det er svært lite sannsynlig at noe slikt skulle kunne skje, anser jeg det som totalt uakseptabelt.

belt. Det samme vet jeg at gjelder også for Kulturministeren. For å unngå at en slik hendelse ikke skal kunne gjenta seg, skal det etableres enda en kabel, som skal gi ytterligere sikring og bidra til å gjøre infrastrukturen mer robust.

DSB vil gå inn i alle detaljene rundt denne konkrete hendelsen. I tillegg har Kulturministeren bedt NRK

om en rapport om hendelsen, som skal foreligge denne uken.

Jeg vil til sist informere om at KUD vil orientere Stortinget om erfaringene med FM-slukking og beredskap på egnet tidspunkt i 2017.

SPØRSMÅL NR. 514

Innlevert 16. januar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 23. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Vil justisministeren sikre en faglig gjennomgang og vurdering av behovet for et eget barnehus i Finnmark?»

BEGRUNNELSE:

Det er ikke etablert barnehus i Finnmark politidistrikt.

Politimesteren i Finnmark slo nylig fast at barna i Finnmark ikke får den behandlingen de fortjener i etterkant av alvorlige hendelser. Hun sier i Altaposten torsdag 12. januar at ”det er på grensen til uverdigg, det barna som bor i Finnmark, og familiene deres, utsettes for”.

Politimester Ellen Katrine Hætta begrunner dette med at barn som har vært utsatt for eller vitne til alvorlige hendelser i dag sendes den lange veien fra Finnmark til Tromsø for å bli avhørt ved barnehuset der. Hun mener at kompetansen og oppfølgingen ved barnehuset i Tromsø er god, men at den samlede behandlingen barna får er uverdigg. Dette skyldes at barna fra Finnmark må reise opp mot en strekning tilsvarende Kristiansand-Trondheim for å komme seg på barnehuset, og at lange reiser og værmessige forhold påfører de barna det gjelder ekstra belastninger.

Svar:

Regjeringen arbeider langs mange spor for å trappe opp innsatsen for barn som utsettes for vold og overgrep. Statens barnehus er av vesentlig betydning for å ivareta barns rettsikkerhet og behandling innenfor rettssystemet.

Samtlige av landets politidistrikt, med unntak av Finnmark, har sitt eget barnehus. I dag dekkes dette

politidistriktet av tilbudet fra Troms, gjennom Statens barnehus Tromsø. De siste tre årene har barnehuset i Tromsø hatt en psykolog eller en rådgiver med samisk språk- og kulturkompetanse. Denne stillingen er nasjonal, men er stedsplassert på barnehuset i Tromsø. Erfaringene fra samarbeidet mellom barnehuset i Tromsø og Finnmark politidistrikt er så langt gode, men det er som representanten peker på, reist spørsmål om den lange reiseveien utgjør en tilleggsbelastning for barn som allerede befinner seg i en vanskelig situasjon.

Evalueringen av barnehusene fra 2012 slo fast at reisevei over tre timer kunne være belastende for barnet som skulle til avhør. Argumentene for å vurdere etablering av et eget barnehus eller en underavdeling av barnehuset i Tromsø i Finnmark, har derfor støtte i konklusjonen fra evalueringen.

Målsettingen med barnehusene er å samlokalisere alle aktiviteter ett sted i forbindelse med avhør og sikre det beste tilbudet til målgruppen. Dette krever fagmiljøer av en viss størrelse og med den riktige kompetansen. Etablering av et eget barnehus forutsetter derfor at sakstilfanget er av en slik størrelse at det er grunnlag for drift av et eget barnehus. I 2016 ble det gjennomført 147 førstegangsavhør i Finnmark, det utgjør 2,7 % av det samlede antall avhør for landet som helhet. I tillegg slås det fast i retningslinjene for Statens barnehus at alle barn på barnehus skal få tilbud om en medisinsk undersøkelse. Etter det jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet finnes den eneste barneavdelingen i Finnmark fylke i Hammerfest.

Jeg stiller meg positiv til å styrke tilbudet til volds- og overgrepssatte barn i Finnmark. Min vurdering er at dette best ivaretas, i første omgang, gjennom å etablere en underavdeling av Statens barnehus i Tromsø. Hvor i Finnmark dette tilbudet skal etableres har jeg foreløpig ikke konkludert med. Jeg vil nå be Politidirektoratet om å gjøre en rask vurdering av dette, i sam-

arbeid med Finnmark politidistrikt. Problemstillinger knyttet til reisevei, sakstilfang, kompetanse og øvrig tilbud er blant de forhold som må inngå i en slik vurdering.

Premisset som skal legges til grunn for vurderingen, er at valg av løsning skal være til barnets beste. Det er ikke ressursituasjonen i politiet eller hos sam-

arbeidspartnerne, som skal være det styrende prinsipp for den løsningen vi lander på.

Det er allerede igangsatt et pilotprosjekt med en underavdeling av Statens barnehus Bodø, lokalisert i Mosjøen. Prosjektet startet høsten 2016 og skal følgeevalueres gjennom en to års periode. Vi må være sikre på at slike underavdelinger gir det samme gode tilbudet til barna som de allerede etablerte barnehusene.

SPØRSMÅL NR. 515

Innlevert 16. januar 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 23. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hardanger Villfisklag og frivillige har lagt ned stor innsats for å redde det som er igjen av villaksstammer i Hardanger. De har lagt grunnlaget for en genbank for Hardanger. Nå ser det ut til å være slutt - regjeringen vil ikke lengre bevilge penger til prosjektet. Ikke bare det, nå legges det også opp til at man skal destruere det møysommelig innsamlede genmaterialet.

Hvordan vil statsråden sikre det innsamlede materialet og sikre genetisk bredde gjennom et langsiktig innsamlingsarbeid?»

Svar:

I Prop. 1 S (2016-2017) fra Klima- og miljødepartementet ble det opplyst om at nye kostnadsanslag for

den planlagte genbanken for laksefiskbestander fra Hardanger viser en kostnadsøkning på over 50 prosent. Det nye kostnadsanslaget er på 66 mill. kroner. Det ble videre opplyst at regjeringen på denne bakgrunn har besluttet å ikke bygge genbanken. Ved Stortingets behandling av budsjettet ble det heller ikke bevilget penger til å bygge genbanken.

Det er i 2015 og 2016 samlet inn materiale fra laksefiskbestandene fra Hardanger som kunne være aktuelle for en genbank. Ettersom genbanken ikke blir bygget, vil drift ved midlertidige oppbevaringsanlegg for dette materialet på et tidspunkt måtte avvikles. Materialet som er samlet inn vil bli lagret og tatt vare på inntil videre. Rent praktisk vurderes det om mesteparten kan flyttes til oppbevaring på forskningsstasjonen på Ims i Rogaland. I løpet av to år må vi igjen ta stilling til hva som skal skje med materialet.

SPØRSMÅL NR. 516

Innlevert 16. januar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 23. januar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hele prosessen rundt ansettelse av nye direktør i Husbanken og særlig bak-

grunnen for at utlysningsteksten til stillingen ble endret underveis i prosessen?»

BEGRUNNELSE:

Som det fremkommer i Dagens Næringsliv lørdag 14.januar endret statsråd Jan Tore Sanner på utlysningsteksten fra første utlysning til andre gangs utlysning da det skulle ansettes ny direktør i Husbanken. Fra å stille krav om høyere utdanning, endret statsråden kravene til at det var ønskelig med høyere utdanning. Samtidig ble søknadsfristen forlenget med en drøy måned.

Svar:

Det er mitt ansvar at Husbanken får den beste direktøren. Det får vi med Osmund Kaldheim. Han har bred

ledererfaring som rådmann i Drammen, ordfører i Fet kommune, statssekretær og direktør i Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI).

Det har vært en helt ordinær rekrutteringsprosess, der et rekrutteringsbyrå og embetsverket har gjennomført prosessen. Departementet lyste ut stillingen på ny fordi vi ønsket et bredere tilfang av søkere.

Allerede våren 2015 lyste departementet ut stillinger som virksomhetsledere uten at det ble stilt krav om høyere utdanning. Departementet legger nå opp til at dette blir fast praksis for denne type stillinger. Vi stiller høye krav til kompetanse og erfaring i denne typen stillinger, samtidig som vi erkjenner at det kan være flere måter å tilegne seg denne kompetansen på.

SPØRSMÅL NR. 517

Innlevert 17. januar 2017 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 24. januar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«5. desember gjennomførte pakistansk politi en brutal razzia mot Ahmadiyya-muslimenes hovedkvarter i Pakistan. Flere medlemmer ble slått og arrestert og det ble senere reist anklage mot dem ut fra landets anti-terrorisme-lover.

Har Norge konkret tatt opp dette overgrepet med pakistanske myndigheter og hva vil utenriksministeren gjøre for å sikre denne religiøse minoriteten deres grunnleggende rett til å utøve sin tro i Pakistan?»

BEGRUNNELSE:

Ahmadiyya-muslimene er en minoritet som blir diskriminert av pakistanske myndigheter. Denne praksisen er legitimert i Pakistans grunnlov, som for 42 år siden fikk en tilføyelse som erklærer at Ahmadiyya-muslimer ikke er muslimer. Trakasseringen er igangsatt av staten i samarbeid med mullaer i nesten alle tilfeller. Det pakistanske lovverket legitimerer trakassering og forfølgelse av Ahmadiyya-muslimene. Nylig har myndighetene også brukt anti-terror-lovgivingen som påskudd for overgrep mot denne minoriteten.

USAs Kommisjon for Internasjonal Religiøs Frihet (USCIRF) fordømte 9. desember 2016 denne brutale razziaen mot Ahmadiyya-hovedkvarteret i Punjab-pro-

vinsen i Pakistan, som fant sted den 5. desember. Razziaen den 5. desember ble utført av det offentlige «Co-unter Terrorism Department».

Lederen for den amerikanske kommisjonen for religionsfrihet understreket at «disse aksjonene følger av Pakistans grunnlov og straffelov, som begge innskrenker religionsfriheten fordi de hindrer Ahmadiyya-muslimer i å utøve sin tro og til og med kalle seg muslimer.»

Svar:

Fremme av respekten for menneskerettighetene er en viktig del av vår utenrikspolitikk. Beskyttelse av religiøse minoriteter står sentralt i dette. Dette er et arbeid som er trappet opp det siste året og som vil få en viktig plass i den kommende utviklingsmeldingen.

Kort tid etter de forferdelige hendelsene i Punjab 5. desember, som representanten refererer til, møtte statssekretær Marit Berger Røsland i Utenriksdepartementet representanter fra det norske ahmadiyya-miljøet. Deres beskrivelse av forfølgelse og trakassering av ahmadiyya-muslimene i Pakistan gir grunn til meget stor bekymring.

Menneskerettighetsspørsmål inngår i vår dialog med pakistanske myndigheter. Vår ambassade i Pakistan har nylig tatt opp situasjonen for ahmadiyyaene og

andre religiøse minoriteter med delstatsmyndighetene i Punjab.

Den islamske trosretningen ahmadiyya anerkjennes ikke i Pakistan. Dette er bakteppet for de forfølgelser og store utfordringer tilhengerne av denne trosretningen møter i Pakistan og i enkelte andre land.

I tillegg til det bilaterale sporet, tas menneskerettighets spørsmål også opp i multilaterale sammenhenger. Her står landgjennomgangene til FNs menneskerettighetsråd (Universal Periodic Review) sentralt. Under den siste periodiske gjennomgangen av Pakistan, understreket vi fra norsk side at voldelige overgrep mot

religiøse minoriteter må etterforskes og at overgrepene må forfølges rettslig. Et av Norges spørsmål dreide seg om hva den pakistanske regjeringen vil gjøre for å få endret paragrafen i loven som diskriminerer religiøse minoriteter, som ahmadiyyaene.

Vårt langsiktige arbeid med slike spørsmål i Pakistan omfatter blant annet økonomisk støtte til den uavhengige og respekterte Human Rights Commission of Pakistan, som blant annet arbeider for ahmadiyyaenes sak. Kommisjonen har engasjert seg og krevd en granskning av hendelsene 5. desember.

SPØRSMÅL NR. 518

Innlevert 17. januar 2017 av stortingsrepresentant Knut Storberget

Besvart 25. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Vil statsråden bidra til at Sølendalen hamnelag får full erstatning for sine utgifter til ekstra arbeidsinnsats knyttet til rovviltskade i beitesesongen 2016?»

BEGRUNNELSE:

Sølendalen hamnelag i Rendalen kommune pådro seg i 2016 betydelige utgifter i forbindelse med forebygging av rovviltskade. De har pådratt seg kostnader på over 1.3 millioner kroner og tilkjent erstatning av fylkesmannen i Hedmark på vel 144 000 kr. Kompensasjon for økt arbeidsomfang ser ikke ut til å være tilstrekkelig hensyntatt. Uten å ta stilling til eksakt korrekt erstatningsbeløp synes dette å være langt fra 100 prosent ulempekompensasjon. Tilliten til rovviltspolitikken er avhengig av erstatningsordninger som gjør beiteutøvere skadesløse særlig i disse dager.

Svar:

Sølendalen Hamnelag var i beitesesongen 2016 utsatt for betydelige skader på sau grunnet ulv. Fylkesmannen i Hedmark har utbetalt erstatning for mer enn 500 beitedyr, og det er lett å forstå at dette er en stor belastning på dyreeierne.

I rovviltforvaltningen har vi to ulike økonomiske ordninger som må ses i sammenheng i slike saker: erstatninger for tap av dyr til rovvilt og tilskudd til fore-

byggende og konfliktdempende tiltak. Dette er to gode økonomiske ordninger.

Erstatningsordningen er utformet på en slik måte at den i tillegg til full erstatning for det direkte tapet av beitedyr, også gir kompensasjon for økt arbeidsomfang og andre følgekostnader når tapssituasjoner oppstår. Samtlige medlemmer i beitelaget har fått erstatning for alle beitedyr som er krevd erstattet utover normaltap. I tillegg har medlemmene av Sølendalen hamnelag fått full dekning for økt arbeidsomfang og andre følgekostnader, slik dette beregnes etter erstatningsordningen. Det er i dette tilfellet derfor ikke mulighet til å få mer i erstatning enn det som allerede er utbetalt, og Fylkesmannen i Hedmark har heller ikke mottatt klager på vedtak om erstatning fra medlemmer i beitelaget innen fristens utløp.

Jeg har fått opplyst fra Fylkesmannen i Hedmark at beitelagets medlemmer som del av erstatningen har fått om lag kr 362 000,- for økt arbeidsomfang og andre følgekostnader.

Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak utbetales etter søknad, og Fylkesmannen i Hedmark opplyser at det er utbetalt kr 206 000,- for utvidet tilsynsaktivitet m.m. til Sølendalen hamnelag for beitesesongen 2016.

Jeg er kjent med at Sølendalen hamnelag har vært i dialog med Fylkesmannen i Hedmark om situasjonen. Med bakgrunn i beregningene fra erstatningsoppgjøret som ble klart like før jul, og den store arbeidsbelastningen beitelaget hadde i 2016, fant Fylkesmannen i Hedmark det riktig å imøtekomme deler av kravet fra Sølendalen hamnelag og innvilge kr 50.000,- ekstra

tilskudd til tilsynsaktivitet, slik at summen altså ble kr 206.000,-. Sølendalen hamnelag har påklaget dette siste vedtaket, og denne delen av saken er dermed ikke endelig avgjort.

Samlet har Sølendalen hamnelag fått utbetalt om lag kr 568 000,- til ulike forebyggende tiltak og økt arbeidsomfang i 2016. I tillegg kommer erstatning for direkte tap av beitedyr over erstatningsordningen.

SPØRSMÅL NR. 519

Innlevert 17. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 25. januar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Viser til oppslag i Agderposten 16/1-17 der det kommer frem at HV08 kan miste 2.800 HV-soldater. Dette vil i så fall være en halvering av dagens mannskap, og mye tyder på at Agder og Aust-Agder spesielt rammes hardest.

Medfører dette riktighet, og hva vil i så fall deknin-gen i de ulike fylkene i HV08 bli?»

BEGRUNNELSE:

Det vises også til at flere hevder at antallet HV-soldater reelt sett har vært mye høyere enn det regjeringen har antydnet, og at reduksjonen til 35.000 soldater ikke er en tilpasning til dagens situasjon, men reelle kutt.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 18. januar 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad om riktigheten av en reduksjon på 2 800 HV-soldater i HV-08, og i så fall dekningen i de ulike fylkene i HV-08. Videre om en reduksjon til 35 000 er en tilpasning til dagens situasjon eller et reelt kutt.

Plantallene for Heimevernet i forrige langtidsperiode (2013-2016) var en område-struktur bestående av 42 000 stillinger, i tillegg til innsatsstyrkene på 3000 stillinger. Personellrammen for områdestrukturen representerte ikke den reelle oppfyllings-graden.

Forsvarsdepartementet forholder seg til de formelle periodiske rapporteringene fra Forsvaret om bemanningen i Heimevernet. I forbindelse med periodisk rapportering i april 2016 opplyste Forsvaret at bemanningen i Heimevernet totalt var på 39 479 mannskaper. Av dette tallet må en trekke ut bemanningen i Innsatsstyrkene som på dette tidspunktet var om lag 2 700 (90 pst. av 3 000). Bemanningen i Heimevernets område-

struktur i april 2016 var således beregnet til 36 779. I september 2016 rapporterte Forsvaret at bemanningen i Heimevernet totalt var 37 976 mannskaper. Av dette tallet må en trekke ut bemanningen i Innsatsstyrkene som på dette tidspunktet var på om lag 2 700 (90 pst. av 3 000). Bemanningen i Heimevernets områdestruktur i september 2016 var således beregnet til 35 276.

I fagmilitært råd sier Forsvarssjefen: «Etter en samlet vurdering av operative og økonomiske forhold, anbefaler forsvarssjefen å redusere Heimevernets område-struktur fra 42 000 til 30 000 mannskaper og å avvikle Sjøheimevernet. Disse tiltakene og en betydelig reduksjon av områdestrukturen i de sørlige landsdelene vil frigjøre ressurser til å prioritere Heimevernets rolle i et førstelinjeforsvar i nord, særlig i Finnmark. Heimevernet innrettes mot oppdrag knyttet til den mest krevende utfordringen, væpnet angrep mot Finnmark ved en strengere prioritering av objektsikring, overvåking- og kontroll. Ambisjonsnivåene innen operative krav, bevæpning og materieltildeling i Heimevernets operative struktur differensieres. Heimevernet vil øke tilstedeværelsen og styrke sin operative evne i Finnmark. Videre prioriteres Heimevernets styrker til mottak av allierte forsterkninger. Distriktene forsterkes med personell og det etableres en taktisk ledelse integrert med Heimevernetsstaben for bedre å ivareta det territoriale ansvaret i hele landet.»

Regjeringen foreslo å redusere områdestrukturen til 35 000. Stortinget stilte seg bak regjeringens forslag til reduksjon i forbindelse med behandlingen av langtidsplanen (2017-2020). Begrunnelsen for dette er både behovet for et realistisk ambisjonsnivå, tilpasset en endret sikkerhetssituasjon, og en streng prioritering av ressurser for å sikre mest mulig operativ evne for de betydelige ressursene fellesskapet stiller til rådighet for forsvarssektoren.

Selv om områdestrukturen reduseres noe, legges det til rette for at innsatsstyrkene skal kunne anvendes langt mer fleksibelt enn i dag. Det vil si at de kan anvendes over hele landet og der behovet er størst, med

særlig vekt på de nordligste områdene av Norge. Dermed opprettholdes evnen til rask respons for oppdrag av militær karakter og forsterkning av områdestrukturen.

Med bakgrunn i disse rammene vil det være opp til forsvarssjefen å disponere ressursene i Forsvaret der de gir størst operativ effekt, og således beslutte hva framtidig antall HV-soldater vil bli i HV-08.

For å sikre at de investeringene vi skal gjøre i Heimevernet og Hæren blir riktige og best mulig svarer på behovene, har vi igangsatt en landmaktutredning som skal gjennomgå landmakten i sin helhet. Utredningen skal kunne ut i en anbefaling.

I regjeringens oppdrag for landmaktutredningen slås det fast at Hærens og Heimevernets overordnede oppdrag ligger fast og skal ivaretas av den fremtidige landmakten. Et annet viktig poeng er å ivareta både Hærens og Heimevernets respektive egenart. Målet er å få den beste operative evnen innenfor de rammene som er fastlagt. Regjeringen har prioritert å styrke Hæren og Heimevernet i den nye langtidsplanen, og det er satt av betydelige midler til investeringer både i det korte og det lange perspektivet.

Vi følger det igangsatte arbeidet tett, og ser frem til de anbefalinger som etter hvert kommer. Regjeringen vil fremme sine anbefalinger til Stortinget i forbindelse med fremleggelse av statsbudsjettet for 2018 i oktober.

SPØRSMÅL NR. 520

Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 26. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Viser til spørsmål besvart 4. januar 2017 om oppfølging av forsøk med individuell jobbstøtte-metodikk for personer med tunge og lette psykiske lidelser. Helseministeren svarer positivt og viser til at tilskuddet til tiltakene er videreført i 2017 frem til støtteordningene blir gjennomgått. I Hordaland valgte både Helse-Bergen og Nav å videreføre støtten for å sikre kontinuitet.

Når vil aktørene som deltok i forsøket få beskjed om at tilskuddet er videreført?»

sedirektoratet for 2017 til grunn for søknadsbehandlingen. Det fremgår av tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet at «departementet forutsetter at bevilgningen i 2017 så langt som mulig sikrer videre drift av igangsatte tiltak, herunder at tilskudd til Individuell jobbstøtte (IPS) videreføres på om lag samme nivå som i 2016».

Svar:

Forsøket med Individuell jobbstøtte (IPS) har vært finansiert med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet gjennom tilskuddsordningen «Utprøving av Individuell jobbstøtte (Individual Placement and Support – IPS)». Målgruppen for denne tilskuddsordningen er mennesker med moderate og alvorlige psykiske helseproblemer og/eller rusmiddelproblemer som ønsker ordinært lønnet arbeid.

Midlene ble kunngjort i 2016 med søknadsfrist 6. mai, og svar på søknadene forelå to måneder senere. For 2017 planlegger Helsedirektoratet søknadsfrist til 7. april, og svar på søknadene vil derfor kunne foreligge tidligere enn i 2016. Ved søknadsbehandlingen vil Helsedirektoratet legge føringer gitt i Prop. 1 S (2016-2017) og i tildelingsbrev av bevilgning til Hel-

SPØRSMÅL NR. 521**Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 25. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Advokatlovutvalget ble nedsatt av forrige regjering og utvalget leverte sin rapport til departementet den 19. mars 2015. Rapporten drøfter viktige forhold rundt advokaters arbeid, bevillinger, inndragning av disse og kravene for å bli advokat, for å nevne noe.

Nå er det gått snart ett år, så når er statsråden ferdig med sin behandling av utvalgets innstilling og når vil statsråden antyde at saken kommer til Stortinget?»

Svar:

Det er av stor betydning at vi har et godt og tidsriktig regelverk for advokatvirksomhet, hvilket var bakgrunnen for oppnevningen av advokatlovutvalget. Advokatlovutvalgets utredning er omfattende, den reiser mange viktige spørsmål og det er grunnleggende endringer som foreslås. Saken er under behandling i departementet, men det er på nåværende tidspunkt for tidlig å antyde når saken vil være ferdig behandlet og kan fremlegges for Stortinget. Jeg ønsker dialog med Advokatforeningen i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 522**Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 26. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva er status for levering av lørdagsaviser pr. dato, og hva vil statsråden gjøre for å få en snarlig løsning for de som ikke får lørdagsavisene sine som tidligere?»

BEGRUNNELSE:

Omleggingen av distribusjonen av lørdagsaviser har vært nedslående etter at Posten ikke fikk oppdraget etter at denne ble satt ut på anbud fra november 2016.

Av informasjon jeg har fra Klassekampen sier de:

”Av de som tidligere fikk avisa levert med Posten fikk under halvparten avis lørdag 5. november 2016.

Per 18.12. er det mellom 12 000 og 13 000 lørdagsaviser som ikke har blitt levert abonnentene i tide (eller i det hele tatt) i tidligere Posten-leverte områder.”

Fram til 5. november hadde Posten et tilbud om lørdagsombæring av aviser i hele landet. Selskapet har levert post og aviser i flere hundre år, hadde erfarne bud og fikk relativt få klager. I tillegg til å ha en ekspertise i grise-grendte strøk representerte også Posten

et alternativ til eksisterende bud. I områder der eksisterende bud ikke leverte tilfredsstillende kunne Avisene legge abonnenter over til postlevering.

Nå finnes ingen slike alternativ.

Etter 5. november kan vi dele inn de lørdagsabonnentene som Posten tidligere distribuerte til i to:

De Kvikkas har fått ansvaret for å distribuere til og de Samferdsels- departementet mener «bransjen selv» kan distribuere til.

Videre sier Klassekampen:

”Alt i alt var det bare 46 prosent av de abonnentene som tidligere fikk avisa distribuert med Posten som fikk avis den første lørdagen med ny ordning. Og det viste seg at hverken Kvikkas klarte oppgaven eller at bransjen selv – altså eksisterende bud systemer – var i nærheten av å kunne ta over for Posten, der Kvikkas ikke har fått ansvar.”

For de som ikke får Avisen sin er det liten trøst hvem som har ansvaret for leveringen, Stortinget endret tidligere praksis, men forutsatte at lørdagsavisen skulle leveres også i fremtiden, da må regjeringen ta ansvaret for helheten og ikke bare de som de selv valgte å legge inn i anbudet til Kvikkas.

Da Stortinget behandlet saken var det en klar forutsetning fra et samlet Storting at dette ikke skulle gå utover lørdagsvisene.

Dette har ikke Regjeringen klart å følge opp, og nå må det gjøres strakstiltak for å ordne opp i dette.

Omleggingen har voldt stor skade og at selv om Kvikkas i en periode forbedret leveringen sin er de fortsatt langt unna et akseptabelt nivå. I tillegg kommer at det ikke finnes leveringsløsning for de fleste av dem som tidligere ble levert med post, men som nå ikke er Kvikkas ansvar.

Hvordan kan man forbedre situasjonen, mulig løsning kan være:

1. Reversere det hele og la Posten overta leveringen med det ansvaret de hadde tidligere
2. Gi Kvikkas ansvaret for hele området som Posten tidligere dekket og at de pålegges å innhente nødvendig kompetanse fra tidligere bud og andre ansatte i Posten.
3. Gi Helt Hjem-systemet ansvaret – mot tilleggsbevilgninger.
4. Utlyse anbudet på nytt.

Det er nå 2 måneder siden endringen og nå må en løsning på plass, ber om at Statsråden gjør nødvendige grep slik at man kan få en snarlig løsning.

Svar:

Over en million abonnementsaviser deles ut på lørdager i Norge. Avisenes egne avisbudnett har sørget for at mesteparten av dette har kommet frem til abonnentene. I enkelte områder har dog Posten vært eneste distributør. Og enkelte steder har lørdagsavisen kommet først på mandagen.

De siste ti-femten årene er brevvolumene kraftig redusert i konkurranse med elektronisk kommunikasjon. Mengden post på lørdager ble etter hvert så liten at det ble besluttet å avslutte lørdagsomdeling av post. For å sikre fortsatt lørdagsdistribusjon i de områdene der det da ikke eksisterte noe alternativt avisdistribusjonsnett, la Regjeringen og Stortinget opp til at avisdistribusjon skal bekostes over statsbudsjettet. Det var samtidig et premiss at avisene skal bekoste og organisere fortransporten selv, altså transport fra trykkeriet til distribusjonssted for avisbudene.

Det har som kjent vært misnøye med endringene som har skjedd. Både innenfor ansvarsområdet til Helthjem (som hovedsakelig dekker områdene der avisene selv hadde og har ansvaret) og Kvikkas (som hovedsakelig dekker områdene hvor Helthjem ikke hadde bud) har det vært mer klager enn tidligere. Dette skyldes mange ulike årsaker, deriblant uerfarne bud, uenighet eller manglende avklaring av grensene mellom Helthjem og Kvikkas, tidvis dårlige værforhold,

m.m.). Noen steder har utfordringene latt seg løse raskt og effektivt, andre steder har arbeidet vært mer tidkrevende.

Både avisbransjen og Kvikkas arbeider og samarbeider godt for å øke leveringskvaliteten. Jeg har selv ved flere anledninger møtt avisbransjen og Kvikkas. Departementet mottar ukentlige rapporter om status og arbeider hver dag for at flest mulig skal få lørdagsavisen sin. Jeg vil nevne at det er inngått tilleggsavtaler med Kvikkas som blant annet sikrer distribusjon i

Finmark etter at Helthjem meldte at de likevel ikke har avisbuddekning i mange områder.

Det gode samarbeidet mellom Kvikkas og avisbransjen har ført til at partene er enige om et felles målesystem for leveringskvalitet. Før partene ble enige om den felles målemetoden, viste Kvikkas egne tall at selskapet leverte bedre lørdag for lørdag. Fra første til syvende lørdag med distribusjon, fra lørdag 5. november til lørdag 17. desember, viser tallene en forbedring på nesten 15 prosentpoeng fra ca. 84 til 98,8 prosent. Etter enigheten om det felles målesystemet er det oppstått noen utfordringer i gjennomføringen av registreringen. Leveringskvalitet for Kvikkas måles tilsvarende som avisenes egen distribusjon der det justeres for aviser aldri mottatt, aviser mottatt men som ligger utenfor selskapets dekningsområde og for tilfeller der vær eller andre ekstraordinære omstendigheter har gjort levering umulig. Statistikk for Kvikkas sin distribusjon de siste lørdagene er slik:

- 7. januar: Justert klagepromille 11,6
- 14. januar: Justert klagepromille: 8,5.
- 21. januar: Justert klagepromille: 7,2

Videre viser tallene at antall klager har gått ned fra 7. januar til 14. januar, og tallene for 21. januar indikerer pr. onsdag 25. januar en ytterligere forbedring.

I begrunnelsen for spørsmålet vises det til dialog med Klassekampen. I informasjonen fra Klassekampen vises det til at under halvparten av de eksemplarene Klassekampen tidligere sendte med Posten er kommet frem etter omleggingen. Disse tallene omfatter for det første aviser som skal utdeles i områder både utenfor og innenfor Kvikkas' ansvarsområde. Tallene omfatter blant annet aviser som skal utdeles av avisenes eget distribusjonssamarbeid Helthjem. For det andre omfatter tallene aviser som ikke rekker frem fra trykkeri til innleveringssted innenfor fastsatte frister, eller som av ulike grunner (for eksempel kansellerte fly eller forsinket biltransport) ikke når frem eller når frem for sent til avtalt innlevering – altså omstendigheter utenfor Kvikkas' kontroll. For det tredje omfatter tallgrunnlaget aviser til postboksanlegg, der det er fullt mulig å innlevere avisene til bokslegging dersom anlegget er åpent på lørdager (Postens bedriftssentre er

lørdagsstengt, Post i Butikk er lørdagsåpent). Jeg kan derfor ikke se at informasjonen det her vises til gir et godt grunnlag for å vurdere om Kvikkas gjør en god jobb med lørdagsdistribusjon.

Kvikkas og avisbransjen ved MBL har nå kommet frem til en felles standard for måling av leveringskva-

litet. Så langt viser tallene en positiv utvikling. Jeg forventer selvsagt at abonnentene skal få den tjenesten fra Kvikkas som staten betaler for. Både Kvikkas, avisbransjen og departementet vil fortsette å jobbe hver eneste dag for at flest mulig skal få avisen sin.

SPØRSMÅL NR. 523

Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 23. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvorfor ønsker ikke statsråden å gjennomføre en ekstern kvalitetssikring av utredningen, noe som er viktig for å få en nødvendig, rask framdrift i saken?»

BEGRUNNELSE:

Viser til brev fra statsråden til Kongsberg kommune av 21. desember 2016 i forbindelse med jernbanestrekningen Hokksund - Kongsberg. I brevet vises det til oppdragsbrev fra Samferdselsdepartementet til Jernbaneverket av 3. juli 2015, hvor konseptvalgutredning avslås. I brevet fra statsråden til Kongsberg kommune går det også frem at det er besluttet at det ikke skal gjennomføres en ekstern kvalitetssikring av utredningen for jernbanestrekningen Kongsberg - Hokksund.

For Senterpartiet er det en prioritert oppgave å raskest mulig få to tog i timen til Kongsberg.

Svar:

Strekningen Kongsberg-Hokksund inngår i konseptvalgutredningen (KVU) for Buskerudpakke 2, med tilhørende ekstern kvalitetssikring (KS1). Utredningen for strekningen Kongsberg-Hokksund ble bestilt fordi vi ønsket en mer detaljert beskrivelse for jernbanestrekningen. I Samferdselsdepartementets oppdragsbrev av 3. juli 2015 til Jernbaneverket fremgår det følgende:

Det skal ikke utarbeides en ny konseptvalgutredning med de formelle og prosessuelle krav som settes til en slik utredning. Utredningen skal likevel følge metodikken så langt dette er hensiktsmessig. Dette innebærer blant annet at det må gjennomføres en behovsanalyse som vurderer tiltakets relevans for å møte

samfunnets behov. Tiltak for et bedret kollektivtilbud Kongsberg-Hokksund vil kunne innebære betydelige investeringer, og det vil derfor kunne være aktuelt å gjennomføre en ekstern kvalitetssikring av utredningen og dens anbefalinger. Utredningen må derfor gjennomføres på en slik måte at dette er mulig.

Samferdselsdepartementet har, som det fremgår av brevet sendt til Kongsberg kommune av 21. desember 2016 besluttet at det ikke skal gjennomføres en ekstern kvalitetssikring av utredningen. Begrunnelsen i brevet er at strekningen inngår i Buskerudpakke 2, med tilhørende kvalitetssikring (KS1), og vil vurderes i arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2018-2029, som legges frem våren 2017.

Beslutningen om at Jernbaneverkets utredning ikke kvalitetssikres, er altså ikke til hinder for at prosjektet kan vurderes i NTP 2018-2029.

SPØRSMÅL NR. 524**Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Peter Christian Frølich****Besvart 25. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Er statsråden villig til å foreslå en lovendring slik at domstolene kan få adgang til å sjekke vandelen til tolker som benyttes i rettsvesenet, og eventuelt avskjære disse fra oppdraget dersom vandelen - etter rettens vurdering - gjør tolken uskikket?»

BEGRUNNELSE:

Før jul kunne Dagbladet fortelle at flere tidligere straffedømte blir brukt som tolker i rettsvesenet. For at domstolen skal dømme riktig, er den avhengig av å stole på oversetteren. Tidligere straffedømte tolker kan ha bestemte holdninger, og være preget av tidligere erfaringer som innvirker på den jobben han eller hun skal gjøre. For at domstolene fortsatt skal ha høy tillit blant folk, bør tolker som hovedregel kunne vise til god vandel. Mange saker gjennomføres med tolk hvert år, og samfunnet er tjent med at tolkene opptrer profesjonelt og ikke tar side i saken.

Svar:

Hver enkelt sektor har i dag ansvaret for å utvikle rutiner for bestilling, betaling og bruk av kvalifisert tolk. I dette inngår også å vurdere behovet for å stille særskilte krav til tolkene i sektoren. NOU 2014: 8 Tolking i offentlig sektor – et spørsmål om rettsikkerhet og

likeverd foreslår i sin innstilling en lov om offentlige myndigheters ansvar for bruk av tolk (tolkeloven). Regjeringen har igangsatt et arbeid med sikte på egen tolkelov. Tolkeutvalget vurderer ikke spørsmålet om vandelskrav for tolker i offentlig sektor i sin innstilling, men det er naturlig å vurdere spørsmålet i det pågående lovarbeidet.

Praksis for bestilling av tolketjenester varierer mellom de ulike domstolene. I sin strategiske plan for 2014-2020 skriver Domstoladministrasjonen at den vil bidra til et tolketilbud i domstolene med kvalitet og god tilgjengelighet. I 2010 utarbeidet Domstoladministrasjonen, i samarbeid med domstolene, rapporten Bestilling og bruk av tolk – noen anbefalinger, som senere er revidert. Anbefalingene gjelder i hovedsak tiltak for kvalitetssikring, herunder når tolk bør bestilles, og selve gjennomføringen av tolkeoppdraget.

Oslo tingrett, der 25 prosent av alle sakene er med tolk, har egne rutiner for bestilling av tolker. Best kvalifisert tilgjengelig tolk skal alltid benyttes. 95 prosent av straffesakene med meddommere i Oslo tingrett ble utført av tolker med statsautorisasjon og/eller tolkeutdanning i 2015. Tallet er lavere i for eksempel fengselingssaker.

Jeg viser ellers til svar på spørsmål nr. 445 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein vedrørende tiltak for å sørge for at tolkene i justissektoren generelt, og i norske rettssaler spesielt, er kvalitetsmessig gode nok til å utføre tolking på en faglig forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 525**Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 25. januar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvordan kan alderstestene som et bredt flertall i Stortinget ikke anser som treffsikre, alene gi grunnlag for utvisning av enslige asylsøkere som selv oppgir å være barn?»

BEGRUNNELSE:

Et bredt flertall i Stortinget, som inkluderte regjeringspartiene, erkjente i integreringsforliket at det er behov for mer treffsikre metoder for alderstesting av barn.

Dette ble gjentatt i forbindelse med behandlingen av Venstres representantforslag om mer treffsikre me-

toder for alderstesting av barn som søker asyl (Dokument 8:93 S (2015–2016)). Her erkjente også Stortingets flertall at testene er omstridte i flere fagmiljø, og det antas at man da refererte til kritikken fra Legeforeningen, Barnelegeforeningen og Folkehelseinstituttet.

I forbindelse med behandlingen av forslaget kom det også frem at Utlendingsdirektoratet(UDI) også har vært kritisk til egne metoder. Undertegnede reagerer derfor på at UDI etter en praksisoppdatering av 17. januar 2017 kan legge til grunn resultatet fra de omstridte testene som eneste grunnlag for utvisning av enslige mindreårige asylsøkere.

Utvisning krever forsettlig og grov uaktsomhet, og det fremgår av praksisnotatene at det ”etter omstendighetene også kunne anses forsettlig eller grovt uaktsomt der hvor søkeren bestemt hevder han vet nøyaktig fødselsdato, mens vår aldersvurdering tilsier at han er over 18 år slik at oppgitt fødselsdato er feil”.

Aldersvurderingene det her vises til antas å være de omstridte metodene som ikke anses treffsikre nok.

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til min uttalelse i Stortinget 15. november 2016: «Der det er tvil om alderen, vil tvilen alltid komme disse til gode.» Jeg holder fast ved at tvilen vil komme vedkommende til gode etter en helhetsvurdering av opplysningene i saken. Uttalelsen min baserer seg både på informasjon som er gitt fra UDI og på UDIs egne retningslinjer for saksbehandlingen i rundskriv PN 2012-011, sist oppdatert 17. januar 2017. Retningslinjene fastsetter blant annet i pkt. 3.2.3 at «Tvil om alder skal komme søkeren til gode.» Dette bekreftes også av statistikk over vedtaksresultatene for denne gruppen søkere.

Formålet med aldersvurderinger er å respektere barns rettigheter og å unngå misbruk av systemet. Det er svært viktig at barn ikke blir feilvurdert som voksne, og at ikke voksne feilvurderes som barn. Jeg er kjent med kritikken mot bruk av aldersvurderinger i utlendingssaker. Per i dag finnes det ingen metode for aldersfastsetting som gir helt sikre svar, men de metodene vi bruker er det beste vi har, og brukes også i flere andre land. Medisinske aldersundersøkelser er et viktig og nødvendig verktøy for utlendingsforvaltningen der det er tvil om en asylsøkers alder.

Folkehelseinstituttet (FHI) ble fra 1. januar 2016 gitt det overordnede, nasjonale fagansvaret for medisinske aldersundersøkelser av asylsøkere. Avdeling for rettsmedisinske fag, som hadde ansvaret ved FHI, ble 1. januar 2017 overført til Oslo Universitetssykehus. Avdelingen har så langt drevet med kunnskapsinnhenting, og er opptatt av at metodene som benyttes skal være vitenskapelig baserte, objektive og med så liten grad av skjønn som mulig. Avdeling for rettsmedisinske

fag vil også undersøke muligheter for å ta i bruk nye metoder på feltet.

Vurdering og fastsettelse av alder vil aldri kun baseres på den medisinske aldersvurderingen alene, men være ett av flere elementer i vurderingen. I de tilfeller der det er gjennomført medisinske aldersundersøkelser, skal UDI ta utgangspunkt i resultatene av undersøkelsene og vurdere dette opp mot øvrige opplysninger i saken som belyser alder. Elementer i vurderingen er blant annet asylsøkerens egne opplysninger og bevissthet om egen alder og uttalelser fra personer som har vært i kontakt med asylsøkeren. Som vist til ovenfor skal tvil komme søker til gode og det skal være en klar sannsynlighetsovervekt før man fastsetter alder til over 18 år.

Dersom utlendingsmyndighetene etter en konkret helhetsvurdering av sakens opplysninger kommer til at søkeren har oppgitt uriktig alder, er det riktig som representanten bemerker at vedkommende kan utvises. Opplysninger som har innvirkning på hvordan søknaden behandles, for eksempel opplysninger om oppgitt alder over eller under 18 år, vil alltid anses som vesentlige. Det skal imidlertid i enhver utvisningssak foretas en forholdsmessighetsvurdering. Når det gjelder enslige mindreårige har UDI en varsom praksis. De som vurderes utvist på grunnlag av feil oppgitt alder vil i all hovedsak være personer som utlendingsmyndighetene har konkludert med er 18 år eller eldre, og dermed å anse som voksne.

SPØRSMÅL NR. 526**Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 27. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«I starten av sin periode som landbruksminister slo tidligere landbruks- og matminister Sylvi Listhaug fast at sauebøndene i Alta skulle få ha gode utmarksbeiter for seg selv. Hun var svært tydelig på regjeringen ville ha en mye tøffere rovdyrpolitikk.

Hva har landbruksministeren gjort for å redusere antall rovdyr i henhold til bestandsmålene for Alta og Finnmark for øvrig?»

BEGRUNNELSE:

I en reportasje i Altaposten den 13. januar i år er det fokus på at sauebønder fremdeles mister et stort antall dyr på beite. Tall fra Rovdyrdata viser at Finnmark fortsatt har flere jerv enn bestandsmålene skulle være, men har færre gauper enn bestandsmålet. Det er i denne sammenheng interessant å få en tilbakemelding på hvilken måte følger Landbruks- og matdepartementet opp lovnadene fra tidligere statsråd om en tøffere rovdyrpolitikk i Finnmark.

Svar:

Spørsmålet er rettet til landbruks- og matministeren, men spørsmålet hører inn under Klima- og miljøministerens ansvarsområde.

Alta tilhører en del av Finnmark der vi ikke har mål om ynglende jerv. Det betyr at beitenæringen skal prioriteres i dette området. Dette gjelder også sau, som representanten Simensen viser til.

Denne regjeringen er opptatt av å ha så lave tap som mulig av sau til rovvilt. Vi har derfor bedt alle rovviltmyndighetene om å ha høy beredskap både i forkant av og under beitesesongen. Når det oppstår hendelser med skade på sau forårsaket av rovdyr, skal forvaltningen reagere raskt for å ta ut det skadegjørende rovdyret. Dette har vi gjort for å øke sjansen for at uttak gjennomføres når det er nødvendig.

Vi har også i større grad enn den forrige regjeringen åpnet for uttak av rovdyr, som kan utgjøre fare for skade, i forkant av beitesesongen. Dette er fulgt opp på en god måte av Fylkesmennene og Miljødirektoratet. Før beitesesongen i 2016 var det ett hiuttak av jerv i Finnmark. I tillegg ble åtte enkeltindivider av jerv tatt ut i forbindelse med ekstraordinære uttak. Dette er jerv som kommer i tillegg til de som ble felt i forbindelse med lisensfelling.

Regjeringen jobber også med å gjøre lisensfelling av jerv mer effektiv. Vi har derfor fra 2015 åpnet for åtte prosjekter fordelt over nesten hele landet som skal prøve ut nye virkemidler som kan gjøre lisensfellingen mer effektiv. I Finnmark finner vi ett av disse prosjektene. Prosjektene slutføres i 2018, og vi håper disse gir oss resultater vi kan bruke videre i vårt arbeid.

Forvaltningen har videre fått beskjed om å føre en tydeligere soneforvaltning som skiller rovdyr og beitedyr i tid og rom. Det vil føre til reduserte tap. Vi er også i gang med å følge opp en evaluering av den regionale rovviltforvaltningen og de regionale bestandsmålene. Regjeringen tar sikte på å gjøre endringer som på sikt vil føre til enda lavere tap.

Jeg mener vi ser at regjeringens rovviltpolitikk fungerer godt. Antall sau erstattet som tatt av rovvilt i Norge har gjennom hele regjeringperioden hatt en nedadgående trend. I 2016 hadde vi nok en gang et år med historisk lave tap av sau til rovvilt.

Jeg vet samtidig at flere opplever store tap. Det er så og si umulig å forebygge enhver skadesituasjon, og det vil også i fremtiden forekomme situasjoner med alvorlig skade på sau.

Det skal likevel ikke være tvil om at denne regjeringen jobber aktivt for å redusere konfliktnivået i rovviltforvaltningen og tapet av sau og tamrein som følge av rovvilt. Forvaltningen har derfor en spesiell oppmerksomhet for områder som opplever høye tap.

SPØRSMÅL NR. 527**Innlevert 18. januar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 25. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Styringsgruppa for Bymiljøavtalen for kristiansandsregionen har avsluttet sitt arbeid og sendt sitt forslag til samferdselsdepartementet, med en anmodning om å komme i gang så fort som mulig. Regionens politikere har gjort et grundig arbeid og vil gjerne bidra til fortgang i det grønne skiftet. Selv om ikke de alle byene er ferdige med sine avtaler håper regionens politikere på en hurtig behandling av søknaden.

Når mener statsråden forhandlingene med Kristiansand om bymiljøpakka kan starte?»

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke kollektivsatsingen i byområdene. Det er viktig å gi folk flest et positivt alternativ til privatbilen for å endre transportadferden til flere mennesker. Det gir grunnlag for å redusere køutfordringer og samtidig bedre folks mobilitet. I dette arbeidet har regjeringen og det borgerlige stortingsflertallet kraftig økt bevilgningene gjennom den såkalte "belønningsordningen" fra ca. 1,8 mrd. kr i forrige stortingsperiode til rundt 5,1 mrd. kr i inneværende periode. Samtidig jobber vi for at flere byområder skal inngå såkalte byvekstavtaler og bymiljøavtaler. Belønningsmidlene vil inngå som en del av det statlige bidraget i disse avtalene.

Fram til nå har regjeringen valgt å prioritere arbeidet med å få på plass avtaler i de fire største byområdene, der utfordringene er størst. Vi har allerede inngått avtale med Trondheim og jobber videre med tilsvarende avtaler i Oslo, Bergen og Nord-Jæren. Gjennom disse avtalene vil staten forplikte seg til å finansiere 50 pst. av viktige kollektivløsninger i de fire største byområdene ("50/50-ordningen").

Det er naturlig at vi deretter jobber videre med å inngå bymiljøavtaler for de øvrige byene som i dag er i belønningsordningen, deriblant Kristiansand. Disse byene har andre behov og utfordringer enn de fire største byene, og avtalene vil ha en noe annen innretning enn avtalene med de fire største byene som inkluderer midler fra 50/50-ordningen. Det følger av gjeldende rammeverk for bymiljøavtalene at det statlige forhandlingsbidraget vil bestå av midler til kollektiv-, sykkel og gangetiltak langs riksveg og belønningsmidler. Det er også viktig at alt nødvendig forarbeid er avklart før en forhandlingssituasjon igangsettes.

Regjeringen vil legge fram stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018-2029 til våren. Stortingets

behandling av planen vil gi føringer for det videre arbeidet med bymiljøavtaler og de økonomiske rammene til byområdene i den nye planperioden. Disse overordnede føringene må være på plass før forhandlingene om en bymiljøavtale for Kristiansand kan begynne. Jeg tar sikte på å gi Vegdirektoratet mandat til å forhandle fram en avtale på vegne av staten etter stortingsbehandlingen.

I tillegg til tilstrekkelige lokalpolitiske vedtak, understreker jeg at det må foreligge et godt faglig grunnlag som utgangspunkt for forhandlingene. Det er derfor viktig med god framdrift i arbeidet med byutredningen for Kristiansandsregionen.

Kristiansand har også søkt om belønningsavtale for perioden 2017-2019. Denne ligger til behandling i departementet.. Kristiansand får i tillegg mulighet til å søke om ekstra belønningsmidler fra potten på 425 millioner kroner som ble vedtatt i budsjettforliket høsten 2016. Dette vil bidra til en ekstrasatsing på gode kollektivløsninger i byområdene allerede i år. Det gjøres oppmerksom på at en bymiljøavtale erstatter en belønningsavtale. Videre er en belønningsavtale ikke til hinder for å inngå en bymiljøavtale før avtaleperioden på belønningsavtalen er gått ut.

SPØRSMÅL NR. 528**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Dag Helge Frøisland****Besvart 30. januar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Ser statsråden grunn til å endre NAVs forvaltning av sykdomsvilkåret i Folketrygdloven, siden det er et uttalt mål å redusere NAVs utbetalinger?»

BEGRUNNELSE:

Sykdom er sentralt vilkår i Folketrygdloven for å få sykepenger, arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd.

Legene kan skille klart mellom symptomer og sykdom i diagnosesystemene de bruker. Til tross for dette skiller ikke NAV mellom sykdom og symptomer i vilkårsvurderingen av sykepenger, men forholder seg til beskrevet funksjonstap.

En slik sammenblanding av symptomer og sykdomsdiagnoser åpner for langvarige ytelser til brukere som ikke har medisinsk klassifisert sykdom, f.eks. psykisk reaksjon etter arbeidskonflikt, som ikke er sykdommene angst eller depresjon.

NAV forvalter hvert år ca. 450 mrd. kr (nesten 1/3 av statsbudsjettet). Ca. 1/3 av dette benyttes nettopp til såkalte sykdomsrelaterte ytelser, altså sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Her bør man se på innsparingspotensialet. Det er et uttalt ønske fra flere hold at man skal redusere utbetalinger fra NAV. En endring i praksis hos NAV vil både redusere utbetalinger og kunne bidra til å få folk raskere ut i arbeid.

Det er rimelig å stille krav til sykdom eller rimelig begrunnet mistanke om sykdom allerede ved 8-12 ukers sykemelding da NAV allerede har punkter for evaluering av sykdomsløpene.

Sykemelding er ofte folks første møte med denne typen velferdsordninger og gir føringer for de forventinger de har. Sykepenger innbefatter ikke andre styrte tiltak. Det er god dokumentasjon for at jo lengre en er borte fra arbeid, jo vanskeligere er det å komme tilbake.

En strengere praksis i NAV-systemet i relasjon til folketrygdens bokstav vil sannsynligvis føre til at en må åpne for annen type ytelse til den store gruppen som i dag sykemeldes på basis av symptomer. Denne typen ytelse bør da knyttes opp mot å være i arbeid eller arbeidstrening. Slik vi ser det bør det ikke være slik at de beste ytelsene er knyttet opp mot fremvisning av sykdom og funksjonstap, mens man mister dem hvis man faktisk fremstår friskere og mere funksjonsdyktig.

Svar:

Regjeringen har som mål at flere skal være i arbeid og færre skal motta stønader, og vi vurderer kontinuerlig tiltak som kan støtte opp om målet.

Det stilles krav om sykdom som vilkår for en rekke av folketrygdens ytelser – blant annet ved krav om sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Ved vurderingen av om det foreligger sykdom i lovens forstand, skal det legges til grunn et sykdomsbegrep som er vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis. Sykdomsbegrepet er dynamisk i den forstand at innholdet vil forandres over tid i samsvar med utviklingen innenfor legevitenskapen mv.

I vurderingen av om vilkårene for rett til ytelse er oppfylt må det foreligge en diagnose, men diagnose alene vil isolert sett være underordnet. Det vesentlige i denne sammenhengen vil være hvilke konsekvenser helsetilstanden har for den enkeltes muligheter i arbeidslivet, til tross for sine helsemessige begrensninger. Det er arbeidsevnen som er viktig - ikke hvilken type diagnose man har. To personer kan ha samme diagnose, men likevel helt ulike muligheter til å klare å jobbe.

Sosiale, økonomiske eller andre livsproblemer kan ikke godkjennes som sykdom, og gir ikke grunnlag for rettigheter til ytelser fra folketrygden. Slike problemer kan imidlertid i enkelte tilfeller være årsak til at bruker utvikler sykdom, for eksempel en psykisk lidelse.

Dersom det foreligger en symptomdiagnose, blir bevissspørsmålet viktig. Rent bevismessig vil det være mer problematisk å kunne slå fast at sykdom foreligger, når dette ikke kan bekreftes av objektive funn.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak som skal bidra til å heve kvaliteten i sykmeldingsarbeidet og redusere sykefraværet. I april 2016 lanserte vi et nytt faglig verktøy for sykmeldere, et beslutningsstøttesystem, som inneholder anbefalinger om sykmeldingslengde, arbeidsbelastning og gradering ved ulike diagnoser. Dette er et nytt virkemiddel for å oppnå mer likebehandling og forutsigbarhet i sykmeldingsprosessen. I tillegg har Regjeringen igangsatt flere forsøksprosjekter for å prøve ut tiltak som kan bidra til å redusere sykefraværet. I Hordaland har det nylig blitt gjennomført et forsøk hvor personer som har vært sykmeldt i seks måneder eller mer, blir innkalt til ny medisinsk vurdering av en ny lege. Gjennom forsøket skal man bl.a. undersøke om dette tiltaket kan øke tilbakeføringen til arbeid. Innen IA-samarbeidet er det også iverksatt en rekke forsøk med hensikt å prøve ut tiltak som kan

bidra en reduksjon i sykefraværet. Resultater fra forsøkene vil foreligge i løpet av 2017 og 2018.

Det pågår et kontinuerlig arbeid med å forbedre og forenkle sykmeldingsarbeidet, i regi av Arbeids- og velferdsdirektoratet, og i mai 2015 ble ny sykmelding basert på elektronisk løsning lansert. I den nye løsningen er det innebygd en funksjonalitet som gjør at dersom symptomdiagnose er oppført som sykmeldingsgrunn, blir sykmelder spurt om det er mulig å korrigere til sykdomsdiagnose ved henholdsvis 12 og 39 ukers sykmelding. Per januar 2017 er den nye løsningen for sykmelding tatt i bruk av om lag halvparten

av alle sykmeldere, og innen utløpet av inneværende år forventes andelen å ha økt til om lag 90 prosent.

Jeg vil også gjøre oppmerksom på at departementet har hatt på høring forslag til endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. Departementet foreslår der blant annet å tydeliggjøre at sykdom (skade eller lyte) må være en vesentlig medvirkende årsak til den nedsatte arbeidsevnen for å få rett til arbeidsavklaringspenger.

For øvrig har jeg ikke vurdert det slik at det er behov for å endre Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av sykdomsvilkåret i folketrygdloven.

SPØRSMÅL NR. 529

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Dag Helge Frøisland

Besvart 27. januar 2017 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden, innenfor denne regjeringssperiode, ta tak i innlandets utfordringer og hvilke konkrete planer og tiltak vil regjeringen gjennomføre som både på kort og lang sikt kan sikre bosetningsmønster, sysselsetning og stimulere til videre utvikling i denne regionen?»

BEGRUNNELSE:

Innlandet sies å bestå av grønt gull i form av fornybare ressurser som vann, vind og skog. Likevel er dette ressurser som foreløpig ikke har gitt innlandet det oppsving vi så sår trenger. Inntil nylig har deler av Innlandet hatt lavest vekstimpuls i Norge, og kanskje vært den regionen som har vært fjernest fra «oljeeventyret» og de goder det har brakt med seg. Slik vi ser det er det nå vi har mulighet til å satse proaktivt i denne regionen, for å motvirke en negativ trend.

Lokalt finnes det ivrige og iverdige mennesker som ønsker å dra i lag for god og stabil utvikling. Vi vet også at primærnæringene innenfor overskuelig framtid vil være helt sentrale for infrastruktur, næringsutvikling og bosetting i disse områdene.

Bred og offensiv distrikts- og sosialpolitikk kan bidra til å snu negative trender, og løfte innlandet som region. Statsråden bør derfor utarbeide en satsningspakke for Innlandet. Denne bør inneholde tiltak for å styrke kommunene, næringslivet og landbruket. Dess-

uten bør den stimulere til mer forskning og utvikling, og legge bedre til rette for grundere og småbedrifter.

Primærnæringene landbruk og skogbruk er svært viktige for hele innlandet. Venstre mener at en samordnet plan for Innlandet nettopp må ivareta disse primærnæringenes muligheter og utviklingspotensiale og at man må legge til rette for disse bedriftene i Innlandet på lik linje med andre småbedrifter og stimulere til innovasjon og utvikling innenfor den eksisterende bruksstrukturen.

Innlandet har store infrastrukturproblemer, som vil hindre utvikling i nødvendig størrelse og tempo. Mange satsinger i regionen avhenger av at Intercity-trianglet fullføres innen normert tid, og at utbyggingen av dobbeltspor til Lillehammer prioriteres. En regional utviklingsplan for Innlandet bør derfor se alle disse faktorene i sammenheng, og være sektorovergripende.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for vekst i hele Norge, og gi grunnlag for gode levekår i alle deler av landet. Det viktigste for å sikre vekstkraftige regioner er et næringsliv som er i stand til å ta vare på og skape nye og lønnsomme arbeidsplasser. Det viktigste distriktpolitiske virkemiddelet er gode rammebetingelser for næringsliv, innovasjon og entreprenørskap.

Regjeringens skattereform og skatteforliket har styrket konkurransekraften til næringslivet i alle deler av landet. I tillegg er kronekursen svakere nå enn før oljeprisfallet. Dette kommer den eksportrettede indus-

trien i Innlandet til gode. Vi ser blant annet at det er økt optimisme i skogindustrien, som ser nye muligheter, og det er vekst i reiselivsnæringen. Begge næringer står sterkt i Innlandet.

Utviklingen i arbeidsmarkedet har det siste året også vært positiv for Innlandet. Ifølge NAV har andelen helt ledige i Hedmark gått ned fra 2,6 pst. i januar 2016 til 2 pst. i desember. Ifølge NAV-Hedmark har ledigheten i fylket hver måned nå over to år vært lavere enn tilsvarende måned året før. I Oppland er nedgangen fra 2,4 pst. til 1,8 pst., og det er bare Sogn og Fjordane av landets fylker som har lavere arbeidsledighet i desember 2016 enn Oppland. Andelen helt ledige i Innlandet er dermed godt under gjennomsnittet for Norge, som var på 2,8 pst. i desember 2016.

Regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om industriens rammevilkår i løpet av våren. Departementet har hatt bred kontakt med næringsliv, organisasjoner, FoU-miljøer, virkemiddelapparat og andre departementer om meldingen. I denne forbindelse har jeg hatt et dialogmøte med industrien på Raufoss om muligheter og utfordringer innenfor automatisering og digitalisering. I meldingen vil regjeringen beskrive sentrale trender og se på hvordan de påvirker norsk industri. En viktig del av meldingen vil være en omtale av hvordan vi kan utvikle næringspolitikken for å møte mulighetene og utfordringene som følger av det som skjer rundt oss. Meldingen vil inneholde tiltak og retning som er relevant for industrimiljøene over hele landet, derfor også for Innlandet.

Kunnskap, kompetanse, FoU, innovasjon og entreprenørskap er sentralt for næringsutvikling, og vil bli omtalt i industrimeldingen.

Regjeringen vil legge fram en reiselivsmelding der sentrale mål er å legge til rette for bærekraftig vekst, verdiskaping og lønnsomhet. Reiseliv er en næring i vekst, både nasjonalt og globalt, og Norge tiltrekker seg stadig flere besøkende. Det gir gode muligheter for å utvikle lokalt næringsliv og skape arbeidsplasser i hele landet, ikke minst i mange distriktskommuner i Innlandet.

Regjeringen har lagt fram en strategi for landbruksbasert reiseliv. I den synliggjør vi bl.a. hvordan landbruket kan inngå i helhetlige reiselivsprodukter. Regjeringens strategi skal bidra til å fortsatt vekst og utvikling ved å koble lokalmat og reiselivopplevelser. Både landbruk og reiseliv er viktige næringer i Innlandet.

Regjeringen la 9. desember fram en samlet politikk for jordbruket i Norge i Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon. Regjeringen har som mål å effektivisere norsk jordbruksproduksjon. Jordbruket er en viktig bidragsyter til sysselsetting og verdiskaping, og vi trenger et sterkt og konkurransedyktig landbruk i alle deler av landet. Det er derfor viktig at næringen kan utvikle seg. Jordbrukets konkurransekraft skal styrkes

gjennom forenkling av lover, regler og støtteordninger, og ved å oppheve begrensninger som hindrer effektiv bruk av kapasiteten på den enkelte eiendom.

Hedmark og Oppland er de største og viktigste skogfylkene i Norge. Skog- og trenæringen er en av bærebjelkene i næringslivet i regionen med stor betydning for sysselsetting og verdiskaping. Regionen har en sterk tremekanisk industri, sterke kompetansetilgjenger i verdikjeden for skog og er langt framme på innovativt trebruk.

Regjeringen la den 14. oktober 2016 fram Meld. St. 6 (2016-2017) Verdier i vekst – Konkurransedyktig skog- og trenæring. Meldingen har et verdikjedeperspektiv. I meldingen konstaterer vi at skognæringen har betydelig vekstpotensial, og det ligger godt til rette for at næringen kan utvikle nye markedsområder. Hovedtiltakene som presenteres for å legge til rette for økt verdiskaping fra skogen, er satsing på bedre infrastruktur fra skog til industri, bedre tilgang til kapital til investeringer i skogindustri, økt krav til innblanding av biodrivstoff og videre satsing på forskning, utvikling og innovasjon.

Regjeringen har nylig framlagt en nasjonal bioøkonomistrategi som har som mål å bidra til økt og mer effektiv bruk av fornybare biologiske ressurser. Dette er sentralt for en omlegging mot en lavutslippsøkonomi. Norge har rikelig tilgang på fornybare biologiske ressurser både i havet og på land, og vi har en industri- og kompetansebase som er godt egnet til å utnytte dette potensialet. Gjennom en målrettet og koordinert innsats kan bedre utnyttelse av de fornybare biologiske ressursene bidra til ny vekst og et grønt skifte i norsk økonomi.

Regjeringen har økt midlene til forskning og innovasjon, dette har også gitt økte midler til næringslivet i Innlandet. Tildelinger Innovasjonslånordningen og risikolånordningen til Innovasjon Norge er mer enn doblet fra 2013-2016. Det er også gode økninger i uttellingen innenfor ordninger som Skattefunn og Brukerstyrt innovasjonsarena. Etter innspill fra bl.a. NCE Raufoss har Regjeringen opprettet en katapult-ordning. I statsbudsjettet for 2017 er det satt av 50 mill. kroner til å støtte næringslivets behov for fasiliteter til testing, pilotering, simulering og visualisering. Vi har styrket bevilgningene til forskning og innovasjon innenfor bioøkonomien med 100 mill. kroner for 2017. Regjeringen har også fremmet en opptrappingsplan for økt bruk av biodrivstoff, utvidet skogmandatet i Investinor og igangsatt arbeid med etablering av et nytt investeringsselskap som skal bidra til å redusere klimagassutslippene.

Regjeringen forbereder en melding til Stortinget om bærekraftige byer og sterke distrikter. Utgangspunktet for denne meldingen er forståelsen av at bærekraftig utvikling krever at byene og distriktene ses i sammenheng. Utfordringen er å styrke den økonomiske utviklingen, levekårene og attraktiviteten for inn-

byggere, næringsdrivende og besøkende, samtidig som klimagassutslippene og arealforbruket reduseres.

Næringslivet er avhengig av god infrastruktur, noe regjeringen derfor satser på. I Oppland og Hedmark har det og blir det bygget ut flere store vegprosjekter. E6 fra Minnesund til Stange åpnet i 2014. E6 Frya – Sjøa i Gudbrandsdalen åpnet i desember 2016. Rv 4 i Gran kommune er delvis åpnet og har åpning av tunnelen forbi Gran sentrum sommeren 2017. I tillegg har regjeringen i desember 2016 lagt fram for Stortinget en proposisjon om utbygging av rv3/rv25 fra Løten til Elverum. Vegselskapet Nye Veier AS er i gang med forberedelser til utbygging av ny E6 fra Kolomoen til

Moelv hvor det legges opp til anleggsstart i 2017 og ferdigstilling i 2021.

Parsellen Langset-Kleverud på Dovrebanen åpnet i desember 2015, og det er i budsjettet for 2017 satt av midler til videre planlegging av InterCity-utbyggingen på Dovrebanen.

Regjeringens satsing på gode rammebetingelser for næringslivet, infrastruktur, skatteletter, forenkling, forskning og utvikling samt innovasjon legger til rette for næringsutvikling, lønnsomme arbeidsplasser og økte investeringer i hele Norge. Jeg oppfatter utviklingen i Innlandet som positiv, og mener at regjeringens eksisterende og kommende planer og tiltak vil støtte denne utviklingen.

SPØRSMÅL NR. 530

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 25. januar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Regjeringens forskrift om land-for-land-rapportering (LLR) inneholder et unntak fra rapporteringsplikt fra land hvor selskap betaler mindre enn 800 000 kroner til myndighetene. Mange selskap etablert i skatteparadis vil omfattes av unntaket.

Hvordan mener finansministeren da at forskriften oppfyller Stortingets vedtak om å ”synliggjøre uønsket skattetilpasning og sikre at relevante opplysninger knyttet til LLR-rapporteringen fra datterselskaper og støttefunksjoner i tredjeland fremkommer i regnskapet”?»

BEGRUNNELSE:

Den 22.12.2016 fastsatte Finansdepartementet endringer i forskriften om land-for-land-rapportering. Den eksisterende forskriften har hatt flere svakheter, og endring i forskriften har blitt etterspurt av Stortinget ved flere anledninger. En av hovedgrunnene til kritikken har vært at land-for-land-rapporteringen i praksis har hatt et unntak i rapporteringsforpliktelsen for selskapers virksomhet i skatteparadis. Dette smutthullet har Stortinget ønsket å stanse.

Stortingets anmodningsvedtak fra 2015 var som følger: ”Stortinget ber regjeringen gjennomgå effekten av forskriften for LLR-rapportering målt mot Stortingets målsetting om å synliggjøre uønsket skattetil-

pasning og sikre at relevante opplysninger knyttet til LLR-rapporteringen fra datterselskaper og støttefunksjoner i tredjeland fremkommer i regnskapet.”

Når regjeringen nå har gjennomgått forskriften og endret den, har det vært forventet at de tar bort unntaket for skatteparadisene. Til tross for dette har regjeringen kommet med en uklar formulering i forskriften, som i praksis åpner opp for at selskaper fortsatt slipper å rapportere fra skatteparadis.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å motvirke uønsket skattetilpasning, og Norge jobber aktivt for oppnå dette, både nasjonalt og internasjonalt.

Regnskapsloven § 3-3d og verdipapirhandelloven § 5-5a inneholder en bestemmelse om at departementet i forskrift kan fastsette en beløpsmessig nedre grense for hvilke betalinger til myndigheter som skal inngå i LLR-rapporteringen. Grensen ble omtalt på følgende måte i Prop. 1 LS (2013-2014), jf. også Innst. 4L (2013-2014):

«Departementet er enig i arbeidsgruppens vurdering om at det bør settes en terskel for hvilke betalinger til myndigheter som bør inngå i LLR-rapporten. Arbeidsgruppen har foreslått en terskelverdi på 800 000 kroner, som er i tråd med antatt forventede EØS-regler som svarer til direktiv 2013/34/EU. Departementet viser til at en senking av terskelverdien,

slik enkelte høringsinstanser har tatt til orde for, vil kunne bidra til å øke kostnadene knyttet til rapporteringen vesentlig, og mener derfor at kravet til vesentlighet bør ligge på EU-nivå.»

Forskriften om land-for-land-rapportering (LLR-forskriften) har to formål. For det første skal den bidra til økt åpenhet om virksomheten til foretak som driver med uttak av ikke-fornybare naturressurser, for dermed å ansvarliggjøre myndighetene for forvaltningen av inntektene av landets naturressurser i land hvor slik virksomhet drives. For det andre skal rapporteringen bidra til økt åpenhet om foretakenes skatteposisjonering.

Den beløpsmessige terskelverdien på 800 000 kroner, som følger av LLR-forskriften § 4 andre ledd, gjelder på enhetsnivå, og knytter seg til hvilke betalinger til myndigheter som må tas inn i LLR-rapporteringen. Begrepene «betaling» og «myndighet» er nærmere definert i LLR-forskriften § 3 nr. 3 og nr. 5. De norske reglene er i tråd med gjeldende EU-regelverk på området.

Ved endring av LLR-forskriften 22. desember 2016 er det fastsatt krav om at LLR-rapporten skal inneholde flere nøkkelopplysninger om rapporteringspliktiges virksomhet, samt opplysninger om nærmere bestemte skattemessige forhold. Opplysningene skal gis for hvert enkelt land hvor foretaket er etablert.

De nye utvidede kravene til skatteopplysninger i konsernrapporten følger av LLR-forskriften § 5 tredje ledd og gjelder blant annet opplysninger om påløpt og betalt inntektsskatt. Opplysningene skal gis for hvert enkelt av det rapporteringspliktige foretakets datterselskap. Det følger av LLR-forskriften § 5 tredje ledd at skatteopplysningene skal gis uavhengig av om det er plikt til å gi opplysninger om betalinger til myndigheter.

Det gjelder med andre ord ingen beløpsmessig grense for rapportering av skatteopplysninger i konsernrapporten. Skatteopplysningskravene er etter min vurdering godt egnet til å synliggjøre uønsket skattetilpasning, herunder fange opp virksomhet i støttefunksjoner i tredjeland.

SPØRSMÅL NR. 531

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 24. januar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«En Facebookmelding fra en tillitsvalgt i FrP inneholdt et hatsk personangrep på miljø- og samferdselsbyråd i Oslo, Lan Marie Nguyen Berg. Barne- og likestillingsministeren, også fra FrP, har det øverste politiske ansvaret på feltet rasisme og diskriminering. Regjeringen har lansert egen strategi der innsatsen mot hatefulle ytringer i det offentlige rom skal skjerpes.

Mener statsråden at karakteristikkene, meningene og ordbruken i nevnte Facebookmelding ikke er hatefull og rasistisk?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at diskrimineringsloven om etnisitet ble vedtatt i 2005, ble vernet mot diskriminerende eller hatefulle ytringer i straffeloven § 185 skjerpet ved lovendring. I denne sammenheng ble det i forarbeidene tydeliggjort at det er selve det å spre en grovt krenkende ytring som rammes av bestemmelsen. Bestemmel-

sen kommer til anvendelse dersom en ytring overføres til et fåtall personer – det er tilstrekkelig med én – så lenge ytringen er fremsatt på offentlig sted. En rekke ytringer vil dermed kunne tilfredsstille kravet om å være «offentlige». Rasistiske og/eller diskriminerende ytringer fremsatt på internett rammes etter lovendringen i 2005 også av straffeloven § 185.

Svar:

Når det gjelder tilfellet det her vises til, så tar jeg sterk avstand fra uttalelsen. Jeg er glad for at Oslo FrPs leder Aina Stenersen har gjort det samme.

Regjeringen ønsker å verne om ytringsfriheten og at alle stemmer skal bli hørt. Vi må ha et debattklima der alle kan delta, uten å være redd for å bli trakassert. Regjeringen tar derfor kampen mot hatefulle ytringer på alvor.

Vi har nylig lagt fram en strategi mot hatefulle ytringer. Dette er første gang en norsk regjering samler innsatsen mot hatefulle ytringer i en strategi,

Gjennom strategien styrker vi politiets arbeid mot ulovlige hatefulle ytringer og vi har en økt innsats på forskning. I tillegg retter vi innsatsen mot forebyggen-

de tiltak for barn og unge, flere møteplasser og tiltak i arbeidslivet og i mediesektoren.

SPØRSMÅL NR. 532

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 30. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Hvordan kan regjeringen medvirke til at Oslo kommunes prosjekt for ny gang- og sykkelvei på Bygdøy blir bedre tilpasset kulturmiljøet som ble fredet i 2012 samt til at biologisk mangfold langs traséen bevares?»

BEGRUNNELSE:

Bygdøy kulturmiljø ble fredet i forskrift fastsatt ved kongelig resolusjon av 17.02.2012. Samme dato som fastsettelsen av forskriften ble reguleringsplanen for Bygdøy kongsgård og folkepark stadfestet av det daværende Miljøverndepartementet. I reguleringsplanen er det lagt inn en gang- og sykkelvei fra Frognerkilen og frem til inngangen til Norsk folkemuseum. Etter reguleringsplanens § 20 skal veianlegg «utformes slik at det fremstår med et arkitektonisk og materialmessig uttrykk som harmonerer med landskapet» og «Allétrær vist på plankartet skal bevares og gis gode vekstforhold».

Etter at Oslo kommune har prosjektert ferdig ny gang- og sykkelvei i 2016 har det fremkommet brede protester mot den foreslåtte utformingen av denne. Prosjektet medfører felling av 116 trær i fredningsområdet, og store sammenhengende asfaltarealer gir en «motorvei-estetikk» inne i kulturlandskapet ved at bilveien er koblet sammen med en gang- og sykkelvei på 5 meters bredde kun atskilt av en 75 cm grå midtdeler med lysmaster. Kommunen har gitt dispensasjon fra reguleringsplanen, og Riksantikvaren har 04.07.2016 gitt dispensasjon fra kulturmiljøfredningen. Riksantikvarens vedtak om dispensasjon er påklaget bl.a. av Fortidsminneforeningen. Av verdifull vegetasjon som er foreslått fjernet, nevnes hele den gamle Kongsgårdsalléen i Bygdøyveien, 28 større lindetrær i svingen langs driftstunet på Kongsgården og de karakteristiske gamle furutrærne i krysset ved Strømsborgveien. Ved at ny gang- og sykkelvei foreslås koblet sammen med bilveien i prosjektet og derfor følger bilveiens

høyder, er det nødvendig med arealkrevende nye fylinger langs sidene av traseen samt å sprengte bort deler av eksisterende topografi. I forskrift om fredning av Bygdøy kulturmiljø § 6 slås det fast at: Ingen må iverksette tiltak innenfor det fredede området som vil utgjøre vesentlige inngrep i, skade eller skjemme kulturmiljøet, eller på noen måte motvirke formålet med fredningen. I kongelig resolusjon av 17.02.2012 fremgår det at formålet med fredningen av Bygdøy kulturmiljø var å: ”sikre at nye tiltak som for eksempel ny gang- og sykkelvei får en materialbruk og terrengtilpassing som harmonerer med kulturmiljøet eller at gateløp ikke plasseres på feil sted.» , sitat s. 12. Etter fredningsbestemmelsenes § 8 kan det gis dispensasjon for «tiltak i tråd med gjeldende reguleringsplan for Bygdøy eller gjeldende detaljplan utarbeidet i henhold til plankrav i samme reguleringsplan».

Bygdøy er et av de viktigste områdene i Norge hva gjelder biologisk mangfold. Etter en rapport utarbeidet av arborist i COWI den 10.09.2016, konkluderes det med at de fleste av trærne langs hele traseen har ”god vitalitet og gode mekaniske kvaliteter.” Videre konkluderer rapporten med at det er verdifulle trær langs traseen som ikke har inngått i kildematerialet som Riksantikvaren har benyttet i sin vurdering. Hva gjelder trærne i Kongsgårdsalléen, kan de av trærne som er i god tilstand leve i 70 år til av sin normerte levetid og enkelte trær i flere hundre år til. Det er derfor anført at Riksantikvaren har hatt et mangelfullt grunnlag for sin vurdering og derfor ikke oppfylt kravet i naturmangfoldloven § 8.

Svar:

I slutten av oktober 2016 mottok Klima- og miljødepartementet klagesak oversendt fra Riksantikvaren vedrørende ny sykkel- og gangvei i området som er fredet som Bygdøy kulturmiljø etter kulturminneloven. Fortidsminneforeningen, advokatfirmaet Bull & Co på vegne av naboer og Nasjonal aksjon for syk-

keltrafikk på Bygdøy har påklaget Riksantikvarens vedtak om å gi dispensasjon fra fredningen av Bygdøy kulturmiljø. Klagerne fikk frist til 5. desember 2016 med å kommentere Riksantikvarens oversendelse til departementet. Klager på Riksantikvarens dispensasjonsvedtak ligger nå til behandling i Klima- og miljødepartementet.

Jeg har registrert at det er stort engasjement og mange synspunkter og innspill etter at Riksantikvaren ga dispensasjon fra kulturmiljøfredningen sommer 2016. Saken er omfattende og jeg kan ikke på nåværende tidspunkt forskuttere utfallet av saksbehandlingen. Jeg har merket meg dine kommentarer til saken og vil ta disse med meg i det videre arbeidet med klagesaken.

SPØRSMÅL NR. 533

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik

Besvart 27. januar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at vurderingen av kapitaliseringsrenten blir foretatt snarest, slik at vurderingen blir foretatt for budsjettåret 2017 i tråd med Stortingets vedtak, og sørge for at en forventet reduksjon blir gitt virkning for kommunenes eiendomsskatteinntekter i 2017?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden er kjent med at et flertall på Stortinget 5. desember 2016 vedtok statsbudsjettet for 2017 med følgende i punkt 36 under næringsliv:

«Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på kraftanlegg.»

Under finansdebatten ble dette støttet av opposisjonspartiene. Bakgrunnen for vedtaket var at en videreføring av kapitaliseringsrenten på 4,5 % , som har stått fast siden 2010, kombinert med gjennomsnittet av de siste fem års rullerende spotmarkedspriser vil gi en reduksjon i eiendomsskatten på vannkraftanlegg i 2017 med nesten 400 millioner kroner, ifølge Sentral-skattekontoret.

Stortingsrepresentant Odd Omland stilte deretter spørsmål om statsråden ville sørge for at vurderingen ble foretatt for budsjettåret 2017 og med virkning for kommunenes eiendomsskatteinntekter i 2017. Det fremgår av ditt svar 13. desember 2016 at:

«Jeg vil komme tilbake til Stortinget med en slik vurdering. Det kan ikke forventes at vurderingen vil kunne presenteres for Stortinget allerede i denne høstsessjonen.»

Det er beklagelig at dette ikke kunne avklares i høstsessjonen slik at kommunen kunne ha dette avklart før man startet på 2017 for å unngå unødige kutt av sine tjenester til innbyggerne.

Det er av stor betydning at endringen av kapitaliseringsrenten blir gjort snarest og med virkning for eiendomsskatteåret 2017, dette for å unngå store kutt for mange av kommunene.

Utskrivningstidspunktet er som kjent 1. mars 2017.

Som følge av at en uriktig kapitaliseringsrente på 4,5 % blir stående, er formuesverdien av norsk vannkraft redusert med 54 milliarder kroner på ett år som utgjør et inntektstap på om lag 380 millioner kroner i 2017 for de berørte vannkraftkommuner.

For disse kommunene vil det også være uholdbart med et tilsvarende inntektstap for 2018. For å unngå en tilsvarende usikkerhet for 2018 haster det med å vurdere kapitaliseringsrenten for kraftanlegg også for eiendomsskatteåret 2018.

Svar:

Gode skatteregler for vannkraften spiller en viktig rolle, både for et vekstvennlig skattesystem og for å legge til rette for utbygging av lønnsom miljøvennlig vannkraft. Økt eiendomsskatt på vannkraftanlegg vil hemme investeringer i grønn kraft og nødvendig oppgradering.

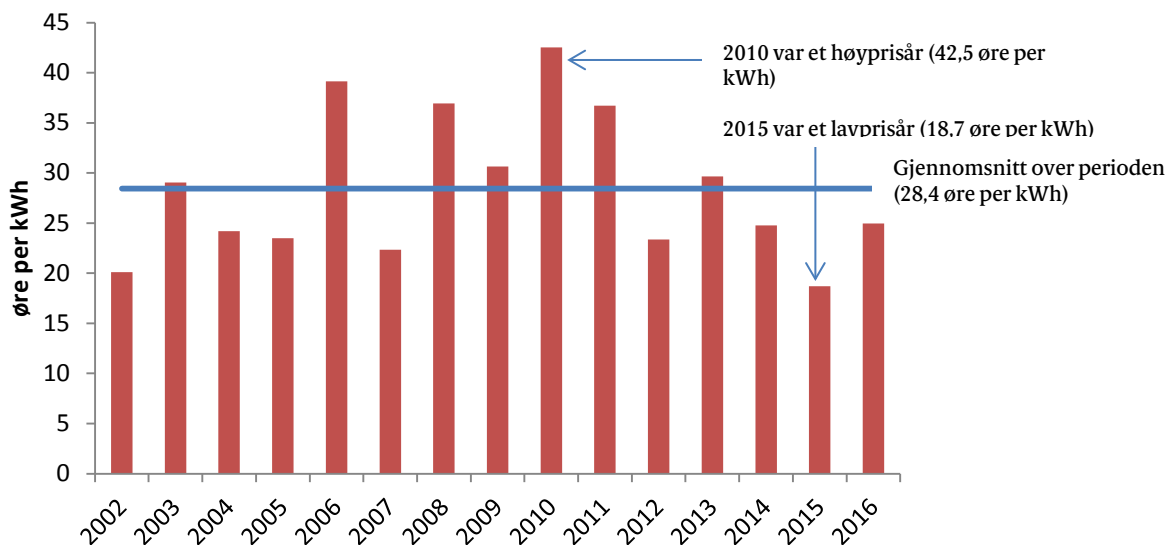
Innledningsvis vil jeg nevne at i de to siste årene der kraftkommunens eiendomsskatteinntekter har gått ned, kan det anslås at verdien av konsesjonskraften kraftkommunene mottar, har steget med om lag 370 mill. kroner. Nedgangen i kraftkommunenes inntekter er derfor langt lavere enn det gis inntrykk av.

Fastsettelsen av eiendomsskattegrunnlaget skal bygge på markedsverdien av skatteobjektene. Kom-

munene kan skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk, herunder vannkraftanlegg. I svar på ditt spørsmål nr. 133 til skriftlig besvarelse beskrev jeg hvordan eiendomsskattegrunnlaget for vannkraftanlegg fastsettes. I eiendomsskattegrunnlaget for 2017 inngår kraftprisene for perioden 2011 til 2015, mens i grunnlaget for 2016 inngår prisene fra 2010 til 2014. Reduksjonen i eiendomsskatteinntektene fra 2016 til 2017 skyldes i all hovedsak at kraftprisene var lavere i 2015 enn i

2010, se figur 1. Figuren illustrerer at i perioden 2002 til 2016 skiller 2010 seg ut med høyest gjennomsnittlig kraftpris, mens 2015 var året med lavest pris.

Figur 1. Årlig kraftpris (systempris på Nord Pool). 2002-2016

Kilde: Nord Pool.

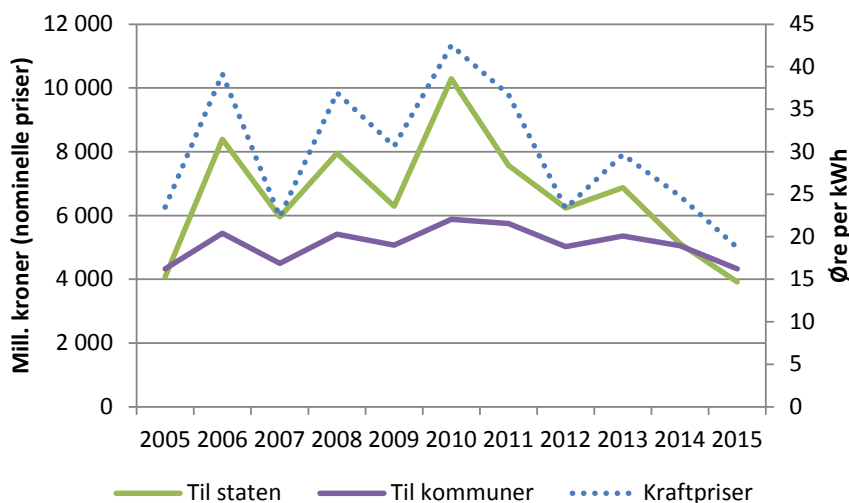
Du skriver at det er «av stor betydning at endringen i kapitaliseringsrenten blir gjort snarest og med virkning for eiendomsskattegrunnlaget 2017, dette for å unngå store kutt for mange av kommunene.» Eiendomsskatten for 2017 er beregnet på grunnlag av formuesskattefastsettelsen for 2015. Ettersom eiendomsskatten beregnes på grunnlag av formuesskattefastsettelsen to år tidligere, har kraftkommunene hatt mulighet til å ta hensyn til endringen i kraftprisene. I tillegg til inntekter fra eiendomsskatten på vannkraftanlegg, mottar kraftkommunene inntekter fra naturressursskatten, konsesjonsavgifter og konsesjonskraft. Også staten og fylkeskommunene mottar inntekter fra kraftvirksomhet.

Lavere kraftpriser gir lavere inntekter til energiselskapene og dermed mindre å fordele mellom kraftverkseierne, kommunene, staten og fylkeskommunene. Figur 2 viser at kommunenes samlede inntekter fra kraftforetak er mindre påvirket av endrede kraftpriser enn det statens inntekter er. En viktig årsak til at kommunenes inntekter fra kraftvirksomhet er mer stabile

enn statens kraftinntekter er blant annet naturressursskatten. Naturressursskatten baseres på gjennomsnittlig kraftproduksjon over en periode på syv år, og er dermed uavhengig av kraftprisene og stabil over tid. Naturressursskatten tilfaller kommunen og fylkeskommunen kraftverket ligger i. Ettersom naturressursskatten er fradragsberettiget mot utlignet fellesskatt til staten og ev. ubenyttet fradrag kan framføres med rente, er ikke naturressursskatten en effektiv skatt for selskapene, men en omfordeling av skatt fra staten til kommuner og fylkeskommuner med kraftverk.

I tillegg er det flere særskilte elementer i eiendomsskatten på kraftanlegg som bidrar til at kommunens inntekter stabiliseres. Metoden med det rullerende gjennomsnittet av nettoinntekten gjør at utslaget av endrede kraftpriser fases gradvis inn i grunnlaget for eiendomsskatten. Minimums- og maksimumsreglene danner i tillegg et særskilt gulv og tak for eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg.

Figur 2. Anslag på samlede inntekter til staten og kommunen¹ fra kraftforetak og kraftpriser

¹ Figuren er basert på skatteleggingsperioden da skatten beregnes, men skatten betales året etter med unntak av eiendomsskatten som betales to år etter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Skatteetaten, Finansdepartementet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Olje- og energidepartementet.

Figur 2 er basert på skatteleggingsperioden (året skatten beregnes for). Eiendomsskatten betales som nevnt to år etter skatteleggingsperioden, og fallet i kommunenes eiendomsskatteinntekter fra 2016 til 2017 inngår derfor i fallet i kommunenes samlede kraftskatteinntekter fra 2014 til 2015 i figur 2. Selv med et fall i eiendomsskatten fra 2014 til 2015 er kommunenes inntekter fra eiendomsskatten om lag 1,9 mrd. kroner i 2015 (utbetales i 2017). Dette er om lag 900 mill. kroner høyere enn Stortingets anmodning under arbeidet med statsbudsjettet for 2000 om at kraftkommunene skulle få om lag 1 mrd. kroner i eiendomsskatt.

Verdien av konsesjonskraft svinger med kraftprisene, men har ikke samme etterslep som eiendomsskatten. Kraftkommunens eiendomsskatteinntekter falt

med 440 mill. kroner fra 2015 til 2017. I den samme perioden kan det anslås at verdien av konsesjonskraften kraftkommunene mottar, steg med om lag 370 mill. kroner. Det betyr at redusert inntekt fra eiendomsskatt i stor grad utlignes.

Kommunenes samlede inntekter fra kraftforetak er anslått til om lag 4,3 mrd. kroner i skatteleggingsperioden 2015 (året skatten beregnes for). Tilsvarende tall for fylkeskommunene er om lag 480 mill. kroner, mens statens inntekter anslås til 3,9 mrd. kroner.

Inntektene fra kraftforetak er svært skjevt fordelt mellom kommunene. Mange av kraftkommunene har få innbyggere. Kraftinntektene bidrar derfor til at mange kraftkommuner har særlig høye inntekter per innbygger. Tabell 1 viser at 33 pst. av de samlede inntektene fra kraftforetak går til kommuner med frie inntekter (inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraft) på over 140 pst. av landsgjennomsnittet. Hele 90 pst. av de samlede inntektene går til kommuner med frie inntekter (inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraft) over landsgjennomsnittet.

Tabell 1. Anslåtte kraftskatteinntekter mv. til kommunene.¹ Fordelt på kommuner etter korrigerede, frie inntekter inkludert, eiendomsskatt og konsesjonskraft, som andel av landsgjennomsnittet. Prosent

Frie inntekter 2015	Eiendomsskatt	Konsesjonsavgift	Konsesjonskraft ²	Naturressurs-skatt ³	Sum
Over 140 pst.	37	38	17	33	33
111-140 pst.	32	37	37	35	34
101-110 pst.	21	20	34	20	23
91-100 pst.	10	5	12	12	10
90 pst. og under	0	0	0	0	0
Sum	100	100	100	100	100

1. Eiendomsskattetalene viser utbetaling til kommunene i 2016. Tall for 2017 blir offentliggjort når kommunene legger ut eiendomsskattelistene. Konesjonsavgift og konesjonskraft er anslag for utbetaling i 2017. Inntektene fra naturressursskatten er basert på tall fra skatleggingsperioden for 2014 som utbetales i 2015.
2. Konesjonskraften fordeles mellom kommuner og fylkeskommuner. I tillegg skal kommunene avstå deler av sin andel til fylkeskommunene dersom alminnelig forsyning er lavere enn beregnet konesjonskraft. Departementets anslag for sistnevnte er foreløpige og undervurderer volumet konesjonskraft som tilfaller kommunene.
3. Det er ikke tatt hensyn til at naturressursskatten inngår i skatteutjevningen i kommunenes inntektsystem. Dette bidrar til å overvurdere inntektene fra

naturressursskatten for kommuner med høye skatteinntekter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Skatteetaten, Finansdepartementet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Olje- og energidepartementet og Kommuneproposisjonen 2017.

Tabell 2 viser de ti kommunene som anslås å få høyest skatteinntekter mv. fra kraftforetak samt disse kommunenes anslåtte frie inntekter inkl. eiendomsskatt og konesjonskraft. Tabellen illustrerer at disse kommunene har frie inntekter inkl. eiendomsskatt og konesjonskraft godt over landsgjennomsnittet. Til sammen mottar disse ti kommunene i overkant av 1,3 mrd. kroner i skatteinntekter mv. fra kraftforetak, dvs. i underkant av 30 pst. av slike inntekter på landsbasis. Herunder mottar denne gruppen i underkant av 30 pst. av eiendomsskatteinntektene fra kraftverk i 2016.

Tabell 2. De ti kommunene med de høyeste inntektene fra vannkraftverk¹ (mill. kroner) med tilhørende frie inntekter inkl. eiendomsskatt mv.

Kommune	Eiendomsskatt	Konesjonsavgift	Konesjonskraft ²	Naturressursskatt ³	Sum	Frie inntekter 2015 inkl. eiendomsskatt og konesjonskraft (pst. av landsgjennomsnittet)
Suldal	103	24	9	46	183	163
Sirdal	93	18	10	38	159	186
Odda	73	24	16	36	149	147
Tinn	78	7	19	44	148	141
Vinje	57	26	16	36	135	146
Bykle	44	34	8	35	120	272
Rana	50	12	27	28	117	103
Luster	55	15	10	33	113	122
Kvinnherad	52	9	24	26	111	107
Aurland	52	15	6	31	104	199
Sum	657	184	145	353	1 339	
Landet	2 290	631	820	1 360	5 101	100

1. Eiendomsskattetalene viser utbetaling til kommunene i 2016. Tall for 2017 blir offentliggjort når kommunene legger ut eiendomsskattelistingene. Konesjonsavgift og konesjonskraft er anslag for utbetaling i 2017. Inntektene fra naturressursskatten er basert på tall fra skattelegingsperioden for 2014 som utbetales i 2015.
2. Konesjonskraften fordeles mellom kommuner og fylkeskommuner. I tillegg skal kommunene avstå deler av sin andel til fylkeskommunene dersom alminnelig forsyning er lavere enn beregnet konesjonskraft. Departementets anslag for sistnevnte er foreløpige og undervurderer volumet konesjonskraft som tilfaller kommunene.
3. Det er ikke tatt hensyn til at naturressursskatten inngår i skatteutjevningen i kommunenes inntektsystem. Dette bidrar til å overvurdere inntektene fra naturressursskatten for kommuner med høye skatteinntekter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Skatteetaten, Finansdepartementet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Olje- og energidepartementet og Kommuneproposisjonen 2017.

Eiendomsskatten for vannkraftanlegg virker negativt på insentivene til å investere i samfunnsøkonomisk lønnsomme kraftprosjekter. I lønnsomhetsvurderingen vil kraftselskapene ta hensyn til alle relevante kostnader, herunder skatt. Ikke bare eiendomsskatten, men også blant annet ordningene med konesjonskraft og konesjonsavgift, kan føre til at prosjekter som var lønnsomme før skatt blir ulønnsomme etter skatt. Også skatt på alminnelig inntekt virker negativt på investeringsinsentivene, mens grunnrenteskatten er nøytral, med unntak av nedre grense. Grunnrenteskatten hindrer dermed ikke lønnsomme investeringer. Økt grunnrenteskattesats når satsen på alminnelig inntekt settes ned, slik vi har fått gjennomført i denne regjeringsperioden, har derfor isolert sett styrket investeringsinsentivene.

Kapitaliseringsrenten har stor betydning for eiendomsskattegrunnlaget for kraftanlegg som skattlegges etter ordinære regler (dvs. ikke er småkraftverk eller kraftverk som er begrenset av minimums- eller maksimumsreglene). I eiendomsskatteåret 2016 var det i underkant av 40 pst. av kraftanleggene som ble skattlagt etter ordinære regler. En lavere kapitaliseringsrente gir isolert sett høyere skattegrunnlag for disse anleggene.

Gitt dagens metode, der eiendomsskattegrunnlaget skal tilsvare markedsverdi, bør kapitaliseringsrenten reflektere et tilnærmet markedsbasert avkastningskrav. Avkastningskravet bør fastsettes som en risikofri realrente tillagt en risikopremie som reflekterer risikoen ved investeringer i vannkraftanlegg. Den risikofrie realrenten skal reflektere hva det koster å binde kapital risikofritt på lang sikt. Risikotillegget i kapitaliseringsrenten har tidligere vært fastsatt til 4 pst. på grunnlag av

gjennomsnittlig avkastning på aksjemarkedet fra Oslo Børs. I 2000 ble risikotillegget imidlertid redusert til 3 pst. for å øke eiendomsskatteinntektene til kommunene. I en rapport utarbeidet av konsultentselskapet Thema på oppdrag fra Energi Norge, argumenteres det for at risikotillegget bør ligge i intervallet 5-5,5 prosent. Professor Ole Gjølberg ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og professor Tore Johnsen ved Norges Handelshøyskole legger i en rapport fra 2007 til grunn et risikotillegg på 5,7 prosent for vannkraft.

Basert på tilgjengelig informasjon er det ikke urimelig å legge til grunn et risikotillegg i størrelsesorden 4-5 pst. Videre er det på lang sikt rimelig å legge en positiv realrente til grunn. Med et risikotillegg på 4-5 pst. og en positiv realrente vil en faglig, riktig fastsatt kapitaliseringsrente snarere ligge over 4,5 pst. enn under. Basert på denne foreløpige vurderingen er det derfor ikke grunnlag for at kapitaliseringsrenten skal reduseres. Nivået på kapitaliseringsrenten vil bli vurdert nærmere, og jeg vil komme tilbake til Stortinget med en vurdering i tråd med anmodningsvedtaket.

Grunnlaget som benyttes ved utskrivningen av eiendomsskatt i 2017, er basert på formuesskattefastsettingen for 2015. Dersom denne skattefastsettingen skal endres, kan det reises spørsmål ved om endringen har tilbakevirkende kraft og er ulovlig. Kommunene mottok formuesskattegrunnlagene høsten 2016, og skal skrive ut eiendomsskatt innen fristen (1. mars 2017). Sammenhengen med formuesskatten og fristen for utskrivelse av eiendomsskatten innebærer at det ikke er mulig å endre grunnlagene for eiendomsskatten med virkning for 2017 innenfor dagens lovgivning.

En lovendring slik at eiendomsskatten kan skrives ut senere i 2017 basert på nye grunnlag ville innebære tekniske og ressursmessige utfordringer for Skatteetaten. Enkelte kraftanlegg kan ha opp til 400 driftsmidler som krever en ny, individuell utregning dersom kapitaliseringsrenten blir endret. I alle tilfelle ville det tatt lang tid før en ny beregning av eiendomsskattegrunnlagene kunne foreligge.

I tillegg til anmodningsvedtaket om å vurdere kapitaliseringsrenten har Stortinget bedt regjeringen «(...) foreta en vurdering av å utvide antall år som danner grunnlag for beregning av vannkraftverkernes verdi for å redusere risikoen for store svingninger i eiendomsskattegrunnlaget». Jeg mener det er hensiktsmessig å vurdere begge anmodningsvedtakene samlet, og vil komme tilbake til Stortinget med en slik samlet vurdering.

SPØRSMÅL NR. 534**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 26. januar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Vil regjeringa sjå på endringar i utrekningsgrunnlaget for arbeidsavklaringspengar som gjer at nyutdanna kan få eit stønadnivå som samsvarar med reell inntekt?»

GRUNNGJEVING:

I dag tolkar Nav folketrygdlova slik at når ein nyutdanna med mindre enn eit kalenderårs arbeidserfaring i første ordinære stilling søker om arbeidsavklaringspengar (AAP), er det tida før arbeidsforholdet som vert utrekningsgrunnlag for stønaden. Dette medfører at ein i mange tilfelle ender med ein stønadssats som ligg langt under 66 prosent av pensjonsgjevande inntekt.

Folketrygdlova kapittel 11, § 11-15 første ledd er slik:

«Grunnlaget for beregning av arbeidsavklaringspenger fastsettes ut frå medlemmets pensjonsgivende inntekt, jf § 3-15, i året før arbeidsevnen (jf. § 11-5) ble nedsatt med minst halvparten. Grunnlaget for beregning av arbeidsavklaringspenger skal likevel fastsettes ut fra gjennomsnittet av den pensjonsgivende inntekten i de siste kalenderårene før same tidspunkt, dersom dette gir et høyere grunnlag.»

Det fører til at nyutdanna som i sitt første arbeidsår må søkje om arbeidsavklaringspengar blir vurdert på bakgrunn av studentinntekta. Dette kan skape ei uforholdsmessig stor utfordring for ei lita gruppe i eta-

bleringsfasen med behov for arbeidsavklaringspengar. Dagens ordning kan i ytste konsekvens føre til at arbeidstakarar ventar uforsvarleg lenge med å ta ut sjukemelding, utan omsyn til eiga helse, for å passere eit kalenderår som tilsatt, noko som neppe er intensjonen med regelverket.

Svar:

Arbeidsavklaringspenger er en ytelse som i dag kan gis i inntil fire år, med muligheter for forlengelse utover denne perioden. Det er derfor naturlig at beregningsgrunnlaget for arbeidsavklaringspenger baserer seg på tidligere inntekt over et noe lengre tidsrom enn sykepenger, som er den andre midlertidige helserelaterte ytelsen. Samtidig skal personer med liten eller ingen tidligere arbeidstilknytning og arbeidsinntekt, sikres en rimelig inntekt. Mottakere av arbeidsavklaringspenger er derfor garantert en minste årlig ytelse tilsvarende to ganger grunnbeløpet.

Jeg mener at dagens regelverk for beregning av arbeidsavklaringspengenes størrelse i tilstrekkelig grad ivaretar sentrale hensyn innen arbeids- og velferdspolitikken, og regjeringen har for øyeblikket ikke planer om å endre disse reglene.

Regjeringen tar imidlertid sikte på å komme tilbake med forslag om en rekke andre endringer i ordningen for arbeidsavklaringspenger i løpet av våren, jf. forslagene som ble sendt på offentlig høring i juli 2016.

SPØRSMÅL NR. 535**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 25. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Vil regjeringa sørgje for at kontor- og leiingsstrukturen for Jordskifteretten vert sett inn i ei samla vurdering av domstolstrukturen i Noreg, og at det ikkje skjer nedlegging/samanslåing av leiing av jordskifterettar i

strid med lokale tilrådingar før ei samla sak om domstolane er handsama i Stortinget?»

GRUNNGJEVING:

Våren 2016 foreslo Domstoladministrasjonen innføring av felles leiing ved fleire jordskifterettar på Vestlandet. Samtlege leiingar av jordskifterettane på Vestlandet sa seg usamde i dette på prinsipielt grunnlag, ut frå at framlegget i praksis etter deira syn medfører ei varig strukturendring av jordskifterettar utan at dette er forankra politisk. Domstoladministrasjonen svarte på dette at felles leiing av fleire domstolar er meint som ei "forsøksordning i spesielle tilfelle".

Det har etter dette blitt stadig fleire slike "forsøksordningar" - og det er ingen døme på at ei slik "forsøksordning" ikkje har blitt gjort om til ei varig endring når "forsøksperioden" er over.

I praksis har difor desse "forsøksordningane" skapt sterk uro om Jordskifterettskontora si framtid mange stader i landet. I Sogn og Fjordane er dette ekstra alvorleg fordi ein her brukar Jordskifterettane i Sogn og Nordfjord som basis for ein desentralisert modell for drifta av Fjordane Tingrett. Fjordane Tingrett er lokalisert i Førde, men takka vere samarbeid med jordskifterettane i Sogn og Nordfjord kan ein ha desentraliserte tenester nær brukarane over heile fylket.

Dersom jordskifterettane i Sogn og Nordfjord blir bygd ned, står dermed også dagens modell for drift av tingrettane i fylket i fare.

Svar:

Det fremgår av statsbudsjettet at regjeringen vil starte et arbeid med å utforme mandat og nedsette et utvalg som skal utrede fremtidig domstolstruktur. Det vil bli vurdert om jordskifterettens organisering og struktur skal inngå i mandatet, men mandatet er foreløpig ikke klart.

Etter forskrift gitt i medhold av lov om domstolene av 13. august 1915 nr. 4 § 33 c andre ledd har Domstoladministrasjonen myndighet til å bestemme at to eller flere domstoler skal ha felles leder. Denne forskriften gjelder også for jordskiftedomstolene.

Foreløpig har Domstoladministrasjonen ikke opprettet permanente ordninger med felles ledelse i henhold til forskriften, men flere prøveordninger er etablert. Den siste prøveordningen, mellom Indre Sogn jordskifterett i Sogndal og Sunnfjord og Ytre Sogn jordskifterett i Førde, kom på plass fra og med 1. desember 2016.

Domstoladministrasjonen har gjennomført en evaluering av erfaringene med felles ledelse i tingrettene. Denne evalueringen ble gjennomført av Trøndelag Forskning og Utvikling, som er en uavhengig forskningsinstitusjon. Konklusjonen var blant annet at "Potensialet for bedre ressursutnyttelse og mer effektiv saksavvikling er betydelig."

Domstoladministrasjonen gjennomfører nå en lignende evaluering av erfaringene med felles ledelse i jordskifterettene, men denne rapporten er ikke ferdigstilt.

Når evalueringene av felles ledelse som en prøveordning er ferdigstilt, vil Domstoladministrasjonen vurdere om felles ledelse skal etableres som permanente løsninger i noen av de tingrettene og jordskifterettene hvor tiltaket har vært utprøvd. Innføring av felles ledelse på permanent basis, krever dialog både med de involverte domstoler, domstolenes brukere og lokale myndigheter, før beslutningen tas av Domstoladministrasjonens styre.

Innføring av permanent felles ledelse mellom domstoler medfører ikke en endring av domstolstrukturen og er derfor ikke et tiltak for å sentralisere domstolene. Tvert imot kan felles ledelse bidra til opprettholdelse av en mer desentralisert struktur enn det som ellers ville ha vært faglig og økonomisk hensiktsmessig. Felles ledelse gir bedre muligheter til samarbeid mellom domstoler, domstolene kan avlaste hverandre ved sykdom og annet fravær og det faglige og sosiale miljøet styrkes. Den økte fleksibilitet som felles ledelse gir, vil derfor føre til at brukere får et bedre og mer effektivt domstoltilbud.

Det er riktig at flere jordskifterettsledere på Vestlandet på et tidspunkt var negative til felles ledelse. Etter dialog mellom Domstoladministrasjonen og de aktuelle lederne har dette endret seg. I dag er to av de lederne som opprinnelig var skeptisk til ordningen, selv felles ledere av jordskifteretter.

Det er min oppfatning at Domstoladministrasjonen bør kunne ta i bruk nye virkemidler for å kunne løse sitt oppdrag innenfor de budsjetttrammene som fastsettes av Stortinget og de rettslige rammene som følger av domstoloven. Jeg kan ikke se at Domstoladministrasjonen har gått utenfor disse rammene i sin bruk av felles ledelse ved noen av jordskifterettene på Vestlandet.

SPØRSMÅL NR. 536**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 2. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«En liten gutt fra Ullensaker lider av den sjeldne og arvelige sykdommen spinal muskelatrofi (SMA). Han er tilbudt å delta kostnadsfritt i et EAP-program i Sverige med bremsemedisinen Nusinersen (Spinraze). Bo- og reiseutgifter for familien vil utgjøre 300 000 kroner det første året, noe Helse-Sør Øst ikke vil dekke.

Med denne pasienthistorien som eksempel, hvordan tenker statsråden at de regionale helseforetakene kan gi mulighet til å godkjenne at norske pasienter med sjeldne diagnoser deltar i kliniske studier i Norden?»

BEGRUNNELSE:

Den tre og et halvt år gamle gutten bosatt i Ullensaker kommune lider av den arvelige muskelsykdommen spinal muskelatrofi. Han har type 1, den alvorligste formen for sykdommen. Gjennom avisen Eidsvoll Ullensaker Blad forteller guttens foreldre at sønnen fikk påvist sykdommen da han var fire måneder gammel, med beskjed fra legene om at han ville leve maksimalt til han ble to år. Nå er han tre og et halvt år, og han viser stadig større fremgang. Han har fått tilbud om å delta i et EAP-program ved Sahlgrenska Universitetssjukehus i Gøteborg, for å forsøke bremsemedisinen Nusinersen (Spinraze). Medisinen er nylig blitt FDA-godkjent i USA, men venter fortsatt på godkjenning i Europa og Norge. Behandlingen vil være kostnadsfri for familien, men bo- og oppholdsutgifter må dekkes selv. Stipulert til 50-60 000 pr. behandling, med minimum seks behandlinger i det første året. Familien har søkt norske helsemyndigheter om å få dekket utgiftene, men har fått avslag.

For pasienter med sjeldne diagnoser kan det være svært viktig å få mulighet til å delta i kliniske studier i Norden.

Spørsmålet er på hvilken måte statsråden kan bidra til at de regionale helseforetakene kan godkjenne at disse pasientene får deltatt i slike studier, og at det også innebærer dekning av bo- og reiseutgifter.

Svar:

Regjeringen ønsker at norske pasienter skal få tilgang til utprøvende behandling. Vi har derfor arbeidet systematisk de senere årene med å øke omfanget av kliniske studier i spesialisthelsetjenesten. For pasienter med sjeldne sykdommer må kliniske studier ofte gjennom-

føres med rekruttering fra flere land, for å oppnå nødvendig statistisk styrke. Regjeringen bruker derfor vårt formannskap i Nordisk ministerråd til å starte et treårig prosjekt som skal legge til rette for økt samarbeid om kliniske studier i Norden.

Samtidig er det, som representanten viser, utfordringer knyttet til å legge til rette for at pasienter kan delta i studier utenfor sitt eget land. Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven at en pasient med rett til nødvendig helsehjelp har rett til behandling i utlandet dersom det ikke finnes et adekvat medisinsk tilbud i Norge. Dette er nærmere regulert i prioriteringsforskriften.

Det er en forutsetning at helsehjelpen kan utføres forsvarlig av tjenesteyter i utlandet etter akseptert metode. Dette betyr at utprøvende behandling faller utenfor denne rettigheten.

I spesielle tilfeller kan likevel enkeltpasienter med sjeldne sykdomstilfeller få eksperimentell eller utprøvende behandling i utlandet. Det er de regionale helseforetakene som tar stilling til dette basert på en medisinfaglig vurdering. Regelverket er altså ikke til hinder for at helseforetakene dekker utgifter til utprøvende behandling i utlandet, men det er tjenesten selv som vurderer kostnadsdekning ved deltakelse i kliniske studier. Vedtak om å ikke dekke eksperimentell eller utprøvende behandling i utlandet kan imidlertid påklages til Klagenemnda for behandling i utlandet.

Jeg er kjent med at regionale helseforetakene ønsker å legge til rette for at barn med sjeldne sykdommer skal kunne inngå i behandling i et etablert i tidlig-fase studiesenter i Norden. Det er viktig at det er engasjement rundt denne problemstillingen i de regionale helseforetakene, ikke minst fordi det kan bidra til lik praksis i slike saker mellom helseregionene, og dermed et likt pasienttilbud over hele landet.

Det er også positivt at pasienter gjennom ekstern finansiering fra legemiddelindustrien kan oppnå gratis tilgang på ny behandling så lenge studien varer. Samtidig er det viktig å være klar over at håndteringen av behandlingstkostnader etter studieslutt i enkelte tilfeller kan bli en utfordring for tjenesten, pasienter og pårørende. Dette må derfor inngå i en prioriteringsvurdering i disse sakene.

Jeg vil klargjøre overfor de regionale helseforetakene at de innenfor dagens regelverk har mulighet til å finansiere deltakelse i kliniske studier i Norden for norske pasienter.

SPØRSMÅL NR. 537**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 27. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Kan klima- og miljøministeren redegjøre for hvor mange det er av Miljødirektoratets faglige ansatte som til daglig jobber i Trondheim, når alt av støttefunksjoner og administrativt ansatte er fratrukket?»

Svar:

Antall faglig ansatte i Miljødirektoratet som til daglig har sin arbeidsplass i Trondheim var pr desember 2016 158 personer.

I beregningen er følgende lagt til grunn:

- Medarbeidere i Organisasjonsavdelingen, Kommunikasjonsenheten, direktørens administrative medarbeider og administrative støttefunksjoner ved etatens syv miljøfagavdelinger (inkl Statens Naturoppsyn (SNO)) er definert som støttefunksjoner og administrativt ansatte, og inngår ikke i de angitte 158 personer.
- Direktør, avdelingsdirektører og seksjonsledere har lederfunksjoner, og inngår ikke i tallet.
- Midlertidig ansatte er ikke regnet med.
- Ingen av de lokalt ansatte i SNO arbeider til daglig i Trondheim eller Oslo. Tall for faglig ansatte i Statens naturoppsyn er derfor skilt ut i egen linje i oversikten under.

Pr desember 2016 var det 703 fast ansatte i Miljødirektoratet. Disse fordeler seg slik:

By	Faglig ansatte	Støttefunksjoner/administrativt ansatte	Ledere
Trondheim, inkl SNO sentralt	158	59	26
Oslo	264	72	31
SNO lokalt	93	0	0

Jeg presiserer at tallene angir antall ansatte, og ikke antall årsverk. Dette er et øyeblikksbilde pr desember 2016. Tallene kan variere noe sammenlignet med foregående og kommende måneder grunnet bla permisjoner, vakanser, fungeringer osv.

SPØRSMÅL NR. 538**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 24. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Er den samlede tiltakspakken for 2017 like stor som den samlede tiltakspakken for 2016?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren hevdet i politisk kvarter 19. januar at «Vi har lagt fram en tilsvarende tiltakspakke i 2016 som i 2017». Tiltakspakken for 2016 var på om lag 5 milliarder kroner, mens den for 2017 er på om lag 4 milliarder. Det er underlig å hevde at 4 milliarder er tilsvarende 5 milliarder.

Svar:

Regjeringen fører en aktiv politikk for å sikre høy sysselsetting. Kombinasjonen av aktiv finanspolitikk og redusert skattetrykk på arbeidsplasser bidrar til aktivitet, omstilling og økt vekstevne i økonomien. Regjeringen la frem en tiltakspakke mot ledighet på om lag 4 mrd. kroner som en del av budsjettforslaget for 2016 og tilleggsnummeret om økt antall asylkomster. I Revidert nasjonalbudsjett 2016 foreslo Regjeringen nye tiltak mot ledighet på over 900 mill. kroner i lys av utviklingen i økonomien, og i behandlingen i Stortinget ble innsatsen økt ytterligere. Også for 2017 la regjeringen frem forslag om en tiltakspakke på om lag 4 mrd. kroner, og dette er i samme størrelsesorden som det opprinnelige budsjettforslaget for 2016.

SPØRSMÅL NR. 539**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 26. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Mener finansministeren at det faktum at to tredjedeler av sysselsettingsveksten kommer i offentlig sektor ”tyder på at de virkemidlene regjeringen har satt inn, både kortsiktige og langsiktige virker”, og hvilke virkemidler er det regjeringen har satt inn for å få opp sysselsettingen i offentlig sektor?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren uttalte på politisk kvarter 19. januar at «(...) har det altså vært sysselsettingsvekst og hoveddelen av det har vært i privat næringsliv. Det tyder jo på at de virkemidlene regjeringen har satt inn, både kortsiktige og langsiktige virker». Faktum er imidlertid at 2/3 av sysselsettingsveksten har kommet i offentlig sektor.

Svar:

Jeg viser til svar på spm. 540 fra stortingsrepresentant Marianne Martinsen.

Se lenke:

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=67674>

SPØRSMÅL NR. 540**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 26. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kommer den største veksten sysselsettingen i privat sektor?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren hevdet i spørretimen 18. januar at hun satt på ferske tall fra SSB som viste at "(...) den største veksten i sysselsettingen (...) kommer i privat sektor. Tallene finansministeren viser til forteller en helt annen historie: at 2/3 av veksten i sysselsettingen kommer i offentlig sektor.

Svar:

Oljeprisen falt kraftig fra sommeren 2014. Det har gitt et kraftig tilbakeslag i norsk økonomi, som først og fremst har rammet arbeidsplasser på Sør- og Vestlandet, men også andre deler av landet. En måtte regne

med at veksten i produksjon og sysselsetting ville rammes hardt av et så kraftig fall i oljeprisen.

SSB har beregnet at det har vært en nedgang i sysselsettingen knyttet til oljevirkosomheten på 50 000 personer siden 2013. Mesteparten av fallet kom i 2015 og 2016. I lys av den kraftige nedgangen i oljerelatert sysselsetting er utviklingen bedre enn en kunne frykte. Den utviklingen vi har sett i samlet sysselsetting, ville ikke vært mulig hvis de jobbene som er falt bort, ikke var erstattet av annen aktivitet. Nasjonalregnskapet fra SSB viser at samlet sysselsetting har steget med om lag 30 000 personer siden 2013. Det følger da at det er blitt anslagsvis 80 000 flere sysselsatte i jobber som ikke er knyttet til olje, hvorav rundt 20 000 i offentlig sektor og 60 000 i privat sektor.

Sysselsettingsveksten i offentlig sektor siden regjeringsskiftet har i hovedsak kommet innen politi, helse og utdanning. Det er godt i tråd med regjeringens prioriteringer.

Det er gledelig at det samtidig har vært nyskaping og omstilling i privat sektor. Det viser at regjeringens økonomiske politikk virker.

SPØRSMÅL NR. 541**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 26. januar 2017 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Tyder tallene fra SSB, som finansministeren presenterte i spørretimen 18. på at vi går i riktig retning?»

BEGRUNNELSE:

I spørretimen 18. januar viste finansministeren til ferske tall hun hadde fått fra SSB og uttalte følgende:

«Disse tallene som jeg nå presenterer fra SSB tyder på at vi går i riktig retning».

Tallene viser for øvrig at sysselsettingsveksten var om lag 33 000 i 2014, 8000 i 2015 og - 6000 i 2016.

Påstanden om at stadig mindre sysselsettingsvekst, ja til og med fall i sysselsettingen, er "riktig retning".

Svar:

Det er tegn til bedring i norsk økonomi. Den økonomiske veksten tok seg opp igjennom fjoråret ifølge informasjon fra Norges Banks regionale nettverk, og bedriftene i nettverket ventet fortsatt vekst fremover. Oppgangen i ledigheten ser ut til å ha stoppet opp. AKU-ledigheten utgjorde 4,7 pst. av arbeidsstyrken i 4. kvartal 2016, justert for normale sesongvariasjoner. Det er en reduksjon på 0,2 prosentenheter fra forrige kvartal og AKU-ledigheten var med det på samme nivå som i 1. halvår 2016. Anslag fra SSB, Norges Bank, Fi-

nansdepartementet og andre peker i retning av at veksten i BNP for Fastlands-Norge vil bli høyere i 2017 enn i 2016.

Den økonomiske politikken bidrar til vekst. En ekspansiv finanspolitikk trekker opp aktivitet og sysselsetting. Lav rente bidrar til høyere forbruk og investeringer, og svekkelsen av kronen og lavere lønnsvekst styrker konkurranseevnen til norske bedrifter. Det er en viktig forklaring på at sysselsettingen i Norge har

økt siden 2013, til tross for at SSB har beregnet at det har vært en nedgang i sysselsettingen knyttet til oljevirkksomheten på 50 000 personer siden 2013.

Mye går med andre ord i riktig retning, men oppgangen i norsk økonomi er fortsatt svak. Det gjenspeiles blant annet i at AKU-ledigheten fortsatt er høy og at sysselsettingen ikke holder tritt med befolkningsveksten. Regjeringens viktigste jobb er å sørge for at flest mulig har en jobb å gå til.

SPØRSMÅL NR. 542

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 30. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Produsentansvarsordningen for el-produkter skal sikre at el-avfall resirkuleres. Ved å sette ressursene i kretsløp bidrar ordningen til å redusere miljøbelastning og skape grønne arbeidsplasser i Norge. Elkjedene er pålagt å ta imot el-avfall og sikre at innlevert avfall går inn i systemet. I dag er det imidlertid en stor utfordring at mottak for elavfall reinplukkes for det «beste» avfallet av organiserte grupper. Dette bidrar til å undergrave ordningen.

Hva vil statsråden gjøre for å løse problemet?»

Svar:

De fleste typer EE-avfall inneholder helse- og miljøskadelige stoffer i ulike mengder. For å sikre at stoffene ikke skader miljø eller helse er det derfor etablert en returordning for dette avfallet. I tillegg er returordningen et sentralt virkemiddel for å sikre at vi får materialgjenvunnet mest mulig av avfallet fra disse produktene.

Tilbakemeldinger fra både returselskap og forhandlere tyder på at stjeling av EE-avfall er et betydelig problem. Dette avfallet kan selges på det norske markedet som brukte produkter, men Miljødirektoratet antar at hovedmengden eksporteres ulovlig. Konsekvensene av at EE-avfall ikke går inn i returordningen, men eksporteres ulovlig, er risiko for utslipp av miljøgifter og at jomfruelige materialer må brukes i nye produkter i stedet for gjenvunnet materiale. Dette er i så fall negativt for miljøet. Det er også en mulighet for at stjålet EE-avfall som annen miljøkriminalitet bidrar inn i svart økonomi.

Med en endring av avfallsforskriften kapittel 1 i kraft fra 1. januar 2016 ble det tydeliggjort hvilken plikt forhandlere og kommuner har til å oppbevare EE-avfall. Blant annet er det innført et krav om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data skal oppbevart i avlåst beholder eller liknende. Miljødirektoratet har hatt flere tilsyn med forhandlere for å sikre etterlevelse av krav til blant annet oppbevaring av EE-avfall. Det har også vært dialog med bransjen om problemet med tyveri av avfallet og Miljødirektoratet vil blant annet følge opp med ytterligere tilsyn.

SPØRSMÅL NR. 543**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 26. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at voksne personer med Atopisk eksem skal få bedre behandlingsrettigheter for å klare å leve et best mulig liv?»

BEGRUNNELSE:

I Norge sendes barn under 18 år med alvorlig/utbredt atopisk Dermatitt i en måned om gangen opp til to ganger i året til Grand Canaria. Det er turer som er i januar/ februar og/eller i april/mai. Det samme gjelder psoriasispatienter uansett alder. Beklageligvis regnes Atopisk eksem som barnesykdom i Norge, fordi det sjeldent å ha dette i en alvorlig og utbredt tilstand helt opp i voksen alder, selv om mange har eksem i voksen alder.

Denne sykdommen gjør huden tørr, flassete, den sprekker, er rød og flammete, svir, klør og man får lett infeksjoner. Alt dette kan også gå utover nattesøvnen, allmenntilstanden og livskvaliteten.

Sol og salt vann har i en årrekke vist seg som optimal behandling for denne pasientgruppen.

De som er hardt rammet trenger flere opphold i varmere strøk for å klare hverdagen, jobben og ha en bedre livskvalitet, i stedet for å ligge inne på Rikshospitalet eller andre hudavdelinger i lengre perioder og tiden hjemme i sykemelding. Dette koster både den enkelte mye, og ikke minst samfunnet. Flere atopikere vil kunne holde seg i arbeid i stedet for å være sykemeldt hvis man åpnet for muligheten for at også denne gruppen kunne være i varmere strøk i syden 1-2 måneder pr. år. Det er en gruppe på 50-100 pasienter det er snakk om, og mange av dem i arbeidsfør alder. De voksne pasientene med Atopisk eksem har mye smerter, og i likhet med psoriasis er dette en autoimmun kronisk sykdom, mens psoriasispatientene ikke alltid har slike store smerter som de med Atopisk eksem.

I Danmark skiller man ikke på alder når det gjelder å sende pasienter til det tilrettelagte opplegget på Dødehavsklinikken i Israel.

Der sendes både barn og voksne. Valle Marina på Grand Canaria er tilrettelagt for psoriasispatienter, men de flere atopikere har flere allergier, og trenger derfor også opplegg med kosthold og andre faktorer. Dette legger Dødehavsklinikken til rette for.

For å eventuelt å avgrense et tilbud, kan man si at de som blir anbefalt av Rikshospitalets hudavdeling skal få rettigheter.

Svar:

Det følger at pasient- og brukerrettighetsloven at pasienter har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. Dette gjelder også for voksne personer med atopisk eksem.

Behandlingsreiser til utlandet er ingen rettighet for de pasientgruppene som i dag er omfattet av ordningen. Tilbudet er et supplement til behandlingstilbud i Norge og er ikke til erstatning for den helsehjelpen pasienter måtte ha rett til i Norge.

Ordningen omfatter i dag pasienter med revmatoid artritt, psoriasisartritt, ankyloserende spondylitt og juvenil artritt. Videre omfattes pasienter med postpolio syndrom, psoriasis og barn med astma, kronisk lunge sykdom og atopisk eksem.

Det er flere pasientgrupper som ønsker å bli inkludert i ordningen, og som mener at de på samme måte som de allerede inkluderte pasientgruppene vil ha god effekt av en behandlingsreise til utlandet. Dette kan også være riktig for flere av de pasientgruppene som ønsker seg inkludert i ordningen.

En utvidelse av ordningen til å omfatte nye pasientgrupper må vurderes i forbindelse med det enkelte års budsjettprosess. Dersom antall pasientgrupper skal økes uten at dette skal gå på bekostning av pasienter i dagens grupper, må bevilgningen økes. Grunnet budsjettsituasjonen fant jeg ikke å kunne prioritere denne ordningen i budsjettet for 2017.

SPØRSMÅL NR. 544**Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 27. januar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Mener kulturministeren at beredskapsmessige situasjonen med hensyn til DAB-nettet er tilfredsstillende og mener hun at det at 5 prosent av landets befolkning er uten DAB-dekning er akseptabelt?»

BEGRUNNELSE:

Onsdag kveld mistet 5 prosent av Norges befolkning DAB-dekningen i flere timer. Det var et fiberkabelbrudd førte til problemer med DAB-nettet i store deler av landet onsdag kveld. Problemene oppsto i 2015-tiden og vart i om lag tre timer, i følge opplysninger i media.

7. desember 2015 var flere statsråder bedt om å komme til Stortinget for å redegjøre for den beredskapsmessige situasjonen rundt DAB-nettet. Stortinget ble forsikret om at den var tilfredsstillende. Justisminister Anundsen uttalte at

”Det er ingen beredskapsmessige årsaker til at en ikke kan gjennomføre stortingsvedtaket.”

Kulturministeren utalte at:

”(...) jeg er også glad for at den informasjonen som er gitt fra regjeringens side til Stortinget tidligere, som er offentlig kjent, og som er gjentatt i dag, er med og beroliger Stortinget om at beredskapen er ivaretatt. [...] Jeg er veldig glad for justisministerens redegjørelse, som er tydelig på at denne rapporten, som ble offentliggjort på fredag, ikke lar det være noen tvil om at beredskapen er ivaretatt.”

Svar:

Kringkastingsnettene har en sentral beredskapsfunksjon, og det er avgjørende at DAB-nettet er tilstrekkelig robust når FM-nettet slukkes i løpet av 2017. Onsdag 18. januar falt fem pst. av NRKs DAB-dekning ut, og i underkant av én pst. av den kommersielle delen av DAB-nettet. I tillegg falt P4s FM-sendinger ut, samt data- og mobiltjenester i noen områder.

Jeg har innhentet en rapport fra NRK om hendelsen. Rapporten viser at utfallet av radiosendingene skyldtes samtidig brudd i tre alternative fiberkabler som fører radiosignal til satellittstasjon i Nittedal. Denne stasjonen mater deler av senderne i kringkastingsnettene.

Fiberbruddet berørte både FM og DAB, samt data- og mobiltjenester. Utfallet var følgelig ikke knyttet til DAB-teknologien som sådan, og var uten sammenheng med etableringen av DAB-nettet og slukkingen av FM-nettet.

Fiberbruddene rammet satellittmatningen av de minste DAB-senderne, det vil si sendere som dekker færre enn 5000 personer. Disse senderne var ute av funksjon i drøyt tre timer.

Siden FM-nettet er avviklet var det særlig beklagelig at om lag 7 pst. av husstandene i Nordland fylke mistet DAB-dekningen. Selv om utfallet av radiosendinger var begrenset både i tid og omfang, mener jeg likevel at hendelsen 18. januar er uakseptabel.

Jeg hadde umiddelbart etter hendelsen et møte med Norkring, P4 og NRK, for å forsikre meg om at en tilsvarende hendelse ikke kan inntreffe. Norkring, som eier og driver DAB-nettet, opplyser at det i løpet av januar vil bli etablert ytterligere en fiberforbindelse. Denne skal ligge i en separat trasé. Etter dette vil det være fire alternative fiberforbindelser til satellittstasjonen, fordelt på tre ulike traseer. Sannsynligheten for at en tilsvarende situasjon skal skje igjen, er svært liten.

Når det gjelder beredskapen i DAB-nettet for øvrig, opplyser NRK at alle de største senderne i NRKs del av DAB-nettet har doble reserveløsninger for matning (fiberkabler og radiolinje). Disse senderne dekker 95 pst. av befolkningen. Dette betyr at det også er svært usannsynlig at det øvrige DAB-nettet vil falle ut.

Hendelsen 18. januar har imidlertid vist at varslingsrutinene mellom aktørene ikke fungerte tilfredsstillende. I tillegg meldte en del medier feilaktig at hele DAB-nettet lå nede. Det tok noe tid før befolkningen fikk korrekt informasjon om omfanget av utfallet. NRK har varslet at de vil ta initiativ til en gjennomgang av varslingsrutinene knyttet til kringkastingstjenestene. Jeg vil følge opp dette. I tillegg har jeg bedt NRK om å ta initiativ til at det blir gjennomført en beredskapsøvelse som involverer alle relevante aktører, herunder også DSB.

DAB-nettet har betydelige beredskapsmessige fordeler, sammenlignet med FM. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) publiserte 2. desember 2016 sin beredskapsmessige vurdering av overgangen til DAB. DSB konkluderer blant annet med at DAB er mer teknisk robust enn dagens FM-nett, primært fordi hver enkelt sender mates separat, istedenfor FM-nettets system med hovedsendere og undersendere. I tillegg peker DSB på at tunneldekningen blir bedre i DAB, fordi alle radiokanaler, og ikke bare NRK P1, blir tilgjengelige.

Ved behandlingen av Dokument-8-forslag om ut-satt slukking av FM-nettet (Dokument 8: 10 S (2016-2017)) vedtok Stortinget følgende:

”Stortinget ber regjeringen følge slukkingen av FM-nettet nøye, og løpende sikre seg at beredskapen

ikke rammes og at dekningsgraden blir oppfylt i tråd med Stortingets forutsetninger.”

Jeg vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en orientering om hvordan beredskapshensynet blir ivaretatt i forbindelse med FM-slukkingen senere i år.

SPØRSMÅL NR. 545

Innlevert 19. januar 2017 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 26. januar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Via facebookgruppa ”Aksjon mot AAP forslag” er det nylig lagt ut melding om at stadig flere nå får beskjed av sine veiledere i Nav om at reglene for arbeidsavklaringspenger er innskjerpet, og at brukerne ikke kan regne med å få perioden forlenget, selv om de ikke er ferdig avklart.

Kan statsråden opplyse om hva slags innskjerping dette er snakk om, og med hvilken hjemmel?»

si at praktiseringen av regelverket er innskjerpet i den siste tiden.

I juli 2016 sendte Arbeids- og sosialdepartementet på høring forslag til endringer i reglene for arbeidsavklaringspenger, og som vil gi en noe høyere terskel for å komme inn ordningen og lavere terskel for å miste rettigheter i ordningen. Jeg tar sikte på å legge fram en proposisjon med forslag til endringer i ordningen for arbeidsavklaringspenger i løpet av våren.

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 33 (2015-2016) om Nav i en ny tid, ble det vist til at regjeringen har varslet sak til Stortinget i inneværende sesjon (2016-2017) om evaluering av og behov for justeringer i ordningen med arbeidsavklaringspenger. Forslag til endringer i folketrygdlovens kapittel 11 har vært på høring med frist 1. november 2016, men regjeringen har ennå ikke fremmet forslag til lovendringer for Stortinget. Av Lovdata.no ser det heller ikke ut til at det er gjort forskriftsendringer på dette området. Saken uroer mange, fordi sosialhjelp for noen da kan bli eneste alternativ.

Svar:

Det har ikke vært en innskjerping i regelverket, verken på lov- eller forskriftsnivå, i reglene for arbeidsavklaringspenger. Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert departementet om at det heller ikke har vært gjort endringer i Arbeids- og velferdsetatens rundskriv, eller at det har vært sendt ut informasjon som skulle til-

SPØRSMÅL NR. 546**Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 30. januar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Viser til BT 13. januar der en Syrisk flyktning står frem og forteller at han i tre år har kjempet for å få godkjent tannlegeutdanningen sin. Han har femårig universitetsutdanning fra Syria og tre års praksis. Han har fulgt alle råd men får nå beskjed om å ta hele utdanningen på nytt. Venner med samme utdanning får godkjenning i Sverige og rett til å praktisere i Norge.

Hva gjør statsråden for at Norge skal nyttiggjøre seg de ressursene som flyktninger representerer og ha reell mulighet til å bidra og bli inkludert?»

BEGRUNNELSE:

Tannlegen fra Syria som nå er 30 år kom til Norge i september 2013. Med seg hadde han femårig tannlegeutdanning fra Tishreen Universitet i hjemlandet og tre års praksis. I februar 2014 søkte han om godkjenning som tannlege i Norge og fikk avslag. Han ble rådet til å flytte til Bergen og søke opptak på Kvalitetsprogrammet for tannleger ved UiB. Et halvannet års tilleggsutdanning for personer med tannlegeutdanning fra land utenfor EU/EØS.

I Bergen fikk han plass på introduksjonsprogrammet for flyktninger, der han ble rådet til å skaffe seg dokumenterte norskkunnskaper, som var et krav for å bli tatt opp på Kvalifiseringsprogrammet.

Med bestått eksamen søkte han Kvalifiseringsprogrammet, men ble avvist. Først da forsto han at avslaget fra SAK var absolutt og ikke kvalifiserte til Kvalifiseringsprogrammet. SAK mente at utdanningen hans var så mangelfull at han måtte ta all utdanning på nytt i Norge. For å søke opptak til tannlegeutdanning i Norge må han først bestå kjemieksamen fra videregående.

En studievenn fra Tishreen kom til Sverige i 2014 og er nå klar til å starte det svenske kvalifiseringsprogrammet og har fått praksis hos en svensk tannlege. Studievennen fremhever at den syriske tannlegen som kom til Norge var en svært dyktig student. En annen kvinnelig medstudent fra samme universitet fikk svensk godkjenning i 2016 og kan praktisere i Norge.

Norge har tatt i mot flyktninger i flere tiår. Det kom langt færre flyktninger enn forventet det siste året. Det er et klart politisk mål å korte ned tiden for at våre nye landsmenn skal få bidra positivt i samfunnet, og selv få leve normale liv.

Sverige som har tatt i mot langt flere enn oss, har klart å få på plass systemer der flyktninger får vurdert sin formelle og realkompetanse i en kombinasjon av

søknad, relevant praksis og kvalifiseringsprogram med det mål å få brukt utdanning fra hjemlandet.

I Norge opplever mange flyktninger å bli ”kasteball” i et system som ikke klarer å informere og veilede hvordan ressurspersoner kan bruke tiden effektivt for å bli integrert.

Svar:

Det er et uttalt mål for Regjeringen at innvandreres medbrakte utdanning eller kompetanse skal kunne brukes i det norske arbeidsmarkedet. Samtidig er det viktig at helsepersonell som arbeider i Norge har den kompetansen som forventes og behøves for det aktuelle yrket.

Hovedformålet med godkjenningsordningen i Norge er å ivareta pasientens sikkerhet, bidra til å sikre god kvalitet på helsetjenestene og til at befolkningen har tillit til helse- og omsorgstjenestene og helsepersonell.

Det har en egenverdi i norsk helse- og omsorgstjeneste at også helsepersonell med utdanning og arbeidserfaring fra andre deler av verden kan jobbe i tjenestene. Det gir også andre perspektiver og kan bidra til forbedringer. Samtidig er det slik at for å kunne benytte medbragt utdanning i norsk helse- og omsorgstjeneste må innvandrere vurderes og godkjennes i forhold til gjeldende regelverk, som kan innebære behov for å gjennomføre mer utdanning.

Helsedirektoratet vurderer søknader fra helsepersonell om autorisasjon i hht. lov- og regelverk på området. Det arbeides kontinuerlig med å få til en raskere behandling av søknadene. Flere tiltak er iverksatt for å forbedre søknadsbehandlingen. Det er blant annet etablert en elektronisk søknadsprosess som bidrar til at kontakten med søkerne og behandlingen av søknadene skjer mer effektivt og med bedre kvalitet. Fra 1. januar 2016 ble Statens autorisasjonskontor for helsepersonell innlemmet i Helsedirektoratet for å sikre mer helhetlig og forbedret ivaretagelse av autorisasjon og godkjenning av helsepersonell.

Søkere med utdanning fra Syria får sine søknader behandlet på samme måte som søkere med utdanning fra andre land utenfor EØS. Det vurderes om utdanningen er jevn god med tilsvarende norsk utdanning. Helsedirektoratet opplyser at de ofte innhenter sakkyndig råd til hjelp i vurderingen. Dersom utdanningen vurderes å ha mindre mangler sammenlignet med norsk utdanning, vil søker kunne få råd om å gjennomføre veiledet praksis innenfor nærmere bestemte områder,

for eksempel ved kvalifiseringsprogrammet ved Universitetet i Bergen.

Dersom utdanningen avviker i stor grad fra tilsvarende norsk utdanning, vil det gis avslag på søknad om

autorisasjon. En mulighet for søker kan da være å søke opptak ved et norsk lærested og søke fritak i enkelte fag som allerede er dekket i den utenlandske utdanningen.

SPØRSMÅL NR. 547

Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 26. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Stortingsmelding 27 (2015-2016) har et mål om at «innen år 2020 skal 90 prosent av husstandene ha tilbud om minst 100 Mbit/s. På lang sikt er målet at alle husstander skal ha tilbud om høyhastighetsbredbånd».

Hva er anslått kostnad for å gi henholdsvis 90 og 100 prosent av alle husstandene i landet tilbud om minst 100 Mbits/s?»

Svar:

Det er et klart mål for regjeringen at hele samfunnet skal kobles opp digitalt. Det blir stadig viktigere i hverdagen, det styrker næringslivets konkurransevne, og det blir en mer og mer integrert del av samfunnets transportinfrastruktur. Folks digitale kommunikasjon dekkes på mange ulike måter. Store deler av befolkningen bruker smarttelefoner i hverdagen, hvor utbygging av 4G er vesentlig for å gi god dekning. Utbygging av fiberkabler er viktig både for 4G-dekningen og tjenester direkte til husstandene og bedriftene.

I Meld. St. 27 (2015-2016) setter regjeringen som mål at «innen år 2020 skal 90 pst. av husstandene ha tilbud om minst 100 Mbit/s basert på kommersiell utbygging.» Utviklingen i andelen husstander med tilbud om 100 Mbit/s er, ifølge Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (Nkom) årlige undersøkelser, slik:

- 2013: 63 pst. av husstandene i landet.
- 2014: 69 pst. av husstandene i landet.
- 2015: 73 pst. av husstandene i landet.
- 2016: 78 pst. av husstandene i landet.

Jeg mener at denne utviklingen viser at målet om 100 Mbit/s til 90 pst. av husstandene i 2020 er fullt oppnåelig, og at kommersiell utbygging er hoveddrivkraften i utviklingen. For regjeringen vil det derfor være svært sentralt at vi tilrettelegger for fortsatt sunn

konkurranse og lønnsomme investeringer. Samtidig vil det være områder hvor markedsmechanismene alene ikke vil gi god dekning, og hvor offentlige virkemidler skal bidra som en katalysator.

Det legges til grunn at spørsmålsstilleren med «anslått kostnad for å gi» refererer til hvor mye det offentlige må bidra med i tilskudd for at det skal bli bygget ut bredbånd med 100 Mbit/s til henholdsvis 90 og 100 pst. av husstandene.

100 pst. av husstandene

Hvor mye staten må bidra med i økonomisk støtte vil være avhengig blant annet av teknologiutvikling, komponentkostnader og anleggskostnader. Det er mulig ny teknologi gir oss andre og billigere løsninger i fremtiden enn det vi nå ser. Offentlige regler kan også bidra til å øke eller redusere kostnadsbildet, og regjeringen jobber målrettet for å bidra til at kostnadene holdes nede.

I rapporten «Kostnadsanalyse – bredbåndsdekning i ulike varianter» (Nexia, 2013) ble det anslått at utbyggingskostnader for 100 Mbit/s til alle husstander ville koste det offentlige mellom 14,5 mrd. kr og 16,6 mrd. kr. Siden 2013 har det blitt bygget ut mer dekning, etterspørselen etter raskt bredbånd har økt og det har blitt introdusert nye teknologier.

Utbyggingskostnader og støttebehov vil i 2016 etter departementets vurdering derfor trolig være lavere enn anslått i 2013. Støttebehovet vil fremdeles være størst i områder med lav befolkningstetthet. Et oppdatert anslag basert på rapportert bredbåndstilbud i 2016 indikerer at støttebehovet er redusert med rundt 2 mrd. kr sammenliknet med estimatene fra 2013.

På denne bakgrunn anslår departementet at det nasjonale støttebehovet i 2016 (provenyanlaget) for å bygge ut bredbånd med 100 Mbit/s til alle vil være mellom 12,5 og 14,6 mrd. kr. Det understrekes at anslagene er usikre.

90 pst. av husstandene

Ifølge Nkoms rapport ”Bredbåndsdekning 2016” har 78 pst. av husstandene tilgang til 100 Mbit/s per september 2016. Basert på dette gjenstår utbygging til om lag 280 000 husstander før 90 pst. av befolkningen har tilgang til 100 Mbit/s.

Departementet har videre tatt utgangspunkt i prosjektene som ble innvilget tilskudd i 2016, der de gjennomsnittlige kostnadene pr. tilknytning er 36 300 kr. Av dette beløpet utgjør gjennomsnittlig tilskudd fra ordningen 13 600 kr, dvs. ca. 37 pst. Dersom det antas at alle husstandene som gjenstår før 90 pst. har dekning (ca. 280 000) må støttes med tilsvarende beløp, vil det koste 3,8 mrd. kr i offentlige tilskudd for å oppnå totale investeringer på i overkant av 10 mrd. kr, og slik nå målet om 90 pst. av husstandene. Som understreket ovenfor er det imidlertid regjeringens mål å nå 90 pst. av husstandene gjennom kommersiell utbygging.

Det understrekes at dette er usikre anslag. Det understrekes også at tallene er basert på innvilgede søknader i 2016. Innvilgede prosjekter skal legges ut på offentlig anbud. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har i noen tilfeller fått tilbakemelding på at anbuds konkurransen har resultert i at enkelte prosjekter blir realisert til lavere kostnad enn forutsatt i søknaden. Det innebærer at flere husstander enn estimert kan bli dekket innenfor kostnadsrammen. Først når sluttrapportene fra alle prosjektene foreligger vil de nøyaktige tallene være kjent.

Samtidig kan kostnaden pr. tilknytning øke i kommende offentlig finansierte utbygginger: Stadig flere steder har fått ny eller bedre dekning og de mest kostnadskrevende stedene står igjen. Resultatet kan bli at færre husstander enn estimert blir dekket innenfor kostnadsrammen.

SPØRSMÅL NR. 548

Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 1. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kvifor krev no statsråden ei konseptvalutgreiing for RV13 Årdalstunnelen og kvifor har statsråden bidrege til å utsetja planlegginga av prosjektet i 3 år?»

GRUNNGJEVING:

Førre regjering ynskte å ha ein KVU for RV13 slik at prosjekt i Ryfylke, mellom anna Årdalstunnel, kunne vera klar til prioritering i NTP våren 2017. Dette vart trekt attende av statsråden.

No kan ein lesa i media at statsråden meir enn tre år seinare likevel krev ein KVU for prosjektet Årdalstunnel. Då ein gjekk inn for å ikkje ha ein KVU så var grunngjevinga at det ikkje låg føre konseptuelle val. Så vidt eg er kjent med har verken fjella eller fjordane i Ryfylke endra seg vesentleg dei seinare åra, og det er vanskeleg å sjå ei anna grunngjeving enn ynskje om å trenera saka.

Svar:

Kommunedelplanen for rassikring rv 13 Melkeråna – Årdal, som stortingsrepresentant Pollestad kallar prosjekt Årdalstunnel, er til handsaming i Kommunal- og moderniseringsdepartementet som ei motsegnssak etter plan- og bygningslova.

Utbetring av rv 13 gjennom Strand kommune mot Hjelmeland kommune langs Tysdalsvatnet har skjedd etappevis og vore finansiert som rassikring. Kommuneplanarbeidet for den siste rasstrekninga ”Melkeråna – Øygjanaset” har etter kvart blitt utvida til å omfatte strekninga ”Melkeråna – Årdal”. Denne utvidinga inneber at prosjektet ikkje berre varetek rasikringsbehovet, men gir også ei betydeleg innkorting av rv 13.

Kommunedelplanen for rassikring rv 13 Melkeråna – Årdal inneheld to prinsipielt ulike løysingar. Lang tunnel mot Årdal og kort tunnel langs den siste strekninga langs Tysdalsvatnet. Dei lange tunnelalternativa vil bli litt over 10 km fordi dei er basert på å forlenge eksisterande tunnelar langs Tysdalsvatnet vidare mot Årdal. Desse alternativa varetek rassikring, og gir også betydeleg innkorting. Dei kortare alternativa svarar på behovet for rassikring, men vil ikkje gi innkorting. Dei to løysingsalternativa kan ikkje fullt ut samanliknast

sidan dei gir heilt ulike effektar for strekninga. Det eine alternativet gir stor innkorting og rassikring, er kostbart og må byggast ut som eitt prosjekt.

Slik prosjektet no framstår, har dei aktuelle kommunane gjort vedtak om eit prosjekt som ikkje samsvarer med prosjektet det er gitt fritak frå KVU/KS1 for.

Statens vegvesen har motsegn til lang tunneløysing fordi dei meiner kort tunnel varetek prosjektet sitt mål om rassikring. Dessutan vil den korte løysinga ikkje stå i vegen for ein ev. seinare tunnel mot Årdal. Samferdsledepartementet har støtta motsegna. Saka ligg no i Kommunal- og moderniseringsdepartementet for handsaming der.

SPØRSMÅL NR. 549

Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 30. januar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Kven sitt ansvar, både praktisk og økonomisk, er det at straumkunder har nok straum og til rett kvalitet, og kva vil statsråden gjera for at dette regelverket vert fulgt opp?»

GRUNNGJEVING:

I Bondebladet 8. desember 2016 er det ei sak om ein bonde som opplevde for låg spenning i straumnettet. Det kjem der fram uvisse om kven som har det økonomiske ansvaret for å sikre straum til kundane av rett kvalitet. Det kan sjå ut som det er for liten kunnskap om kva krav som gjeld og om nettselskapa sitt høve til å krevja annleggsbidrag.

Svar:

Leveringskvalitet for strøm reguleres av energiloven og forskrift om leveringskvalitet i kraftsystemet (leveringskvalitetsforskriften), som forvaltes av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Forskriften regulerer både leveringspålitelighet (antall og varighet på avbrudd) og spenningskvalitet.

For ny nettilknytning og ved forsterkning av eksisterende anlegg der kunden krever økt kapasitet eller kvalitet, kan nettselskapene kreve anleggsbidrag for å dekke kostnadene. Formålet med anleggsbidrag er å synliggjøre kostnadene ved en ny tilknytning eller forsterkning, og å fordele disse kostnadene mellom kunden som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder.

Det følger av leveringskvalitetsforskriften at det er nettselskapet som har ansvar for å levere elektrisi-

tet av en kvalitet som er innenfor minimumskravene i forskriften. Videre stilles det også krav til hvordan nettselskapene skal håndtere henvendelser om leveringskvalitet fra kunder. Den som er skyld i at spenningskvaliteten ikke er overholdt er ansvarlig for å utbedre forholdet.

Dersom nettkunder er misfornøyd med leveringskvaliteten, skal forholdet først tas opp direkte med nettselskapet. Dersom dette ikke fører frem, eller kunden er uenig i nettselskapets avgjørelse, kan saken bringes inn for NVE.

I klagesaker om leveringskvalitet avgjør NVE hvem som er ansvarlig for å utbedre forholdet og tar ikke stilling erstatningsspørsmål. Erstatning er et privatrettslig anliggende og reguleres ikke av NVE. Ved uenighet mellom nettselskap og forbrukere kan erstatningsspørsmål bringes inn for Elklagenemnda.

NVE har i løpet av 2016 gjennomført tilsyn med alle nettselskapenes saksbehandling ved misnøye med leveringskvalitet. NVEs inntrykk er at nettselskapene jobber godt for å utrede og utbedre leveringskvalitet etter henvendelse fra sine kunder. I forbindelse med tilsynet ble også antall klagesaker til nettselskapene om leveringskvalitet fra januar 2014 til november 2016 kartlagt. Av klagenesom gjelder spenningskvalitet, der det også påvises brudd på spenningskvaliteten, er det i stor grad nettselskapet som har blitt utpekt som ansvarlig for å utbedre feilene.

Regjeringen har lagt til rette for å styrke forsyningssikkerheten i hele Norge. Eksempler på dette er flere nettutbyggingsprosjekter, blant annet er strekningen Ørskog-Sogndal satt i drift, og strekningen Ofoten-Balsfjord-Skaidi er under bygging. I tillegg har Regjeringen lagt til rette for mer fornybar kraftproduksjon og det er mange store vannkraft- og vindkraftprosjekter under bygging. Nettutbygging og fortsatt investeringer

i fornybar kraftproduksjon vil styrke forsyningssikkerheten til forbrukere, industri og næringsliv.

Jeg ser ikke behov for nye initiativ fra departementet nå hva gjelder oppfølging av regelverk for leveringskvalitet.

SPØRSMÅL NR. 550

Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Audun Otterstad

Besvart 26. januar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Er statsråden enig med kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen i at regjeringen ikke har gjort nok for å bekjempe arbeidskriminaliteten, og hvilke tiltak skal regjeringen foreslå innen det første året som man ikke har gjennomført eller foreslått i løpet av de fire foregående?»

BEGRUNNELSE:

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen og leder av Høyres programkomite fremførte erkjennelsen i intervju med NRK 11.01 at regjeringen ikke hadde gjort nok for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og at det skulle trappe opp kraftig, allerede i 2018 hvis Høyre får gjenvalg.

Svar:

Kriminalitet i arbeidslivet er en økende utfordring og endrer seg over tid. I følge tilbakemeldinger fra etatene er de kriminelle aktørene og nettverkene som opererer innenfor arbeidslivet godt organisert. Det er gjerne tale om profesjonelle aktører som benytter seg av en rekke ulike metoder i strid med lover og regler for å sikre seg innpass i markedet og økonomisk vinning. Derfor er det behov for en bred innsats for å bekjempe arbeidslivskriminalitet.

De siste årene er det blitt gjort mye fra regjeringens side for å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet. Grunnlaget for dette ligger i den strategien mot arbeidslivskriminalitet som regjeringen la fram i 2015. Tiltakene i strategien ble utarbeidet etter dialog med partene i arbeidslivet. Det er av stor betydning at myndighetene og organisasjonene står sammen om å bekjempe kriminalitet og useriøse arbeidsforhold. I samarbeid med partene gjennomføres det flere tiltak i utsatte bransjer, blant annet innen i byggenæringen. Et

av disse tiltakene er forskriftsendringer for å motvirke misbruk av HMS-kort, slik at vi får et mer effektivt tilsyn i næringen.

Den sammensatte kriminaliteten krever at myndighetene samordner sine ressurser i oppfølgingen. I løpet av de siste årene er det etablert et nært samarbeid mellom politiet, Skatteetaten, NAV, Arbeidstilsynet og andre berørte etater. Til nå er det opprettet fem samlokaliserte enheter mot arbeidslivskriminalitet hvor kontrolletatene og politiet har et operativt samarbeid. Det skal opprettes ytterligere to slike enheter i år. I 2016 ble det etablert et eget analyse- og etterretningssenter, hvor etatene samarbeider om kunnskap og etterretning for å styrke sin felles slagkraft mot de kriminelle aktørene.

Regjeringen er også opptatt av at bestillere og leverandører i offentlig sektor skal gå foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Derfor er regelverket om offentlige anskaffelser skjerpet. Nye bestemmelser trådte i kraft fra årsskiftet.

Det er behov for å følge utviklingen mht. organiseringen av og metoder som benyttes innenfor denne typen kriminalitet og kontinuerlig forbedre og tilpasse innsatsen på dette området for å sikre at den blir så effektiv som mulig. Arbeidet med å videreutvikle treffsikre tiltak for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og useriøse arbeidsforhold er høyt prioritert. Regjeringen arbeider derfor i disse dager med å utarbeide en revidert og oppdatert strategi mot arbeidslivskriminalitet. Dette arbeidet skjer i nær dialog med partene i arbeidslivet.

SPØRSMÅL NR. 551**Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Audun Otterstad****Besvart 30. januar 2017 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Hvilke konsekvenser mener statsråden det vil ha for norsk sjømatnæring hvis Høyre og FrP-regjeringen gikk inn for å si opp EØS-avtalen?»

BEGRUNNELSE:

Som leder av FrPs programkomité og nestleder har fiskeriministeren startet en debatt om Norges tilknytning til en av våre viktigste handelspartnere EU.

Svar:

I regjeringsplattformen har vi stadfestet at regjeringen legger til grunn EØS-avtalen og de øvrige avtalene med EU som ramme for Europapolitikken. Dette ligger fast.

Det vises for øvrig til vedlagte brev til stortingsrepresentant Heggø datert 9. desember 2016 som svar på spørsmål nr. 338.

SPØRSMÅL NR. 552**Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 1. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener helse- og omsorgsministeren at dette bør løses av myndighetene eller av idretten selv og hva vil han gjøre for å hindre at de som smører langrennsski eller oppholder seg i nærhetene ikke blir utsatt for giftig fluor fra skismurning?»

BEGRUNNELSE:

Bruk av skismøring med fluor eller fluorkarboner kan gi høye verdier av miljøgifter i blodet. Fluorforbindelser som hoper seg opp i kroppen blir værende i blodet i flere år, og kan sannsynligvis medvirke til utvikling av testikkel- og nyrekreft.

Profesjonelle skismørere både nasjonalt og internasjonalt bruker nå verneutstyr når de smører ski med slike preparater. Selv om alle andre som bruker eller er i nærheten av arbeid med fluorholdig skismøring og fluorpulver oppfordres til å gjøre det samme, er neppe dette tilfelle. Mange har egne smørerom, de bruker kanskje en garasje eller et telt når de smører for seg selv eller familiens aktive utøvere. Men verneutstyr er ikke like vanlig.

Det er ekstra viktig å passe på at barn og unge ikke utsettes for damp og støv fra fluorholdig skismøring, men det gjøres neppe nok for at dette ikke skjer.

Flere i skisportsmiljøet for barn og unge tar til orde for et forbud mot disse preparatene i skismurning. Det kan skje i idrettens egne organer knyttet til konkurransene, men det kan også skje ved at norske eller europeiske myndigheter iverksetter tiltak.

Svar:

Jeg deler representanten Marianne Aasen sin bekymring for helserisikoen forbundet med bruk av fluorholdig skismøring av langrennsski. Idrettsaktivitet skal være helsebringende – og for barn og unge utgjør idrettslig aktivitet en viktig del av en god oppvekst som legger grunnlag for god helse gjennom hele livet. Jeg mener det er viktig å forhindre at de som smører langrennsski eller oppholder seg i nærheten ikke blir utsatt for helseskadelig damp og støv i forbindelse med preparering og smøring av ski.

Fluorholdig skismøring brukes på grunn av sine egenskaper for å gi bedre gli, mindre ising og for sine gode vann- og smussavstøtende egenskaper. Produktene som kan inneholde varierende mengder fluorforbindelser er glidvoks, fluorpulver, flytende fluorglider, festevoks og klister. Fluorforbindelser i skismøring er perfluorkarbonater (PFK). Av de ulike PFK-forbindelsene er bekymringen særlig knyttet til perfluorkarboksyler som blant annet omfatter perfluoroktanat (PFOA) og perfluorononanoat (PFNO). De fluorholdige stoffene, spesielt perfluorkarboksyler, er en stoffgruppe hvor mange av enkeltstoffene brytes langsomt ned i kroppen. Eksponering for disse stoffene bør derfor reduseres så langt som det praktisk er mulig.

Jeg mener det er verdt å merke seg at de fleste skismøringsprodukter som benyttes av ”vanlige” skigåere, ikke inneholder fluorforbindelser. Samtidig er det slik at mange ivrige skigåere – og foreldre, bruker kostbar fluorholdig skismøring nettopp på grunn av de gode vann- og smussavstøtende egenskaper disse produktene har. Blant utøvere på landslagsnivå brukes tilgjengelige fluorholdige produkter og preparering/smøring utføres av profesjonelle skismørere.

Helserisiko og mulige helseskader er knyttet til eksponeringen for fluorholdige forbindelser, og slik eksponering er størst under preparering og smøring av ski. Målinger fra smøreboder der profesjonelle skismørere arbeider, har påvist store mengder støv i luften, og i dette støvet har det vært målt høye konsentrasjoner av perfluorkaroksyler. Det er også vist at det kan være varierende konsentrasjoner av flyktige organiske forbindelser, inkludert fluorholdige gasser.

I følge Folkehelseinstituttet er det ikke kunnskapsgrunnlag for å gjøre en presis helserisikovurdering for ikke-profesjonelle skigåere når det gjelder eksponering for partikler, fluorholdige forbindelser og løsemidler i forbindelse med preparering/smøring av ski med fluorholdig smøring. Det er ikke usannsynlig at nivåene vil være i samme størrelsesorden som de man finner for de profesjonelle, men eksponeringen vil være mindre hyppig og kortere over tid. Det er derfor positivt at det allerede er i gang et samarbeidsprosjekt mellom Folke-

helseinstituttet og Miljødirektoratet om innsamling og analyse av stikkprøver av luftforurensning i smøreboder/smøretelt under noen større skirenn i inneværende skisesong. Samarbeidet omfatter også bedre grunnlag for å vurdere mulig helsefare ved privatpersoners bruk av fluorholdig skismøring, bl.a. gjennom en utvidet eksponeringsstudie for skisesongen 2017/2018. Dette vil gi informasjon om eksponering for, og opptak av, en del fluorholdige forbindelser for denne gruppen skismørere/skigåere, som vi altså ikke har i dag.

Fluorstoffet PFOA er en prioritert miljøgift og Norge har et mål om å stanse utslipp av stoffet innen 2020. Det er derfor svært positivt at PFOA etter forslag fra Norge og Tyskland nå blir forbudt i EU/EØS-området. Norge har hatt en nasjonal regulering av PFOA siden 2013, men forbudet som nå er vedtatt er enda strengere og mer omfattende enn det norske forbudet. Forbudet vil tre i kraft i 2020 og omfatter PFOA og et hundretalls andre stoffer som kan brytes ned til PFOA. Neste steg er å få på plass en global regulering av stoffet. EU-kommisjonen har derfor foreslått et globalt forbud mot PFOA under Stockholmkonvensjonen.

Siden vi får slike stoffer inn i landet via produktene vi kjøper, er internasjonale reguleringer, blant annet gjennom felleseuropeisk regelverk, det viktigste virkemiddelet. Det er mest effektivt og gir bredest virkning med enighet på tvers av flere land sammen. Det vedtatte forbudet viser også at Norge gjennom god og stor faglig innsats har gjennomslagskraft.

Når det gjelder kunnskapsformidling til befolkningen, gjør jeg oppmerksom på at Folkehelseinstituttet i samarbeid med Miljødirektoratet har laget en kunnskapsoppsummering av privatpersoners bruk av fluorholdig skismøring. Rapporten vil i løpet av de nærmeste dagene bli publisert på nettsidene til både Folkehelseinstituttet og Miljødirektoratet. I tillegg til omtale av hvilke ulike fluorforbindelser som finnes i skismøringsproduktene, hva man eksponeres for ved bruk av disse og mulige helseeffekter, gis anbefalinger om forebyggende tiltak og praktiske råd for skismørere. Dette er nyttig informasjon for enkeltpersoner, men det er også aktuell informasjon for idretten generelt, arrangører og skiklubber spesielt.

Det er viktig å forhindre at de som smører langrennsski eller oppholder seg i nærheten ikke blir utsatt for helseskadelig damp og støv i forbindelse med preparering og smøring av ski. Dette er et ansvar for myndighetene, men det er også viktig at idretten selv tar ansvar.

SPØRSMÅL NR. 553**Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 2. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mange pasienter med hjerteinfarkt får og får ikke tilbud om PCI-behandling, hvor bor pasientene som henholdsvis får og ikke får et slikt tilbud, hva er årsaken til skjevheter i tilbudet, og mener statsråden at utbygging av et desentralisert tilbud kan gi befolkningen likebehandling ved hjerteinfarkt?»

BEGRUNNELSE:

I Tidsskrift for Den norske legeförening 13. oktober 2016 skriver Haug, Rolstad og Vegsundvåg med utgangspunkt i norsk hjerteinfarktregister om fremtidens PCI-behandling etter hjerteinfarkt.

Artikkelforfatterne skriver:

”Det er store geografiske forskjeller i hvor stor andel av pasienter under 80 år med myokardinfarkt uten ST-heving i EKG (NSTEMI) som får utført koronar angiografi etter infarkt (fig 1) (3, 4). For dem som er bosatt i Tromsø er andelen 91 %, mens den for befolkningen i Mo i Rana er 53 %. Tilsvarende får 85 % av pasientene i Tromsø koronar angiografi innen tre døgn etter første innleggelse, mens det for pasientene på Helgeland bare gjelder 38 %. Alle sogner til samme senter for perkutan koronar intervensjon (PCI). Samtidig har pasienter i Mo i Rana høyere 30-dagersdødelighet enn landsgjennomsnittet og 9 % lavere sjanse for å overleve et hjerteinfarkt enn befolkningen i Tromsø I Norge har vi valgt en modell der PCI-virksomheten er mer sentralisert enn den er i sammenlignbare land. Eksempelvis har Nord-Norge færre PCI-sentre i forhold til antall innbyggere enn Belgia (5), som bare er litt større enn halvparten av Finnmark. Finland har seks ganger så mange PCI-sentre som Norge (6), og befolkningen er omtrent like stor.”

Med bakgrunn i funnene skriver artikkelforfatterne:

”Befolkningen på småplasser i Norge er kanskje innforstått med at prisen for å bo perifert er lengre reisevei til akuttmedisinske tjenester. Likevel må helsevesenet bygges opp slik at avviket blir så lite som mulig. Den observerte forskjellen i tilgang til perkutan koronar intervensjon etter ikke-ST-elevasjonsinfarkt kan være relatert til vår organisering av helsetjenesten. Flere PCI-sentre løser ikke nødvendigvis alle problemer, men når det foreligger indikasjoner på sammen-

heng mellom geografisk nærhet, tilgang til behandling og effekt på overlevelse, er det vanskelig å la være å vurdere en større tetthet av PCI-sykehus også i Norge.”

Spørsmål og krav er reist av folkevalgte og andre, blant annet i Helse Nord og Helse Midt-Norge, om en likeverdig behandling av befolkningen ved hjerteinfarkt i Norge. Spørsmålsstilleren mener det er svært viktig å få en oversikt over tilgang til PCI-behandling for å treffe nødvendige tiltak som sikrer likebehandling og ber derfor statsråden om dette.

Svar:

Regjeringens mål er at alle pasienter skal få trygge og gode helsetjenester uavhengig av hvor i landet de bor. Norge kan vise til gode resultater når det gjelder 30 dagers overlevelse etter første gangs hjerteinfarkt sammenliknet med andre land i Europa. Samtidig viser en utredning om PCI-tilbudet i Nord-Norge at det er ulik tilgang til behandling. Jeg legger til grunn at artikkelen stortingsrepresentant Toppe viser til i sitt spørsmål, har sin bakgrunn i denne utredningen. Jeg har bedt Helse Nord RHF om supplerende informasjon.

Toppe spør innledningsvis om hvor mange pasienter med hjerteinfarkt som får og ikke får tilbud om PCI-behandling og hvor pasientene bor. Helse Nord RHF opplyser følgende: I 2015 fikk Norsk hjerteinfarktregister melding om 13 397 hjerteinfarkt. Det er to typer hjerteinfarkt – STEMI og NSTEMI. STEMI-infarkt er de mest akutte og livstruende. Hjerteinfarkt av typen STEMI utgjør 25 %, NSTEMI utgjør 72 % og 4 % er ukjent.

For STEMI-pasienter er behandlingen avhengig av avstand til et PCI-tilbud og innebærer to alternativer:

1. Dersom pasienten kan nå et PCI-tilbud innen 90 minutter fra første medisinske kontakt, skal pasienten tilbys primær PCI (direkte behandling med PCI).
2. Dersom pasienten ikke kan behandles med primær PCI, skal det gis trombolyse (blodproppopløsende behandling) fortrinnsvis innen 30 minutter fra første medisinske kontakt. I praksis blir behandlingen oftest gitt prehospitalt i ambulansen.

41 % av STEMI-pasientene under 80 år fikk primær angiografi/PCI i Helse Nord, 62 % i Helse Midt, 88 % i Helse Sør-Øst og 90 % i Helse Vest. Det betyr at de fleste pasienter i Helse Sør-Øst, Helse Vest og Hel-

se Midt-Norge tilbys primær angiografi/PCI. I Helse Nord vil de fleste pasienter, på grunn av avstand, tilbys prehospital trombolyse først. Andelen STEMI-pasienter som fikk utført enten trombolyse innen 30 minutter eller angiografi/PCI innen 90 minutter var som følger: Helse Nord 20 %, Helse Midt 35 %, Helse Sør-Øst 46 % og Helse Vest 27 %.

Når det gjelder NSTEMI-pasienter, legges disse pasientene inn på lokalsykehus for utredning. Det er satt kvalitetskrav om utredning innen 72 timer for denne typen infarkter. Totalt ble 75 % av NSTEMI-pasientene under 80 år utredet med koronar angiografi og 58 % ble utredet innen anbefalt tidsramme på 72 timer. I de ulike helseregioner var tallene henholdsvis som følger: Helse Nord 75 % og 57 %, Helse Midt-Norge 69 % og 46 %, Helse Sør-Øst 78 % og 65 %, og Helse Vest 75 % og 49 %.

Kvalitetsindikatoren 30 dagers overlevelse etter førstegangs hjerteinfarkt viser at det ikke er signifikante forskjeller mellom regionene.

Toppe spør videre om hva som er årsaken til skjevhet i tilbudet og om utbygging av et desentralisert tilbud kan gi befolkningen likebehandling ved hjerteinfarkt. Forskjellen i tilbud kan ha flere årsaker – som avstand og ulikheter i pasientforløp. Helse Nord utmerker seg

med større bruk av prehospital trombolyse på grunn av store avstander i regionen. Helse Nord RHF opplyser at en satsing på prehospital trombolyse i ambulanser har vært en suksess for overlevelse ved hjerteinfarkt i denne regionen. Helse Nord RHF's utredning om PCI-tilbudet til pasienter med hjerteinfarkt viser at forbedrede pasientforløp kan redusere forskjeller i tilbudet. Styret har vedtatt spesifikke tiltak for å sikre bedre pasientforløp og redusere uønsket variasjon i behandlingen av hjerteinfarkt. Jeg legger til grunn at dette følges systematisk opp.

Utredningen drøfter også alternativ organisering med tilbud i Bodø i tillegg til Tromsø, og gir argumenter både for og mot et PCI-tilbud i Bodø. Utredningen peker på at nytten vil være nærhet til tilbudet for flere pasienter, men det vil gjelde få pasienter hvor dette er kritisk. Utredningen skal behandles i Helse Nord RHF's styremøte i februar.

Det er viktig at pasientene får et likeverdig tilbud gjennom best mulig behandling (som prehospital trombolyse etterfulgt av angiografi/PCI eller primær PCI) etter avstand til et PCI-senter og at pasientene sikres et raskt og effektivt pasientforløp. Enkelte steder kan utbygging av et desentralt tilbud være en mulig løsning, slik Helse Nord RHF's utredning viser.

SPØRSMÅL NR. 554

Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden at nettkonsultasjon for utskrivning av resepter for antibiotikabehandling er ønskelig, eller vil han treffe tiltak for å hindre denne praksisen?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Medisin skrev 13.01.17 at legene bak nettsiden nettlegevakt.no skriver ut antibiotika for urinveisinfeksjon uten å møte pasienten. Dagens Medisin skriver:

»Folkehelseinstituttet er kritiske til praksisen. Nettsiden nettlegevakt.no ble etablert av tre leger høsten 2015 og har hittil behandlet rundt 2000 kvinner i alderen 16-55 år med urinveisinfeksjon. Nettstedet reklamerer med at de gir behandling uten fremmøte på legevakt. Pasienter med mulig urinveisinfeksjoner

trenger bare å sende inn et skjema og få en telefonkonsultasjon fra legen før det eventuelt skrives ut en resept på antibiotika.

Tjenesten koster 229 kroner, men pasienten betaler bare hvis hun får resepten.»

Spørsmålsstilleren ber statsråden klargjøre regjeringens holdning til praksisen, herunder tilbakebetalingsordninger som kan gi insentiv til å skrive ut resept.

Svar:

Stortingsrepresentanten spør om jeg mener nettkonsultasjon for utskrivning av resepter for antibiotikabehandling er ønskelig. Spørsmålet berører flere forhold og problemstillinger.

For det første handler dette om bruk av digitale løsninger som blant annet nettkonsultasjoner for å øke tilgjengeligheten til helse- og omsorgstjenester. Jeg mener økt bruk av nettkonsultasjoner er en ønsket utvikling. Digitale tjenester bidrar til å gi brukerne bedre oversikt over og innflytelse på egen helse og behandling. Dette legger grunnlaget for en endret pasient- og brukerrolle. Pasientens helsetjeneste skal være utgangspunkt for utviklingen av digitale tjenester til innbyggerne. Helsenorge.no er en portal for felles inngang til offentlige helsetjenester på nett. Stadig flere bruker denne nettsiden. Portalen videreutvikles kontinuerlig med nye tjenester for innbyggerne. I 2017 skal det arbeides videre med løsning for digital dialog mellom pasient og helsepersonell hvor innbyggerne bl.a. skal få mulighet til å bestille time på nett, stille spørsmål til legen (e-konsultasjon) og fornye resepter.

Økt bruk av elektronisk dialog er også en ønsket utvikling innen fastlegeordningen. Den enkelte kan lettere komme i kontakt med den legen som etter lovverket har et ansvar for å møte pasientens tjenestebehov. Det er etablert takster for både e-konsultasjon og enkel pasientkontakt via elektronisk kommunikasjon. Takstene spesifiserer ikke hvilken type teknologi som skal benyttes, men viser til at det skal være på tilfredsstillende sikkerhetsnivå (sikkerhetsnivå 4). I svar på et skriftlig spørsmål fra samme representant 8. november 2016, uttalte jeg at ”det er viktig at forskrivning av legemidler er basert på reelle legekonsultasjoner og forsvarlig praksis, og at pasientene sikres nødvendig informasjon.” Jeg mener at det er mulig å kombinere digitale løsninger som nettkonsultasjoner med forsvarlig forskrivning av legemidler, slik at pasienten kan få resept på legemidler basert på elektronisk konsultasjon. Det betinger imidlertid at forskrivningen er faglig forsvarlig i det enkelte tilfellet. Den praksisen som er beskrevet i artikkelen ser ut til å stille diagnose og gi behandling uten å ha kjennskap til pasienten eller å ha møtt pasienten. I motsetning til fastlegen vil disse legene ikke ha kjennskap til pasienten og dennes sykehistorie fra tidligere, og vil da lettere kunne feilbedømme symptomene og overse andre tilstander. Hvorvidt den konkrete praksisen er forsvarlig, er noe som ev. må vurderes av tilsynsmyndigheten.

For det andre handler spørsmålet om forskrivning av antibiotika basert på nettkonsultasjon. Man kan ut fra retningslinjene forskrive antibiotika basert på nettkonsultasjon dersom man kjenner pasienten fra tidligere, og denne for eksempel har en sykehistorie med tilbakevendende infeksjoner. I gjeldende Nasjonale faglige retningslinjer for antibiotikabruk anbefales det bare å forskrive antibiotika basert på både sykehistorie og mer objektive prøver som funn på en urinprøve, ev. på resultatet av bakteriedyrking ved gjentatte infeksjoner. Målsettingen med retningslinjen er å unngå unødig bruk av antibiotika, og at det forskrives mest mulig smal-spektrert antibiotika. De samme retnings-

linjene slår fast at de fleste urinveisinfeksjoner (som i begrunnelsen for spørsmålet fra representanten), dreier seg om ukompliserte infeksjoner som går over uten behandling. Problemet med antibiotikabehandling uten å se pasienten er at man kan overse andre forhold som graviditet, en mer komplisert infeksjon, hvilken behandling pasienten har fått tidligere, og om det kan dreie seg om smittsomme kjønnsykdommer som for eksempel klamydia. Derfor vektlegger retningslinjen at man kan forskrive basert på nettkonsultasjon når man kjenner pasienten fra tidligere og vet at slik infeksjon er noe pasienten ofte har. Første gang pasienten har symptomer bør man ta prøver. Hvis behandlingen ikke virker, er det viktig å ha tatt dyrkning slik at man kan vurdere annen behandling, som blant annet å bytte medikament.

Dernest spør representanten om jeg vil treffe noen tiltak for å hindre denne praksisen. I begrunnelsen for spørsmålet vises det til et oppslag i Dagens Medisin publisert 13. januar 2017 om et privat firma som skriver ut antibiotika over nett. Jeg ønsker ikke å uttale meg om denne konkrete saken, men registrerer at oppslaget gjengir uttalelser innhentet fra Folkehelseinstituttet, fylkeslegen og Antibiotikasenteret for primærmedisin. Ansvar for en eventuelt mer inngående vurdering av saken hører hjemme hos Helsetilsynet.

Stortingsrepresentanten ber meg til slutt om å klargjøre regjeringens holdning til praksisen, herunder tilbakebetalingsordninger som kan gi insentiver til å skrive ut resept. Med hensyn til praksisen viser jeg til redegjørelsen over. Hvis betaling for tjenesten forutsetter forskrivning av resept (og gratis nettkonsultasjon hvis forskrivning ikke er nødvendig), oppstår det jeg mener er en uheldig kobling mellom legens inntekt og forskrivning. Det er først og fremst en faglig vurdering som bør ligge til grunn for forskrivning.

Både stortingsrepresentantene og jeg er svært opptatt å motarbeide antibiotikaresistens. Et viktig tiltak i dette arbeidet er å bidra til riktigere bruk og redusere unødig forskrivning av antibiotika. Som representanten gir uttrykk for gjennom spørsmålet, kan man bli bekymret over praksis som reduserer krav til direkte kontakt, undersøkelse og eventuell prøvetagning som støtte for forskrivning av antibiotika. I en tid der det utvikles nye elektroniske løsninger for dialog mellom helsepersonell og pasienter, er det viktig å ivareta pasientsikkerheten. Samtidig må vi tørre å prøve ut nye løsninger og ha tillitt til at tilsynsmyndighetene fanger opp forhold som er lovstridige.

Jeg er glad for at representanten er like opptatt av dette som meg, og gleder meg til å videreføre arbeidet med regjeringens handlingsplan mot antibiotikaresistens. Det vil gange både pasienten og samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 555**Innlevert 20. januar 2017 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 31. januar 2017 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Kan statsråden veilede næringsinteresser innen havfisketurisme om disse bestemmelsene, og er hun villig til å gjøre endringer slik at bestemmelsene ikke blir til hinder for en praktisk og effektiv utlån av båter med VHF-radio ombord?»

BEGRUNNELSE:

Alle fartøyer til sjøs med VHF-radio om bord, er forpliktet til å inneha lisensabonnement, samt at minst én om bord må inneha minimum VHF/SRC-sertifikat. Det er usikkerhet om hvordan reglene skal forstås, og dette skaper utfordringer for blant annet tilretteleggere av havfisketurisme. Eiere opplever at bestemmelsene står i veien for en effektiv drift og utlån av båter. Har eiere og lisensinnehaver anledning etter bestemmelsene

å gi grunnopplæring i bruk av VHF-radio til låntaker slik at disse ikke må avkreves lisens for å leie båt med VHF-radio.

Svar:

Jeg er opptatt av at regelverket skal være formålstjenlig for reiselivsnæringen, og at det ikke inneholder unødvendige hindringer. Gjeldende regelverk oppstiller et sertifikatkrav dersom fartøyet har installert VHF-radio. I følge Sjøfartsdirektoratet gis det kun unntaksvis dispensasjon fra kravet om sertifikat. Ved en dispensasjon har utleier vært forpliktet til å gi en kort opplæring til den som skal benytte båten og utstyret. Jeg vil be Sjøfartsdirektoratet foreta en gjennomgang av regelverket i samarbeid med næringen med siktemål om å gjennomføre en forenkling for næringen, samtidig som sjøsikkerheten ivaretas på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 556**Innlevert 23. januar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 30. januar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen****Spørsmål:**

«Åkersvika i Hamar og Stange kommuner ble fredet ved kongelig resolusjon den 26. juli 1974 og ble siden Norges første Ramsar-område i 1975, og det trettende internasjonalt. Planlagt utbygging av motorvei og dobbeltsporet jernbane vil nå føre til omfattende inngrep i naturreservatet.

Vil Åkersvika fortsatt kunne gi livsgrunnlag for de mange ulike artene som var viktige for det opprinnelige vernevedtaket, slik at området fremdeles har bevaringsverdi som Ramsarområde og naturreservat?»

BEGRUNNELSE:

Våtmarkskonvensjonen av 1971, også kalt Ramsarkonvensjonen, er en mellomstatlig avtale som fastsetter rammer for nasjonal bevaring og bruk av våtmarksom-

råder og ressursene i dem, og for internasjonalt samarbeid om dette. Norge var i 1974 ett av de første landene som ratifiserte våtmarkskonvensjonen. Åkersvika i Hamar og Stange kommuner i Hedmark ble fredet ved kongelig resolusjon den 26. juli 1974 og ble siden Norges første Ramsar-område i 1975, og det trettende internasjonalt.

64 % av verdens våtmarksområder har forsvunnet siden år 1900. Gjennom Ramsarkonvensjonen forplikter Norge seg til å gi våtmarksområdene et spesielt vern. Det åpnes for at erstatningsområder kan opprettes dersom etablerte Ramsarområder må bygges ned på grunn av kritisk viktige nasjonale interesser. Planlagt utbygging av motorvei og forventet utbygging av dobbeltsporet jernbane vil føre til omfattende inngrep i naturreservatet Åkersvika, og i 2016 endret Regjeringen forskriften og grensene for verneområdet for å tilpasse seg transportutbyggingen i området. Se nytt kart her:

<https://www.fylkesmannen.no/PageFiles/815747/%c3%85kersvikaaturreservat.pdf>

Tilliggende områder med lavere bevaringsverdi ble tatt inn, og Stilla og Brauterstilla i Fet og Skedsmo kommuner (som ikke grenser til Hamar eller Stange) ble vernet for å kompensere. For å være sikker på at det nye området i sum, altså Stilla og Brauterstilla i tillegg til Åkersvika, skulle bli like bra for dyr og planter, bestemte departementet at ”nytt verneareal skal være tre ganger større enn det som tas ut av Åkersvika naturreservat, og samlet økologisk effekt skal vektlegges. Rundt Åkersvika er det ikke mulig å finne nok natur av samme type som der E6 skal gå.”

Grensene for det vernede området i Åkersvika har blitt endret to ganger tidligere, fra først å gjelde Flagstad- og Svartelvdeltaene til midten av vika. I 1984 ble reservatet utvidet vestover mot Mjøsa, forbi Stangebrua og Dovrebanen og med deler av Tjuvholmen. Da idrettsarenaen Vikingskipet ble bygget i 1992, ble det etablert en tydelig grøntsoner mellom bebyggelsen og våtmarka, og vernegrensa ble utvidet til utkanten av Vikingskipet for å sikre dyrelivet i reservatet. De nye arealene omfattet imidlertid helt ubetydelige arealer av våtmarksvegetasjon. Mindre justeringer av vernegrensa ved Flagstadelva har også blitt gjort.

Formålet med Åkersvika naturreservat er å bevare et viktig raste-, hvile- og hekkeområde for ande-, sump- og vadefugler, flere av dem rødlistede. Fuglene spiser bunndyr som lever i de næringsrike deltaene. Ulike rødlistede plantearter som mandelpil og vasskrans vokser også her, og truede og nær truede naturtyper (som kroksjøer, menadere og flomløp) finnes i området. Fisk av flere slag, inkludert mjøsørret, kommer til området for å gyte. 16 av Mjøsas 20 fiskearter finnes i Åkersvika.

Åkersvika er et utpreget grunt vannområde som dels ligger tørt når vannstanden i Mjøsa er lav. I alt 196 fuglearter og 228 høyerestående plantearter er påvist innenfor naturreservatet.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Hansson er opptatt av Åkersvika naturreservat og utviklingen av Hamar. Det er en vanlig situasjon mange steder i verden at byer og tettsteder har blitt etablert ved elvedeltaer og andre våtmarker, for deretter å vokse tettere og tettere på dem etter som byene utvider seg. Rundt Hamar skjer det en byutvikling som krever god arealplanlegging og avveining mellom ulike interesser.

Førrige regjering vedtok en utvidelse av E6 i eksisterende trase gjennom naturreservatet. Ved utbyggingen av E6 blir arealene som bygges ned kompensert ved at det tas vare på tilsvarende arealer andre steder, såkalt økologisk kompensasjon. Miljødirektoratet har

vurdert at det som følge av kompensasjonen ikke blir noe netto tap av viktige naturverdier. Planlagte avbøtende tiltak og restaurering er ikke iverksatt ennå og det er usikkert hvilken effekt de vil ha. Miljødirektoratet vurderer likevel at Åkersvika også etter E6-utbyggingen forventes å gi livsgrunnlag for verneverdiene omtalt i det opprinnelige vernevedtaket. Miljødirektoratet vurderer at de kriterier for Ramsar-status som var oppfylt ved vurdering av området i 2012 forut for utbyggingsvedtaket fortsatt er oppfylt. Det har ikke kommet signaler fra Ramsarsekretariatet om at området ikke lenger blir akseptert som Ramsarområde. I forbindelse med vernevedtak som inkluderte kompensasjonsareal og grenseendring i statsråd 22. januar 2016 vurderte Klima- og miljødepartementet at området som nå er vernet også fyller kriteriene til naturreservat etter naturmangfoldlovens § 37.

Saken om utbygging av jernbanen er foreløpig ikke avklart, og endelige vurderinger av vernet, erstatningsarealer og de samlede verneverdiene etter utbygging er derfor ennå ikke gjort.

Det er stor usikkerhet knyttet til hvilken påvirkning utbygging av jernbane vil ha for Åkersvika naturreservat. Miljødirektoratet vurderer samlet belastning i Åkersvika i dag som svært stor, og en utvidelse av jernbanen vil øke belastningen. Samtidig er dobbeltsporet jernbane til Hamar et viktig klimatiltak og en del av intercity-satsingen, jf. Nasjonal transportplan 2014-23 (Meld. St. 26 (2012-13)). Regjeringen vil blant annet legge til rette for å transportere mer gods med jernbane, og overføre gods fra vei til jernbane der dette er hensiktsmessig. Det er vanskelig å unngå inngrep i reservatet helt ved bygging av dobbeltspor til Hamar.

Kommunedelplanen for dobbeltspor Sørli-Brumunddal vil bli behandlet og avgjort i Kommunal- og moderniseringsdepartementet fordi det gjenstår innsigelser fra Bane NOR, Riksantikvaren og Fylkesmannen i Hedmark. Forholdet til naturreservatet vil bli vurdert i forbindelse med denne behandlingen. Det er ikke mulig å si noe mer om virkninger på naturreservatet før plansaken er avgjort og endelig vedtak om trasé er fattet.

SPØRSMÅL NR. 557**Innlevert 23. januar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 30. januar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Stortingets vedtak under behandlingen av LTPen berørte Andøya flystasjon i stor grad. Befolkningen er opprørt og føler seg dårlig ivaretatt. Samtidig ligger oppdraget til P3 Orion fast. Utfordringen forsvarer har lokalt er at ansatte, på grunn av usikkerheten rundt egen fremtid, fører til at flere ser seg om eller allerede har fått ny jobb.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå å underminere det oppdraget som faktisk fortsatt ligger til Andøya og P3 konseptet, slik at dette kan videreføres i henhold til de vedtak som finnes?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 23. januar 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om hva som gjøres for å videreføre de operative oppdragene med P3 Orion fra Andøya flystasjon.

Iverksettelsesbrevet til forsvarssektoren for langtidspano 2017-2020 ble utgitt 20. desember 2016. Forsvaret er gjennom styringsdokumentene bedt om å planlegge og gjennomføre omstillingen av personellstrukturen på en slik måte at Forsvaret beholder nødvendig kompetanse for å opprettholde de operative leveransene gjennom omstillingsperioden.

Forsvarets evne til å ta vare på personellet og deres kompetanse vil være en kritisk suksessfaktor gjennom

hele omstillingen av Forsvaret i årene som kommer. Jeg er opptatt av at Forsvaret fortsatt løser operative oppdrag og samtidig evner å ivareta personellet som blir berørt av omstillingen. Omstillingen skal gjennomføres slik at den gir nødvendig og tilstrekkelig forutsigbarhet for de ansatte, og i henhold til gjeldende lover og regelverk.

Omstillingsprosessen som skjer i Luftforsvaret i de kommende årene er omfattende, og Forsvaret er nå i gang med arbeid for å skape nødvendig forutsigbarhet for personellet, herunder tydeliggjøre mulighetene for den enkelte. Det planlegges med at Forsvarets ansatte på Andøya, som innehar kompetanse det er bruk for videre i Forsvaret, tilbys jobb på Evenes. Forsvaret vil i løpet av 2017 utarbeide en konkret plan for omstillingen som også skal sikre operativ tilgjengelighet på maritim overvåking. Ved enhver omstilling vil det allikevel være en risiko for midlertidig tap av kompetanse.

Forsvaret vil iverksette nødvendige tiltak for å sikre fortsatt høy operativ leveranse fra Andøya, og dette gjøres ved å ta i bruk nødvendige virkemidler for å sikre at vi beholder de personellkategoriene som er påkrevet for operative leveranser. Det vil ikke være aktuelt for Forsvaret å iverksette generelle tiltak for alt personell, men snarere strengt nødvendig målrettede tiltak for kritiske personellkategorier.

Forsvarsdepartementet har fulgt, og kommer fortsatt til å følge, omstillingsprosessen tett, og både jeg, min statssekretær og forsvarssjefen har besøkt Andøya som ledd i dette.

SPØRSMÅL NR. 558**Innlevert 23. januar 2017 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 30. januar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det opprettes stadig nye bompengeprosjekter i Norge, siden FrP ikke har flertall alene og kan stoppe dagens praksis med å dytte regningen over på bilistene. Mitt utgangspunkt er at bilistene bør få mer informasjon om nedbetalingstid og totalbeløp.

Jeg vil derfor gjerne ha statsrådets syn på muligheten for å gi bilistene en større grad av innsyn i nedbetalingen på de ulike prosjektene, sånn at de kan se hva ekstraskatten deres går til, fortløpende?»

BEGRUNNELSE:

Jeg leste at statsråden nylig debatterte med en repr. fra AP på Hamar forrige uke, hvor vedkommende repr. påstod at FrP i regjeringen var i ferd med å tappe "oljefondet" noe statsråden tilbakeviste med henvisning til en side fra Norges Bank. USA sin stadig økende statsgjeld kan man fortløpende se utviklingen av på nettet. Utviklingen av børser har mer eller mindre samme konsept, som viser utviklingen jevnlig oppdatert. Jeg håper statsråden kan ta initiativ til en ordning, gjerne fylkesvis, hvor alle kan gå inn og se når vedtak var gjort, hvor lang nedbetalingstid og hvor stort samlet beløp som skal tilbakebetales. Legger man samtidig inn en telleverk som viser hva som blir nedbetalt fortløpende vil det gi bilistene og andre interesserte adgang til å se hva som skjer, og følge utviklingen. Ikke minst vil det kunne være viktig å vise at en del prosjekter faktisk nedbetales raskere enn planlagt. Imøteser statsrådets svar.

Svar:

Bompengeselskapene har ansvar for å finansiere forutsatt bompengandel til vedtatte bompengeprosjekter, i tillegg til å kreve inn og forvalte bompengemidlene. De fleste bompengeselskaper er organisert som aksjeselskaper der kommuner, fylkeskommuner og i noen

grad private er inne på eiersiden. Årsrapportene til disse selskapene er offentlig tilgjengelige. Her finnes det informasjon om inntekter, kostnader og finansiering for de ulike bompengeprojektene. Informasjon om nedbetalingstid og hvor mye bompengeselskapene skal bidra med er oppgitt i stortingsproposisjonene for de ulike bompengeprojektene.

Siden staten ikke står som eier av disse selskapene og låneopptakene er gjort i det private lånemarkedet, er det bompengeaftalen som er styrende for selskaperes rapportering til staten. Selskapene rapporterer årlig til Statens vegvesen, som forvalter bompengeaftalene, om nedbetalingstid, inntekter og drifts- og finansieringskostnader for de ulike prosjektene. På bakgrunn av denne rapporteringen utarbeider Statens vegvesen årlige rapporter om bompengeprojektene. I disse gis det bl.a. en beskrivelse av hvordan bompenginntektene fordeles og prognoser for gjenværende innkrevingstid for de ulike prosjektene. Rapporten for 2015 er publisert på Statens vegvesen sine hjemmesider:

<http://www.vegvesen.no/om+statens+vegvesen/presse/nyheter/nasjonalt/bompeng%C3%A5ret-2015>

På nettsiden www.autopass.no finnes en oversikt over alle bompengeprojekter som til enhver tid har innkreving: <http://www.autopass.no/om-autopass/veger-med-betaling-av-bompenger>.

Etter mitt syn bør dette gi tilstrekkelig informasjon om og innsyn i status for de ulike bompengeprojektene.

SPØRSMÅL NR. 559

Innlevert 23. januar 2017 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 2. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kvifor vurderer samferdselsministeren å utsetje avgjerda, og kva informasjon er det i så fall departementet manglar?»

GRUNNGJEVING:

På NRK Sogn og Fjordane vart det i dag opplyst at samferdselsministeren vurderer å utsetje avgjerda om kor vidt rv 52 eller rv 7 skal vere det andre hovudvegssystemet mellom aust- og vestlandet i tillegg til E134.

Då ministeren offentliggjorde det venta førstevalet E134 mellom heimfylket Rogaland og austlandet vart det hevda at ein trengte noko meir informasjon før avgjerda om det andre hovudvegssambandet skulle takast. No har Statens Vegvesen etter det lagt fram to utgreingar som begge konkluderer med rv 52 Hemsedalsfjellet som det beste alternativet ut frå mange faktorar.

Svar:

I saken til NRK Sogn og Fjordane står det "Ketil Solvik-Olsen [...] skriv dette i ein e-post: «Beslutning om trasevalg vil bli tatt senere og fremlagt i Nasjonal transportplan (NTP).» Eg synes difor det er rart at det

vert tolka som om eg angivelig vurderar å utsetje av-
gjerda. Eg står fast ved mitt utsegn.

SPØRSMÅL NR. 560

Innlevert 23. januar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 31. januar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Det ble innført nye regler for tilbakekalling av førerkort i oktober 2016.

Inneholder regelverket, eller har POD bestemt interne tidsfrister for saksbehandlingstiden av slik tilbakekallelse, og hva sier regelverket om vilkår/kriterier som skal vektlegges for å ikke kunne tilbakegi sertifikat?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis takke representanten for engasjementet knyttet til spørsmål om førerrett. Det er avgjørende for trafikksikkerheten at førerne har god nok helse til å kjøre trafikksikkert. Videre vil jeg nevne at vegtrafikkloven og førerkortforskriften hører under Samferdselsministerens ansvarsområde.

Jeg forstår spørsmålet slik at de nye reglene representanten viser til, gjelder endringene i førerkortforskriften vedlegg 1 om helsekrav som trådte i kraft 1. oktober 2016. Formålet med endringene var i større grad å forskriftsfeste helsekravene til førerrett, samt å

förenkle saksbehandlingen. Helsekravene er utarbeidet av Helsedirektoratet som også har utarbeidet en veileder. Det har ikke skjedd endringer i vegtrafikklovens regler som hjemler politiets adgang til å tilbakekalle retten til å føre motorvogn.

For saksbehandlingstiden i saker om tilbakekall av førerrett gjelder forvaltningslovens krav om at politiet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Politidirektoratet opplyser imidlertid at saker om tilbakekall av førerrett på grunn av ikke oppfylte helsekrav kan være krevende for politiet. Ofte kan det være nødvendig å innhente ytterligere dokumentasjon eller uttalelse fra fylkesmannen for å sikre et betryggende beslutningsgrunnlag. Dette vil dermed også medføre noe lengre saksbehandlingstid.

Når det gjelder helsekravene for førerrett, følger disse som nevnt av vedlegget til førerkortforskriften. Et vilkår for gjenerverv av førerretten er at vedkommende igjen oppfyller helsekravene. Først når vedkommende kan dokumentere at hun eller han igjen oppfyller helsekravene, kan politiet treffe vedtak om gjenerverv av førerretten. I helsesaker vil dokumentasjonen ofte skje i form av helseattest fra vedkommendes fastlege.

SPØRSMÅL NR. 561

Innlevert 24. januar 2017 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 1. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er statsråden bekymret for at mange av de sykkelrittene som i dag arrangeres med hjelp av frivillige, og som mange har glede av å delta på, vil kunne forsvin-

ne som følge av de omfattende kravene til kursing av vakter?»

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av Dok. 8:18 S (2015-2016) ble det fattet et vedtak som sikret utarbeidelse av et regelverk som gir arrangører av sykkelritt muligheten til å benytte mobile vakter til å bistå i trafikkreguleringen i gjennomføringen av sykkelritt. I vedtaket ble det presisert at bruk av mobile vakter forutsetter at tilstrekkelig opplæring er gjennomført. Når Vegdirektoratets forslag til opplæringsplan for kursing av vakter nå foreligger, viser det seg etter hva undertegnede har forstått at de som står vakt og dirigerer trafikken ved sykkelritt i fremtiden måtte ta et omfattende 9 timers kurs i forkant av sykkelrittet. Berørte organisasjoner og arrangører har ikke vært involvert i utarbeidelsen av regelverket.

De fleste sykkelrittene som arrangeres i Norge hvor dette er en aktuell problemstilling har vakter som stiller frivillig opp som dugnadsinnsats. Ofte mottar vaktene en sum penger for stille opp og dette beløpet går til et idrettslag eller en organisasjon, som for eksempel fotball eller korps. Det er altså ikke bare sykkelporten som nyter godt av denne dugnadsinnsatsen.

Mange sykkelrittarrangører opplever for det første at det er vanskelig å få tak i tilstrekkelig med vakter og for det andre at dette er en betydelig utgiftspost i forbindelse med arrangementet. Mange frykter at de nye reglene vil gjøre det enda vanskeligere å få vakter til å stille opp, ettersom det ikke bare innebærer et dagsverk, men at man også må bruke hele 9 timer på et kurs i forkant.

Mange er også bekymret for at utgiftene kommer til å øke betydelig som følge av denne regelendringen. Også de som står som arrangører av sykkelrittene legger ned en betydelig dugnadsinnsats og mange opplever nå at de nye reglene er byråkratiske. Flere vurderer om de orker å fortsette å arrangere sykkelritt. Det nye regelverket kan få som konsekvens at mange av dagens sykkelritt forsvinner i fremtiden.

Svar:

Spørsmålet til kulturministeren besvares av meg da mitt departement har ansvaret for det aktuelle regelverket.

I Stortingets anmodningsvedtak 530-532 av 15. mars 2016, ble regjeringen bl.a. bedt om å etablere et regelverk som gjør det mulig å bruke mobile vakter til å bistå i trafikkreguleringen ved avvikling av sykkelritt, men under en uttalt forutsetning om at tilstrekkelig opplæring var gjennomført. Som oppfølging av vedtakene ble det i juni 2016, etter høring av bl.a. sykkelorganisasjonene, vedtatt lov- og forskriftsbestemmelser om gjennomføring av sykkelritt på veg, herunder særlige opplæringskrav til vakter som skal bistå ved gjennomføringen av slike ritt.

Tidsaspektet tillot ikke nærmere konkretisering av opplæringskravene for de ulike kategoriene vakter for ikrafttreden av nytt regelverk 17. juni 2016. De gjenstående rittene dette året ble derfor avvirket med dispensasjon fra nevnte krav. Arbeidet med ny læreplan ble utført høsten 2016 i en arbeidsgruppe med høy trafikk- og politifaglig samt pedagogisk kompetanse. Norges Cykleforbund ble invitert til tre møter i forbindelse med dette arbeidet.

Ved regelverksendringen ble det etablert tre vakt-kategorier med tilpassede krav til opplæring: løypevakter som bare skal informere/anvise publikum og rittdeltakerne om sykkelrittet, stasjonære vakter som skal ha myndighet til å regulere trafikken, og mobile vakter som i tillegg til å ha trafikkregulerende myndighet kan ledsage rittdeltagerne på motorsykel, eventuelt også kjøre i strid med visse trafikkregler.

Avvikling av sykkelritt kan innebære kompliserte trafikale utfordringer som må løses effektivt og under press. Under rittet vil den enkelte vakt ha et ikke ubetydelig ansvar for å bidra til å ivareta sikkerhet og fremkommelighet for publikum, ryttere og andre trafikanter. Det er derfor nødvendig med et minimum av trafikkforståelse og kunnskap om trafiksikkerhet og egen sikkerhet, også for løypevakter.

For løypevakter, som det antakelig vil bli størst behov for, skal opplæringen kunne fullføres på ca. halvannen time, om ønskelig gjennom e-læring. En slik opplæring, som sykkelorganisasjoner selv vil kunne stå for, er etter min mening ikke egnet til å avskrekke frivillige fra å stille opp ved sykkelrittavvikling.

For stasjonære vakter er tidsbruken ved opplæringen anslått til om lag 9,5 timer. En betydelig del av dette skal kunne tas som e-læring og nettsamlinger. Slike vakter tildeles trafikkregulerende myndighet, noe som krever ytterligere kunnskap om regelverket, om praktisk trafikkregulering og håndtering av uhell/ulykker.

Det samme gjelder for mobile vakter, som i tillegg til samme opplæring som for stasjonære vakter, skal ha 6 timer primært praktisk trening knyttet til deres særskilte funksjon under avvikling av sykkelritt.

Jeg vil fremheve at kompetansen er gyldig i 5 år for den enkelte vakt. Hensett til dette og til at store deler vil kunne tas som e-læring, fremstår ikke slike krav som urimelige for å ivareta sikkerheten for alle trafikanter. Sykkelorganisasjonene vil også i stor grad kunne bruke egne ressurser til kursavviklingen, noe som tilsier at opplæringen ikke må medføre verken høy tidsbruk eller store kostnader.

Jeg er opptatt av at sykkelritt på norske veger avvikes under rammer som er forutsigbare og sikre for alle involverte, både arrangører, ryttere, publikum og andre trafikanter. Det krever bl.a. at alle aktører har et nødvendig felles kunnskaps- og kompetansenivå.

Læreplanen som nå er laget, og det øvrige forskriftsverket, skal bidra til å sikre dette. Jeg vurderer nå hvordan disse kravene best kan innføres rent prak-

tisk, og hvor det også tas hensyn til allerede planlagte ritt for sesongen 2017.

SPØRSMÅL NR. 562

Innlevert 24. januar 2017 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren

Besvart 1. februar 2017 av klima- og miljøminister Vidar Helgesen

Spørsmål:

«Våre verdensarvsteder er både et lokalt, nasjonal og internasjonal anliggende, og det er viktig at de forvaltes i tråd med Unescos verdensarvkonvensjonen. Vegaøyene ble i 2004 innlemmet som et verdensarvsted. På Vega er det nå aktuelt å etablere flere oppdrettsanlegg.

Kan statsråden redegjøre for hvordan oppdrettsnæring i og ved verdensarvområdet kan forenes med føringene for forvaltning av verdensarvstedet på Vega?»

BEGRUNNELSE:

For å kunne regnes som en del av verdensarven, må området representere et unikt kultur- eller naturhistorisk miljø og sammen med at verdensarvkonvensjonen er blant verdens mest utbredte miljøavtaler, legger dette tydelige føringer for hvordan et verdensarvområde skal forvaltes. Det er viktig at Unescos verdensarvkommisjons formål ivaretas i våre verdensarvsteder, ved å gi disse områdene spesiell beskyttelse. På grunn av sin universelle verdi må verdensarvstedene forvaltes bærekraftig for kommende generasjoner og hele menneskeheten. Norge har nylig undertegnet en seksårig samarbeidsavtale med Unescos rådgivende organer hvor målet er å styrke evne og kapasitet til å følge opp verdensarvkonvensjonen.

På Vega har verdensarvstatusen ført til optimisme, investeringer, stor økning i antall besøkende og oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt. I innskrivningsteksten ble det anmodet om at nasjonalstaten skulle definere grensen mellom bevaring og bærekraftig utvikling med hensyn til havbruk, når kulturlandskapet Vegaøyen ble skrevet inn på Unescos verdensarvliste i 2004.

I 2016 ble rapporten «VEGAØYAN VERDENSARV – VISUELL KARAKTER» som er utarbeidet av Sweco Norges AS på oppdrag fra Stiftelsen Vegaøyen Verdensarv, lagt fram. Rapporten tar utgangspunkt i at verdensarvområdet skal synliggjøre en fortelling som

primært er basert på fiskerbondens bruk av de unike og særegne ressursene i området.

I overnevnte rapport er det omtalt at noen former for havbruk som tilpasser seg stedets naturlige forutsetninger, vil kunne være forenelig ved verdensarvlandskapets visuelle karakter. Sitat:

«Å tilpasse seg forholdene på stedet innebærer at man forelder en ressurs som naturlig finnes der. Samtidig vil måten denne bruken kommer til syne på være viktig. I tråd med verdensarvverdiene vil småskala virksomheter som setter et begrenset fysisk fotavtrykk være mer forenelig med verdensarvverdiene enn mer arealkrevende næring».

Svar:

Engasjement rundt vår verdensarv er av stor betydning. Verdensarvkonvensjonens muligheter og krav må utvikles og løses med god forankring lokalt og nasjonalt. Lokalsamfunnet på Vega har alltid vært en viktig og engasjert partner i forvaltningen av verdensarven.

I likhet med mange andre næringer er det en kjent sak at det også er knyttet miljøutfordringer til oppdrettsvirksomhet. Dette er miljøutfordringer som næring og forvaltning arbeider for å løse.

I verdensarvområder er de grunnleggende forpliktelsene som vertslandet påtar seg, å sikre at virksomhet og utvikling i området ikke forringer verdensarvverdiene som ligger til grunn for verdensarvstatusen. Kulturlandskapet Vegaøyen verdensarv er vurdert som så eksepsjonelt og universelt verdifullt at det skal beskyttes til nytte for hele menneskeheten.

Norge påtok seg denne forpliktelsen gjennom at Regjeringen, på oppfordring fra Vega, søkte om verdensarvstatus for Vegaøyen i 2003. Unescos verdensarvkomité ga området verdensarvstatus i 2004 etter å ha funnet at området hadde de nødvendige framstående kvalitetene, og at det forelå et nødvendig juridisk og forvaltningsmessig grunnlag i Norge for å kunne ta vare på verdiene for fremtiden.

Gode rammebetingelser for etablering og utvikling innenfor havbruksnæringen er en av flere viktige prioriteringer for denne Regjeringen. Pr i dag har ansvarlig regional myndighet søknader om etablering av to nye oppdrettsanlegg i verdensarvområdet til sluttbehandling. Parallelt med dette utarbeides det en interkommunal kystplan for Helgeland som skal være styrende for arealbruken i sjøområdene. Det pågår altså prosesser som legger strategiske føringer for forvaltningen av sjøområdene og for oppfølgingen av de internasjonale forpliktelsene Norge har påtatt seg.

I forbindelse med disse prosessene har først og fremst UNESCO, men også KLD, mottatt bekymringsmeldinger og klager på forvaltningen av verdensarvområdet. Klagerne gir uttrykk for sin bekymring knyttet til at etablering av mer oppdrett i Vegaøyen vil være til skade for verdensarvverdiene i kulturlandskapet.

Norge har en klar politisk ambisjon om at norske verdensarvområder skal utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innenfor natur- og kulturminneforvaltning. Klima- og miljødepartementet har derfor tatt

initiativ til en ekstern og uavhengig internasjonal vurdering av problemstillingene knyttet til havbruk. Unescos rådgivende fagorganer IUCN (International Union for Conservation of Nature) og ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) som formelt skal gi råd i verdensarvsaker, er invitert til en befarings på Vegaøyen. Denne befaringsen vil bli gjennomført i løpet av februar, mens rapporten vil foreligge kort tid i etterkant.

Befaringen og rådgivernes rapport vil bidra til å klargjøre rammene for hva UNESCO vurderer som akseptabelt i denne typen verdensarvområde. Vi vil da ha et langt bedre kunnskapsgrunnlag for å vurdere om oppdrettsnæring i og ved området Vegaøyen verdensarv bør tillates.

Jeg vil derfor avvende rapporten fra Unescos rådgivende organer før jeg kan gå mer konkret inn på spørsmålet om og i hvilket omfang havbruk innenfor verdensarvområdet på Vega er forenelig med de verdier som begrunner verdensarvstatusen og som Norges forpliktelser springer ut i fra.

SPØRSMÅL NR. 563

Innlevert 24. januar 2017 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 31. januar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På dagsseminar om norsk tegnspråk som ble avholdt på Høgskolen i Oslo og Akershus mandag 16. januar ble det påpekt manglende læremateriell på nasjonalt nivå for døve og hørselshemmede i vgs.

Vil statsråden sørge for å få en oversikt over situasjonen og sette inn tiltak ved behov?»

BEGRUNNELSE:

Skole og utdanning er en viktig forutsetning for å få seg et arbeid og dermed være selvforsørgende. En viktig forutsetning for å tilegne seg kunnskap i utdanningen er at det finnes godt læremateriell.

For døve og hørselshemmede er det svært viktig at de har tilgang til godt læremateriell. Retten til dette er også fastslått i opplæringsloven.

Svar:

Jeg vil først og fremst peke på at skolen har et overordnet ansvar for å tilrettelegge opplæringen på best mulig måte, for alle elever. I dette ligger det en klar forventning om at skolen skal sørge for å vurdere og velge undervisningsform og læringsressurser som gjør opplæringen mest mulig inkluderende. Dette krever at skolen på et tidlig tidspunkt setter seg inn i elevenes forutsetninger og behov, slik at det så raskt som mulig kan gjøres nødvendige tilpasninger og justeringer av opplæringen som skal gis.

Statped har ansvaret for utvikling av læremidler for døve og hørselshemmede i Norge. På Statpedes hjemmesider finnes en oversikt over de tilgjengelige læringsressursene som er utviklet. Statped skal utvikle læringsressurser som ikke dekkes av det kommersielle markedet. Når det gjelder det kommersielle markedet har Utdanningsdirektoratets tilskuddsordning for særskilt tilrettelagte læremidler nylig åpnet mer eksplisitt for at forlagene kan søke om støtte til tilrettelegging av ordinære læremidler med tegnspråkversjonering.

I videregående skole er det mange ulike fag, og lærerne velger selv hvilke læremidler de mener det er mest hensiktsmessig å bruke. Det er vanskelig å se for seg at Statped skal ha oppdaterte oversettelser/tolkninger av alle relevante læremidler for videregående opplæring. Statpeds tilnærming har vært å utvikle temabaserte læringsressurser som kan brukes uavhengig av hvilket læreverk den enkelte skole har, og som kan benyttes over lengre tid.

Statped har videre ansvar for utvikling av norsk tegnbok. Satsingsområde de siste årene har vært fagterminologi på tegnspråk for ulike fagområder i fag- og yrkesopplæringen. Dette innebærer blant annet fag som: transport og industriell produksjon, restaurant og matfag, media og kommunikasjon, byggfag, helse

og omsorg. I tillegg har Statped en tjeneste der lærere kan be om hjelp til fagterminologi på tegnspråk via e-post. Disse tegnene legges ut på TegnWiki.no.

På lik linje med alle andre elever i norsk skole er ikke døve og hørselshemmede elever i videregående opplæring en ensartet gruppe elever, og elevene vil følgelig ha behov for ulike typer tilrettelegging. Eksempelvis vil mange hørselshemmede elever som har norsk som sitt førstespråk først og fremst ha behov for teksting, slik at læringsressurser med video/lyd også er tilgjengelige for dem. For døve og hørselshemmede elever som har en tospråklig opplæring med norsk tegnspråk og norsk vil behovet oftest være læremidler til tegnspråkfaget.

SPØRSMÅL NR. 564

Innlevert 25. januar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 2. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I forbindelse med avvikling av sykdomslisten i fysioterapiordningen og krav om egenbetaling fra pasientene, har departementet redusert overføringene til kommunene med 175 mill.kr. For Bergen kommune utgjør dette 9 mill. og det er helt urealistisk å kompensere det med egenbetaling. De kommunalt ansatte fysioterapeutene inngår i tverrfaglige rehabiliteringsteam i tråd med primærhelsemeldingen.

Vil ministeren kompensere for denne feilvurderingen i behandlingen av revidert budsjett i 2017?»

BEGRUNNELSE:

De kommunalt ansatte fysioterapeutene yter i svært beskjedent omfang individuell fysioterapi etter rekvisisjon fra lege. Å kreve inn egenandel for fysioterapeutenes del av det tverrfaglige rehabiliteringsarbeidet som de utfører sammen med ergoterapeuter, sykepleiere med mere, vil medføre en oppsplitting og utarming av det tverrfaglige samarbeidet rundt pasienten. Bergen kommune mener forutsetningene for å trekke inn midler fra kommunen er grunnleggende feil. Konsekvensen er en nedbygging av rehabiliteringsvirksomheten i kommunen, stikk i strid med den utviklingen stortinget og kommunen ønsker om statelige signaler

om at enda flere rehabiliteringsoppgaver skal overføres kommunene.

Svar:

Fysioterapitjenesten i kommunene er ulikt organisert, har ulikt volum og fysioterapeuter har ulike arbeidsformer. Noen kommuner vektlegger aktivitet i sykehjem og i helsestasjons- og skole-helsetjeneste og lar avtalefysioterapeuter ta seg av behandlende oppgaver i pasientens hjem eller på andre arenaer. Gjeldende takster fremforhandlet mellom staten/KS og fysioterapeutenes organisasjoner skal gjelde for all behandlende virksomhet utført av fysioterapeuter, også i pasientens hjem. Mange kommuner har valgt å ikke ta egenandeler fra behandlende virksomhet utført av ansatte fysioterapeuter da de fleste pasienter har vært skjermet gjennom sykdomslisten (diagnoselisten). De det har vært aktuelt å fakturere for behandling har derfor vært få. Andre kommuner har siden 1984 tatt egenandeler fra pasientene for den gruppen som ikke har hatt rett til gratis fysioterapi. Helsedirektoratet har sendt brev til alle kommuner og tydeliggjort hvilke oppgaver det er aktuelt å ta egenandel for.

Beregningene av hvor store merinntekter kommunene vil få når sykdomslistepasientene skal betale egenandel, er basert på totalt antall årsverk fastlønnede fysioterapeuter og antall sykdomslistepasienter de be-

handler. Dette er beregnet til 175 mill. kroner på landsbasis. For at dette ikke skal påvirke kommunenes totale økonomi, er rammetilskuddet redusert tilsvarende. Reduksjonen på 175 mill. kroner er fordelt på kommunene etter helsenøkkelen. Det gjør at det kan være avvik mellom hva den enkelte kommune blir trukket i rammetilskuddet og faktiske inntekter av egenandeler. Det avhenger både av antall fastlønnede fysioterapeuter og behandlingsprofilen til disse. I 2016 fikk kommunene 348 mill. kroner i fastlønnstilskudd på bakgrunn av innmeldte krav for behandlende virksomhet som kompensasjon for refusjon for takster. Dette indikerer at det er et stort volum behandlende virksomhet som foregår av fastlønte fysioterapeuter i kommunene.

Det er flere endringer i rammetilskuddet for 2017 som følge av endringer i oppgavefordelingen, regelendringer, innlemming av øremerkede tilskudd mv. Totalt sett er det budsjettert med en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2017 på 3,4 mrd. kroner.

Noen endringer i frie inntekter kan slå uheldig ut for en kommune mens andre endringer kan være gunstige slik at summen av endringene nærmer seg endringene for kommunene totalt. Det er forutsatt at kommunene skal se på sine inntekter samlet i forhold til sitt sørge-for ansvar.

SPØRSMÅL NR. 565

Innlevert 25. januar 2017 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 1. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«I 2021 vil to nye, store kraftkabler knytte Norge til Tyskland og England. I følge media vil effekten av de to nye kablene bli at man presser opp norske kraftpriser fra 2030.

Kan statsråden utdype om dette medfører riktighet, og opplyse om eventuelle tiltak som kan være aktuelt å iverksette for å motvirke eventuelle økte strømpriser som følge av disse kablene og at EU skal oppfylle sine klimaforpliktelser?»

Svar:

Norske og nordiske kraftpriser har gjennom det felles nordiske kraftmarkedet i mange år vært påvirket av prisutviklingen på kontinentet. Det nordiske kraftmarkedet er integrert med det europeiske gjennom overføringsforbindelser til Nederland, Tyskland, Polen, Litauen og Estland. Klima- og energipolitikken i EU vil derfor fortsette å påvirke utviklingen i den norske strømprisen, uavhengig av nye overføringsforbindelser. Dette har regjeringen blant annet omtalt nærmere i Meld. St. 25 (2015-2016) om energipolitikken mot 2030.

I dag har vi et historisk sett lavt prisnivå på kraft. Analyser av kraftprisutviklingen fremover må vurderes med dette som bakgrunn. De siste årene har markedsutviklingen vært preget av fallende energi- og kraftpriser,

både her hjemme og i Europa. De lave kraftprisene gir i dag utfordringer for lønnsomheten innen investering og drift i den norske og nordiske kraftproduksjonen. Markedet forventer at de lave prisnivået vil vedvare også etter at de nye kablene til Tyskland og Storbritannia settes i drift på starten av 2020-tallet. I følge NVEs kraftmarkedsanalyse mot 2030 vil de to nye kablene isolert sett gi en svak økning i kraftprisene.

Økt utvekslingskapasitet vil bidra til at prisforskjellene mellom år med høyt og lavt tilsig av vann til vannkraftverkene reduseres. Det betyr at det blir mindre sannsynlighet for "tørrår" med særlig høye kraftpriser. Nye overføringsforbindelser bidrar også til at Norge i enda større grad kan importere strøm når prisene i utlandet er lavere enn de norske, og eksportere når prisene høyere. Dette øker verdien av de norske fornybare energiresursene.

Utenlandskabler er bare en av mange faktorer som påvirker hva vi betaler for strøm i Norge. I tillegg til den øvrige markedsutviklingen vil også elavgift, nettleie, merverdiavgift, forbruksavgift og elsertifikatkostnad påvirke sluttregningen for de fleste forbrukere i Norge. For industriforbrukere er Norge blant landene i Europa som har de mest konkurransedyktige prisene på strøm. I tillegg til en sikker og klimavennlig strømforsyning, har vi også ordninger som skal bidra til at industrien fortsetter å være konkurransedyktig i fremtiden. Industri i Norge har fritak fra eller redusert elavgift, kompensasjon for CO₂-innslaget i kraftprisen og fritak fra elsertifikater.

Et økende nordisk kraftoverskudd med høy andel fornybar energi vil bidra til at nordiske kraftpriser i perioder vil ligge under europeiske priser, slik også dagens fremtidspriser for kraft reflekterer. Jeg er opp-tatt av at energipolitikken over tid må sikre god balanse mellom utbygging av ny kraftproduksjon og nye

mellomlandsforbindelser. Uten tilstrekkelig balanse blir grunnlaget for nødvendige investeringer i kraftfor-syningen vår svekket. Energipolitikken legger et godt grunnlag for at norske fornybare energiresurser skal være til glede for norske forbrukere og i større grad tas i bruk av industri og næringsliv her hjemme.

SPØRSMÅL NR. 566

Innlevert 25. januar 2017 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal

Besvart 2. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at sin egen politikk der beskjedent til landets helseforetak om å prioritere private tilbydere her kommer til skade for et godt eksisterende tilbud i Stavanger?»

BEGRUNNELSE:

Stavanger Aftenblad opplyser at rusomsorgen i Stavanger fengsel skal kuttes og begrunner dette med kutt i overføringene til Helse Vest og Helse Stavanger. Det kan se ut som at Høyres egen politikk om å foretrekke private kjøp av tilbud innen rusomsorg her kommer til gjellende. Det går ut over det eksisterende gode tilbudet som gis.

Svar:

Styret i Helse Stavanger HF vedtok 13. desember 2016 budsjett 2017 for helseforetaket. Det fremgår av styresak 94/16 Budsjett 2017 Helse Stavanger HF at alle klinikkene og divisjonene har fått tildelt omstillingskrav. Reduksjonen for psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling utgjør 9,5 mill. kroner. I følge Helse Vest vil reduksjonen hovedsakelig skje på gjestepasientbudsjettet, og i mindre grad påvirke Helse Stavanger sitt tilbud.

Det er siden 2006 blitt etablert egne rusmestringsenheter i 13 fengsler, og Stifinner'n er etablert ved Oslo fengsel og ved Bredtveit kvinnefengsel. I 2014 ble de øremerkede midlene til rusmestringsenheter lagt inn i basisbevilgningen til helseregionene med krav om videreføring på minst samme nivå som i 2013. For 2017 foreslås det en endring i måten å yte

tjenester inn i rusmestringsenheten ved at tilbudet til pasientene gis av det ordinære tjenesteapparatet.

Helse Stavanger opplyser videre at det er berammet et styringsgruppemøte i rusmestringsenheten 30. januar 2017. Agenda på møtet er blant annet å diskutere videre samarbeid for å sikre et forsvarlig tilbud til innsatte. Hvis partene ikke er enige om at tilbudet til innsatte er tilstrekkelig etter modellen som Helse Stavanger har skissert, vil Helse Stavanger igjen opprette en 100 pst. stilling for psykolog til å ivareta alle oppgaver som er knyttet til rusmestringsenheten. De antar å kunne iverksette dette i løpet av 3 til 6 måneder.

Regjeringen mener at bruk av ledig kapasitet hos private er et viktig virkemiddel i arbeidet med å redusere ventetidene og øke kvaliteten og effektiviteten i den offentlige helsetjenesten. Det er en utfordring at mange pasienter venter unødvendig lenge på nødvendig behandling, også på helsetjenester der det er ledig kapasitet hos private aktører. Det er derfor stilt krav om at helseregionene må sørge for mer bruk av private aktører der dette bidrar til å redusere ventetidene på en kostnadseffektiv måte. Pasienter i tverrfaglig spesialisert rusbehandling venter i 2016 11 dager kortere enn i 2015.

SPØRSMÅL NR. 567**Innlevert 25. januar 2017 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 10. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det nye anbudet på ferjestrekningen Stavanger - Tau har gitt ei kraftig auke i kostnadene for Rogaland Fylkeskommune. Dette kjem av kort anbudsperiode på grunn av opning av Ryfast i 2019.

Vil statsråden ta ansvar for å dekke heile eller deler av dei auka kostnadane?»

Svar:

Ferjesambandet som går på strekningen mellom Stavanger og Tau er et fylkesvegferjesamband. Ansvar

for ferjesamband på fylkesvegnettet ligger til fylkeskommunen. Herunder er det dermed også fylkeskommunens ansvar å dekke økte kostnader gjennom anbud.

Jeg noterer meg at kort periode frem til åpning av Ryfast kan være medvirkende til kostnadsøkningen som har skjedd på ferjesambandet Stavanger – Tau. Jeg finner det likevel ikke som rimelig at staten skal ta kostnadsøkning i ferjedriften knyttet til åpning av Ryfast. Jeg vil her også vise til at Ryfastsambandet er et vegprosjekt som har vært sterkt ønsket av fylkeskommunen.

SPØRSMÅL NR. 568**Innlevert 26. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 3. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden gi ein oversikt over kor mykje ressursar dei nye fraværskrava i vidaregåande skule krev av fastlegesystemet, kor mange konsultasjonar det dreiar seg om og kor mange årsverk som blir brukt på å skrive erklæringar til elevar som har sjukefråvær?»

Svar:

Spørsmålene representanten stiller er det ikke mulig å gi nøyaktige svar på. Det er imidlertid klart at de nye fraværssystemene i den vidaregåande opplæringen har ført til at flere elever i vidaregåande opplæring kontakter fastlegene. Jeg har nylig fått oversendt resultatene av en spørreundersøkelse Legeforeningen gjennomførte i november 2016. Om lag 1/3-del av landets fastleger besvarte undersøkelsen. Ikke uventet svarer nesten alle legene at de har opplevd flere henvendelser fra elever etter innføringen av nye fraværssystemer. Undersøkelsen viser også at mange leger opplever en økning i antallet konsultasjoner. I undersøkelsen antydes det at nye fraværssystemer har ført til 6-10 prosent flere kon-

sultasjonen. Det å regne om konsultasjoner til årsverk er ikke mulig da en konsultasjon vil variere i tid og kan omfatte flere forhold.

For meg er det viktig at fastlegenes kapasitet brukes på en faglig god måte. Jeg mener imidlertid at i denne saken må flere forhold vurderes samlet. Hittil ser det ut til at ordningen har medført en stor reduksjon i elevenes fravær. Det er svært positivt og et viktig tiltak for å sikre at flere fullfører vidaregåande skole, noe som igjen har vesentlig betydning for helsen gjennom hele livet.

Det er imidlertid viktig at ordningen brukes i tråd med intensjonene. Legeforeningens undersøkelse viser at mange leger opplever at de har fått dårlig informasjon. Det blir derfor viktig at vi raskt får ut god informasjon til alle som påvirkes av nye fraværssystemer. Det er viktig med informasjon til fastlegene, men også til elever, foreldre/foresatte, til kommuner og til skolene om de nye fraværssystemene og hvordan ulike aktører skal forholde seg til disse. Dette vil jeg bidra til at blir gjort.

SPØRSMÅL NR. 569**Innlevert 26. januar 2017 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 3. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Meiner statsråden at nettstaden skolesyk.no og videokonsultasjon for å få legeerklæring ved fravær i vidaregåande skule er ei fagleg god og ønska utvikling i tråd med målet om pasientens helseteneste, eller vil regjeringa ta initiativ til eit fagleg tilsyn med tilbodet, og vil denne situasjonen føre til at regjeringa revurderer heile praktiseringa av fráværreglane i vidaregåande skule?»

GRUNNGJEVING:

Etter at dei nye fráværreglane i vidaregåande skule blei innført 1.august i fjor, har det dukka opp legetenester på nett som rettar seg mot elevar i vidaregåande skular. Bergensavisen skreiv 24/1-16 at nettsida skolesyk.no har hatt 500-600 videokonsultasjonar med elevar sidan oppstartinga i september.

Svar:

Alle som yter helsehjelp må forholde seg til de lover og regler som regulerer tjenesteytingen. Det gjelder uavhengig av om tjenestene ytes over nett eller ved personlig oppmøte. Det gjelder også tjenester som tilbyr å utstede legeerklæringer til elever i videregående opplæring. Tjenesteytere som tilbyr helsetjenester via nettet må i tillegg sørge for å være tilstrekkelig sikret mot at sensitiv informasjon kommer på avveie.

Utviklingen av pasientens helsetjeneste har mange ulike sider, og elektronisk kommunikasjon mellom bruker og tjenesteyter er en side av utviklingen. Jeg ser på denne formen for kommunikasjon som et naturlig ledd i utviklingen av pasientens helsetjeneste. Når det er sagt, er ikke videokonferanser og annen elektronisk kommunikasjon alltid den rette form for kontakt mellom bruker og tjenesteyter/lege.

Opgaven med å føre tilsyn med helsetjenester som tilbys befolkningen, er en oppgave for Statens helsetilsyn og Fylkesmennene. Den konkrete tjenesteytingen vil følgelig bli vurdert av tilsynsmyndighetene som andre former for ytelse av helse- og omsorgstjenester blir det. Når det gjelder spørsmålet om å endre praktiseringen av regelverket på bakgrunn av eventuelle funn i en tilsynssak, så vil funn i denne saken bli behandlet som andre funn i tilsvarende saker. Eventuelle kritikkverdige forhold vil bli fulgt opp.

Som oppfølging av Stortingets vedtak nr. 72 i sak Dokument 8:1 S (2016-2017) har kunnskapsministeren vurdert mulige endringer i reglene for fravær i videregående opplæring. Ministeren vil om kort tid ta en beslutning om det er aktuelt med justeringer i fraværgrensen, med sikte på å redusere tidsbruk knyttet til ordningen.

Jeg viser og til mitt svar til spørsmål nr. 568 til representant Toppe, hvor jeg understreker viktigheten av å gi god informasjon til alle som er berørt av fraværreglene i den videregående opplæringen.

SPØRSMÅL NR. 570**Innlevert 26. januar 2017 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 3. februar 2017 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Statsråd Tord Lien svarte på mitt spørsmål 19.12.16 som stortingets vedtak om å be regjeringen fremme en sak til Stortinget innen våren 2017, om en gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion. I sitt svar skriver statsråden

at planen er å fremme en slik sak. I regjeringens liste over bebudede saker til stortinget er denne saken ikke oppført.

Mitt spørsmål til statsråden er når har statsråden planlagt å legge fram denne saken for stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til mitt spørsmål til Tord Lien den 16.12.2016, sitat:

”I forbindelse med behandlingen av energimeldingen vedtok Stortinget å be regjeringen fremme en sak til Stortinget innen våren 2017, hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Videre har Stortinget bedt regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge.

Når forventer statsråden at en slik sak kan fremmes for Stortinget?

BEGRUNNELSE

Det vises til stortingets behandling Meld. St. 26 (2015–2016) – Kraft til endring – Energipolitikken mot 2030 og Innst. 401 S (2015–2016). I forbindelse med behandlingen vedtok et enstemmig Storting følgende:

”Stortinget ber regjeringen fremme en sak til Stortinget innen våren 2017, hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs ener-

giunion, og med orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Stortinget ber videre regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge.”

Og svar fra Tord Lien, datert 19.12.2016, sitat:

”Stortinget har bedt regjeringen fremme en sak for Stortinget hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med en orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Stortinget har videre bedt regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge. Planen er å fremme en slik sak våren 2017.”

Svar:

I oversikten Statsministerens kontor har sendt Stortinget over proposisjoner og meldinger som regjeringen tar sikte på legge frem våren 2017, står bl.a. proposisjon om endringer i energiloven og naturgassloven oppført under Olje- og energidepartementet. De planlagte endringsforslagene henger sammen med utviklingen i EUs regelverk på energiområdet, bl.a. EUs tredje energimarkedspakke. Jeg tar sikte på å følge opp anmodningsvedtak nr. 855 om EUs energiunion gjennom en egen omtale i den planlagte stortingsproposisjonen.

SPØRSMÅL NR. 571

Innlevert 26. januar 2017 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 3. februar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På bakgrunn av de nyeste GSI-tallene for Oslo kommune, hvordan vil en nasjonal norm på skolenivå, slik SV foreslår, slå ut med hensyn til ressurser til økt lærertetthet i henholdsvis øst og vest i Oslo, og kan kunnskapsministeren på bakgrunn av disse beregningene dokumentere påstanden om at det vil medføre en systematisk overflytting av lærere og ressurser fra østkanten til vestkanten i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Kunnskapsministeren sa i ”Politisk kvarter” på NRK onsdag 25. januar at problemet med å fastsette en nasjonal norm for lærertetthet slik SV foreslår, er at det vil medføre en systematisk overflytting av lærere og ressurser fra østkanten til vestkanten i Oslo. DOK 8 forslaget som SV har fremmet, og som kunnskapsministeren er vel kjent med, går ut på å innføre en nasjonal norm for lærertetthet på skolenivå som sikrer ressurser til skolen ut i fra en lærertetthet med maksimum 15 elever pr lærer på 1.-4.trinn og maks 20 elever pr lærer på 5.-10.trinn i ordinær undervisning (Gruppestørrelse 2). På denne bakgrunn vil jeg be kunnskapsministeren dokumentere sin påstand.

Svar:

Foreløpige beregninger basert på GSI-tallene for Oslo skoleåret 2016-17, viser at en lærertetthetsnorm for gruppestørrelse 2 på skolenivå, med maksimalt 15 elever på 1.-4. trinn og 20 elever på 5.-10. trinn, vil gi behov for til sammen i overkant av 650 nye lærerårsverk i kommunale skoler i Oslo. Beregningene er gjort separat for 1.-4. trinn, 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. Innenfor tidsfristen for denne besvarelsen har det ikke vært mulig å gjøre beregninger hvor årsverk kan flyttes mellom trinnene på de enkelte skolene. Videre er tallene ikke ordentlig kvalitetssikret og må derfor brukes med forsiktighet.

Det rapporteres ikke i GSI om skolene ligger øst eller vest i Oslo. GSI-tallene viser imidlertid at skolene i Oslo i dag har ulik lærertetthet. Dette gjenspeiler blant annet Oslo kommunes finansieringsmodell som tilpasser tildelingen av ressurser, og dermed også lærertettheten, til den enkelte skoles elevgrunnlag og behov. Oslo kommune har siden 2003 hatt et finansieringssystem som bl.a. tar hensyn til at det er sosiode-

mografiske ulikheter mellom skolene, dvs. at det tas hensyn til forhold ved levekårene i skolenes inntaksområde.

Oslo kommunes begrunnelse for dette, er at elevenes bakgrunn påvirker deres forutsetninger for læring, noe som igjen påvirker skolenes ressursbehov.

Mitt budskap om lærerressurser øst og vest i Oslo understøttes av fordelingsmodellen til kommunen. Med en ressursnorm på skolenivå vil de skolene i Oslo som har et elevgrunnlag som gjør at de allerede er tilført mer ressurser gjennom finansieringssystemet, få relativt færre nye lærerårsverk enn skoler med mindre ressursbehov.

Jeg er overbevist om at skoleeierne og skolene selv er best egnet til å disponere ressursene sine. Skoleeier har i dag ansvar for at skolene har tilstrekkelige ressurser. Derfor er det også skoleeier som må vurdere ressursbehovene. Meg bekjent har byrådet i Oslo, hvor Sosialistisk Venstreparti sitter, ikke tatt initiativ til å endre fordelingsnøkkelen slik at lærertetthetsnormen til Sosialistisk Venstreparti kan oppfylles for hovedstaden.

SPØRSMÅL NR. 572

Innlevert 27. januar 2017 av stortingsrepresentant Truls Wickholm

Besvart 3. februar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mye er avgiftene økt med under dagens regjering, og hvordan fordeler disse avgiftsøkningene seg på de ulike inntektsintervallene?»

Svar:

De samlede netto påløpte avgiftsøkningene under regjeringen Solberg utgjør om lag 3,8 mrd. 2017-kroner. Tallet inkluderer alle endringer i merverdiavgiften, særavgiftene, tollavgiftene, sektoravgiftene og gebyrene. Skatter som gir inntekter til Folketrygden (trygdeavgift og arbeidsgiveravgift), og avgift på arv og gaver er ikke tatt med. Regjeringen har redusert årsavgiften for personbiler, fjernet årsavgiften for campingvogn, redusert omregistreringsavgiften ved kjøp av brukte kjøretøy, redusert engangsgift for motorsykler og snescootere, fjernet årsavgiften for campingvogn, fjernet båtmotoravgiften og redusert elavgiften for grønne datasentre. Samtidig er det gitt betydelige skattelettel-

ser som kommer både bedrifter og privatpersoner til gode. Samlet sett er det gitt netto påløpte skatte- og avgiftslettelser på om lag 21 mrd. 2017-kroner i inneværende stortingsperiode.

For direkte skatter har Statistisk sentralbyrå etablert et godt modellapparat (LOTTE-Skatt) for å anslå fordelings effekter bl.a. på inntektsintervaller for personer av endringer i personbeskatningen, basert på inntekts- og formuesstatistikk. Avgifter er indirekte skatter som til forskjell fra direkte skatter normalt ikke ilegges forbruker direkte, men indirekte via avgiftspliktige produsenter og importører. I hvor stor grad avgiftsbelastningen overveltes i prisene til forbrukerne avhenger blant annet av tilbud og etterspørsel etter varene og tjenestene som omfattes av avgiften. Det foreligger imidlertid ingen informasjon som viser om avgiftene belastes hhv. privatpersoner eller næringsdrivende eller hvordan avgiftsinnbetalingen fordeler seg på ulike inntektsintervaller. Dette innebærer at det vil være høyst usikkert både hvor stor andel av en avgiftsendring som berører norske privatpersoner i form av endrede priser på varer/tjenester som omfattes av

avgiftsendringer, og hvordan endringen treffer enkeltpersoner etter inntektsintervaller.

I budsjettdokumentene hvor fordelingsvirkningene av regjeringens skattepolitikk presenteres, beregnes normalt kun endringer i personbeskatningen, og det er ikke mulig å regne på alle skatteforslag. Disse beregningene omfatter heller ikke endringer i avgiftene. Avgifter er for øvrig ikke et egnet virkemiddel i fordelingspolitikken. Personbeskatningen er derimot utformet progressivt for nettopp for å ivareta fordelingshensyn.

Når en skal se på hvordan skatte- og avgiftssystemet påvirker forbruksmuligheter og velferd, kan det være relevant å ta hensyn til at også avgifter påvirker forbruksmulighetene. Regjeringen har presentert hvordan det samlede avgiftssystemet påvirker inntektsfordelingen i de årlige budsjettdokumentene, jf. figur 2.22 i Prop. 1 LS (2016-2017) Skatter, avgifter og toll. Personer med lave forbruksmuligheter har lavere skatte- og avgiftsbelastning enn personer med høye forbruksmuligheter. Samtidig bidrar avgiftene til å svekke progressiviteten i skatte- og avgiftssystemet.

SPØRSMÅL NR. 573

Innlevert 27. januar 2017 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 8. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva utgjør de totale kostnadene til fedmekirurgi inkludert følgeoperasjoner og sykmeldinger (off. og pr. sektor), samt de totale kostnader til intensiv livsstilsbehandling med institusjonsopphold inkludert sykmeldinger, og vil statsråden ta initiativ til at pasienter kan henvises til lokale kvalitetssikrede kostholds- og livsstilskurs, helt eller delvis dekket av det offentlige?»

BEGRUNNELSE:

Usunt kosthold og høy BMI er et folkehelseproblem og stor samfunnsøkonomisk utgift. Livsstil er årsak til svært mange tidlige dødsfall og gir store helsetap. 1 av 4 voksne nordmenn har utviklet fedme, dvs. at man har en BMI over 30 (HUNT), og ca. 90 000 mennesker har utviklet sykkelig overvekt.

I 2014 ble det utført 3000 fedmekirurgioperasjoner. Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helse- og omsorgstjenesten anbefalte i 2014 at ikke-kirurgiske metoder for vektreduksjon gis høyere prioritet. Overvekt må forebygges for å unngå dyre og kompliserte operasjoner med negative bivirkninger. En enkelt operasjon (fedmekirurgi) koster fra 98 000 kroner hos private aktører. I tillegg kommer evt. følgeoperasjoner, oppfølging og sykemeldinger.

Undertegnede mener det er mye å hente på styrke forebyggingen av overvekt, f.eks. at det prioriteres større midler til forebyggende livsstilsbehandling gjennom lokale kostholds- og livsstilskurs med vektreduksjon. Slike kurs kan dokumentere effekt og har langt

lavere kostnader enn fedmekirurgi og intensiv livsstilsbehandling utenfor lokalsamfunnet. Det må være et mål å forebygge for å unngå at flere og flere nordmenn med sykkelig overvekt fedmeopereres.

Når folk har nådd grensen for sykkelig overvekt blir det langt vanskeligere å behandle. Ved å tilby kostholds- og livsstilskurs tidlig, kan denne utviklingen snus for en langt lavere kostnad for det offentlig enn om det utføres fedmeoperasjoner.

Lokale kurs i kostholds- og livsstil skurs for vektreduksjon, er i dag ikke et virkemiddel leger systematisk kan henviser pasienter til for å få hjelp til endring av levevaner og vektreduksjon, men vil kunne utgjøre en stor samfunnsøkonomisk besparelse og gi økt livskvalitet til den enkelte.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet informasjon om total kostnader knyttet til fedmekirurgi fra Helsedirektoratet. Helsedirektoratet har til grunn for sitt anslag tatt utgangspunkt i fordeling av aktivitet og kostnader gjennom systemet med diagnoserelaterte grupper (DRG). Systemet har egne kategorier for selve fedmekirurgien, postbariatrisk kirurgi, samt polikliniske kontakter der fedme og overvekt er hovedproblemstilling. Jeg vil understreke at avgrensningen ovenfor sett opp mot spørsmålet om totale kostnader til fedmekirurgi inkludert følgeoperasjoner ikke er presis, men at det gir grunnlag for å kunne anslå en størrelsesorden. Basert på data fra de senere år har Helsedirektoratet i sin vurdering lagt til grunn i underkant av 2000 ki-

rurgiske inngrep per år, og noen flere postbariatiske inngrep. Det er volum og kostnadsnivå knyttet til disse inngrepene som påvirker anslaget mest. Kostnad per behandling er basert på innsamlede kostnadsdata fra helseforetakene. Helsedirektoratet har vurdert at et beste estimat, gitt ovenstående drøfting, er at de aktuelle behandlingstkostnadene utgjør i størrelsesorden 300-350 mill. kroner per år. Det er stor usikkerhet knyttet til anslaget. Helsedirektoratet har ikke detaljert nok informasjon til å gi et anslag for totale kostnader knyttet til intensiv livsstilbehandling med institusjonsopphold, men dette vil komme i tillegg til de kirurgiske kostnadene.

For å svare på spørsmålet om sykmeldinger har jeg bedt om innspill fra Arbeids- og sosialdepartementet som opplyser følgende:

Det er ikke mulig å angi de totale kostnadene som følge av sykmeldinger i forbindelse med fedmekirurgi, inkludert følgeoperasjoner, og intensiv livsstilsbehandling med institusjonsopphold. Dette skyldes hovedsakelig at de nevnte operasjonene og helsebehandlingene ikke er definert som egne diagnoser i kodeverkene som benyttes av landets sykmeldere og dermed ikke inngår i foreliggende statistikkregistre for sykefravær og sykepenger. Videre har ikke myndighetene oversikt over arbeidsgivernes utgifter til sykepenger i arbeidsgiverperioden (de 16 første sykefraværsdagene, inkludert ev. egenmeldingsdager).

Det finnes opplysninger om bruk av diagnosen ”T82 – Fedme” som sykmeldingsårsak og folketrygdens sykepengeutgifter til arbeidstakere med denne diagnosen i sykepenge- og sykefraværstatistikken. I perioden 1. kvartal 2015 til og med 3. kvartal 2016 utgjorde sykefravær diagnostisert med ”fedme” 0,13 prosent av det totale legemeldte sykefraværet. I 2015 utgjorde folketrygdens totale sykepengeutgifter til arbeidstakere med diagnosen ”fedme” om lag 37,6 mill. kroner. Dette tilsvarer 0,11 prosent av folketrygdens totale utgifter til sykepenger til arbeidstakere dette året.”

Vi kan ikke løse fedmeproblemet med operasjoner. Derfor er jeg helt enig med representanten i at støtte til livsstilsendring kanskje er noe av det aller viktigste. Flere tilbud er også tilgjengelige. Den største utfordringen er å styrke dem som har vektrelaterte helseproblemer til å utnytte sine muligheter til å etablere helsefremmende livsstil, derfor har Helsedirektoratet utarbeidet nasjonale retningslinjer for primærhelsetjenesten om forebygging, utredning og behandling av overvekt og fedme hos voksne. Formålet med retningslinjene er å sikre faglig forsvarlig arbeid med overvekt og fedmeproblematikken i primærhelsetjenesten, og bidra til et godt samarbeid på tvers av nivåene i helse-tjenesten.

Regjeringen vil legge til rette for mer teamarbeid i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Det skal blant annet bidra til bedre arbeidsdeling mellom helsepersonell og bedre oppfølging av personer med risiko for å utvikle sykdom. En fastlegepraksis organisert som et primærhelseteam med flere typer helsepersonell, kan tilby bedre oppfølging av personer som er i ferd med å utvikle fedme, gjennom samtaler, gruppetilbud og eventuell henvisning til frisklivstilbud i kommunen. Mange kommuner har ulike tilbud som kan bidra til endring av livsstil. Det er etablert en tilskuddsordning til etablering og utvikling av frisklivs-, lærings- og mestringstilbud i kommunen. Bevilgningen har ført til utvikling av en rekke samarbeidsprosjekter interkommunalt og mellom kommuner og helseforetak. Målgruppene er personer med kronisk sykdom, sammensatte helseplager som står i fare for, eller er i ferd med, å utvikle sykdom.

Stadig flere kommuner velger å etablere frisklivssentral eller frisklivs- og lærings- og mestringstilbud. Det har vært mer enn en dobling fra 2011 til 2015. Om lag 60 pst. av kommunene har i dag et slikt tilbud. I 2015 hadde 258 kommuner etablert frisklivs-, lærings- og mestringstilbud. Pasienter kan henvises til lokale kvalitetssikrede kostholds- og livsstilskurs i regi av kommunene og da er de helt eller delvis dekket av det offentlige. Helsedirektoratet har utgitt en veileder for kommunale frisklivssentraler. Den beskriver kvalitetskrav og anbefalinger for etablering, organisering og tilbud ved sentralene. SSB har foretatt en kartlegging og analyse av tilbudet i frisklivssentralene og utga i 2016 en rapport om dette. Det er ønskelig at alle kommuner har tilbud om hjelp, ikke bare til å endre levevaner, men også å mestre livet med sykdom. Disse leve med-tilbudene er ikke et alternativ til, men bør komme i tillegg til de diagnosespesifikke opplæringstilbudene i spesialisthelsetjenesten. I disse tilbudene må kommunene spille på lag med brukerorganisasjonene og andre.

Samtidig mener jeg det er viktig å forebygge overvekt og fedme gjennom tiltak som gjør det lettere å spise sunt og være i fysisk aktivitet. Samarbeidet jeg har etablert med matvarebransjen om å redusere sukker, mettet fett og salt i produktene og fremme sunne produkter som grønnsaker og frukt er sentralt her. Tilsvarende betyr den økte satsingen på gang- og sykkelveier mye for å stimulere til økt fysisk aktivitet. Tilrettelegging for gode mat- og måltidsvaner og fysisk aktivitet i barnehage og skole er løftet blant annet gjennom etablering av Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet, formidling av gode eksempler, nasjonale retningslinjer og forsøk med fysisk aktivitet i ungdomsskolen. Kommunikasjonsarbeidet knyttet til kosthold og fysisk aktivitet gjennom ”Små grep” og ”Dine 30” bidrar til å støtte opp under de strukturelle tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 574**Innlevert 27. januar 2017 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 3. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hvor mange, tabellarisk oppstilt, har fått innvilget oppholdstillatelse etter utlendingsforskriftens § 8-7 i perioden 2008-2016 og hvor mange, tabellarisk oppstilt har fått innvilget arbeidstillatelse i perioden 2008-2016?»

Svar:

Utlendingsforskriften § 8-7 gjelder oppholdstillatelse i medhold av lovens § 38 ved praktiske hindringer for retur som utlendingen ikke selv rår over. Bestemmelsen innebærer at Utlendingsnemnda (UNE), etter anmodning om omgjøring, og på visse vilkår, kan gi oppholdstillatelse etter lovens § 38 (oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket) til en asylsøker som har fått ende-

lig avslag. Det er blant annet en forutsetning for slik tillatelse at det ikke er tvil om søkerens identitet og at søkeren har bidratt til å muliggjøre retur.

Bestemmelsen er en videreføring av tilsvarende bestemmelse i gammel utlendingsforskrift (forskrift av 21. desember 1990 nr. 1098), og har eksistert siden 31. mai 2007. Det er UNE som gir oppholdstillatelse etter forskriftens § 8-7.

I utlendingsmyndighetenes datasystem for utlendings- og flyktningssaker (DUF) registreres ikke tillatelser med hjemmel i utlendingsforskriften § 8-7. Fra 2012 har UNE registrert denne type tillatelser manuelt. Basert på manuell statistikk og interne rundspøringer i UNE, anslår UNE at det i perioden 2008-2016 er gitt i underkant av ti tillatelser i medhold av bestemmelsen.

En oppholdstillatelse etter utlendingsforskriften § 8-7 gir i utgangspunktet også rett til å ta arbeid og til å drive ervervsvirksomhet i hele riket, jf. utlendingsloven § 60 tredje ledd bokstav b.

SPØRSMÅL NR. 575**Innlevert 27. januar 2017 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 6. februar 2017 av fiskeriminister Per Sandberg****Spørsmål:**

«Hva vil fiskeriministeren gjøre for å sikre yrkesfiskernes tilgang til de tradisjonelle fiskeplassene ved utplassering av merder til oppdrett?»

BEGRUNNELSE:

Det blir stadig flere arealkonflikter knyttet til plassering av oppdrettsanlegg. For eksempel har det nå oppstått en konflikt rundt plassering av Salmars havmerd ved Frøya i Sør-Trøndelag. Nystø i Frohavet, hvor havmerden er tenkt plassert, er en tradisjonell fiskeplass for yrkesfiskerne. Yrkesfiskerne på Frøya og Hitra har sjelden protestert på lokalisering av oppdrettsmerder, men denne lokaliteten er såpass viktig at de mener havmerden bør plasseres et annet sted.

Svar:

Det er fylkeskommunene som tar stilling til lokalitets-søknader fra oppdrettsselskapene.

Fylkeskommunen innhenter uttalelser fra relevante sektormyndigheter, blant annet fiskerimyndighetene representert ved Fiskeridirektoratet, når de vurderer søknad om godkjenning av oppdrettslokaliteter. Fiskeridirektoratet på sin side, skal gjøre en grundig vurdering av eventuelle konflikter med fiskeriinteresser og gi sin anbefaling til fylkeskommunen basert på en avveining. Etablering av nye anlegg/lokaliteter legges alltid ut på offentlig høring i kommunene og det vil da være anledning for alle interesserte til å komme med innspill. Innspillene sendes tilbake til fylkeskommunen, som foretar en samlet avveining av arealinteresser etter akvakulturloven § 16.

Det er kommunenes arealplanlegging i kystnære sjøområder som avklarer arealbruken og avsetter om-

råder der det kan åpnes for akvakulturlokaliteter etter nærmere godkjenning. De kommunale arealplanene sendes også på høring, blant annet til Fiskeridirektoratet som skal ivareta fiskeriinteressene og dermed har innsigelsesmyndighet på dette området. Fylkeskommunene har innsigelsesmyndighet på vegne av havbruksinteressene.

Arealplanleggingen som foretas av kommunene skjer i henhold til plan- og bygningsloven og innenfor denne lovens geografiske grenser, det vil si ut til én nautisk mil utenfor grunnlinjene. Fylkeskommunens kompetanse er gitt i medhold av akvakulturloven og

deres kompetanse omfatter norske sjøområder ut til territorialgrensen.

Jeg har stor tillit til lokaldemokratiet i saker som dreier seg om arealbruk i kystnære sjøområder, og jeg mener lokale og regionale myndigheter sammen med næringsaktører og kystfiskere er de nærmeste til å avklare interessekonflikter og legge forholdene best mulig til rette for sameksistens. I de tilfeller enkeltkommuner har begrenset kompetanse, ser vi ofte stor nytteverdi av interkommunalt samarbeid om arealplanleggingen, der større deler av kysten sees i sammenheng.

SPØRSMÅL NR. 576

Innlevert 27. januar 2017 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 2. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden i den nye forskriften sikre at pasienter med alvorlig rusavhengighet får samme rettigheter og tilgang til nødvendig helsehjelp som pasienter med alvorlig sinnslidelse, ved at egenandelene deres blir betalt av HELFO?»

BEGRUNNELSE:

Helse- og omsorgsdepartementet har utarbeidet en ny forskrift om egenbetaling fra pasienter for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Blant annet er det skapt en usikkerhet om hvorvidt det i denne forskriften vil åpnes for å kreve egenandeler av alvorlige rusavhengige i spesialisthelsetjenesten.

Innføring av egenbetaling i poliklinikkene er blant annet begrunnet i St.prp. nr. 1 (2006-2007) der det er et ønske om å frigjøre ressurser til en videre utbygging på særlig prioriterte områder. En annen begrunnelse er at egenbetaling vil bidra til å dempe etterspørselen fra personer med mindre problemer, slik at personer med større behov lettere kan få sine behov dekket.

Undertegnede er bekymret for det som har vært praksis, der pasienter med alvorlig rusavhengighet har blitt avkrevd egenandeler. Dette hever terskelen til nødvendig helsehjelp for de som trenger dette aller mest. Det kan få som konsekvens at de ikke vil oppsøke tjenestene før de absolutt må, noe som ikke er en ønskelig utvikling. Klinikere erfarer daglig at særlig utsatte pasientgrupper innen psykisk helsevern og

Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), ikke kan betale egenandeler. En risikerer med en slik praksis å legge stein til byrden for pasienter med alvorlig rusavhengighet, med inkassokrav og økt gjeld. Det er god grunn til å tro at et finansieringssystem med egenandeler for de med alvorlig rusavhengighet i praksis betyr en mye høyere terskel for de mest utsatte, og at dette hindrer en sårbar gruppe i å få nødvendig helsehjelp til riktig tid.

Tidligere forskrift slår fast at pasienter med «alvorlig sinnslidelse» skal slippe å betale egenandeler, men få disse dekket av HELFO. Pasienter med alvorlig rusavhengighet har ikke hatt samme rettigheter til å få sine egenandeler dekket. Dette fremstår som urimelig og ikke i tråd med regjeringens satsning på å sikre bedre og lettere tilgjengelig helsehjelp til vanskeligstilte rusavhengige.

Svar:

Fra 1. januar i år er regelverket for hvilke egenandeler mv. pasientene skal betale ved poliklinisk behandling ved sykehusene fastsatt i en ny forskrift som heter forskrift om betaling fra pasienter for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetjenesten. Selv om forskriften er ny er det ingen realitetsendringer i selve regelverket.

Egenandelsregelverket var tidligere (t.o.m. 2016) fastsatt i forskrift om godtgjørelse av utgifter til helsehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak. Denne forskriften

fastsatte også enkelte refusjonstakster mv. som sykehusene kan kreve ved utført undersøkelse/behandling. Bakgrunnen for endringen i denne forskriften var først og fremst at regelverket var vanskelig å forstå for pasientene. Den gamle forskriften rettet seg til dels mot pasienter og til dels mot behandlingssteder, dvs. forskriften rettet seg mot flere aktører som hadde ulike forutsetninger for å sette seg inn i og forstå reglene. Hensynet til pasientene har vært sentralt i utformingen av den nye forskriften.

Hovedregelen er at alle pasienter skal betale egenandel for poliklinisk undersøkelse/behandling ved sykehusene. Fra denne hovedregelen er det fastsatt

flere unntak, bl.a. ved behandling der tilstanden til pasienten er til hinder for å kreve egenandelen, herunder ved alvorlige sinnslidelser, som representanten refererer til. Det er ikke fastsatt et generelt unntak hverken for pasienter innen psykisk helsevern eller for pasienter med rusavhengighet. Egenandelene disse pasientene betaler inngår imidlertid i tak 1-ordningen, som er den grunnleggende skjermingsordningen som sikrer en generell utgiftsdekning. Det er også unntak ved oppsøkende behandling av rusmiddelavhengige – altså et unntak rettet mot en pasientgruppe som nok favner mange av de aller vanskeligst stilte pasientene med rusavhengighet.

SPØRSMÅL NR. 577

Innlevert 30. januar 2017 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 3. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva har statsråden konkret foretatt seg for å rekruttere kvinnelige kandidater til stillingen som ny direktør for Husbanken for å etterkomme de krav som stilles i likestillingsloven, Statens personalhåndbok og oppfølging av likestillingsmeldingen?»

BEGRUNNELSE:

I prosessen med å ansette ny husbankdirektør, ble kravet til høyere utdanning fjernet underveis i prosessen for å få tilfang på flere søkere. Dette resulterte i kun én ny søker. Iflg. media ble ingen kvinnelige kandidater innkalt til intervju for stillingen som ny husbankdirektør.

Det følger av likestillingsloven at ”offentlige myndigheter skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene”. Av likestillingslovens § 23 følger det videre at arbeidsgivere, herunder staten, skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor sin virksomhet. Aktivitetsplikten omfatter blant annet rekruttering.

I Statens personalhåndbok står det under punkt 1.6:

”Staten skal ha en personalpolitikk preget av inkludering og mangfold. Vår rekrutterings- og ledelsespraksis skal ha en bred og inkluderende tilnærming. Ifølge kvalifikasjonsprinsippet er det den best kvalifiserte søkeren til en stilling som skal ansettes. Ved å søke etter kvalifiserte medarbeidere blant

all den kompetanse som er tilgjengelig i samfunnet, uansett søkerens bakgrunn, sikrer vi nettopp at vi får tak i de beste medarbeiderne.

Staten skal speile mangfoldet i befolkningen. Regjeringen stiller krav om at statlige arbeidsgivere har en personalpolitikk som legger til rette for at arbeidsstyrken gjenspeiler mangfoldet når det gjelder kjønn, alder, funksjonsevne, etnisk bakgrunn, seksuell orientering mv”

Da Stortinget behandlet likestillingsmeldingen i fjor, ble følgende vedtak gjort:

”Stortinget ber regjeringen sette mål om, og jobbe for at begge kjønn skal være representert med minst 40 prosent av lederne på de øverste nivåene i staten.”

Svar:

Det har vært en ordinær rekrutteringsprosess for ny direktør i Husbanken, der et rekrutteringsbyrå og embetsverket har gjennomført prosessen. Rekrutteringsbyrået har gått bredt ut i markedet for å lete etter godt kvalifiserte kandidater. De har vært i samtaler med potensielle søkere med ulik bakgrunn og av begge kjønn.

Jeg er opptatt av at den statlige arbeidsstyrken i størst mulig grad gjenspeiler mangfoldet i befolkningen. Dette kom fram av utlysningsteksten. Mitt ansvar

er også å påse at den best kvalifiserte søkeren til stillingen ansettes, og det har vi fått med Osmund Kaldheim.

SPØRSMÅL NR. 578

Innlevert 30. januar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 2. februar 2017 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Sv foreslo i Stortinget i desember 2016 at de som ønsket det, fremdeles skulle få utbetalingsslipp for pensjon i posten. Statsråden forsikret at ”Det er også klart at de som av ulike grunner fortsatt ønsker å få det skriftlig, skal kunne få det.” Jeg mottak fortsatt henvendelser fra mennesker som ikke får dette, på tross av svært store permanente behov og henvendelser.

Hvilke regler gjelder nå og har alle NAV kontor og ansatte fått samme beskjed?»

BEGRUNNELSE:

Jeg får stadig meldinger både fra eldre og uføre som slett ikke får utbetalingsslipp i posten lenger, selv om de har behov for det som en fast ordning.

Mange har ikke tilgang til pc, mange hører dårlig og kan ikke bruke telefontjeneste, og de fleste har jo behov for selv å kunne kontrollere skattetrekk og andre forhold de etter loven er pliktige til å holde orden på. Siste henvendelse gjelder en ufør som ikke får dette og som i tillegg til å ikke beherske eller har PC, også trenger det for å få fribillett på jernbanen der han har arbeidet i 22 år. NSB krever utbetalingsslipp for å fornye fribilletten. Han skriver også til meg via skrivehjelp, at dersom han får hjelp til å skrive ut noe av dette, vil han bli registret som datakyndig og derfor miste andre tjenester han får pr ordinær post.

Det er fint med digitale tjenester, men for de som ikke behersker dette, økes problemene og funksjonsnedsettelse forsterkes. Det er et svært negativt signal fra det offentlige å ikke bli tatt på alvor som gammel og syk. Jeg forutsetter at statsråden følger opp sine løfter i Stortinget om at de som fortsatt ønsker dette skriftlig, skal få det.

Svar:

I forbindelse med debatten og mitt innlegg i Stortinget 16. desember 2016 om Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om Bevilgninger på statsbudsjettet for 2017, ble jeg i replikkordskiftet spurt av flere representanter om utbetalingsmeldinger til pensjonister og uføretrygdede. I mine svar la jeg vekt på at alle vedtak og nye opplysninger som er å betrakte som ”viktige meldinger” i henhold til eForvaltningsforskriften fortsatt skal sendes skriftlig til personer som ikke er digitale brukere eller som har reservert seg mot å motta digital post.

Som jeg også svarte på skriftlige spørsmål fra representanten Kirsti Bergstø (SV) 5.12.16 og representanten Rigmor Aasrud (A) 8.12.16, legger Arbeids- og velferdsetaten til grunn at månedlige utbetalingsmeldinger ikke er en ”viktig melding” som krever at meldingen sendes som post til de som har reservert seg eller ikke er digitale brukere. Bakgrunnen er at utbetalingsmeldinger ikke er enkeltvedtak eller har betydning for selve behandlingen av saken, og derfor ikke anses som viktige meldinger i henhold til Forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften.

I tråd med mine tidligere svar vil jeg igjen presisere at digital kommunikasjon skal være hovedregelen. Alle brukere, også pensjonister og uføretrygdede, kan få tilgang til utbetalingsinformasjonen hver måned ved å gå inn på nav.no. For de som ikke er digitale brukere, er det sendt ut informasjon om at man kan få opplept utbetalingsinformasjonen ved å ringe NAV Kontaktsenter på oppgitte telefonnumre. Dersom man i særskilte tilfeller har et nødvendig behov for å få tilsendt denne informasjonen skriftlig, vil Arbeids- og velferdsetaten på forespørsel kunne sende opplysningene i posten. Jeg har tillit til at Arbeids- og velferdsetaten opptrer smidig overfor de som henvender seg med slike behov. Dette har arbeids- og velferdsdirektøren også forsikret meg om at de vil være.

SPØRSMÅL NR. 579**Innlevert 30. januar 2017 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 3. februar 2017 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva er det totale antall reisende på henholdsvis Trønderbanen - Oppdal-Nordland grense, Rørosbanen fra Røros til Trondheim og med hvilke type billetter og hvilke type reiser gjennomføres mellom de ulike stasjonene?»

BEGRUNNELSE:

Trønderbanen fra Oppland Grense til Nordland Grense, samt Rørosbanen fra Røros til Trondheim frakter hver dag, måned og år mange passasjerer.

Informasjon om hvor mange som reiser med disse to banene, hvilket reiseprodukt de kjøper (periodebillett og enkeltbillett, ev. andre billettyper), hvor mange som reiser innenfor de ulike rabattgruppene (voksne, studenter, barn, militær, honnør) og hvor passasjerene stiger av og på er viktig informasjon for å kunne gi de kollektivreisende et enda bedre tilbud.

Svar:

Det er viktig med åpenhet om tilgjengelige data for passasjertall på de ulike strekningene. Samtlige togoperatører som leverer persontogtjenester i Norge, rapporterer årlig passasjertall fordelt på togstrekning til Statistisk sentralbyrå (SSB). Tallene er å finne under feltet Statistikk og Transport og reiseliv:

<https://www.ssb.no/statistikkbanken/selecttable/hovedtabellHjem.asp?KortNavnWeb=jernbane&CMSSubjectArea=transport-og-reiseliv&checked=true>.

Tabell 10484 viser tall etter strekningstype for reisende med persontransport med jernbane fra 2012 og frem til siste tilgjengelige år. Tabell 08958 Persontransport med jernbane, etter strekningstype og tabell 06589 Persontransport med jernbane, etter jernbaneoperatør viser tall lengre tilbake i tid. Tall for 2016 er ikke klare ennå, men tallene vil rapporteres i løpet av våren.

I tillegg til å rapportere årlige passasjertall til SSB, rapporterer NSB tertialvise passasjertall per togstrekning til Jernbanedirektoratet, iht. rapporteringskravene i Trafikkavtalen 2012–2017. I 2015 var det 133 588 reisende på strekningen Røros–Trondheim, en nedgang på 3,6 % fra året før. På Trønderbanen (Lundamo–Stjørdal/Steinkjer) var det 1 174 097, en oppgang på 10,2 % fra året før. I henhold til kravene i avtalen skal NSB rapportere tall for antall reisende i 2016 innen 20. februar i år.

Trafikkavtalen 2012–2017 mellom staten og NSB er en nettoavtale, der NSB har inntektsansvaret. NSB har derfor et viktig incitament til å ta initiativ i markedet for å generere mest mulig trafikkvolum og gjøre underskuddet så lite som mulig. Hvilke type billetter og hvilke type reiser som gjennomføres mellom de ulike stasjonene kan jeg dessverre ikke offentliggjøre, da disse tallene er av konkurransemessig betydning for NSB.

SPØRSMÅL NR. 580**Innlevert 30. januar 2017 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 6. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen****Spørsmål:**

«Mener statsministeren at uttalelsene fra justisministeren representative for regjeringens holdning til den frie presse generelt og avisa Nordlys spesielt?»

BEGRUNNELSE:

I helgen valgte justisminister Per Willy Amundsen å karakteriserte en redaksjon i en av våre frie medier, regionavisen Nordlys, som "Pravda" og "fake news" etter at de stilte kritiske spørsmål om et av FrP og Høy-

res viktigste valgløfter i Tromsø. Deretter uttalte statsråden at hans fylkesparti vurderer boikott av Nordlys.

Alle har mulighet til på eget grunnlag å vurdere om FrP faktisk har blitt urettmessig behandlet i den nevnte saken. Det er forøvrig ingen ukjent situasjon at et parti eller enkeltpolitikere kan være misfornøyd med deknningen av egne saker. Slik misnøye er på ingen måte begrenset til FrPs rekke.

Justisminister Amundsen har sagt at han uttalte seg som stortingskandidat for Troms FrP og ikke justisminister i denne sammenhengen. Det ville vært interessant å få en avklaring fra statsministeren om når en statsråd er statsråd, og når han eller hun står fritt til å ta på seg en annen hatt. Inntil videre går jeg ut fra at man er statsråd fra man blir utnevnt til man blir avsatt.

Det mer alvorlige er at justisministerens uttalelser reiser spørsmål om hvilket syn statsråden har på hvordan den frie pressen bør fungere i et demokrati, og om det er akseptabelt å true med boikott av enkeltmedier på vegne av et regjeringsparti.

Svar:

Statsministeren har bedt meg om å besvare spørsmålet på vegne av regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 581

Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 7. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hva er situasjonen når det gjelder tilgang på litteratur og oversettelser til sør-samisk?»

BEGRUNNELSE:

Norge er hovedland på litteraturmessen i Frankfurt i 2019. Det blir en svært god anledning til å synliggjøre norsk kultur, litteratur og språk. Norge har flere samiske språk. Sør-samisk er et språk som praktiseres av noen få hundre personer, og språket er dermed svært sårbart. Tilgang på litteratur for både barn og voksne er viktig om språket skal være levende også i framtiden. Gode oversetter og tilgang på litteratur er en indikator for om språket vil være levedyktig framover i tid. Venstre mener det er viktig å satse på oversettere og

En fri, objektiv og uavhengig presse er en forutsetning for ethvert velfungerende demokrati. Jeg er en sterk tilhenger av et godt samspill mellom pressen og det politiske miljøet. Imidlertid vil det fra tid til annen oppstå uenighet mellom politikere og pressen om fremstillingen av saker. Det vil alltid være et visst spenningsforhold mellom pressen og politikere.

Som justis- og beredskapsminister vil jeg behandle avisen Nordlys på lik linje med andre medier. Det vil ikke på noen måte være aktuelt med noen form for boikott av enkeltmedier. Jeg er statsråd fullt og helt fra det øyeblikk jeg ble utnevnt.

Saken representanten viser til, relaterer seg til vurderinger et fylkeslag i Fremskrittspartiet vil gjøre med hensyn til kommende valgkamp. Den startet med et intervju av en statssekretær i et annet departement hvor Nordlys etter vedkommendes mening, og også etter min mening, ikke gjenga meningsinnholdet korrekt. Etter en tilbakemelding endret derfor Nordlys artikkelen.

Det står et hvert politisk parti fritt å velge hvor og hvordan de ønsker å formidle sitt budskap.

litteraturutvikling og ønsker derfor mer kunnskap om situasjonen for det sør-samiske språket i 2017.

Svar:

Selv om sørsamisk er i en revitaliseringsfase, er det som representant Andre N. Skjelstad påpeker, et svært sårbart språk, og tilgang til litteratur på sørsamisk er viktig dersom språket skal være levende også i framtiden. I dag må tilgangen til litteratur på sørsamisk, både originallitteratur og oversettelser, regnes som beskjeden.

Det er et etablert prinsipp at det samiske folket selv skal kunne styre kulturpolitikken i det samiske samfunnet. I samsvar med dette er forvaltningen av samiske kulturpolitiske virkemidler, herunder litteraturpolitiske virkemidler, i all hovedsak lagt til Sametinget. I

år bevilger Kulturdepartementet 81,9 mill. kroner til Sametinget til kulturformål. Bevilgningen skal bidra til Sametingets arbeid med å legge til rette for et levende og mangfoldig kunst- og kulturliv av god kvalitet. Sametinget disponerer bevilgningen etter egne prioriteringer.

I sitt budsjett for 2017 har Sametinget satt av nær 23 mill. kroner til litteratur- og medieformål. Dette omfatter midler til utvikling av forfatterskap, tilskudd til utvikling og fremming av litteratur, tilskudd til samiske forlag, tidsskrift og samiske bokbusser.

Språksenteret Gielem nastedh i Snåsa mottar i 2017 vel 0,9 mill. kroner i tilskudd over Sametingets budsjett til språkformål. Gielem nastedh utgir og fremmer bøker på sørsamisk og har hittil gitt ut rundt ti bøker for barn og unge.

I samarbeid med Gielem nastedh har Nord-Trøndelag fylkesbibliotek siden 2014 arbeidet for å gjøre oversettelser av populære barnebøker tilgjengelige for sørsamiske familier, skoler og bibliotek. Hittil er mer enn tjue "løse oversettelser" gjort tilgjengelig, det vil si oversettelser som kan lastes ned fra fylkesbibliotekets nettsider og legges inn i originalutgivelsene. Flere tekster er under utarbeidelse. Fylkesbiblioteket har i flere omganger mottatt tilskudd fra Sametinget og fylkeskommunen til arbeidet.

I tillegg til avsetningene til samisk litteratur som forvaltes av Sametinget, kan samiske litteraturtiltak søke prosjekttilskudd fra Norsk kulturfond. Folke- og

fylkesbibliotek kan likeledes søke om prosjekt- og utviklingsmidler fra Nasjonalbiblioteket.

På kirkens område drives det et aktivt arbeid for oversettelse til sørsamisk. Det Norske Bibelselskap oversetter Bibelen til samiske språk, og deler av den har så langt blitt oversatt til sørsamisk. Norsk Salmebok inneholder salmer på sørsamisk, og det er utarbeidet noe trykt trosopplæringsmaterieell på sørsamisk, blant annet en barnebibel.

Norge som hovedland på bokmessen i Frankfurt 2019 legger grunnlaget for bred formidling av norsk kultur, litteratur og språk. Jeg er kjent med at det er opprettet kontakt mellom Norla og Sametinget for å se på muligheten for samarbeid om promovring av samisk litteratur generelt, men også med tanke på Frankfurt 2019. Jeg er svært positiv til at aktørene har tatt initiativ til et slikt samarbeid.

Samisk språkutvalg overrakte sin utredning Hjerterpråket (NOU 2016: 18) til regjeringen ved Kommunal- og moderniseringsdepartementet i oktober 2016. Utvalget skriver at for å styrke samiske språk er det nødvendig med flere samfunnsområder hvor språkene er nyttige og nødvendige for forståelse og kommunikasjon, og utvalget peker på litteratur og mediene som slike samfunnsområder. Utredningen er sendt på høring med høringsfrist 15. mars 2017. Anbefalinger og innspill vil bli vurdert, og videre oppfølging vil bli gjenstand for konsultasjoner med Sametinget.

SPØRSMÅL NR. 582

Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 8. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil utenriksministeren nå øke støtten til arbeidet for kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter gjennom nye bevilgninger til FNs befolkningsfond (UNFPA), budsjettposten kvinner og likestilling og/eller det Nederland-initierte fondet for støtte til familieplanlegging?»

BEGRUNNELSE:

Donald Trumps administrasjon har innført forbud mot amerikanske bistand til internasjonale helseorganisasjoner som også gir veiledning om abort. Til tross for

positiv utvikling i flere land utfordres stadig kvinners rett til selv å bestemme hvor mange barn hun vil ha. Mange muslimske land – i sterk allianse med Vatikanet og land hvor den katolske kirke står sterkt – jobber aktivt for å redusere eller forby bruken av prevensjon. Under president Obama var USA en viktig alliert i arbeidet for kvinners seksuelle og reproduktive rettigheter.

H-/Frp-regjeringen har dessverre kuttet støtten til kvinners reproduktive rettigheter. To aktuelle budsjettposter er støtten til FNs befolkningsfond (UNFPA) og bevilgningen til kvinners rettigheter og likestilling. Fra 2014 til 2017 er det kuttet 66 millioner 2016-kroner (14 prosent) i støtten til UNFPA og 33 millioner (10 prosent) 2016-kroner til kvinner og likestilling.

Svar:

Regjeringen vil videreføre og styrke arbeidet for å fremme likestilling og kvinners rettigheter på bred front, med særlig vekt på utdanning og seksuell og reprodutiv helse. Redusert tilgang til prevensjon rammer de fattigste kvinnene i de fattigste landene særlig hardt. Diskriminerende sosiale og religiøse normer utgjør viktige hindringer for kvinners kontroll over eget reproduktive liv.

Norge vil i tiden fremover prioritere innsats for å opprettholde et omfattende forsvar for kvinners etablerte rettigheter, basert på relevante FN-konvensjoner og resolusjoner. I tillegg vil vi videreføre støtte til initiativ i utviklingsland for å omsette disse rettighetene i tiltak som gjør en konkret forskjell i jenters og kvinners liv.

Tilgang til prevensjon og trygge aborter er en viktig del av denne innsatsen. Vi har opprettholdt Norges høye bidrag til reprodutiv helse, og Norge er fortsatt blant de største bidragsyterne til multilaterale og frivillige organisasjoner som arbeider med reprodutiv helse og rettigheter. Denne innsatsen vil, som jeg slo fast i Stortingets spørretime 1. februar, bli trappet opp i 2017.

Ved valg av kanaler legger regjeringen vekt på resultatoppnåelse og effektivitet. Norge er fortsatt blant de største givere til UNFPA. I 2016 forpliktet Norge seg til å støtte «Den globale finansieringsordningen for kvinners, barns og ungdoms helse» med 3 milliarder kroner frem til 2020. Reprodutiv helse er en viktig del av virkefeltet til denne ordningen. Fremme av seksuell og reprodutiv helse og rettigheter er også en av fire temasatsinger som prioriteres ved fordeling av kvinnebevilgningen. Når det gjelder støtte gjennom andre kanaler, vises det til svarene på spørsmål nr. 1238 (2015-2016) og nr. 1035 (2015-2016).

Nederland har nylig tatt initiativ til å opprette en global ressursmobiliseringsmekanisme kalt «Hun bestemmer» for å mobilisere støtte for reprodutiv helse fra nye og utradisjonelle givere. Ressursene skal brukes til prevensjon, familieplanlegging, seksualundervisning og/eller abort, og vil bli fordelt til helseorganisasjoner som har mistet støtte som følge av USAs gjeninnføring av den såkalte «Mexico By-politikken». Norge har uttrykt politisk støtte til det nederlandske initiativet, og vil, i likhet med andre likesinnede land, dele informasjon om norske bidrag til reprodutiv helse på «Hun bestemmer» sin hjemmeside. Kanalvalg for norsk støtte vil være basert på faglige tilrådninger om effektivitet og kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 583

Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 6. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Oppfatter statsråden det slik at enkelte land som er tilsluttet Haagkonvensjonen om barne bortføring én eller flere ganger har brutt sine forpliktelser etter konvensjonen i saker hvor barn har blitt bortført fra Norge til utlandet, og eventuelt hvilke land gjelder dette?»

Svar:

Jeg er glad for dette spørsmålet fra stortingsrepresentant Klinge, som gir meg en anledning til å si noe om hvordan barne bortføringssakene håndteres i andre land.

Det viktigste virkemidlet vi har for å løse internasjonale barne bortføringer er Haagkonvensjonen av 1980. Den skal sikre at barn som er ulovlig bortført

eller ulovlig tilbakeholdt i et land skal tilbakeføres til bostedslandet så raskt som mulig. Statene har gjennom konvensjonen påtatt seg gjensidige forpliktelser til å følge bestemte fremgangsmåter for behandlingen av barne bortføringssaker. Vår erfaring er at konvensjonen i de fleste saker fungerer etter sin hensikt, idet de aller fleste saker løses relativt raskt. Noen saker kan dessverre ta lang tid og være kompliserte.

Det er imidlertid grunn til å understreke at det er begrensninger med hensyn til hva norske myndigheter kan bidra med når et barn bortføres fra Norge. Internasjonale konvensjoner er basert på gjensidig respekt for de nasjonale rettssystemer. Den norske stat har ingen form for jurisdiksjon i utlandet, heller ikke overfor norske borgere. Beslutningen om barn skal tilbakeleveres tilligger domstolene i landet barnet er bortført til. Norske myndigheter har ingen mulighet til direkte å gripe inn og påvirke domstolsbehandlingen. Regje-

ringen ser meget alvorlig på internasjonal barne bortføring. Der det kan synes som om konvensjonens bestemmelser ikke følges på en tilfredsstillende måte, tar departementet, sammen med Utenriksdepartementet og norske utenriksstasjoner, opp saken med myndighetene i det landet barna er bortført til. Dette skjer igjennom vanlig diplomatisk kontakt, og på høyt nivå. Det nedlegges et betydelig arbeid fra norske myndigheters side for å forsøke å løse sakene, og for at myndighetene i det landet barna er bortført til skal sette i verk alle nødvendige tiltak for at konvensjonens bestemmelser etterleves. I noen få tilfeller har departementet sendt informasjon til Haagkonferansens faste sekretariat (Permanent Bureau), som blant annet følger opp statenes samarbeid og etterlevelse av konvensjonen. Organet har ingen direkte myndighet over landene og kan

ikke utstede sanksjoner. Vi har likevel vurdert at det har vært behov for å gjøre de oppmerksom på hvordan et konvensjonsland etter vår vurdering, har vist manglende overholdelse av konvensjonens bestemmelser i sin håndtering av barne bortføringssaker.

Jeg finner det ikke riktig å navngi land vi har negativ erfaring med, men kan forsikre at Justis- og beredskapsdepartementet, sammen med Utenriksdepartementet, følger opp barne bortføringssaker så langt det lar seg gjøre med de virkemidler vi har til rådighet.

Arbeidet med barne bortføringssakene er svært viktig og jeg vil understreke at de gis høy prioritet i Justis- og beredskapsdepartementet. Denne regjeringen har arbeidet målrettet for å bedre barns vilkår på mange områder, inkludert på området barne bortføring til og fra Norge.

SPØRSMÅL NR. 584

Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 8. februar 2017 av justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen

Spørsmål:

«Senterpartiet meiner at alle politistasjonar og lensmannskontor som utsteder pass i dag, skal kunne gjera det også i framtida.

Kan statsråden gjera greie for årsaka til at passutstedelse no kan forsvinne frå mange stader, meiner han det som no er i ferd med å skje er akseptabelt, og korleis grunnjev han i så fall dette?»

GRUNNGJEVING:

Det har kome bekymringsmeldingar frå politihald rundt om i landet fordi dei fryktar å miste høvet til å utstede pass på mange av dei lensmannskontora som skal bestå etter at reforma er gjennomført. Så vidt eg har forstått, handlar dette om nye krav til kompetansen til dei som skal handtere passautomatane med meir. Det er også sagt at passutstedelsen skal samlast til færre stader fordi kvaliteten visstnok skal bli betre av dette.

Eidsvoll er eit døme på ein stad der dei fryktar å miste høvet til å utstede pass. Der blir det utstedt om lag 3000 pass i året. Dette burde strengt tatt forsvare å ha eigen passutstedelse der, dersom føresetnaden er stor tilstrøyming av oppgåver for å byggje kompetanse. Men sjølv på dei mindre lensmannskontora er det gode grunnar for å oppretthalde tilbodet om passutste-

delse. Det er nettopp på ein lokal stad det er lettare å oppdage avvik frå person til person. Politiet kan fange opp namneendringar på tidlegare dømte og såleis få etterretningsinformasjon, og dei kan fange opp nye innbyggjarar i lokalmiljøet utover å møte dei i butikken. Politiet vil miste mykje viktig tilleggsinformasjon ved at sivile gjeremål forsvinn.

For innbyggjarane sin del er også høvet til å få utstedt pass lokalt særskilt viktig. Dersom svært mange innbyggjarar framover skal måtte reise svært langt for å få utstedt pass, inneber det tap av arbeidstid og tid på skule (mellom anna på vidaregåande skule, der ein ikkje får gyldig fråvær for slikt). I ein familie der foreldra er skilte, og dei har fleire ungar i ulike aldersgrupper, vil det by på store praktiske problem, fordi begge foreldra må vera med for å signere. Og ungane vil måtte ha nye pass i ulike intervallar etter alder.

Senterpartiet meiner det er heilt uakseptabelt dersom dei gjenverande lensmannskontora som no utsteder pass ikkje skal kunne gjera det i framtida, og meiner statsråden må gripe inn for å sørgje for at dette tilbodet blir oppretthalde ved alle kontor.

Svar:

ID-kriminalitet kan ramme privatpersoner, næringsliv og offentlige etater, og konsekvensene er ofte alvorli-

ge for de som utsettes for denne typen av kriminalitet. Norsis, Kripas og Europol viser til at identitetstyverier og falske dokumenter inngår i utøvelsen av flere former for organisert kriminalitet. Tillit til rett identitet er helt avgjørende for vårt samfunn. ID-kriminalitet som etterforskes av politiet viser seg ofte å være svært omfattende og kompliserte å etterforske.

Falsk ID og misbruk av andres ID, herunder ID-dokumenter, representerer en sikkerhetsrisiko. Det pågår nå et stort løft i politiet for å få på plass nye systemer og rutiner som skal sikre at utstedelsesprosessen for norske pass tilfredsstillende både nasjonale og internasjonale sikkerhetskrav. Dette stiller også krav til å øke kompetansen for de som kontrollerer identitet og utste-

der ID-dokumenter. Kompetanse henger sammen med erfaring, og påvirkes av hvor mange pass de enkelte stedene utsteder. Det er nødvendig å finne en fornuftig balanse mellom hensynene til publikums reisevei og behovet for å sikre at hvert enkelt passkontor har tilstrekkelig forutsetninger for å gjennomføre en identitetskontroll og utstedelse av pass med høy kvalitet.

Hvor mange steder som vil utstede pass er ennå ikke avklart. Politidirektoratet vil ta stilling til dette i løpet av første halvår 2017. Jeg er kjent med at Politidirektoratet vurderer muligheten for mobile løsninger for utstedelse av pass og ID-kort, noe som kan være et avhjulpende tiltak for de med lang reisevei.

SPØRSMÅL NR. 585

Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Jorid Holstad Nordmelan

Besvart 6. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hvordan er vi skodd for eventuelle nye bølger med høy innvandring, og hvor mange av dagens mottaksplasser mener statsråden trengs for å ha tilstrekkelig kapasitet?»

BEGRUNNELSE:

26. januar d.å. varslet UDI at 20 mottak med til sammen 2100 mottaksplasser skal legges ned, de fleste innen de neste tre månedene. Dette kommer i tillegg til de 11 730 plassene som ble besluttet nedlagt høsten 2016. Mange av mottakene som er besluttet nedlagt har hatt kontrakt med UDI lenge, og er i tillegg en viktig arbeidsplass i sine respektive lokalsamfunn. Jeg kan for eksempel nevne Grong mottakssenter, som i dag har 8 ansatte fordelt på 6,5 årsverk, og som har 19 års fartstid og unik kompetanse. Nedleggelse her har negative ringvirkninger for hele Grong kommune, og det vil være veldig vanskelig å bygge opp lignende kompetanse senere, dersom antallet asylsøkere skulle øke igjen.

Senest høsten 2015 fikk UDI kritikk for å ikke være skodd for den høye innvandringen, og man måtte opprette midlertidige mottaksplasser for å få sengeplasser til alle. Akkurat nå er antallet asylsøkere derimot svært lavt. Det kan endre seg igjen.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert ansvaret for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak til Utlendingsdirektoratet (UDI). UDI skal til enhver tid veie hensynet til å benytte de økonomisk mest gunstige mottaksløsningene for samlet sett å oppnå høyest mulig utnyttelsesgrad opp mot hensynet til å ha beredskap for å kunne håndtere store og raske svingninger i ankomstene.

Utlendingsforvaltningen forsøker å estimere kapasitetsbehovet så godt som mulig gjennom en bredt sammensatt arbeidsgruppe, Beregningsgruppen for utlendingsforvaltningen (BGU). BGU fastsetter på et rent faglig grunnlag med jevne mellomrom prognoser for blant annet fremtidige ankomster av asylsøkere. Antall beboere i mottak beregnes ut fra anslag for antall som ønsker å bo i mottakene etter å ha levert asylsøknad og av antall som flytter ut av mottak, enten ved at de blir bosatt i en kommune, blir uttransportert av politiet, returnerer til hjemlandet med assistert eller egenorganisert retur eller forlater mottaket uten å oppgi ny adresse. Deretter tilpasses normalt antall mottaksplasser til disse prognosene.

UDI vurderer til enhver tid ulike beredskapsløsninger for innkvartering, slik som bruk av skip og floteller. Første halvår 2016 ble det også nedlagt et stort arbeid med å utrede muligheter for å etablere innkvarteringsløsninger i stor skala, der både UDI, Statsbygg og Forsvarsbygg var involvert. Dette sistnevnte arbeidet er nå

stilt i bero grunnet de lave ankomsttallene, men det vil kunne startes opp igjen ved behov.

Videre er akuttinnkvartering, slik det ble benyttet høsten 2015, i praksis et fleksibelt beredskapstiltak. Til tross for at døgnprisen per plass kan bli høyere enn for øvrige mottaksplasser ved denne typen løsninger, så unngår man kostnadene ved å ha andre beredskapsløsninger stående ubrukt over tid. UDI har inngått rammeavtaler med leverandører for akuttinnkvarteringer hvor det ikke påløper utgifter før plassene er tatt i bruk.

UDI og samarbeidende aktører fikk bred erfaring med håndtering av store og plutselige ankomster høsten 2015. Disse erfaringene har gjort oss bedre rustet til å håndtere en eventuell ny ankomstsituasjon. Etate-

ne har benyttet dette evalueringsarbeidet i forbindelse med videreutvikling av sine beredskapsplaner og annet planverk for håndtering av høye asylankomsttall.

Planlegging av mottakskapasiteten har det siste året vært preget av stor usikkerhet knyttet til asylankomsttallene. Vi har gått fra rekordhøye til svært lave ankomsttall i løpet av kort tid. Det har gjort det særlig krevende å veie behovet for å sikre innkvartering til det antall asylsøkere som kan tenkes å komme, opp mot hensynet til kostnadseffektivitet. De lave ankomsttallene i 2016 har også medført at UDI siden i fjor høst har lagt ned et stort antall mottaksplasser over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 586

Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø

Besvart 8. februar 2017 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Oppdrettsnæringa er ei viktig distriktsnæring som bidreg til arbeidsplasser og verdiskaping langs kysten. For å sikre langsiktige og forutsigbare inntekter til kommunar som stiller areal til disposisjon for næringa, vedtok Stortinget i 2015 å opprette eit havbruksfond. Kommunane har framleis ikkje fått utbetalt pengar frå fondet. Kor mykje er innbetalt til fondet frå 1. januar 2016 til 1. januar 2017, som skal fordelast til kommunane?»

GRUNNGJEVING:

Då Stortinget i 2015 vedtok oppretting av havbruksfondet skulle fondet sikre langsiktige og forutsigbare inntekter til havbrukskommunene. I midlertid har inntektene uteblitt. Statsråden har tidlegare stadfesta at alle inntekter frå vekst som var innbetalt etter 1. januar 2016 skal tilfalle havbruksfondet, og fordelast etter ny fordelingsnøkkel med 70 % til kommunane og 10 % til fylkene. Ordførarar langs kysten etterlyser utbetalingane frå fondet.

Svar:

I 2016 fekk Fiskeridirektoratet innbetalt 38,5 millionar kroner frå ordningane med variabel tillaten MTB

og 5 pst. kapasitetsauke. Den kommunale sektoren sin del er 80 pst. av desse midla, og av dette skal fylkeskommunane ha 12,5 pst. og kommunane 87,5 pst (der 12,5 prosentpoeng av dette er satt av til dei kommunane som har klarert ny biomasse). Kommunane si totale del av midla innbetalte i 2016 er då 26 950 000 kroner.

Når det gjeld midla frå ordninga med variabel MTB, tek eg sikte på at desse blir utbetalt i første kvartal. Når det gjeld midla som er innbetalt i samband med kapasitetsauken på 5 pst, er desse planlagt utbetalt i oktober. Det skuldast at fristen for å innbetale vederlaget i samband med denne ordninga ikkje går ut før 1. mars 2017. I tillegg har eg heldt tilbake den delen av fondet (12,5 pst) som skal tildelast dei kommunane som har klarert ny biomasse, dette gjeld midla frå både auka MTB og ordninga med variabel tillaten biomasse. Denne delen er og planlagt utbetalt i oktober.

SPØRSMÅL NR. 587**Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 7. februar 2017 av barne- og likestillingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Flere rusinstitusjoner som tar imot ungdom med rusproblemer, opplever at økningen i egenandel for barnevernsvedtak om plass på institusjon har redusert andelen plasser som går til denne gruppen.

Hva har veksten vært i egenandel siste ti år, og hvordan har utviklingen vært for institusjonsplasser på barnevernsvedtak for denne gruppen i samme periode?»

Svar:

I perioden 2007-2017 har den kommunale egenandelen for institusjonsplasseringer doblet seg når det korrigeres for prisvekst. Økningen skyldes at egenandelen i 2008, 2009, 2014 og 2015 ble økt mer enn forventet prisvekst. De andre årene er egenandelen kun prisjustert.

I 2008 og 2009 ble egenandelen økt med henholdsvis 12 og 14 prosent, for å stimulere til vridning fra bruk av institusjon til bruk av fosterhjem og nærmiljøbaserte tiltak. I 2014 og 2015 ble egenandelene økt med henholdsvis 38 og 29 prosent, som oppfølging av Prop. 106 L (2012-2013) Endringer i barnevernloven. Stortinget vedtok at den kommunale egenbetalingen i større grad skal gjenspeile de ulike barnevernstiltakenes faktiske kostnad, og at kommunene derfor skal betale en tilnærmet lik andel av kostnadene ved ulike typer statlige tiltak. Egenandelen for institusjonsopphold ble i 2014 og 2015 dermed økt mer enn egenandelen for andre tiltak. Formålet var at dette skulle bidra til en mer effektiv bruk av barnevernets samlede ressurser. I tillegg skulle det gi kommunene bedre muligheter til å prioritere ressurser, vurdere alternative tiltak og tilpasse tjenestetilbudet til lokale behov. Kommunene ble kompensert for økningen i egenandelen gjennom en økning i rammetilskuddet.

Det statlige barnevernet (Bufetat) har ansvar for institusjonstilbudet og skal, etter anmodning fra kommunen, bistå barneverntjenesten med egnet tiltak når et barn har behov for et tiltak utenfor hjemmet. Det er kommunen som avgjør om barnet har behov for en institusjonsplass, mens Bufetat avgjør hvilken konkret institusjonsplass som velges, herunder om det bør være en rusinstitusjon. Kommunen har imidlertid, gjennom sin utredning av barnet, ansvar for at det faglige grunnlaget for beslutningene er forsvarlig.

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har ikke kvalitetssikrede tall på antall barn i barnever-

nets rusinstitusjoner for årene før 2010, da dagens målgruppedifferensiering av institusjonene trådte i kraft. Ved utgangen av 2010 var det 98 barn og unge i rusinstitusjoner. I 2016 var antallet redusert med 5 prosent, til 93. I løpet av perioden har det imidlertid vært svingninger i bruken. Fra 2012 til 2013 økte antall barn med 15 prosent, mens det sank med henholdsvis 9 og 21 prosent i 2014 og 2015, før det igjen steg med 13 prosent. Jeg vil minne om at antall barn i denne gruppen er relativt lavt, slik at endringer på et fåtall barn gir relativt store utslag.

Årene med størst reduksjon i antall barn i rusinstitusjoner sammenfaller med årene med størst vekst i egenandelen. I følge direktoratet kan det være en sammenheng mellom nedgangen i 2014 og 2015 og økning i egenandelen disse årene. Men som det fremgår i årsrapporten for 2015, kan noe av nedgangen også ha sin begrunnelse i at det jobbes godt forebyggende med denne gruppen barn og unge, blant annet gjennom bruk av forskningsbaserte hjelpetiltak. Mer forebygging og tidlig innsats er ønskede effekter av den økte egenandelen for institusjonsopphold. Et større økonomisk ansvar gir kommunene sterkere insentiver og økt handlingsrom til å ta i bruk tiltak som kan forebygge at barn og unge trenger tiltak utenfor hjemmet.

SPØRSMÅL NR. 588**Innlevert 31. januar 2017 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 8. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva gjør eller hva kan regjeringen gjøre for å sikre god helsehjelp til fødende og nyfødte med Trisomi 18?»

BEGRUNNELSE:

Mange kvinner som har båret frem barn med Trisomi 18 forteller hjerteskjærende erfaringer fra møtet med helsevesenet før og etter fødsel.

Keisersnitt er et vanlig inngrep som gis til ca. 16 % av de fødende. Mødre til barn med Trisomi 18 forteller at de blir nektet keisersnitt, selv om vi vet at 15-35 % av disse barna dør av påkjenningen av en normal vaginal fødsel. Mødrer forteller at deres barn også kan bli nektet sondeemat etter fødsel dersom barnet ikke selv tar til seg nok næring. I praksis vil dette bety at barnet ikke vil overleve. Forskning viser at de fleste barn med Trisomi 18 trenger nettopp sondeernæring for å overleve. Pårørende forteller at barnet ti på seg til avskjed med barnet. Likevel opplever noen foreldre at leger vil fjerne pustehjelpen enten det er maske eller noe annen pustehjelp, ”til beste for barnet”, selv om barnet trenger dette mest på grunn av for trange luftveier, mer enn Trisomien. Andre barn med Trisomi 18 som har påvist hjertefeil får ikke alltid vurdert muligheten for hjertekirurgi, selv om dette er en selvfølge for andre babyer med samme hjertediagnose.

Trisomi 18 er en alvorlig tilstand som ofte medfører flere organfeil. Barn med denne diagnosen har høy dødelighet, mens noen kan få flere år ja tiår med gode liv.

Når livreddende helsehjelp ikke skal gis med begrunnelse i diagnosen Trisomi 18 og ikke etter individuell medisinsk vurdering, så vitner dette om for disse barna en livsfarlig diskriminering.

Spørsmålet om helsehjelp til nettopp denne pasientgruppen er blitt stilt flere ganger.

Når jeg tillater meg å stille spørsmål på nytt så er det fordi jeg fortsatt får henvendelser om de samme problemstillingene, og det viser at helsetilbudet ikke er blitt godt nok.

Svar:

Bakgrunnen for representanten Bollestads spørsmål er beskrivelsen av en mangelfull ivaretagelse av mennesker i en svært vanskelig livssituasjon. Som represen-

tanten nevner, er spørsmål om helsehjelp til pasienter med trisomi 18 stilt flere ganger tidligere.

I et svar på skriftlig spørsmål fra representanten Karin Andersen i 2014 sa jeg at:

”familier som har omsorg for barn med trisomi 18 som lever lengre enn forventet, må møtes med respekt. Barnets beste må være sentralt i en åpen og sensitiv dialog om alternativene med hensyn til aktiv versus lindrende behandling. Hvilken behandling som skal tilbys barn med trisomi 18 etter fødselen, krever en åpen dialog med foreldrene, og en grundig diskusjon mellom nyfødt-leger og -sykepleiere.”

Etter min mening er respekt for mennesker i en vanskelig situasjon, og tilstrekkelig tid til en god og åpen dialog, grunnleggende for å besvare representanten Bollestads spørsmål om hva som skal til for å sikre god helsehjelp til nyfødte med trisomi 18.

For å sikre at helsehjelpen blir gitt på en god og forsvarlig måte utarbeidet Helsedirektoratet i mars 2016 en nasjonal faglig retningslinje for palliasjon til barn og unge. WHO's definisjon av barnepalliasjon ligger til grunn for retningslinjen. Barnepalliasjon beskrives som en aktiv og helhetlig støtte til barnets og familiens fysiske, psykiske, sosiale og eksistensielle behov.

Støtten starter ved diagnositidspunktet og varer livet ut, med etterfølgende oppfølging av familien. Barnepalliasjon er altså ikke begrenset til livets slutfase, men starter ved det tidspunkt det blir stilt en diagnose som tilsier begrenset levetid, og innebærer en bred familiesenterert støtte til barn og pårørende.

I retningslinjen er det et eget kapittel om pre- og perinatal palliasjon, med anbefalinger til fødeavdelinger og barneavdelinger. Det er utarbeidet en kasuistikk om en graviditet med et foster med trisomi 18. I kasuistikken er det beskrevet hvordan graviditeten følges opp, og fødsel og nyfødtperiode planlegges nøye. Kasuistikken bygger på retningslinjens anbefalinger.

Det gjenstår et viktig arbeid med å implementere retningslinjen i tjenesten. Det er bevilget 1 mill. kroner til dette arbeidet for å sikre at retningslinjen blir kjent og blir fulgt opp. Helsedirektoratet vil stå for den nasjonale innføringen i 2017. Helsedirektoratet vil i samarbeid med brukerorganisasjonene, spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten finne fram til gode modeller for hvordan tjenestene kan organiseres for å gi et best mulig tilbud til alvorlig syke barn, i tråd med de faglige retningslinjene. For å lykkes med intensjonene i retningslinjen kreves en tett samhandling mellom brukerne og alle deler av helsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 589**Innlevert 1. februar 2017 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 7. februar 2017 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Zero Village Bergen er et helt unikt europeisk forskningsprosjekt som vil redusere klimautslipp fra bygg. Det er ett av 11 nasjonale forskningssentre for miljøvennlig energi. Det konkrete arbeidet startet i 2009, nå gjenstår bare innsigelse fra Fylkesmannen som er tilnærmet likelydende til den Miljøverndepartementet opphevet i 2013.

Vil statsråden sørge for at et viktig klima- og samfunnsprosjekt blir realisert, og ikke treneres ytterligere som følge av uenighet mellom Fylkesmannen og Bergen kommune?»

BEGRUNNELSE:

Forurensing fra bygninger utgjør 40 prosent av den totale globale miljøforurensningen. Stortinget har etablert 11 forskningssentre for miljøvennlig energi (FME) etter klimaforliket i 2008. Ett av disse er The Research Centre on Zero Emission Buildings (ZEB). Senteret finansieres av Norges forskningsråd og driftes av NTNU i samarbeid med SINTEF og består av 21 av Norges ledende partnere innen forskning, byggeteknikk, arkitektur og utvikling.

ZEB skal finne løsninger for å eliminere CO₂-utslipp fra bygg. Senteret inkluderer hele verdikjeden av markedsaktører innen norsk byggebransje. Selskapene som er med representerer mer enn 200 000 ansatte og en årlig omsetning på 360 milliarder kroner (SSB, 2011). Staten bidrar gjennom forskningsrådet med ca. 160 millioner og forskningspartnerne med tilsvarende beløp.

Senteret har arbeidet med prosjektet siden 2009. En rekke samfunnsaktører har deltatt i planlegging av løsninger for det konkrete prosjektet for Zero Village Bergen som består av 700 boliger. Bybo, Snøhetta, BKK, CMR, UNI Research, Høgskulen i Vest med flere er aktivt involvert. Dette understreker den samfunnsmessige nytten det forventes av prosjektet.

Zero Village Bergen er det eneste prosjektet av sin art i Europa og representerer derfor en svært viktig nasjonal ressurs for forskning og utvikling.

Den offentlige saksbehandlingen startet i 2010 hvor lokalisering av ZVB ble inntatt i Bergen kommunes arealplan. Fylkesmannen fremmet innsigelse, som ble opphevet av Miljøverndepartementet i 2013. Bergen kommune har nå utarbeidet kommunedelplan i samsvar med overordnet arealplan. Fylkesmannen

har igjen fremsatt innsigelse med tilnærmet samme begrunnelse som den som ble opphevet i 2013.

Den offentlige saksbehandlingen har tatt uforholdsmessig lang tid og dersom Fylkesmannen trekker innsigelsen kan arbeidet starte i mars.

Bergen kommune trenger nye boliger. ZEB er lokalisert i en bydel der det er ubalanse mellom arbeidsplasser og boliger. Prosjektet vil dermed redusere transportbehovet. Det er Fylkeskommunen som har ansvar for kollektivdekning og de har ingen innsigelser og fremholder at kollektivdekningen skal skaleres til behovet. Tiltakshaver planlegger å ta i bruk førerløse busser i samarbeid med Bergen Næringsråd, Skyss, Tide og Bergen kommune for transport mellom boligfeltet og bybanen. Planen innebærer et omfattende nett av gang- og sykkelveier i området som knytter sammen boligprosjektet med de viktigste arbeidsplassene og tjenestetilbudene i bydelen.

Svar:

Spørsmålet gjelder en innsigelse som ble avgjort av Miljøverndepartementet 24. april 2013.

Da departementet godkjente området ved Aadland (også omtalt som Zero-village) i Bergen kommune, ble det stilt følgende krav til den videre planleggingen:

”Boligområdet B51 Aadland

Byggeområde for boliger på Aadland godkjennes som byggeområde.

Kommuneplanbestemmelsene tilføyes et nytt underpunkt 5 Boligområde B51 Aadland:

Helhetlige løsninger for miljøvennlig transport, avgrensning av byggeområdet, grad av utnyttning, grønnstruktur og flystøy skal avklares i kommunedelplanen for Birkeland, Liland, Aadland og Espeland. Aktuelle tiltak skal innarbeides i reguleringsplanen for området.

Det skal legges til rette for miljøvennlige transportløsninger som omfatter:

1. Et effektivt kollektivtrafikktilbud herunder tilbringer-tjeneste til bybanestopp.
2. Gode gang/sykkelvegforbindelser blant annet til bybanestopp, skoler og lokalsenter ved Blomsterdalen og andre viktige målpunkt.
3. Nødvendige rekkefølgekrav i forhold til infrastruktur.

Det gis følgende supplerende retningslinje for område B51 Aadland:

Området skal planlegges med nullutslippsboliger.”

Vedtaket fra april 2013 innebærer at disse forholdene skal vurderes i den mer detaljerte planleggingen. Kommunen har hovedansvaret for å følge opp bestemmelsene, men fylkesmannen skal også bidra inn i prosessen og påse at kravene blir fulgt opp på en hensiktsmessig måte.

Departementet har vært i kontakt med kommunen og fylkesmannen. Det framgår at kommunedelplanen

for Ytrebygda, Birkeland, Liland og Espeland, som også omfatter Aadland-området, fortsatt er til behandling i kommunen. Det er planlagt mekling mellom kommunen og fylkesmannen i nær framtid.

Da saken fortsatt er til behandling i kommunen, ønsker ikke departementet å kommentere den. Mitt mål er at saker i størst mulig grad løses lokalt mellom partene, i planprosessen eller i forbindelse med mekling. Saker kan likevel komme til departementet for avgjørelse. Jeg ønsker derfor ikke å gå nærmere inn på de konkrete forhold som tas opp i denne saken.

SPØRSMÅL NR. 590

Innlevert 1. februar 2017 av stortingsrepresentant Anders Tyvand

Besvart 6. februar 2017 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I dag er nasjonale prøver i matematikk og norsk tilrettelagt for blinde og svaksynte. Det er derimot ikke tilfelle for prøvene i engelsk, noe mange svaksynte opplever ekskluderende.

Vil regjeringen sørge for at nasjonale prøver og annet prøvemateriell i engelsk-faget blir universelt utformet og tilrettelagt for blinde og svaksynte?»

Svar:

Denne regjeringen ønsker et inkluderende samfunn der alle kan delta på lik linje. Derfor har vi endret regelverket slik at universell utforming av IKT blir et krav i opplærings- og utdanningssektoren fra 1. januar 2021. Alle nye løsninger som innføres før den tid skal oppfylle kravene til universell utforming.

Universell utforming av IKT-tjenester handler om å utforme strukturer, systemer og løsninger som tar hensyn til at folk har ulik funksjonsevne. Samtidig kommer universell utforming alle til gode, fordi det øker den generelle brukervennligheten og tilgjengeligheten på tjenestene.

En viktig forskjell mellom engelskprøvene og de nasjonale prøvene i lesing og regning, er at nasjonale prøver i engelsk baserer seg i større grad på bilder og illustrasjoner. Spesielt for elevene på lavere trinn er bruk av meningsbærende bilder viktig for at de skal kunne uttrykke sine ferdigheter. Det tekniske systemet hvor elevene gjennomfører prøvene, legger i dag ikke

godt nok til rette for bruk av bilder. Dette innebærer for eksempel at bilder og tekst ikke kan skaleres opp i størrelse og systemet legger ikke til rette for talesyntese.

Jeg har forståelse for at enkelte elever vil oppleve det som urettferdig å ikke kunne gjennomføre en prøve på likeverdige vilkår. Skolen skal være inkluderende og tilgjengelig for alle. Det vil ta tid å oppdatere det tekniske prøvegjennomføringssystemet (PGS), slik at det tilfredsstillende kravene til universell utforming. For at flest mulig skal få utbytte av de nasjonale prøvene, vil jeg derfor be Utdanningsdirektoratet sette i verk både en kortsiktig og en langsiktig løsning.

En kortsiktig løsning er at alle nasjonale prøver fra og med høsten 2017 produseres og distribueres som en PDF av den versjonen som ligger i prøvegjennomføringssystemet, sammen med en guide om hvordan lærer og elev kan bruke papiroppgavene. PDF-er kan skaleres opp, og dette vil gi mange flere elever mulighet til å gjennomføre prøvene. Blinde elever vil også kunne bruke PDF-versjonen av prøven sammen med lærer. På denne måten får læreren verdifull informasjon som kan brukes til å følge opp elevenes faglige utvikling.

Fordi prøvesituasjonen for elevene som gjennomfører prøven basert på en PDF vil være vesentlig annerledes enn gjennomføringen i det elektroniske prøvegjennomføringssystemet, vil ikke resultatene for disse elevene inngå i det nasjonale snittet eller snittet for kommunen eller skolen. Denne løsningen gir likevel flere elever mulighet til å gjennomføre og få en vurdering på lik linje som medelevene.

Den langsiktige løsningen er å utvikle prøvegjennomføringssystemet i tråd med prinsippene for univer-

sell utforming, og sørge for at det tekniske systemet legger til rette for alle elever slik regelverket krever.

SPØRSMÅL NR. 591

Innlevert 1. februar 2017 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 8. februar 2017 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hva vil utenriksministeren gjøre for at Norge kan være med å ta en lederrolle internasjonalt hva gjelder å styrke trosfrihetens kår og beskytte religiøse minoriteter rundt om i verden, både for å hjelpe men også slik at vi kan unngå forfølgelse og økt fordrivelse?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen for religiøse minoriteter, inkludert ateister og agnostikere, er blitt betydelig verre mange steder i verden. I følge United States Commission on International Religious Freedom er det blitt flere samvittighetsfanger i verden det siste året. Og Pew Research Center rapporterer om en betydelig økning i religiøst motivert terror og voldshandlinger. Situasjonen for mange religiøse grupper er meget dramatisk. For å nevne noe: Rohingya muslimer i Myanmar er blitt jaget vekk fra sine hjem og opplever sterk forfølgelse. Jesidiene i Irak er blitt bortført, voldtatt og henrettet. Bahá'iene er under konstant press og har ingen rettssikkerhet. Ateister i Indonesia, Saudi Arabia og Egypt er blitt fengslet og fysisk straffet bare for å ytre sin overbevisning. Kristne befolkningen i store deler av Midtøsten er i ferd med å forsvinne grunnet forfølgelse og krig. Og i Europa ser vi en økende anti-semittisme og islamafobi, inkludert i Norge.

Sist mandag ble advokaten og menneskerettighetsaktivisten U Ko Ni skutt og drept i Myanmar. International Panel of Parliamentarians for Freedom of Religion or Belief møtte U Ko Ni i fjor i Myanmar. Situasjonen til minoritetsreligionene i Myanmar som forfølges var tema, ikke bare Rohyniga muslimer som er gjort statsløse, men også andre minoriteter. Drapet på U Ko Ni rammer minoritetsreligioners kamp sterkt i Myanmar.

Dette er bare noen få eksempler økende overtramp på religions- og trosfrihet i verden i dag. Verden over forfølges mennesker grunnet sin tro. Religiøs forfølgelse er økende fenomen. Vi kan ventes oss større migrasjonsstrømmer om vi som del av det internasjonale

samfunnet ikke lykkes i kampen om religionsfrihet for alle.

Norge har gjort flere grep for å styrke trosfrihetens kår og beskytte religiøse minoriteter rundt om i verden. Forsterket norsk innsats og norsk lederrolle er nødvendig for å lykkes frem internasjonalt.

Svar:

Fremme av menneskerettighetene står helt sentralt i norsk utenrikspolitikk, og beskyttelse av religiøse minoriteter er en viktig del av dette. Dessverre må vi konstatere at religiøse minoriteter er særlig utsatt for diskriminering og forfølgelse, spesielt i sårbare stater og i krig og konflikt. Utenriksdepartementet vil derfor øke støtten for å fremme religionsfrihet og beskytte religiøse minoriteter i 2017. Et sterkere fokus på religiøse minoriteter og tros- og livssynsfrihet er ikke bare god menneskerettighetspolitikk, det er også god bistandspolitikk og klok sikkerhetspolitikk.

Utenriksdepartementet arbeider langs flere spor for å styrke trosfrihetens kår og beskytte religiøse minoriteter. Utenriksdepartementets minoritetsprosjekt utgjør en god plattform for dialog med kunnskapsrike norske og internasjonale miljøer. Det er blant annet utnevnt en egen spesialrepresentant som står i løpende kontakt med «Den internasjonale kontaktgruppen for tros- og livssynsfrihet» og andre internasjonale nettverk.

Utenriksdepartementet løfter regelmessig frem tros- og livssynsfrihet i den politiske dialogen med enkeltland. Dette er også et tema Norge legger stor vekt på i vårt arbeid i FN og andre internasjonale organisasjoner.

Norad administrerer en tilskuddordning der sivilsamfunnsorganisasjoner og deres samarbeidspartnere kan søke om støtte til tiltak for å fremme tros- og religionsfrihet i utviklingsland. I tillegg yter Utenriksdepartementet støtte til internasjonale aktører med særlige forutsetninger for å fremme religiøse minoriteters rettigheter.

Beskyttelse av religiøse minoriteter får også en stadig større plass i den humanitære bistanden. Blant annet ble det, i samarbeid med Kirkens Nødhjelp og Kirkenes Verdensråd, sist høst utarbeidet en egen rapport om religiøse minoriteters beskyttelsesbehov i Syria og Irak. Som oppfølging av denne rapporten vil Utenriksdepartementet prioritere tiltak knyttet til konfliktrelatert seksualisert vold, med særlig fokus på Yezidi-kvinner som returnerer fra ISIL- fangenskap. Psyko-sosiale aktiviteter for syriske flyktninger i Libanon vil også stå

sentralt, og i Irak skal det blant annet iverksettes tiltak rettet mot minoritetsgrupper i forbindelse med retur av internflyktninger.

Utenriksdepartementet har over flere år støttet «Det internasjonale parlamentariknettverket for tros- og livssynsfrihet» (IPPFoRB). Dette samarbeidet vil styrkes ytterligere i 2017.

Beskyttelse av religiøse minoriteter vil også få en viktig plass i regjeringens varslede stortingsmelding om utviklingspolitikk.

SPØRSMÅL NR. 592

Innlevert 1. februar 2017 av stortingsrepresentant Anders Tyvand

Besvart 8. februar 2017 av kulturminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden følge opp vedtakene fra Stortingets behandling av Innst. 72 S (2014-2015), og når får Stortinget en sak tilbake?»

BEGRUNNELSE:

Den 18. desember 2015 behandlet Stortinget Dok8 110 S (2014-2015), et representantforslag fremsatt av representanter fra Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, om sterkere statlig satsing på verneverdige kirker.

Følgende vedtak ble fattet av et enstemmig storting:

- Stortinget ber regjeringen, i henhold til sektorprinsippet, utarbeide en forsterket strategi for hvordan steinkirker fra middelalderen, fredede etterreformatoriske kirker og særlig viktige kirker fra etter 1650 kan sikres et forsvarlig vedlikeholds nivå.

- Stortinget ber regjeringen i strategiarbeidet vurdere om det bør opprettes bevaringsprogrammer etter inspirasjon fra Riksantikvarens «stavkirkeprogram», innenfor rammen av dagens sektoransvar.

Svar:

Av landets kirkebygg er nærmere 1000 kirker fredet eller utpekt som kulturhistorisk verdifulle. Mange er både kulturminner og kilder til forståelse av norsk kunst- og kulturhistorie, samtidig som de er i daglig bruk som menighetskirker. Et betydelig etterslep i

vedlikehold er krevende både for kommunene som i henhold til kirkeloven har det økonomiske ansvaret for kirkebyggene, for antikvariske myndigheter, for kirken som eier og for allmenheten som bruker av byggene.

Med tilskuddsmidler fra Kulturdepartementet har Norsk institutt for kulturminneforvaltning (NIKU) i samarbeid med blant andre KA, Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter, utarbeidet en modell for å vurdere de kulturhistoriske verdiene av norske kirkebygg. Formålet er å få en oversikt over de mest sårbare og verdifulle kirkene. Dette arbeidet skal gjøre det mulig å sikre de kirkene først som har høyest nasjonal kulturhistorisk verdi og som er mest sårbare for brann. Dette kan være en viktig faktor i forvaltningen av kirkebyggene framover.

Arbeidsgiverorganisasjonen for kirkelige virksomheter (KA), Riksantikvaren og NIKU, kirkelige fellesråd og kommuner arbeider for øvrig sammen for økt innsats og kompetanse i kirkebyggforvaltningen.

Erfaringer fra stavkirkeprogrammet under KLD, som ble sluttført i 2015, viser at istandsetting og brannsikring av de kirkebyggene som er nevnt i Stortingets anmodningsvedtak vil kreve en kapitalinnsats på flere milliarder kroner.

Kulturdepartementet er, som jeg redegjorde for i mitt svar på et lignende spørsmål fra stortingsrepresentanten Tingelstad Wøien i august i fjor, i gang med å lage forslag til en ny lovgivning for alle tros- og livssynssamfunn, inklusive Den norske kirke. Her vil de offentlige finansieringsordningene for Den norske kirke og andre tros- og livssynssamfunn bli vurdert. Jeg viser her til Stortingets anmodningsvedtak ved behandlingen av Innst. 111 L (2015–2016), der Stortinget ba regjeringen ”komme tilbake til Stortinget med for-

slag til nytt finansieringssystem for tros- og livssynsamfunn, sett i lys av endringer i Den norske kirke og prinsippet om likebehandling”.

Det er derfor naturlig å se en strategi for fredete og verneverdige kirker i sammenheng med det pågående arbeidet med nye finansieringsløsninger for tros- og

livssynssamfunn inklusiv Den norske kirke, når man samtidig vurderer om ansvaret for kirkebyggene skal endres.

Jeg har som siktemål at et høringsforslag om ny lovgivning skal foreligge før sommeren 2017.

SPØRSMÅL NR. 593

Innlevert 1. februar 2017 av stortingsrepresentant Frank J. Jensen

Besvart 13. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Tilsynet med tjenestene til mennesker med utviklingshemming i Trondheim kommune avdekte forhold som står i alvorlig strid med omsorgstjenestenes formål, nasjonale politiske målsetninger og våre internasjonale forpliktelser. Blant annet Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) har over flere år tatt opp forholdene i Trondheim, uten at det synes å ha blitt noen bedring.

Hva kan regjeringen gjøre for å sikre rettighetene til mennesker med utviklingshemming?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen høstet ros fra en samlet handikapbevegelse da brukerstyrt personlig assistanse (BPA) ble rettighetsfestet. BPA kan være et godt virkemiddel for å sikre at mennesker med bistandsbehov får de individuelt tilpassede tjenestene som de har krav på. Retten til bevegelsesfrihet, samfunnsdeltakelse og retten til å kunne bestemme over eget liv, er verdier som henger høyt i vårt demokrati.

Omsorgstjenestene kom med sosialtjenesteloven og representerte et brudd med den tidligere institusjonsomsorgen. Omsorgstjenestene skulle knyttes til den enkelte og bidra til at også mennesker med bistandsbehov skulle kunne ta del i samfunnet og ha en aktiv og meningsfull tilværelse sammen med andre. Rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne er blitt styrket flere ganger siden sosialtjenesteloven ble innført i 1991. Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven ble innført i 2008 og FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne ble ratifisert i 2013. De grunnleggende rettighetene til å kunne velge hvordan en vil bo og leve, synes å ha en

god forankring både i lovverk og nasjonale politiske målsetninger.

Tilsynsrapporten med Trondheim kommunes tjenester til innbyggere med utviklingshemming, gir et inntrykk av at kommunen går i motsatt retning av våre nasjonale politiske målsetninger og på tvers av lovverket.

«Det er lite spor av individuelle vurderinger av den enkeltes behov ved tildeling av tjenesten personlig assistanse. Tildelingen er i stor grad styrt av fastsatt norm», kan en lese fra tilsynsrapporten. Situasjonen synes å være stikk i strid med både nåværende regjeringens politikk og politikken som har hatt tilslutning fra et enstemmig Storting de siste 30 årene. Bemanningen er såpass lav at en ikke kan sikre mennesker med bistandsbehov en aktiv og meningsfull tilværelse sammen med andre. Tjenestene er i liten grad knyttet til den enkeltes interesser og behov. Vedtakene om tjenester er ikke utarbeidet i samarbeid med tjenestemottaker eller tjenestemottakers pårørende. Tilsynsrapporten forteller om mange andre forhold som er i strid med lovverket og som kan være ulovlig begrensende på innbyggernes rettigheter.

Med jevne mellomrom har Adresseavisen gjennom flere år brakt frem enkelthistorier om mennesker med utviklingshemming som ikke får det tjenestetilbudet av Trondheim kommune som de har krav på. I følge Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU), er situasjonen blitt gradvis verre de siste årene. Bofellesskapene er blitt større, tjenestene mindre individuelle, fritidsaktivitetene er i tiltakende grad blitt kollektive og dagtilbudet er i stor grad blitt organisert sammen med tjenestene i bofellesskapene. NFU hevder at situasjonen går i retning av institusjonalisering og mot de nasjonale politiske målsetningene om individualisering og valgfrihet.

Svar:

Jeg er svært opptatt av at alle mennesker skal oppleve å ha tilgang til gode og likeverdige helse- og omsorgstjenester. Denne regjeringen har som målsetting å skape pasientenes- og brukernes helsetjeneste. Gjennom økte bevilgninger, klare prioriteringer og nye løsninger viser regjeringen at den prioriterer helse- og omsorgstjenester.

Kommunene plikter å sørge for at deres innbyggere har tilgang til nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tjenestene som ytes til den enkelte bruker skal være forsvarlige.

Virksomhetene i helse- og omsorgstjenesten har et selvstendig ansvar for å utrede årsaker til avvik og iverksette tiltak for å rette opp avviket og hindre at det skjer igjen. Saken som representanten viser til, viser at tilsyn er viktig. Tilsynssaker starter på bakgrunn av klager fra pasienter og pårørende og opplysninger fra andre kilder som kan tyde på svikt eller risiko for svikt i helse- og omsorgstjenestene. Valg av tema eller område for tilsyn skjer gjennom en prosess der fylkesmenne og Statens helsetilsyn vurderer hvor det er stor risiko for svikt. Tilsynsrapporter som utarbeides etter tilsynsbesøk bør brukes av virksomhetene på en systematisk måte. Hendelsesanalyse er et viktig verktøy for å lære av uønskede hendelser og finne ut hvorfor noe gikk galt. Regjeringen legger til grunn at ledelsen i kommunen iverksetter tiltak for å sikre at kommunen tar ansvar for å korrigere påviste lovbrudd.

Et samlet Storting stod bak henstillingen til regjeringen om å oppnevne et offentlig utvalg som skulle følge opp Meld.St. 45 (2012-2013) "Frihet og likeverd – om mennesker med utviklingshemming". Et offentlig utvalg om grunnleggende rettigheter til mennesker med utviklingshemming (Rettighetsutvalget) ble oppnevnt høsten 2014. I oktober 2016 ble NOU 2016: 17 "På lik linje – Åtte løft for å realisere grunnleggende rettigheter for personer med utviklingshemming" overrakt Barne- og likestillingsministeren. Rett til selvbestemmelse og god helse og omsorg er to av de åtte tiltaksområdene. NOU 2016: 17 ble sendt på høring 2. desember 2016, med frist for innspill 2. mars 2017. Regjeringen vil vurdere de ulike forslagene til utvalget etter at høringsrunden er avsluttet.

Denne regjeringen har allerede iverksett flere tiltak for å bedre tjenestetilbudet til personer med utviklingshemming. Som representanten nevner i sitt brev, ble brukerstyrt personlig assistanse (BPA) rettighetsfestet 1. januar 2015. BPA kan bidra til likeverd, likestilling og samfunnsdeltakelse for mennesker med utviklingshemming. For mange personer betyr BPA mulighet til yrkesdeltakelse, utdanning, aktivt og selvstendig liv.

For å bidra til en sterk faglig tjeneste, og bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning, lanserte regjeringen i 2015 Kompetanseløft 2020. Kompetanse-

løft 2020 består av om lag 50 tiltak med en samlet bevilgning på 1,2 mrd. kroner i 2017. I Kompetanseløft 2020 er det også særskilte tiltak rettet inn mot tjenester til utviklingshemmede. For å øke kompetansen i helse- og omsorgstjenestene til personer med utviklingshemming ble det i 2014 opprettet en kommunal tilskuddsordning. Kommunene som mottar tilskudd skal sikre god fagutvikling, tjenesteutvikling, kompetanseheving, og ha nasjonal overføringsverdi. Videre er Helsedirektoratet i ferd med utvikle "Mitt livs ABC", en opplæringspakke som skal gi grunnleggende kompetansen hos personell som yter helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming.

Videre har regjeringen økt investeringstilskuddet til heldøgnsomsorgsplasser. I 2014 ble tilsagnsrammen for ordningen økt med 1,85 mrd. kroner utover forrige regjeringens forslag. Investeringstilskuddet skal stimulere kommunene til å fornye og øke tilbudet av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Omsorgsplasser som får innvilget investeringstilskudd skal være universelt utformet og tilrettelagt for mennesker med demens og kognitiv svikt. Slik utforming og tilrettelegging skal skje i tråd med Demensplanen 2020 og i tråd med formålet for ansvarsreformen for mennesker med utviklingshemming. Tiltaket må ses i sammenheng med andre tiltak som skal sikre at utviklingshemmede får muligheter for å bo og leve selvstendig, i en bolig de velger selv.

Mye har blitt bedre de siste tjue årene for personer med utviklingshemming. Samtidig ser vi utfordringer som vi må ta på større alvor. Jeg ser frem til høringsinnspillene til NOU 2016: 17, som vi skal ta med oss videre inn i arbeidet for å bedre situasjonen for personer med utviklingshemming. Jeg vil også avslutningsvis understreke kommunenes plikt til å sørge for at deres innbyggere har tilgang til nødvendige helse- og omsorgstjenester og bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre.

SPØRSMÅL NR. 594**Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Tove Karoline Knutsen****Besvart 14. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Statsråden sier i Stavanger Aftenblad at ca. 1 500 pasienter har fått raskere behandling i "fritt behandlingsvalg" enn de ville ha fått uten ordningen.

Hvor lenge har pasientene ventet før de velger behandling under "fritt behandlingsvalg" målt i snitt eller reelle tall, hvor mange av pasientene har ventet på behandling over gjennomsnittlig ventetid for sin pasientgruppe, og hvor mange av pasientene har opplevd fristbrudd?»

Svar:

Per 1. februar 2017 har i overkant av 2 000 pasienter mottatt helsehjelp gjennom godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg (FBV). Dette volumet er basert på data rapportert til Helfo/KUHR som grunnlag for utbetalinger. I tillegg rapporteres data for samme aktivitet til Norsk pasientregister (NPR). Det har imidlertid vært manglende kompletthet i det som ble rapportert til NPR i den første tiden av ordningen, men dette har bedret seg etterhvert.

Jeg forelagt spørsmålet for Helsedirektoratet. Direktorateret opplyser at for å kunne tallfeste ventetid for pasienter behandlet innenfor godkjenningsordningen i FBV må det gjøres en kobling mellom ventelistedata og aktivitetsdata rapportert til NPR. Hensynet til kvali-

tet i dataene tilsier at slike eventuelle analyser bør gjøres på årsdata. Årsdata vil først være klare medio mars.

Det er selvsagt ulike grunner til at pasientene velger behandling gjennom ordningen fritt behandlingsvalg. De to mest nærliggende årsakene er at det gir kortere ventetid eller at en har et spesielt ønske om behandlingssted. Vi spør ikke pasientene om årsaken til at de velger noe annet enn den offentlige helsetjenesten. Jeg mener at valgmuligheten til den enkelte er begrunnelse god nok. Pasienter med rusavhengighet og psykiske helseutfordringer vil ofte ha en sterk oppfatning om hvilket behandlingsted de ønsker å benytte. Ordningen fritt behandlingsvalg øker den valgfriheten. Ordningen utvider også tilgjengelig behandling samlet sett, fordi den kommer i tillegg til den behandlingsskapiteten som er i de offentlige sykehusene og omfanget som det er inngått avtaler om gjennom anbud. Det reduserer også køer og ventetid.

For øvrig vil jeg vise til oppdraget til Helsedirektoratet knyttet til ventetidsregistrering. Helsedirektoratet fikk utsatt levering til 1. februar 2017 på bakgrunn av en feil i uttrekk av data fra NPR. I e-post av 1. februar ber Helsedirektoratet om utsatt frist på rapport om ventetidsregistrering til 1. mai. Ventelistetall fra 2016 foreligger medio mars og det kan trekkes sterkere konklusjoner om disse inkluderes. Innen denne fristen kan det gjøres gode samlede vurderinger av et komplisert tallgrunnlag og også gjennomføres journalgjennomgang. Rapporten vil i lys av dette overleveres Helse- og omsorgsdepartementet i månedsskiftet april/mai 2017.

SPØRSMÅL NR. 595**Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 13. februar 2017 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Kan statsråden svare på om intensjonen med innføring av ny militær ordning (OMT) i henhold til Prop. 111 S og Innst. 336 S (2014-2015) var at ordningen kun gjelder for militært personell eller om også sivilt personell skulle konverteres/overføres ny ordning (OR), hvordan praktiseres denne ordningen i dag, og hva er

erfaringene med ny militær ordning (OMT) angående OF- og OR-korpset og rekruttering til disse?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er blitt gjort kjent med at i forbindelse med innføring av ny militær ordning OMT Prop. 111 S (2014-2015),

samt innstilling 336 S (2014- 2015), har Luftforsvaret startet med konvertering av personell, fra sivile teknikere lønnet etter Verkstedoverenskomsten for Forsvaret (VO F) til militært personell, til OR-korpset.

Jeg er videre kjent med at med bakgrunn i Generalinspektøren i Luftforsvarets (GIL) sin intensjon om en ren grønn organisasjon i Luftforsvaret, kan det for mange se ut som at ny OMT-ordningen blir brukt for å presse sivilt teknisk personell lønnet etter VOF over i OR-korpset.

Videre er jeg kjent at et slikt skifte av tariffområde blir av Luftforsvaret blant annet begrunnet med at sivilt personell ikke i tilstrekkelig grad er deployerbare og for å få lønnskostnadene ned. Det kan opplyses at sivilt teknisk personell har deltatt i de fleste IntOPS -deployeringene norsk personell har deltatt i de siste 20 årene, f eks i Irak, Afghanistan og Libya.

Sivilt ansatte er gjennom ny forsvarspersonellov av 2005, med Forsvarssjefens utfyllende retningslinjer/forskrifter fra 2007 gjort disponeringspliktige på linje med militært personell. Disse fakta gjør at de tillitsvalgte i bl.a. MVS er av den oppfatning at den praksisen GIL nå gjennomfører i forbindelse med oppbemanningen av F-35 organisasjonen ikke har gyldighet og samsvarer ikke med Prop. 111 S og Innst. 336 S fra 2014-2015.

Med bakgrunn i ny forsvarspersonellov fra 2005 med forskrift/utfyllende retningslinjer fra 2007 mener de tillitsvalgte i MVS det ikke er grunnlag for den praksisen GIL har innført i forbindelse med etableringen av ny organisasjon tilpasset F-35 kampfly. Sivilt teknisk personell inngår ikke i GIL sine planer for F-35 organisasjonen, og blir heller ikke tilbudt nødvendig teknisk opplæring/kurs tilpasset vårt nye kampfly F-35. Mange av de sivilt ansatte føler at det for i det hele tatt å ha en fremtidig karriere/fremtidig jobb i Forsvaret blir dagens sivile teknikere (VO F) «løkka» over i militær OR-stilling av GIL-organisasjonen.

Dette er bakgrunn for at jeg stiller disse spørsmålene.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. februar 2017 med spørsmål fra stortingsrepresentant Kåre Simensen. Spørsmålet dreier seg om hvorvidt intensjonen med militærordningen var at den kun gjelder militært personell, eller om også sivilt personell skulle konverteres og overføres ny ordning. Videre stilles det spørsmål om status og erfaringer med ordningen.

Hensikten med militærordningen er å legge grunnlaget for en balansert personellstruktur som styrker Forsvarets operative evne. Ordningen utgjør et fremtidsrettet og fleksibelt rammeverk som tilfredsstillt Forsvarets behov for å utvikle militære profesjonsutøvere i tråd med samfunnsmessige og militære

utviklingstrekk. Ordningen er dermed avgrenset til å gjelde militært tilsatte. Ordningen innebærer imidlertid også nye muligheter for sivile, ved at de lettere kan konkurrere seg til militære stillinger. Med den gamle befalsordningen måtte man ha befals- eller offisersutdanning for å få fast tilsetning som militær. Med militærordningen er minimumskravet kun fullført førstegangstjeneste, eventuelt en kortere soldatutdanning for dem som ikke har fullført førstegangstjenesten. Dette gir økte muligheter, både for dem som ønsker seg en militær karriere, men også for Forsvaret, som kan rekruttere et bredere kompetansemangfold

Militærordningen trådte i kraft 1. januar 2016, og skal være ferdig implementert innen utgangen av inneværende langtidsperiode. Forsvaret er i gang med å utvikle og implementere nye systemer for tilsetning, disponering, avansement og utdanning. Videre arbeides det med å gjennomgå alle militære stillinger i strukturen for å tilpasse stillingsstrukturen til nye personellkategorier. De første spesialistene er allerede tilsatt. Det er en overordnet målsetting å dreie strukturen i retning av flere spesialister (OR) og færre offiserer (OF), i tråd med ambisjonen som er satt for langtidsplanen, jf. Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016). Dette er en krevende kompetansedreining som også skal ivareta den enkelte militære avdelings egenart på en hensiktsmessig måte. Denne prosessen vil pågå parallelt med den overordnede strukturutviklingen gjennom hele perioden 2017–2020.

Rekrutteringen til Forsvaret er generelt god, herunder rekrutteringen til OR- og OF-korpset. I en spørreundersøkelse fra 2016 rapporterte et flertall av de ansatte at militærordningen gir bedre muligheter til å spesialisere seg innenfor et felt, at den åpner for nye muligheter, at man i større grad får brukt sin kompetanse, at den vil føre til økt forutsigbarhet for den ansatte og at den vil gi økt operativ kapasitet for Forsvaret. Det er imidlertid for tidlig å trekke noen konkrete konklusjoner av konsekvensene av militærordningen. For å bidra til økt kunnskap om og forståelse for både de strukturelle og de kulturelle aspektene ved militærordningen, har Forsvarsdepartementet iverksatt forskning som løpende skal følge innføringen av ordningen. Forsvaret planlegger også en evaluering av implementeringen i 2018.

Når det gjelder konvertering av personell som følge av militærordningen, understrekes det at dette utelukkende er knyttet til dem som tidligere tilhørte personellkategoriene yrkesbefal, avdelingsbefal, kontraktsbefal og vervede. Sivile er ikke en del av dette. Hvilke stillinger som til enhver tid er sivile og militære er imidlertid ikke statiske størrelser, men gjenstand for fortløpende vurderinger som følge av endrede behov. Slike vurderinger gjøres som del av den kontinuerlige forvaltningen generelt, og i forbindelse med organisasjonsendringer og omstillinger spesielt. I inneværende langtidsperiode legges det blant annet opp til en om-

stilling av Forsvarets personellstruktur for å frigjøre stillinger og ressurser til styrking av operativ virksomhet. Denne omstillingen vil innebære færre stillinger i stab- og støttestrukturen og flere i operativ virksomhet.

Hvilke stillinger som skal være sivile eller militære er med andre ord et resultat av det organisatoriske

behovet og de overordnede rammene for utvikling av Forsvaret. Militærordningen er først og fremst et rammeverk for forvaltningen av personellet som bekler de militære stillingene.

SPØRSMÅL NR. 596

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 7. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Grong mottakssenter for flyktninger og asylsøkere har eksistert i 17 år og gjort en god jobb både med mottak og bosetting av flyktninger. Behovet for å nedskalere kapasitet har gjort at mottakssenter flere steder i landet blir nedlagt. Måten det gjøres på er imidlertid uforståelig.

Hvorfor velger man å legge ned et mottak som over mange år har bygd opp god kompetanse og gjort en viktig jobb i integreringsarbeidet og hvorfor velger man å gjøre det uten noen tid til omstilling av virksomheten?»

BEGRUNNELSE:

Grong har vært en foregangskommune nasjonalt i måten de i nesten 20 år har drevet mottakssenter og bosatt flyktninger i kommunen. Gjennom dette arbeider har de opparbeidet betydelig kompetanse som vertskommune og har gode erfaringer med sitt desentraliserte opplegg der asylsøkerne ikke bor samlet, men i boliger rundt om i kommunen. De har også bygd ut og drevet et godt tilbud av velferdstjenester for de som bor i mottaket, enten det gjelder skole, barnehage, helse, omsorg eller voksenopplæring. Kommunen har satt inn store ressurser i dette arbeidet, noe som har bidratt til et stabilt og veldrevet tilbud.

At dette tilbudet nå uten videre foreslås nedlagt er uforståelig. Det rammer langt sterkere i en kommune som Grong enn hva det ville gjort i en større by, som ville blitt mindre skadelidende av et bortfall av arbeidsplasser og kompetanse. På tross av dette legges det ned mottak i distriktene mens mottak i Oslo og Akershus "fredes".

Det er vanskelig å forstå at behovet for nedskalering skal skje på en måte som rammer en kommune og et godt drevet tilbud så sterkt som det gjør her.

Det er også uforståelig at det ikke gis noen mulighet til en gradvis omstilling eller omlegging av driften ved mottaket.

Svar:

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI). I dette ligger ansvar for å tilpasse mottakskapasiteten til det behovet som til enhver tid eksisterer.

Etablering og drift av mottak er konkurranseutsatt. At mottakssystemet er konkurranseutsatt antas å bidra til kostnadseffektivitet og nødvendig fleksibilitet i et system der kapasitetsbehovet kan svinge mye på kort tid. Det er opp til UDI å avveie hensynet til et kostnadseffektivt mottakssystem og hensynet til å kunne tilby asylsøkere lovpålagt innkvartering.

Det høye antallet asylsøkere i 2015, etterfulgt av svært få asylsøkere i 2016, har gjort det nødvendig å neddimensjonere mottakskapasiteten. I 2016 ble det brukt betydelige midler til å betale for ubenyttet innkvarteringskapasitet. Jeg viser til brev av 11.10.2016 fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen vedrørende kostnader knyttet til ubrukte mottaksplasser, og mitt svar av 25.10.2016.

UDI har utarbeidet interne rutiner for nedbygging av mottakskapasitet, IM 2010-039. Den aktuelle internmeldingen er offentlig tilgjengelig på UDIs hjemmesider, www.udi.no. Etter disse rutinene vurderes og rangeres mottakene etter kriterier som pris, innhold i drift, innkvarteringstilbudet, organisatoriske og administrative forhold og tjenestetilbudet i vertskommunen. Videre foretar UDI en skjønnsmessig vurdering av

ulike forhold, herunder behovet for å beholde mottak med spesiell nøkkelkompetanse og at ulike kategorier driftsoperatører skal være representert. UDI åpner også for å vektlegge andre momenter, avhengig av situasjo-

nen på det tidspunktet et mottak legges ned. Ved vurdering av nedleggelse av mottak foretar UDI en helhetlig vurdering i det konkrete tilfellet, hvor pris ses i forhold til kvalitet.

SPØRSMÅL NR. 597

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 8. februar 2017 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vi har blitt kontaktet av en tidligere pasient som venter på erstatningsutmåling fra Pasientskadenemda. Hun fikk beskjed om at saksbehandlingstiden skulle være 13 måneder. Det er nå snart 29 måneder siden. Hun har ikke hørt noe fra Pasientskadenemda, hverken om sak eller saksbehandlingstid.

Kan helseministeren redegjøre for hvor lang ventetid det er i Pasientskadenemda for å få behandlet saker hvor ansvarsforholdet er avklart, og tiltak statsråden ser for seg for å få ned ventetiden?»

BEGRUNNELSE:

Pasienten har tidligere opplevd en saksbehandlingstid rundt ansvarsforholdet for skaden på over fire år totalt hos Norsk Pasientskadeerstatning og Pasientskadenemda, før saken ble avklart og pasienten vant fram etter 3,5 år i rettssystemet.

Svar:

Helseklage kjenner ikke identiteten til den aktuelle personen. Det er derfor ikke mulig å vite om den lange saksbehandlingstiden skyldes stor saksmengde over tid sett i relasjon til saksbehandlingsskapasitet, eller om den har sin bakgrunn i spesifikke forhold som f.eks. nye (medisinske) opplysninger som gjør det nødvendig med innhenting av nye medisinske vurderinger, eller tidsbruk knyttet til rettsforhandlinger.

Tidsbruken i den aktuelle sak omfatter tid medgått til behandling i Norsk pasientskadeerstatning (NPE), Pasientskadenemda (nå Helseklage) og i rettsapparatet. Når det gjelder utvikling i saksbehandlingstider i pasientskadeordningen vil jeg peke på følgende:

- NPE har i de siste 4 – 5 årene hatt en utvikling med gradvis reduksjon i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden.

- Helseklage/Pasientskadenemda har på sin side hatt en gradvis økning i den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden, fra 9 måneder i 2009 til 14,6 måneder ved utgangen av 2015. Beslutningen om flytting av Helseklage til Bergen har ført til redusert bemanning og lavere effektivitet i en overgangsperiode. På kort sikt resulterer det i forverring av saksbehandlingstiden og antall restanser.

For å begrense veksten i saksbehandlingstidene i Helseklage i denne overgangsperiode, har Helse- og omsorgsdepartementet og Helseklage gjennomført en rekke tiltak. Viktige tiltak som jeg vil trekke frem er:

- Det er avsatt 25 mill. kroner årlig i en tre års periode for å dekke ekstra kostnader ved sammenslåing av flere sekretariater og enheter i Helsedirektoratet og Helfo til den nye etaten Helseklage, samt flyttingen til Bergen.
- Tilleggsbevilgning på 10 mill. kroner i RNB-2017 øremerket pasientskadeordningen. Beløpet er videreført i 2017. Av praktiske årsaker tar det imidlertid noe tid å ansette nye medarbeidere.
- NPE og Helseklage samarbeider om utlån av medarbeidere. For en periode på 6 måneder har NPE lånt ut 6 erfarne medarbeidere til Helseklage til behandling av saker der vedtak skal fattes av Pasientskadenemda, og ikke i sekretariatet etter delegasjon fra nemnda.
- Helseklage bruker bl.a. ulike personalmessige virkemidler for å holde på nøkkelpersonell i Oslo, mens etaten bygger opp kapasitet og kompetanse i Bergen. Helseklage har opplyst at de får mange og godt kvalifiserte søkere til stillingene som har vært utlyst i Bergen.
- Helseklage har valgt å prioritere ansvarssaker foran erstatningsutmålingssaker. Grunnen er at pasientene som har påklaget erstatningsutmålingen, allerede

- har fått utbetalt erstatning hos NPE, mens de øvrige pasientene fremdeles venter på svar i ansvarssakene.
- At utmålingssakene har blitt spesielt gamle skyldes også ny rettspraksis på området. Høyesterett har avsagt flere dommer i perioden, og som ifølge Helseklage har medført betydelig ekstraarbeid. Etaten har bl.a. måttet foreta etteroppgjør i allerede avsluttede saker.
 - Helseklage har etablert et restanseprosjekt i Oslo og Bergen. Sekretariatet har fått fullmakt til å avgjøre flere saker på delegasjon av Passientskadenemnda.
 - Helseklage har opplyst at de vurderer å sende ut ny informasjon til pasientene som har de eldste sakene til behandling. Forhåpentligvis vil også pasienten

i den konkret saken, som Helseklage ikke kjenner identiteten til, få en tilbakemelding.

Departementet har nær dialog med Helseklage, og får fortløpende oppdateringer om utviklingen. Helseklage beklager de ulempene den lange saksbehandlingstiden har medført for flere pasienter. Etaten arbeider kontinuerlig for å forbedre situasjonen. Jeg er opptatt av at pasientene må få avgjort sakene sine innen rimelig tid. Summen av tiltakene som er omtalt ovenfor tilsier at saksbehandlingstiden i Helseklage ved utgangen av 2017 reduseres betydelig sammenliknet med dagens saksbehandlingstid. Etter dialog med etaten styres det nå mot at gjennomsnittlig saksbehandlingstid ved utgangen av 2017 skal være om lag 12 måneder for nye saker.

SPØRSMÅL NR. 598

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 10. februar 2017 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Skatteparadis har hatt unntak fra enkelte krav i land-for-land-rapportering (LLR) og noen av disse er videreført i den endrete forskriften.

Mener finansministeren at netto omsetning er tilstrekkelig informasjon for å avdekke all uønsket skattetilpasning og betyr dette at finansministeren derfor ikke ser noen nytteverdi av LLR?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål nr. 530 fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson og finansministerens svar til dette. Det er i forskriften om land-for-land-rapportering gjort et unntak for LLR for selskaper med innbetalinger til myndigheter under 800.000. Finansministeren viser til at antatt forventede EØS-regler vil ha samme terskel verdi. Dette for at de administrative kostnadene for selskapene ikke skal bli for høye.

Jeg ønsker å påpeke at skatteopplysningene i konsernrapporten ikke dekker de samme opplysningene og hensynene som det som ønskes avdekket i LLR. Skatteopplysningene inneholder informasjon om netto omsetning, mens viktig informasjon som investeringer, brutto-inntekter og -kostnader ikke omfattes.

Svar:

De utvidede opplysningskravene i LLR-forskriften omfatter langt mer enn netto omsetning. Samlet sett gir bestemmelsene i forskriften viktig informasjon om selskaper som f.eks. har vesentlige salgsinntekter i en jurisdiksjon, men likevel betaler lite eller ingen skatt. Det har vært bred politisk enighet om å utvide LLR-rapporteringen for å kunne synliggjøre skattemessig posisjonering og uønsket skattetilpasning. Jeg mener LLR-regelverket har stor nytteverdi også for å ivareta dette formålet.

Land-for-land (LLR)-bestemmelsene i regnskapsloven og verdipapirhandelloven gjelder for store regnskapspliktige foretak, samt utstedere av noterte verdipapirer, som driver virksomhet innen utvinningsindustrien og/eller skogsdrift innen ikke-beplantet skog. De rapporteringspliktige foretakene har etter gjeldende regler plikt til å gi opplysninger om sin virksomhet, herunder eventuell virksomhet i skatteparadis.

Det opprinnelige formålet med LLR-regelverket er, i tråd med gjeldende EU-regler på området, å bidra til økt åpenhet om virksomheten til foretak som driver med uttak av ikke-fornybare naturressurser, for på denne måten å ansvarliggjøre myndighetene for forvaltningen av inntektene av landets naturressurser i land hvor slik virksomhet drives. Gjeldende EU-regelverk på området er gjennomført i norsk rett.

Det har som nevnt vært bred politisk enighet om at det norske LLR-regelverket også bør bidra til økt åpenhet om foretakenes skatteposisjoner. For å innarbeide dette i regelverket fastsatte Finansdepartementet i 2013 særnorske utvidede opplysningskrav, herunder opplysninger om datterselskaper og rentekostnader mellom foretak i samme konsern. For ytterligere å bidra til økt åpenhet om rapporteringspliktige foretaks skatteposisjonering ble det i desember 2016 videre fastsatt krav om at LLR-konsernrapporter skal inneholde opplysninger om nærmere bestemte skattemessige forhold. Det skal i LLR-konsernrapporter blant annet gis opplysninger om «netto omsetning», inkludert omsetning med foretak i samme konsern. I tillegg skal det etter § 5 i forskriften bl.a. gis opplysninger om følgende:

- En kortfattet beskrivelse av datterselskapets aktiviteter
- Resultat før skatt
- Inntektsskatt i regnskapsåret som er beregnet av den skattepliktiges overskudd eller underskudd i regnskapsåret

- Inntektsskatt som er betalt i løpet av det aktuelle regnskapsåret av datterselskapet
- Akkumulert fortjeneste

Jeg viser for øvrig til at Stortinget, i forbindelse med behandlingen av LLR til skattemyndighetene, fattet følgende anmodningsvedtak, jf. Innst. 42 L (2016-2017):

«Stortinget ber regjeringen sørge for at selskap som etter forslagene i land-for-land-rapportering til skattemyndighetene, også blir pliktige til å rapportere etter regnskaps- og verdipapirhandelloven, og at selskapene skal rapportere betalt inntektsskatt og påløpt inntektsskatt, antall ansatte, akkumulert fortjeneste, resultat før skattekostnad, summen av inntekter fra transaksjoner med nærstående/ikke nærstående foretak og bokført egenkapital.»

Anmodningsvedtaket vil innebære endringer i regnskapsloven og verdipapirhandelloven slik at land-for-land-rapportering omfatter alle bransjer.

SPØRSMÅL NR. 599

Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 8. februar 2017 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for kronebeløpet av tollbeskyttelse, vist med henholdsvis krone-toll og prosenttoll, i dagens tollvern for følgende produkter:

Hvete, havre, bygg, potet, gulrot, epler, konsummelk, storfekjøtt (hele/halve slakt, fersk), lam (hele/halve slakt, fersk), svin (hele/halve slakt, fersk), kylling (hele/halve slakt, fersk), egg (hønseegg)?»

BEGRUNNELSE:

Fra Stortingets Innst. S. nr. 65 (1994-1995), punkt 2.1.2.3 Tollberegningssgrunnlaget, heter det at

«Norge har lagt frem bindingslister i GATT som viser både spesifikke satser (dvs. en sats angitt i kr pr. kg) og prosentvise satser, såkalte ad valorem-satser (dvs. at tollen skal beregnes som en andel av tollverdien). I hvert enkelt tilfelle er det den tollsats som gir det høyeste tollbeløp ved innførsel som skal benyttes.»

I regjeringens nylig fremlagte Landbruksmelding står det å lese på side 60, sitat:

”Hensynet til forbrukerne og forholdet til våre handelspartnere tilsier at det ikke vil være aktuelt å benytte handlingsrommet i WTO til å øke tollsatser.”

Svar:

Tabellen på neste side viser kronetoll, prosenttoll og berekna kronebeløp for prosenttoll for dei nemnde produkta.

Sidan 1995 har Noreg i nokre handelsavtalar bunde kronetoll med ein liten preferanse i høve til den generelle tollsatsen for einskilde produkt, mellom anna gjeld dette potet, gulrot, eple og egg.

Tabell. Kronetoll og prosenttoll.

Produkt	Tollvarenummer	WTO-bunden tollsats		Internasjonal pris (gj.sn. 2014 – 2016)	Prosenttoll berekna til kr/kg
		Kr/kg	Prosenttoll		
Matkveite	10.01.9900	2,13	347 %	1,80	6,25
Fôrkveite	10.01.9900	2,13	347 %	1,62	5,62
Havre	10.04.9000	1,74	318 %	1,56	4,97
Bygg	10.03.9000	1,52	233 %	1,52	3,54
Tidlegpotet	07.01.9011	2,17	191 %	5,82	11,12
Lagringspotet	07.01.9028	1,12	100 %	5,48	5,48
Gulrot	07.06.1011	2,61	76 %	6,24	4,74
Gulrot	07.06.1021	1,15	38 %	6,06	2,30
Eple	08.08.1011	4,83	188 %	9,93	18,67
Konsummjølk ¹	04.01.2000	4,46	388 %	8,33	32,31
Storfekjøt (heile/halve slakt, fersk)	02.01.1000	32,28	344 %	31,89	109,70
Lam (heile/halve slakt, fersk) ¹	02.04.1000	32,49	429 %	53,34	228,85
Svin (heile/halve slakt, fersk)	02.03.1101	24,64	363 %	17,91	65,01
Kylling (heile/halve slakt, fersk)	02.07.1100	48,40	425 %	20,27	86,15
Egg (hønseegg)	04.07.2100	12,59	272 %	8,97	24,40

1) For konsummjølk og lam er prosenttoll den gjeldande tollsatsen, for dei andre produkta i tabellen er kronetoll den gjeldande tollsatsen.

SPØRSMÅL NR. 600**Innlevert 2. februar 2017 av stortingsrepresentant Ivar Odnes****Besvart 8. februar 2017 av innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«13. oktober 2015 vart kommunane invitert av statsministaren til ein dugnad for å busetja fleire flyktningar. Einsleg mindreårige asylsøkjjarar(EMA), var ei gruppe som hadde eit særleg behov. Mange kommunar har tatt ansvar og ansatt personale og etablert lokalar. Skjåk kommune har ein utgift på kr 500 000 pr. måned, og venter fortsatt på tildeling. Dette er utgifter kommunane sjølve må dekke uavhengig av tildeling.

Vil staten kompensere kommunane for desse utgiftene?»

GRUNNGJEVING:

Fleire kommunar rundt om i landet har nå fått store utfordringar, grunna at dei har stilt opp til dugnad for å ta i mot blant anna einsleg mindreårige asylsøkjjarar. Ifølgje tal som KS i Hedmark og Oppland har fått inn for 2017, så har enkeltkommunar, som Hamar, med opp til 4 mill. kr i udekka kostnader for 2017, Skjåk 6 mill. kr og Åmot 5,2 mill. kr. Det er også fleire kommunar som er i same situasjon. Nokon har fått tidlege signaler frå IMDI og ikkje iverksetje tilsetjingar, men har gjerne kjøp/leigd tilpassa bustad. Andre har ikkje motteke noko varsel og i god tru både ordna bustad og tilsatt. Det vil ta tid å avvikle dette slik at delar av årskostnad vil kunne bli redusert.

Svar:

Spørsmålet er retta til kommunal- og regionalministeren. Det er integrerings- og inkluderingsministeren som har ansvar for busetting av flyktningar, så difor er det eg som svarar på dette spørsmålet.

Kommunane gjer ein prisverdig innsats i arbeidet med busetting av flyktningar. I 2016 busette dei over 15 000 flyktningar. Av dei var over 1 500 einslege mindreårige. Det er fleire enn nokon gong.

Behovet for busetting av flyktningar i kommunane varierer i takt med kor mange som får opphald i Noreg etter søknad om asyl. I 2015 kom om lag 31 000 asylsøkjjarar. Av dei var om lag 5 000 einslege mindreårige. På bakgrunn av prognosar for innvilging av opphaldsløyve, vart kommunane oppmoda om å førebu seg på busetting av fleire flyktningar enn tidlegare. I 2016 kom det om lag 3 500 asylsøkjjarar, av dei var 320 einslege mindreårige. Prognosar for busetting vil alltid

vere usikre. 2015 og 2016 viser kor store variasjonar det kan vere frå eit år til eit anna. Det er og usikkert kor stort behovet for busetting vil bli i åra som kjem. Både kommunane og staten må, så langt det let seg gjere, planlegge for at busettingsbehovet vil variere.

Kommunane får integreringstilskot for alle flyktningar dei busett. Tilskotet er innretta med tanke på at kommunane og har utgifter til planlegging og tilrettelegging før busetting. I tillegg får dei eit særskilt tilskot for kvar einslege mindreårige flyktning, og tilskot til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. I regjeringa er vi kjent med at nokre kommunar har hatt utgifter til førebuing av busetting av einslege mindreårige flyktningar som likevel ikkje vart busett i kommunen. Utgiftene varierer mellom kommunane det gjeld. Eg har forståing for at situasjonen kan vere krevjande for desse kommunane.

Regjeringa varsla i Prop. 30 S (2016–2017) Endringar i statsbudsjettet 2016 under Justis- og beredskapsdepartementet at den vil vurdere nærmare desse kommunane sine kostnader knytt til førebuing av busetting av einslege mindreårige flyktningar, og vil kome tilbake til dette i samband med Revidert nasjonalbudsjett 2017.

